

K-700.

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်စာဂုဏော်ဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူသော

သမ္မာပရိတ္တာနိယသုတ်တရားတော်

နှင့်

နောက်ဆက်တွဲ

တရားဆွေးနွေးပွဲမှတ်တမ်း

စတုတ္ထအကြိမ်

သာသနာ - ၂၅၅၁

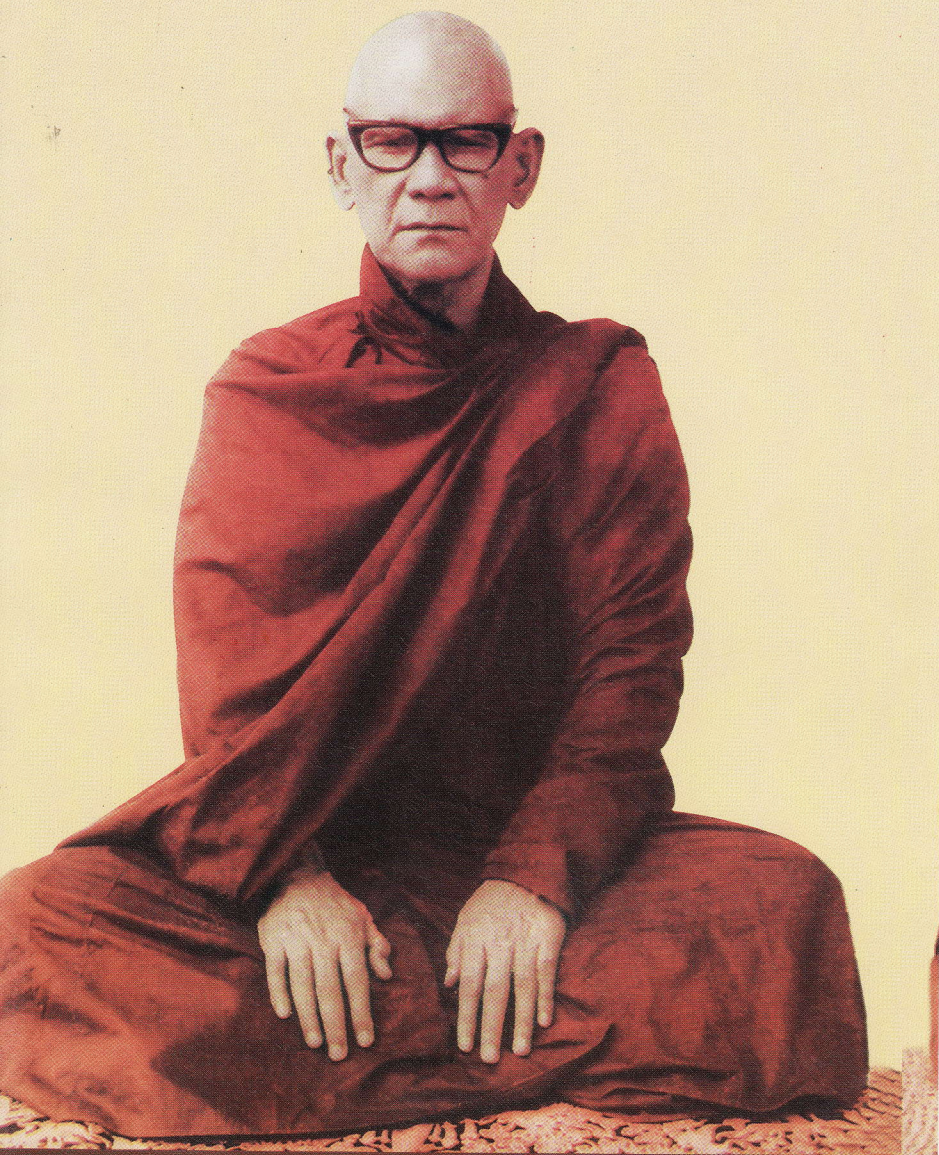
ကောဇာ - ၁၃၇၀

ခရစ် - ၂၀၀၈

သမ္မာပရိစ္ဆာဇနီယသုတ်လာ တရားဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ ကာမဂုဏ်ပယ်ခွါ တောထွက်လာ ကောင်းစွာဘယ်သို့ ကျင့်သနည်း။
- ၂။ လောကီမင်္ဂလာ စွန့်ပယ်ခွါ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်။
- ၃။ လူ့ပြည်ကာမ နတ်ကာမ ရာဂတပ်မက် ပယ်ရမည်။
- ၄။ တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။
- ၅။ ကုန်းချောစကား ကျောပေးထား မျက်ပွားဝန်တို ပယ်ရမည်။
- ၆။ လိုက်လျောဆန့်ကျင် စွန့်ပယ်လျှင် လူတွင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၇။ ချစ်မုန်းပယ်ပြီ မစွဲမီ နောင်ချည်ရာများ လွတ်ရမည်။
- ၈။ လောကီမင်္ဂလာ တဏှာသုံးသွယ် ချစ်မုန်းပယ်၍ မှီတွယ်ကင်းစင် သံယောဇဉ် လွတ်လျှင်ထွက်နိုင်သည်။
- ၉။ ဥပဓိတွင် နှစ်မမြင် ထိုတွင်မလို မမက်ပြီ။
- ၁၀။ မှီတွယ်ကင်းစင် ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၁။ နှုတ် စိတ် ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာကျင့် သိသင့်တရား သိသွားပြီ။
- ၁၂။ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သာ စိတ်မှာတောင့်တလိုလားသည်။
- ၁၃။ ရှိခိုးခံရ မတက်ကြွ ဆဲကြသော်လည်း မစပ်ပြီ။
- ၁၄။ လောဘတစ်တန် ဖြစ်ကြောင်းကံ ပယ်လှန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၅။ ကိုယ်နှင့်လျော်တာ၊ သိပြီးကာ သူ့မှာညှင်းဆဲ ကင်းရမည်။
- ၁၆။ သစ္စာလေးတန် တရားမှန် ဧကန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၇။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာဝဠာဘရဟ္မစာရဏိယဘုရားကြီး

ဟောကြားတော်မူအပ်သော

သမ္မာပရိက္ခာနနိယသုတ်

စာတမ်း

နှင့်

နောက်ဆက်တွဲ

စာတမ်းဆေးနွေးပျက်စား

တတိယအကြိမ်

သာသနာ-၂၅၃၃

ကောဇာ-၁၃၅၅

ခရစ်-၁၉၉၃

ဗိုလ်မှူးဇနည်ဝင်း(ညွှန်ကြားရေးမှူး)
 သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာ့အေးကုန်းမြေ၊ ရန်ကုန်မြို့၊
 ဘာသာရေးဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်အမှတ်
 ၁၁၉/၁(ပုံနှိပ်)သသန(၀၇)ဖြင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်

အုပ်စု - ၂၀၀၀

ကွန်ပျူတာ - ကိုအေးချမ်း(မဟာစည်)

၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ မတ်လ

စတားပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၇၉/၈၁၊ ရွှေ-လမ်း၊

ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ရန်ကုန်မြို့။

နိဒါန်း

သုတ်ရင်း ပါဠိတော်၏ နိဒါန်း

နိဒါန်းဟူသည်မှာ ဟောရာဒေသ ဟောရာကာလ ဟောသည့် ပုဂ္ဂိုလ် နာကြားသူ ဟောခြင်း၏အကြောင်းစသည်ဖြင့် မထင်ရှားသေးသည့်အရာကို ထင်ရှားသိရအောင် ဖော်ပြသောစကားပင် ဖြစ်သည်။ ဤသုတ်ရင်း၏နိဒါန်းမှာ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် မဟာသမယသုတ်၌ ပြထားသောနိဒါန်းစကားရပ် အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနိဒါန်းကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြရလျှင်-

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် (၄)ဝါနှင့် (၅)ဝါစပ်ကြား နယုန်လပြည့်နေ့၌ ကပိလဝတ်မြို့တော်၏အနီး မဟာဂုန်တောကြီးထဲတွင် သန့်ရှင်းသာယာသော သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်။ ထိုစဉ်အခါက သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတော်ငါးရာတို့သည် အထက်မင်္ဂလိယများကို ရရန်အတွက် မြတ်စွာဘုရားထံမှကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူကြပြီးလျှင် ထိုတောအုပ်ကြီးထဲ၌ပင် သစ်ပင်အောက် တောင်ချိုင့်စသော သင့်လျော်သည့်အရပ်များ၌ အသီးအသီး နေထိုင်ကြလျက် တရားအားထုတ်ကြရာ ထိုညနေခင်းမှာပင် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ဆိုက်ရောက်၍ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူကြလေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်တော်မူကြပြီးလျှင် ပထမအဦးဆုံး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော ရဟန်းတော်သည် မိမိ၏ရဟန္တာဖြစ်ပုံကိုလျှောက်ထားရန် မြတ်စွာဘုရားထံလာခဲ့၍ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်နေသည်။ ထိုသို့ နေထိုင်နေပြီးလျှင် မိမိ၏နောက်၌ အခြားသူရှိ မရှိပြန်လှည့်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ လျှောက်ထားရန်လာနေသော

အခြားရဟန်းတော်တစ်ပါးကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် မိမိ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို မလျှောက်တော့ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ ထိုင်မြဲထိုင်နေလေသည်။ နောက် တစ်ပါးကလည်း နည်းတူပင်လာရောက်၍ နည်းတူပင် ထိုင်နေလေ သည်။ ဤပုံဤနည်းဖြင့် အဆက်မပြတ် ရောက်လာကြပြီးလျှင် အသစ် စက်စက် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ငါးရာတို့ စည်းဝေးမိသောအခါ တစ်သောင်း သောစကြဝဠာတိုက်တို့မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန္တာအသစ်ငါးရာတို့ကို ဖူးမြော်ရန် အများအားဖြင့်လာရောက် ကြလေသည်။ မလာဘဲကျန်နေသော နတ်ဗြဟ္မာတို့မှာ အနည်းငယ် မျှသာရှိသည်ဟုဆို၏။

ဤသို့လာရောက်ကြသည့် အတိုင်းမသိ များပြားလှစွာသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ စည်းဝေးမိသောအခါကို မဟာသမယဟုဆိုသည်။ ထိုသို့စည်းဝေးရောက်လာကြသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား က မည်သည့်အရပ်မှ မည်မျှသောနတ်များလာရောက်ကြသည် စသည်ဖြင့် ကြေငြာတော်မူသည်။ ထိုကြေငြာတော်မူသည့် စကား တော်များကိုပင် မဟာသမယသုတ်ဟူသောအမည်ဖြင့် သံဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့ ကြေငြာတော်မူသဖြင့် ပီတိ ပါမောဇ္ဇဖြစ်ကြလျက် ခန့်ကျန်းသော စိတ်ရှိနေကြသည့် နတ်ဗြဟ္မာ တို့အား အရိယမဂ်ဖိုလ် တရားထူးကိုရကြစေရန် ယင်းဝေနေယျ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏စရိုက်နှင့် သင့်လျော်သောသုတ် တရားတော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ စရိုက်(၆)ပါးနှင့်လျော်စွာ ဟောကြား တော်မူပုံမှာ-

ဤတရားတော် စာအုပ်ဆိုင်ရာ နိဒါန်း

ဤတရားတော် စာအုပ်ဆိုင်ရာ နိဒါန်းကတော့ ကျေးဇူးရှင် မလာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤသမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်၌

ပထမဆုံးဂါထာကို ဟောခါနီးတွင် တရားပလက္ခင်ခံစကားကို မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုပလက္ခင်ခံစကားထဲ၌ အချို့အကြောင်းအရာများ
ပါဝင်သွားပါပြီ။ သို့သော် ယခုခေတ်အားလျော်စွာ ဖော်ပြသင့်သော
အကြောင်းအရာအချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အနက်ပြန်ပုံ အထူး

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် အမှတ်(၁)အမေးဂါထာ၌ ပြန်ရိုး
ပြန်စဉ် နိဿယနည်းအားဖြင့်-ပဟူတပညံ-ကြီးမားပြန် ကျယ်သည့်
ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ တိတ္ထံ-ကူးမြောက်တော်မူ
ပြီးသော၊ ပါရဂုံတံ-တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော၊
ပရိနိဗ္ဗုတံ-ကိလေသာမီး ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသော၊ ဌိတတ္ထံ-
တည်ငြိမ်သည့် စိတ်နှလုံးရှိတော်မူသော၊ မုနိ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
ကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေးမြန်းပါသည်ဟူ၍ မပြန်ဘဲ၊ ပထမဝိသေသနပုဒ်နှင့်
ဝိသေသပုဒ်ကို ဆက်စပ်၍လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် ဝိသေသန
(၂)ပုဒ် (၂) ပုဒ်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်းပြု၍လည်းကောင်း ပြန်ဆိုထား
သည်မှာ ပါဠိမတတ်သူတို့အတွက် ချောမော၍ သိနားလည်လွယ်ဖွယ်
ရှိပါပေသည်။ (နာ-၂)

အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းဖွယ် ပြဆိုချက်များ

ထို ပထမဂါထာ၌ တစ်ဖက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်တော်
မူပုံကို ဩဃလေးဖြာ သံသရာရေယဉ်ကျော၌ နစ်မျောနေကြသော
သတ္တဝါတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ဖော်ပြထားသည်မှာ စာရှုသူတို့အတွက်
အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (နာ-၂ ပင်)

မင်္ဂလာကိုပယ်ရမည်ဟူရာ၌ ပယ်ရမည့်လောကီမင်္ဂလာများ

ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် ထိုလောကီမင်္ဂလာနှင့် အမင်္ဂလာများကြောင့်ပင် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးများရသည်ဟူသော အယူအစွဲကို ပယ်ဖို့သာ လိုရင်းဖြစ်ကြောင်း ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်နီးနှော၍ ဖွင့်ပြထား သည်မှာလည်း ရှင်းလင်းပြတ်သားလှပါပေသည်။ (နာ ၅-၇)

ရဟန်းများ ဘုရားဗောဓိတိုင်းသာကျင့်သင့်ပုံ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် တရားတော်များ ကျမ်းစာများ ကို ဟောကြားရေးသားရာ၌ ပရိယတ္တိဉာဏ်အမြင် စာတွေ့သက်သက် မှုဖြင့် ဟောကြားရေးသားတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။ ၁၂၉၃-ခုနှစ်က သထုံမြို့ မင်းကွန်း ဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ၌ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်ခဲ့သည်မှစ၍ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပတ္တိ ဉာဏ်တွေ့များဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်မှစ၍ တရားပြ စစ်ဆေးပြုပြင်ပေးရာ၌ တပည့်များနှင့် မိမိပါသိရသည့် ကိုယ်တိုင် တွေ့များ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤနှစ်ရပ်သော ဉာဏ်တွေ့ကိုယ်တွေ့ များဖြင့်လည်း ဟောကြားရေးသားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယခု အထိဆိုလျှင် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ဟောကြားညွှန်ပြနေသော ကာလမှာ (၃၉)နှစ်ရှိ၍၊ တရားစအားထုတ်ခဲ့သော ကာလမှာ (၄၆)နှစ်ပင် ရှိခဲ့ပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အလိုတော်မှာ “ဘုရား ဟောတဲ့ အတိုင်းသာကျင့်၊ ဘုရားဟောနဲ့ ဆန့်ကျင်တာကိုမကျင့်နဲ့” ဟူ၍ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဤတရားတော် စာအုပ်(နာ- ၁၀)၌-

“ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ရက်ရာဇာ ပြဿဒါးစသည်တွေကို ယုံကြည်တာဟာ အလုပ်ပိုပဲလို့ အသိအမှတ်ပြုထားပါတယ်”

စသည်ဖြင့် အတိအလင်း ရဲရင့်ပြတ်သားစွာ မိန့်ဆိုထားပါသည်။
 နက္ခတ်ကောင်း ရက်ကောင်းမင်္ဂလာကို ရွေးချယ်ပြီး အလုပ်
 ကိစ္စကို ဆိုင်းငံ့ထားလျှင် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်ပုံကို ပါဠိအဋ္ဌကထာလာ
 ဇာတ်ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယခုမျက်မှောက် ဝတ္ထုဖြင့်လည်း
 ကောင်း ပြထားသည်မှာလည်း မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှပါပေသည်။
 (၁၁-၁၂)

ဤသမ္မာပရိမ္မာဇနီယသုတ် ဘုရားစကားတော်ကို ရိုသေ
 လေးစားသော ရဟန်းတော်များသည် လောကီမင်္ဂလာကို အားမပေး
 သင့်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်မှာလည်း ဘုရားအလိုတော်ကျဖြစ်၍
 မှတ်သားသင့် လိုက်နာသင့်လှပေသည်။ (၁၇)

ကိလေသာကို ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်ပုံများ

နာ(၁၉-၂၁)တို့၌ ကာမရာဂပယ်ပုံကို ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်
 အညီ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ပြထားသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလှပါပေ
 သည်။

နာ(၂၉-၃၂)တို့၌ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ဝိပဿနာမဂ်ကို
 ပွားစေ၍ အရိယမဂ် ဆိုက်ရောက်ပုံ၊ ဘဝသုံးပါးမှ လွတ်မြောက်သွားပုံ
 များကိုပြထားသည်မှာလည်း ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် ရှင်းလင်းပေါ်လွင်လှ
 ပါပေသည်။

ဤသုတ်တရားတော်ထဲ၌ ရှေ့နားက ဟောခဲ့ပြီး အနက်
 များကိုပင် ဝေါဟာရအထူးတို့ဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောတော်
 မူခြင်း၏အကြောင်းကို ဖြေရှင်းပြထားသည်မှာလည်း အသင့်ယုတ္တိ
 ရှိလှပေသည်။ (၃၄-၃၅)

ချစ်စရာမုန်းစရာကို ပယ်ရန်နည်းများကို ပြထားသည်မှာ

လည်း အထူးသတိပြုဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၄၁-၄၂)

အစွဲအမှီကင်းအောင် အားထုတ်ပုံကို သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည်မှာလည်း ဘုရားဟောစကားတော်ဖြင့်ပင် ဖွင့်ပြ ဟောကြားခြင်း ဖြစ်၍ အလွန်ပင်သဘာဝကျ၍ ယုတ္တိရှိလှပါပေသည်။ (၄၄-၄၅)

ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် လျော်အောင်ကျင့်ပုံကို သရုပ်ဖော်ပြီးလျှင် မနောသုစရိုက်ဆိုင်ရာ၌ ဝိပဿနာရှုပုံကို သရုပ်ဖော်၍ပြထားသည် မှာလည်း ပဋိပတ်လက်မဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ မသိနိုင်သောအရာဖြစ်၍ နက်နဲလှပါ ပေသည်။ ထိုသို့ နက်နဲသည်ကို အများသိနားလည်အောင် ပြဆိုထား သည်မှာ အလွန်ပင် အားရကျေနပ်ဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၆၀- ၆၁)

ရှိခိုးပူဇော်ခံရသောကြောင့် မာန်မတက်ရ၊ ဆဲဆိုခံရသော ကြောင့်လဲ စိတ်မဆိုးရ-ဟူရာ၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်က မိမိကဲ့သို့ပင် နှလုံးသွင်းရန် ညွှန်ကြားတော်မူထားချက်ကိုပါ ဖော်ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင်ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၇၁-၉)

နာ (၈၈-၉၀)တွင် ယုံမှားမှုဝိစိကိစ္ဆာကိုပယ်ရာ၌ သုတသိ ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ပယ်ပုံ၊ ရှုမှတ်၍ ကိုယ်တိုင်တွေ့ ဘာဝနာသိဖြင့် ပယ်ပုံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့်ပယ်ပုံများကို ပြထားသည်မှာ ပြည့်စုံလှပါပေ သည်။

မိမိနှင့်လျော်တာကိုသိပြီး ပြုကျင့်ရမည်ဟူရာ၌ လျော်တာ အရ ဖွင့်ပြပုံမှာ ပြည့်စုံသင့်မြတ်လှပါပေသည်။ (၉၄-၉၆)

အမှန်သိပုံကို ပရိညာပဋိဝေဓသည်ဖြင့်ဝေဖန်၍ဖွင့်ပြထား သည်မှာလဲ ကျမ်းဂန်များနှင့် ညီညွတ်၍သင့်မြတ်လှပါပေသည်။ (၉၇-၉၉)

နာ(၁၀၄) စသည်၌ အနုသယကို အာရမ္မဏာနုသယ သန္တာနာနုသယတို့ဖြင့် ခွဲခြားပြပြီးလျှင် ဝိပဿနာဖြင့် အာရမ္မဏာ နုသယပယ်ပုံကို ပြထားသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ ခိုင်လည်းခိုင်လုံ လှပါပေသည်။

နာ (၉၉) ကြောင်း (၁၆ နှင့် ၁၇)တို့၌ ဝိပဿနာရှုတယ် ဆိုလျှင် အဲဒီတဒဂ်နိရောဓ ဆိုက်ရောက်ပုံကို တိတိကျကျပြပြီး ဝန်ခံနိုင်ဖို့လိုပါတယ်-လို့ အထူးသတိပေးသည့်အနေဖြင့် ပြဆိုထား ပါသည်။ ထိုသတိပေးစကားရပ်ထဲမှ တိတိကျကျပြပြီးဆိုသော စာခြောက်လုံးမျှဖြင့် ဝိပဿနာတရားကိုလဲ ကြိုတိုင်းနာ၊ ဝိပဿနာ စာအုပ်တွေကိုလဲရတိုင်းဖတ်ပြီး တရားမှန်ကို ရှာကြံလိုက်စား နေ သည့် သူတော်စင်တို့အား စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖို့ အထူးသတိပေးလိုက် ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းစာခြောက်လုံးဟာ စာသားကျဉ်းသလောက် အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလှပါပေသည်။ ဝန်ခံနိုင်ဖို့လိုပါတယ်ဆိုတော့ ဝန်ခံနိုင်တဲ့ ဆရာကို ရှာဖို့ပါပဲ။

မြန်မာပြန်နှင့် ဆောင်ပုဒ်

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပါဠိ တော်ကို မြန်မာပြန်ဆိုရေးသားတဲ့နေရာမှာ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် လိုရင်းကို သိလွယ်စေသဖြင့် ဆောင်ပုဒ်စီ၍ ဟောပြောမှာလဲ တိုတို ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် လိုရင်းသိစေကာ နှုတ်တက်ဆောင်ထားဖို့ ရှာလဲ လွယ်ကူစေပါသည်။

တရားဟောရာ၌ ပါဠိစာပေ မြန်မာစကားပြေတွေကို ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ကာ တစ်ခေတ်ဆန်းလာသည်မှာ ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်စွမ်းရည်ထူးကြောင့်

ဟုဆိုလျှင်လဲ မှားမည်မဟုတ်ပေ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောတော် မူသော တရားပွဲတိုင်းမှာလိုလိုပင် ဆောင်ပုဒ်စာရွက်များကို ဝေငှပြီး ဟောတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ (၂)နာရီ (၃)နာရီကြာ တရားပွဲကြီးကို ဆောင်ပုဒ်လေးငါးခုမျှဖြင့် အကျဉ်းချုံးပြီး ဟောတော်မူသဖြင့် တရား နာပရိသတ်များ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ မည်သို့သော တရားကို ဟောတော်မူကြောင်း အတိအကျ တစ်ဆင့်ပြောနိုင်ကြသည်မှာ ယင်းဆောင်ပုဒ်များ၏ စွမ်းရည်ကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလော။

ဤသမ္မာပရိတ္တဇနီယသုတ်သည် ကိုယ်တိုင်သိနားလည် ရန်လည်းခက်၏၊ သူတစ်ပါးတို့အား သိနားလည်အောင် ဟောပြော ရန်လည်း အလွန်ခက်၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် ယင်းသုတ်တရားတော်ကို သိလွယ်သော ဆောင်ပုဒ်(၃၇)ပုဒ်မျှဖြင့် (ထပ်တူကိုချန်ထားသည်) လိုရင်းအနက်ပြည့်စုံအောင် အတိုချုံး၍ပြထားသည်မှာ အံ့ဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

နာ (၁၅၁) စသည်၌ “အညာယ ပဒံ သမေစ္စ ဓမ္မံ” ဟူသော ပါဠိကို (၂)နည်း အနက်ပြန်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင် ရှင်းလင်း ပေါ်လွင်လှပါပေသည်။ မဂ်ရောက်ဖို့လ်ရောက် တကယ်အားထုတ်လိုသောသူတော်စင်တို့အတွက် အလွန်ပင်အားရ နှစ်သိမ့်ဖွယ် ဖြစ်ပါပေသည်။

ဤစာရေးသူသည် ၁၃၃၁-ခုနှစ်က ဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံ၌ နည်းယူ၍ တရားအားထုတ်နေသည့်အချိန်အထိ မိမိ၏ စိတ်ထဲ၌ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဋိပတ်ဂုဏ်က သာလျှင် ရှေ့တန်းက ပေါ်ထွက်နေခဲ့ပါသည်။ မဟာစည် ပဋိပတ္တိ သာသနာဝင်ကျမ်းကြီးကို ဖတ်ရှုရသောအခါကျမှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာ ဋီကာနိဿယ ရေးသားပုံစသည် အခက်အခဲအနက်အနဲများစွာ

တို့ကို ထင်ရှားတွေ့ရသဖြင့် ပရိယတ္တိဂုဏ်ထူးများပါ စိတ်ထဲ၌ ထင်ရှားပေါ်လာသဖြင့် ဖတ်ရှုနေယင်းပင် နှလုံးသားများလှုပ်ရှားလာကာ ကြက်သီးများ တဖြန်းဖြန်းထပြီး ရင်ဝ၌ ဆိုနှင့်လျက် မျက်လုံးများလည်းရီဝေ၊ ဦးနှောက်တွေလည်း လေးလာသည့်အထိ ရှေးကဖြစ်ခဲ့သည့်ဗဟုသုတ အမြင်မမှန် ပရိယတ္တိဒေဝ်တွေကို ခံစားခဲ့ရပါသည်။

ယင်းသို့သော အထင်အမြင်မှားကို ဝန်ချကန်တော့သည့် အနေဖြင့် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဤသမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယ သုတ်တရားတော်၌ ရှီးကျူးဖွယ်မှတ်သားဖွယ်ဂုဏ်တို့ကို အကုန်ဖော်ပြရန် ထက်သန်လိုလားလျက် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ပြဆိုနေလျှင် ဤနိဒါန်းသည် ကျမ်းစာကိုယ်နှင့်အဆမတန်အောင် ကျယ်ဝန်းသွားပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသုတ်တရားတော် စာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အကြောင်းကို အကျဉ်းမျှဖော်ပြပြီးလျှင် ဤနိဒါန်းကို နိဂုံးချုပ်ပါတော့မည်။

ဤတရားတော်စာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းအကြောင်း

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၂၂-ခုနှစ် မဟာသမယ (၆)သုတ်ကို ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလံယဉ် မွှောရုံကြီး၌ နယုန်လပြည့်နေ့မှစ၍ သီတင်းနေ့တိုင်းဖွင့်ပြ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့ ဟောကြားစဉ်က အသံဖမ်းယူထားသော တိပ်ခွေမှ ပုရာဘောဒသုတ်တရားတော်ကို ကြားနာကြရသောသူများစွာတို့က ကျမ်းစာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားကြသဖြင့် တိပ်ခွေမှထုတ်ယူထားသောစာမူကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စိစစ်ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေရန် ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်လေသည်။

ထိုခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေသော ပုရာဇောဒသုတ် တရားတော်စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြရသောသူတို့က အလွန်နှစ်သက်ကြ သဖြင့် အခြားမဟာသမယ (၅)သုတ်တို့ကိုလည်း အလားတူတရား စာအုပ်ဖြစ်မြောက်စေလိုကြသည်။ အထူးအားဖြင့် ထိုစဉ်အခါက ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန သာသနာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေး မှူးချုပ်ဖြစ်သော ဒါယကာကြီးဦးလှမောင်က ထိုသို့ ကျမ်းစာအုပ် အဖြစ်ပြုစု၍ဖြန့်ဝေရန် အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားတောင်းပန်ခဲ့ လေသည်။ ယင်းသို့ တောင်းပန်ချက်အရ တုဝဇ္ဇကသုတ်တရားတော် စာအုပ်ကို ၁၃၃၇-ခုနှစ်က ဖြန့်ချိထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

ထိုပြင် ကျန်နေသေးသော မဟာသမယ (၄)သုတ်တို့ကို လည်း တရားစာအုပ်အဖြစ် ပြုစုဖြန့်ချိရန် အခြားသူတို့ကလည်း တောင်းပန်လျှောက်ထားကြပြန်သဖြင့် ၁၃၃၈-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လ ကွယ်နေ့မှ စ၍ နံနက် (၈)နာရီခွဲအချိန်တွင် ရှစ်ပါးသီလပေးပြီး သောအခါ ဥပုသ်သည်တို့အား ဤသမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်မှ အဖြေ ဂါထာတစ်ဂါထာချင်း သီတင်းနေ့တိုင်း ထုတ်ဖော်ဖွင့်ပြ၍ ဟောကြား တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဟောတော်မူသည့်တရားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတောင်ကြားလမ်း၊ (၄၆)နေ B.A.B.L. ဒါယကာ ဦးလှကြိုင်က ကက်ဆက်ဖြင့်ဖမ်းယူ၍ ယင်းကက်ဆက်ခွေမှ လက်ရေးစာမူအဖြစ် ရေးသားပြုစုခဲ့ပါသည်။ ထိုစာမူကို ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ကြည့်ရှုစိစစ်ပြင်ဆင် ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ စိစစ်ပြုပြင်ပြီးသော စာမူချောကို ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဤစာရေးသူအားပေးအပ်၍ နိဒါန်းရေးထည့်ရန် အမိန့်ရှိ ညွှန်ကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။ ယင်းတရားတော်စာမူကို

ဖတ်ရှုပြီးလျှင် ထူးခြားသော ဖွင့်ပြဟောပြောတော်မူချက်များကို တွေ့ရသဖြင့် ဤစာရေးသူမှ စာရှုသူတို့အား ဖြစ်ပွားမည့် အသိဉာဏ်ထူးစသည်ကို မြှော်မြင်၍ အလွန်ပင်ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်ရပါသည်။ ထိုသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီးလျှင် ဤတရားတော် ကျမ်းစာ၏ ဂုဏ်ထူးများနှင့် သိမှတ်ဖွယ်များကို မိမိဉာဏ်မှီသမျှ ဖော်ပြရေးသားလျက် စာရှုမည့်သူတော်စင်တို့အား အစွမ်းကုန် အကူအညီ ပေးလိုက်ရပါတော့သည်။

နိဂုံးချုပ် ဆုတောင်းပတ္တနာ

ဤတရားတော်စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြသော သူတော်စင်တို့သည် ဘုရားအလိုတော်ကျ ကျင့်နည်းမှန်ကို သဘောပေါက်နားလည်ကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အလိုတော်နှင့်အညီ သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာပညာ အရိယမဂ်ဖိုလ်ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံအောင် ကျင့်သုံးအားထုတ်နိုင်ကြပါစေသော်။

အရှင်ဝါယမိန္ဒ

(ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ)

သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ

မင်းကန်ကြီး

မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ

မြန်အောင်မြို့။

၁၃၃၉-ခုနှစ်

ကဆုန်လဆုတ် (၆)ရက်။

(၇၊ ၅၊ ၇၇)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပထမပိုင်း

တရားပညာစံ	၀
အမေးဂါထာ	၂
အဖြေ ပထမဂါထာ(အမှန် ၂)	၄
လောကီမင်္ဂလာဟူသမျှ ပယ်ရမည်	၄
ပယ်ရမည့် မင်္ဂလာများ	၅
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ	၅
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ ဝတ္ထုအကျဉ်း	၆
သုတမင်္ဂလာ	၇
မုတမင်္ဂလာ	၈
ရက်ရာဇာ စသည် ဧဇ္ဈိတာ အလုပ်ပိုပင်	၉
မိစ္ဆာအယူအစွဲ ပယ်ဖို့က လိုရင်းပဲ	၉
နက္ခတ်ကောင်း ငုံ့နေရင် အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည်	၁၁
ရဟန်းနှင့် လောကီမင်္ဂလာ	၁၅

ဒုတိယပိုင်း

အဖြေ ဒုတိယဂါထာ (အမှတ်-၃)	၁၇
ကာမရာဂပယ်ရမည်	၁၈
ကာမရာဂ လုံးဝကင်းစေအောင် အားထုတ်ပုံ	၁၈
ကာမရာဂကြောင့် ဆင်းရဲကြုံရသည်	၂၀
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံ	၂၅

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

တတိယပိုင်း

အဖြေ တတိယဂါထာ (အမှတ်-၄)	၃၀
ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဟောခြင်း၏အကြောင်း	၃၀
ကုန်းချောစကား ပယ်ရမည်	၃၂
ကောဓကို ပယ်ရမည်	၃၃
ဝန်တို့ခြင်းလဲ ပယ်ရမည်	၃၄
လိုက်လျှာမှု ဆန့်ကျင်မှုလဲ ပယ်ရမည်။	၃၅

စတုတ္ထပိုင်း

အဖြေ စတုတ္ထဂါထာ (အမှတ်-၅)	၃၇
ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ပယ်ရမည်	၃၇
ချစ်စရာ မုန်းစရာနဲ့ မတွေ့ရတာ ကောင်းတယ်	၃၈
အစွဲအလမ်းကင်းစေရမည်	၄၀
ချည်တိုင်မှလဲ လွတ်ပါစေ	၄၂

ပဉ္စမပိုင်း

အဖြေ ပဉ္စမဂါထာ (အမှတ်-၆)	၄၅
ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အနှစ်မရှိ သိရမည်	၄၆
လိုလားတပ်မက် ပယ်ဖျက်ရမည်	၄၇
မှီတွယ်ကင်း၍ ကိုယ်တိုင်တွေ့ သိပါစေ	၅၀

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဆဋ္ဌပိုင်း

အဖြေ ဆဋ္ဌဂါထာ (အမှတ်-၅)	၅၃
ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် မဆန်ကျင်အောင် ကျင့်ပုံ	၅၄
ဝိပဿနာ အားထုတ်ပုံ အကျဉ်းချုပ်	၅၆
သေတာ ရှင်တာ အလိုမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သာ အလိုရှိသည်	၅၉

သက္ကမပိုင်း

အဖြေ သက္ကမ ဂါထာ (အမှတ်-၈)	၆၄
သူများက ရှိခိုးလိုလဲ မာန်မတက်နဲ့	၆၅
သူများက ဆီရေးစွပ်ခွဲလိုလဲ စိတ်မဆိုးနဲ့	၆၅
ပေါများလိုလဲ မာန်မယစိနဲ့	၆၇
ဘုရားရှင်၏ စိတ်သဘောထား စင်ကြယ်မြင့်မြတ်ပုံ	၆၈
စိတ်သဘောထား စင်ကြယ်အောင် နည်းတူပင်	၇၀
နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ	
ဆွမ်းစသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ	၇၂

အဋ္ဌမပိုင်း

အဖြေ အဋ္ဌမဂါထာ (အမှတ်-၉)	၇၆
လောဘကို ပယ်ပုံ	၇၇
ဘဝကို ပယ်ပုံ	၇၉
ဖြတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ပယ်ပုံ	၈၀
ယုံမှားကို ပယ်ပုံ	၈၁

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဒီဂါထာအရ အနက် သဘောကို နောက်မှ
ဟောသင့်တာ နောက်မှ ဟောပုံ
ငြောင့်လဲ ကင်းစေရမည်

၈၂

၈၃

နဝမပိုင်း

အဖြေ နဝမဂါထာ (အမှတ်-၁၀)
မိမိနဲ့ သင့်တော်တာကို သိပြီး ပြုကျင့်ပါ
သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်ပါစေနဲ့
အမှန်ကို သိသင့်သည့်အတိုင်း သိပုံ

၈၆

၈၆

၈၈

၈၉

ဒသမပိုင်း

အဖြေ ဒသမဂါထာ (အမှတ်-၁၁)
အနုသယ အဓိပ္ပါယ်
အာရုံ၌ ကိလေသာ ကိန်းပုံ
အာရမ္မဏာနုသယကိလေသာကို ပယ်ပုံ
မရှုမိလို့ မသိရာ၌ ကိလေသာ ကိန်းပုံ
ရဟန္တာမှာ အနုသယကင်းပုံ
ရဟန္တာမှာ အကုသိုလ်မူလ ကင်းပုံ
ရဟန္တာမှာ အာသာနှင့် အာသိသလဲ ကင်းပုံ

၉၅

၉၅

၉၆

၉၇

၉၇

၉၈

၁၀၀

၁၀၀

ဒဏဒသမပိုင်း

အဖြေ ဒဏဒသမဂါထာ (အမှတ်-၁၂)

၁၀၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အာသဝေါတရား ပယ်ပုံ	၁၀၄
အာသဝေါကင်းလျှင် မာနလဲ ကင်းသည်	၁၀၆
နိဝါတနှင့် ဟီနမာန် ခွဲပြချက်	၁၀၆
ယာထာဝမာန်နှင့် အယာထာဝမာန်	၁၀၇
ရာဂပြစ်စရာတွေ့ဆိုတာ ဘာတွေလဲ	၁၀၈
ချဉ်းကပ်ပြီး ကျော်လွန်ပုံ	၁၀၉
ရိုင်းစိုင်းမှုတွေ ပယ်ပြီး ယဉ်ကျေးရမည်	၁၁၀
ကိလေသာ ငြိမ်းအေး၍ စိတ်တည်တံ့ရမည်	၁၁၁

ဒွါဒသမပိုင်း

အဖြေ ဇွါဒသမဂါထာ (အမှတ်-၁၃)	၁၁၃
သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရမည်	၁၁၄
သရဏဂုံတည်ရင် အပါယ်မှ လွတ်နိုင်သည်	၁၁၄
အကြား အမြင် သုတနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမည်	၁၁၇
အရိယမဂ်ကို နိယာမခေါ်ရပုံ	၁၁၉
ကွဲပြားကြောင်း မိစ္ဆာအယူလဲ ကင်းရမည်	၁၁၉
လောဘ စသည်လဲ ကင်းရမည်	၁၂၀

တေရသမပိုင်း

အဖြေ တေရသမဂါထာ (အမှတ်-၁၄)	၁၂၂
အဖြေ စန္ဒသမဂါထာ (အမှတ်-၁၅)	၁၂၇
ရှုမှတ်တိုင်း အာယတနများ ထင်ရှားပုံ	၁၃၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာပျက်နှာ

စုန္ဒသမပိုင်း

အဖြေ ပန္နရသမဂါထာ (အမှတ်-၁၆)	၁၃၆
သင်ယူခြင်း စသည်ဖြင့် သစ္စာတစ်ပါးချင်းသိပုံ	၁၃၇
အရိယမဂ် ခဏန္တိ သစ္စာလေးပါးလုံး တပြိုင်နက်သိပုံ	၁၃၈
သစ္စာတစ်ပါးချင်း သိပုံနှင့် တပြိုင်နက်သိပုံ ထပ်မံ၍	
ရှင်းပြချက်	၁၄၀
တစ်နည်းအနက်ပြန်ဆို ဖော်ပြချက်	၁၄၁
ဇုတိယပါစစသည် အနက်ပြန်ဆို ဖော်ပြချက်	၁၄၂
နိမ္မိတဘုရားက ချီးကျူး အနုမောဒနာပြုပုံ	၁၄၄
သံဃေယာဇဉ်(၁၀)ပါး	၁၄၅
တရားနာခြင်း၏ အကျိုး	၁၄၈
ယခုလို တရားနာပြီး ရှုမှတ် ကျင့်သုံးတာ	
ပါရမီထူးပဲ	၁၄၉
နတ်ဘဝမှာ ပြန်ပြီး သတိရလျှင် ချက်ခြင်း	
တရားထူးရနိုင်တယ်	၁၄၉
နောက်ဆက်တွဲ တရားဆွေးနွေးပွဲ မှတ်တမ်း	၁၅၁

မာတိကာပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ပထမပိုင်း

၁၃၃၈-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လကွယ်နေ့ ဟောသည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တရားပဋ္ဌာန်ခံ

မဟာသမယ (၆)သုတ်ထဲက ပုရာဏဒေသုတ်ကတော့ စာအုပ် ဖြစ်နေတာကြာပါပြီ။ တုဝဋ္ဌကသုတ်ကတော့ ကမ္ဘာအေးပုဒ္ဓသာသန ပုံနှိပ်တိုက်မှာ ပုံနှိပ်ဆဲဖြစ်နေတယ်။ မကြာမီစာအုပ်ဖြစ်ပြီး ထွက်ပေါ်လာ တော့မှာပါဘဲ။ ကျန်တဲ့(၄)သုတ်ကိုလဲ ဟိုကဒီက စာအုပ်ဖြစ်အောင် ရွက်ဆောင်ပေးဖို့ တောင်းပန်ကြတယ်။ အဲဒီ (၄)သုတ်ကို သီးသန့် ဟောဖို့တော့လိုပုံမရဘူး။ ယခုလိုသီတင်းနေ့တိုင်း သီလပေးပြီး တစ်ဂါထာချင်းဟောသွားလျှင် ပြည့်စုံသွား ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဂါထာ တရားဆိုတော့ (၁၅)မိနစ်၊ မိနစ်(၂၀-၃၀) လောက်သာ ကြာမှာပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ကစပြီး သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်ကို ဟောဖို့ စဉ်းစား ထားပါတယ်။

ဒီသုတ်က ရာဂစရိုက်ရှိတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေအတွက် ဟောတဲ့ သုတ်ဖြစ်တယ်။ ဒီသုတ်မှာ ပကတိမြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်အရ နိဗ္ဗိတရုပ်ပွားဘုရားက ဒီလိုမေးတော်မူတယ်။

အမေးဂါထာ

၁။ ပုစ္ဆာမိ မုနီ ပဟူတပညံ၊
 တိဏ္ဍံ ပါရဂံတံ ပရိနိဗ္ဗုတံ ဌိတတ္ထံ။
 နိက္ခမ္မ ဃရာ ပနုဇ္ဇ ကာမေ၊
 ကထံ ဘိက္ခု သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ-
 တဲ့။

ပဟူတပညံ-ကြီးမားပြန် ကျယ်သည် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ မုနီ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေးမြန်းပါသည်။ တိဏ္ဍံ ပါရဂံတံ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော၊ (မြန်မာစကား၌ ဝိသေသန မများရအောင် (၂)ပုဒ်ကို တပေါင်းတည်း အနက်ပြန်လိုက်ပါတယ်) ပရိနိဗ္ဗုတံ ဌိတတ္ထံ-ကိလေသာမီး ငြိမ်းအေးပြီး၍တည်ငြိမ်သည့် စိတ်နှလုံးရှိတော်မူသော၊ မုနီ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေးမြန်းပါသည်တဲ့။

ဒီစကားတွေကတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျူးတဲ့စကားတွေပါဘဲ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ တရားအလုံးစုံကို သိတဲ့ဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ ဉာဏ်ပညာနဲ့လဲ ပြည့်စုံတော်မူပါပေတယ်။ ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပုံကတော့ သီစရာ ဧညျတရားတွေရှိသလောက် များပြားကျယ်ပြန့်တာကို ဆိုတာပါဘဲ။ လောကထဲမှာ သတ္တဝါတွေက ကာမဂုဏ်တွေ လိုလားတပ်စွဲတဲ့ ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမရေယဉ်ကြောမှာလဲ မျောနေကြ နစ်မြုပ်နေကြတယ်။ ဘဝကို လိုလားတပ်စွဲတဲ့ ဘဝရာဂဆိုတဲ့ ဘဝရေယဉ်ထဲမှာလဲ မျောနေကြနစ်မြုပ်နေကြတယ်။ အယူမှားဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌိရေယဉ်ထဲမှာလဲ မျောနေကြ နစ်မြုပ်နေကြတယ်။ ဘုရားတရားတော် ထွန်းလင်းနေတဲ့အခါ အဲဒီတရားတော်ကို ယုံကြည်နေကြတဲ့သူများသာ

ဒီဋ္ဌိရေယဉ်မှ ကူးမြောက်ဖို့ အခွင့်ရကြတယ်။ အခြားသတ္တဝါတွေ မှာတော့ မျောမြဲမျော နစ်မြဲနစ်နေကြတာပဲ။ အနိစ္စသည့်ကို အမှန်အတိုင်းမသိတဲ့ အဝိဇ္ဇာရေယဉ်ကြောထဲမှာလဲ မျောနေကြ နစ်မြုပ်နေကြတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်ကတော့ အဲဒီဩဃ ရေယဉ်ကြီး(၄)မျိုးကို လွန်မြောက်တော်မူပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို လွန်မြောက်ပြီး အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်လို့ ကိလေသာအားလုံး ငြိမ်းတာကို သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်အလိုအားဖြင့် ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ကိလေသာ ကင်းငြိမ်းတဲ့အကွက် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်လဲ လှုပ်ရှား ခြင်းမရှိဘဲ တည်ငြိမ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဂုဏ်များဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ချီးကျူးပြီး မေးတော်မူတာပါပဲ။ မေးတဲ့အကြောင်းအရာ ကတော့-

ကာမေ ပနဇ္ဇ-ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်စွန့်၍၊ ယရာ နိက္ခမ္မ- (အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်မှ) ထွက်ခွါခဲ့ပြီးလျှင်၊ သော ဘိက္ခု-ထိုသို့ တောထွက်လာသော ရဟန်းသည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သမ္မာ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနေရာပါသနည်းတဲ့။

အဲဒီမှာ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ဆိုတဲ့ပုဒ်က ပရိ-ဆိုတဲ့ ဥပသာရ ပုဒ်နဲ့ ဝဇ-ခါတ်ဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ထက်ဝန်းကျင်သွားသည်လို့ သဒ္ဒါနက်ရှိပါတယ်။ ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိ တသွားထဲသွားနေသည်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ သွား-ဆိုတာလဲ ဒီနေရာမှာတော့ ကျင့်သုံး နေထိုင် ခြင်းကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီပုဒ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာမှာ အနုပလိတ္တော လောကေန ဟုတ္တာ-လောကနှင့် မငြိကပ်မတွယ် တာမူ၍၊ ဝိဟရေယျ-နေရာပါသနည်း၊ လောကံ အတိက္ကမေယျ-

လောကကို ကျော်လွန်နိုင်ရာပါသနည်း-လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။
အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက အကျဉ်းချုပ်ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ “ကာမ
ဂုဏ်ပယ်ခွါ၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာ ဘယ်သို့ကျင့်သနည်း”
တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁) ကာမဂုဏ်ပယ်ခွါ၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာဘယ်
သို့ကျင့်သနည်း။

အဲဒီမေးခွန်းကို ပကတိမြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုစပြီး ဖြေကြား
တော်မူပါတယ်။

အဖြေ ပထမ ဂါထာ

(၂) ယဿ မင်္ဂလာ သမူဟတာသေ၊
ဥပ္ပတာ သုပိနာ စ လက္ခဏာ စ။
သော မင်္ဂလဒေါသဝိပ္ပဟီနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

လောကီမင်္ဂလာဟူသမျှ ပယ်ရမည်

မုနိ-နိမ္မိတရုပ်ပွားရှင်တော်ဘုရား၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း
သည်၊ မင်္ဂလာ-ကောင်းကျိုးရကြောင်း၊ နိမိတ်ကောင်းဖြစ်သည်
စွဲယုံကြည်သည့် လောကီဆိုင်ရာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ သမူဟတာ-
အရိယမဂ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်လေကုန်ပြီ။ (သေ-
အကွရာကတော့ သဒ္ဓါဆရာတို့ အလိုအားဖြင့် ပထမာဗဟုဂုဏ်
ပုဒ်နောင်လာတဲ့ အာဂုဏ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့အလို
အားဖြင့် နိပါတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ ပထမအုပ်
နာ ၂၁-၌ ပြဆိုထားပါကယ်။ အဲဒီဒေသ-အကွရာပါရရှိမှ အစ၌
(၆)မတြာနှင့် ရ-ဂိုဏ်း ယ-ဂိုဏ်းပြည့်စုံပြီး ဆန်းလက္ခဏာနှင့်

ညီညွတ်ပါတယ်။ ဒီသုတ်မှာပင် (၁၁)ခုမြောက်ဂါထာဝယ် သမ္မဟတာ
 သေ-ဟု ရှိသောပါဠိနှင့်လည်း ညီညွတ်ပါတယ်) ဥပ္ပါတာ စ၊
 မိုးကြိုးပစ်ခြင်း လောင်မီးကျခြင်းစသော ဘေးဥပါတ်ဆိုင်ရာ အယူ
 အစွဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုပိနာ စ-အိပ်မက်ဆိုင်ရာ အယူအစွဲ
 တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခဏာ စ-သက်ရှိသက်မဲ့ အသုံးအဆောင်
 တို့၏ လက္ခဏာဆိုင်ရာ အယူအစွဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မဟတာ-
 အရိယမဂ်ဖြင့်ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်လေကုန်ပြီ။ သော-ထို
 ရဟန်းသည်၊ မင်္ဂလာဒေါသဝိပုဟီနော-မင်္ဂလာနှင့်စပ်သော အပြစ်
 ဒေါသဟူသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်လေတော့သည်။ သော-ထိုသို့သော
 ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ ပရိဗ္ဗဇယျေ-ကောင်းစွာ
 ကျင့်သုံးနေနိုင်ပါပေသည်တဲ့။

ပယ်ရမည့် မင်္ဂလာများ

ဒီဂါထာမှာ ပယ်ရမည့် မင်္ဂလာဆိုတာ တရားနဲ့စပ်တဲ့
 (၃၈)ဖြာ မင်္ဂလာအစစ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ လောကသားတွေက
 မင်္ဂလာလို့ ယူဆခွဲလမ်းအပ်တဲ့ မင်္ဂလာအတုတွေကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။
 အဲဒါတွေက ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ၊ သုတမင်္ဂလာ၊ မုတမင်္ဂလာလို့ သုံးမျိုးရှိ
 တယ်။

ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ

ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဆိုတာ အကောင်းအမြတ်ကို မြင်တွေ့ရရင်
 ကောင်းကျိုးကိုရတယ်၊ မကောင်းတာဆိုးတာကိုမြင်ရရင် မကောင်း
 ကျိုး ကိုရတယ်လို့ ယူဆချက်ဘဲ။ ဘယ်လိုဟာလဲဆိုတော့ နံနက်
 အိပ်ရာမှ ထခါစမှာ ပျံလွှားငှက်၊ မိုးစာငှက် လူ့စကားပြောတတ်တဲ့
 ငှက်ကို မြင်ရလျှင်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကို အပျို လူပျိုကို၊ ရေပြည့်

အိုးကို, အာဇာနည်မြင်းကို, ခွားလားဥသဘာကို ဒီလိုနှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းကိုမြင်ရရင် ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ရှေးတုန်းက အိန္ဒိယမှာ ယူဆပုံတွေပါပဲ။ ယခုခေတ် မြန်မာပြည်မှာလဲ ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ယူဆခွဲလမ်းချက်ဟာ အတော်အတန်တော့ ရှိတာပါပဲ။ သူတောင်းစား ဒွန်းစထွားကို မြင်ရလျှင် အမင်္ဂလာဖြစ်တယ်လို့ ရှေးခေတ်က အယူအဆရှိခဲ့တယ်။

ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာ ဝတ္ထုအကျဉ်း

ဒါကြောင့် မာတင်္ဂဇာတ်မှာ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာဆိုတဲ့ သူဌေးသမီးဟာ သူ့ကိုအလိုရှိတဲ့ အမျိုးသားများက လာရောက်ပြီး ဆွယ်ကြရာမှာ အဲဒီလူရဲ့ လက်ခြေစသည်၌ ချွတ်ယွင်းချက်ကို ကြည့်ရှုပြီးတော့ ဒါက ဘယ်လိုလူလဲ အမျိုးညံ့ အရပ်ဆိုးတဲ့လူပဲလို့ ရေရွတ်ပြောဆိုပြီး နှင်ထုတ်ပါတယ်။ မင်္ဂလာမရှိတဲ့ဟာကို မြင်ရတယ်ဆိုပြီး သူ့မျက်နှာကိုလဲ ရေဖြင့်ဆေးကြော သုတ်သင်တယ်။ မြင်သမျှ မကောင်းတာကို အရှက်တကွ ဖြစ်စေပြီးတော့ သူက နှင်ထုတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာလို့ ခေါ်ကြတယ်။ အမြင်မင်္ဂလာကို ယုံကြည်စွဲလမ်းသူလို့ ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအခါတုန်းက ဘုရားအလောင်းတော်ကလဲ ဒွန်းစထွားမျိုးထဲမှာ ဖြစ်နေတယ်။ အမည်က မာတင်္ဂတဲ့။ ဒွန်းစထွားဆိုတာ မြို့ထဲမနေဘူး၊ မြို့ပြင်မှာနေရတယ်။ တစ်နေ့သောအခါ အဲဒီမာတင်္ဂဒွန်းစထွားက မြို့ထဲကိစ္စရှိလို့ သွားတယ်။ ဒွန်းစထွားများ မြို့ထဲသွားလျှင် အညံ့စားဝတ် သွားရတယ်။ အမျိုးမြတ်သူတွေနဲ့ မထိမိအောင် ဒုတ်ချောင်းစသည်ဖြင့် အသံပြုပြီး သွားရတယ်။ ဒါကြောင့် မာတင်္ဂဟာလဲ ညှိမဲတဲ့အဝတ်ညံ့ကို ဝတ်ပြီးတော့ လက်တစ်ဖက်က

ခြင်းတောင်းကိုဆွဲကိုင်ပြီး လက်တစ်ဖက်က (ဃဏှ-ခေါ်တဲ့) ဂလိုင်ဖြင့် အသံပေးလျက် တွေ့ရတဲ့လူတွေကိုလဲ အရိုအသေ ပေးပြီး လမ်းမကြီးပေါ်မှာ သွားနေပါသတဲ့။ ဂလိုင်သံပေးတာ ကတော့ “ကျွန်တော်က ဒွန်းစလှားဇာတ် မျိုးနီဇ်ပါ။ မထိမိအောင် ရှောင်ကြပါ” လို့ သတိပေးတဲ့ သဘောပါပဲ။

အဲဒီလို သွားနေစဉ်မှာ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလီကာဆိုတဲ့ သူဌေးသမီးကလဲ ဂင်္ဂါမြစ်၌ ရေချိုးပြီး ပျော်ပွဲစားဖို့ မြင်းရထားဖြင့် အဲဒီလမ်းမှာပဲ ထွက်လာတယ်။ ဂလိုင်သံကြားလို့ အဝတ်အကာကြားမှ မြော်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ မာတင်ကို မြင်ရတော့ “ဟိုလူက ဘာလဲလို့” သူကမေးတယ်။ “မာတင်ဆိုတဲ့ ဒွန်းစလှားပဲ” လို့ပြောကြတယ်။ အဲဒီတော့ မင်္ဂလာကိစ္စအတွက် ထွက်လာရာမှာ အမင်္ဂလာကိုမြင်မှ မြင်ရလေခြင်းလို့ ညည်းညူလျက် နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး မျက်နှာကိုရေဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်ကာ အိမ်ကိုပဲ ပြန်သွားပါသတဲ့။ အဲဒီအခါ သူ့အခြေအရံတွေက ပျော်ပွဲစားကိစ္စ ပျက်တဲ့အတွက် မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး မာတင်ကို ဝိုင်းပြီး ရိုက်နှက်နှိပ်စက်ကြသတဲ့။ ဝတ္ထုကြောင်း အပြည့်အစုံ သိချင်ရင်တော့ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ် ဝိသတိနိပါတ်မှာ မာတင်ဇာတ် ဝတ္ထုကို ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ကပ်စပ်တည်း စိတ္တသမ္ဘူတဇာတ် မှာလဲ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလီကာ အကြောင်းပါရှိပါတယ်။

သုတမင်္ဂလာ

သုတမင်္ဂလာဆိုတာကတော့ အကြားကောင်းကို မင်္ဂလာလို့ယူပြီး အကြားဆိုးကို အမင်္ဂလာလို့ ယုံကြည်စွဲလမ်းတာပါပဲ။ ဝမ်းမြောက် ပျော်ရွှင်ဖွယ် အသံကောင်း အဆိုကောင်းကို ကြားရလျှင် မင်္ဂလာလို့ သင်မှတ်တယ်။ မသာစသည်အကြောင်း၊ လွမ်းဆွတ် ငိုကြွေးသံ

စသည်တို့ကို ကြားရလျှင် အမင်္ဂလာလို့ ယူဆတယ်၊ ငှက်ဆိုးသံ ကြားရလျှင် အမင်္ဂလာဖြစ်တယ်လို့ ယူဆတယ်၊ ဒါမျိုးတွေပါပဲ။

မုတမင်္ဂလာ

မုတမင်္ဂလာ ဆိုတာကတော့ အနံ့ကောင်းကို နံရတာ၊ အရသာ အထူးကို စားရတာ၊ အတွေ့ကောင်းကို တွေ့ထိရတာ ဒါမျိုးတွေကို မင်္ဂလာလို့ ယူဆတယ်၊ အိန္ဒြိယက ဇာတ်အယူဝါဒ အရဆိုရင် ဇာတ်နိဗ္ဗိဒ္ဓိ ခွန်းစဏ္ဍားကိုယ်နဲ့ ထိတာကို အမင်္ဂလာလို့ ယူဆကြတယ်၊ တစ်ခါက အိန္ဒြိယ စာသင်ကျောင်းတစ်ခုမှာ ဇာတ်နိဗ္ဗိဒ္ဓိ ကျောင်းသားက ဇာတ်မြင့်ကျောင်းဆရာနဲ့ မတော်တဆထိမိလို့ အဲဒီ ကျောင်းဆရာက အမင်္ဂလာဖြစ်တယ်လို့ ယူဆပြီး အကြီး အကျယ်စိတ်ဆိုးကာ အဲဒီကျောင်းသားကလေးကို အပြင်းအထန် ရိုက်နှက် နှိပ်စက်တဲ့အကြောင်း စာစောင်တစ်ခုမှာ တွေ့ရဖူးတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ရက်ရာစာ ပြဿဒါး လာဘ်နေ နတ်နေ စသည် အယူအစွဲတွေလဲ ဒီမင်္ဂလာ အမင်္ဂလာ အယူအစွဲထဲမှာ ပါဝင်ပါတယ်၊ အလှူပွဲ ထိမ်းမြားပွဲစသည် မင်္ဂလာကိစ္စကို ပြုကြတဲ့ အခါမှာ ရက်ကောင်းနေ့ကောင်း အချိန်ကောင်းကို ရွေးကြတယ်၊ အိမ်ကျောင်းစသည် ဆောက်လုပ်တဲ့ အခါမှာလဲ အချိန်ကောင်း ရွေးချယ်ပြီး ပဉ္စကံအုတ်မြစ်ချကြရတယ်၊ ဒါတွေလဲ မင်္ဂလာအစွဲ အလမ်းတွေပါပဲ၊ အမှန်ကတော့ နေ့ရက်အချိန်က ကောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ အချိုးတကျ မဆောင်ရွက်လျှင်တော့ မအောင်မြင်ပါဘူး၊ အဲဒါ စဉ်းစားကြည့်ဖို့ကတော့ ထိမ်းမြား မင်္ဂလာပြုကြရာမှာ ရက်ကောင်း အချိန်ကောင်းရွေးပြီး ဆောင်ရွက် ကြပေမဲ့ အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကလဲ အဆင်မပြေတော့ တကွဲ

တစ်ပြားစီ ဖြစ်သွားကြတာတွေလဲ များစွာရှိနေတာပဲ။ တချို့ ဘုရားကိစ္စ ကျောင်းကိစ္စတွေဟာလဲ မပြီးနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတာတွေ ရှိနေတာပဲ။

ရက်ရာဇာ စသည် ခန္ဓူးတာ အလုပ်ပိုပင်

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ရက်ရာဇာ ပြဿဒါး စသည် တွေကို ယုံကြည်တာဟာ အလုပ်ပိုဘဲလို့ အသိအမှတ် ပြုထားပါတယ်။ ယခုနေအခါ ဒီရန်ကုန်က လူတွေလဲ ရက်ရာဇာစသော ရက်ကောင်းကို မရွေးဘဲ တနင်္ဂနွေနေ့ကို အလေးပြုပြီး ရွေးကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါဟာ သဘာဝကျပုံ ပေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်မဟုတ်တဲ့ အခြားရက်မှာ မင်္ဂလာကိစ္စကိုလုပ်လျှင် ခမ်းခမ်း နားနား စည်ကားသင့်သလောက် မစည်ကားနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်ပါပဲ။

မိစ္ဆာအယူအစ္ဆဲ ပယ်ဖို့က လိုရင်းပဲ

ဒီဂါထာမှာ လောကီမင်္ဂလာကို ပယ်ရမယ်ဆိုတာက အဲဒီ မင်္ဂလာ ကြောင့်ပင် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးရတယ်လို့ အယူအစ္ဆဲကို ပယ်ဖို့ ပါပဲ။ အမှန်ကတော့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဆိုတာ ရှေးကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံနဲ့လဲ ဆိုင်တယ်။ ယခုမျက်မှောက်မှာ သင့်တော်တဲ့အလုပ် မသင့်တော်တဲ့ အလုပ်နဲ့လဲ ဆိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် “ကုသိုလ်ကံကြောင့် မင်္ဂလာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကြောင့်ပဲ ကောင်းကျိုး ကိုရတယ်။ အကုသိုလ်ကံကြောင့် အမင်္ဂလာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ပဲ မကောင်းကျိုးကိုရတယ်”လို့ ကံကိုသာ ပဓာနပြုပြီး ယုံကြည်ယူဆဖို့ပါပဲ။ အဲဒါဟာ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြင့်ယူဆတဲ့ အမြင်မှန်ပါပဲ။ မင်္ဂလာ အမင်္ဂလာကြောင့်ပင် ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးရတယ်လို့ ယုံကြည်စွဲလမ်းတာကတော့ အဲဒီ

ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ မိစ္ဆာအယူအစွဲပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီမိစ္ဆာအယူအစွဲကိုပယ်ဖို့က လိုရင်းပါပဲ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် အဲဒီလို အယူအစွဲကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သောတာပန်မှာ အိမ်ထောင်ပြုမှုလဲ ရှိနေသေးတဲ့အတွက် လောကီမင်္ဂလာတွေအကုန်လုံး ကင်းတယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ပေဘူး။ လောကထဲမှာ အများနဲ့ ဆက်ဆံနေရတဲ့အတွက် အများကြိုက် မင်္ဂလာမှုကလေးများကို ပြုရတာလဲ ရှိပေလိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးတို့မှာက ရက်ရာစာ ပြဿဒါး စသည်ကို အယုံအကြည် မရှိပေမဲ့ အလှူမင်္ဂလာပြုလိုတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေ ကျတော့ သူတို့အလိုအတိုင်း ခွင့်ပြုထားရပါတယ်။ ကျောင်းဆောက် တဲ့အခါလဲ အခါကောင်းရွေးပြီး ပန္နက်ရိုက်တာ အုတ်မြစ်ချတာကို ခွင့်ပြုထားရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကြောင်းမညီညွတ်လို့ တစ်စုံတရာအဆင်မပြေပဲဖြစ်နေရင် ရက်ကောင်း အချိန်ကောင်း မရွေးရ တဲ့အတွက်ကြောင့်လို့ ပြောစရာ ဖြစ်မနေရအောင်လို့ပါဘဲ။

တကယ်ဆိုတော့ နက္ခတ်အယှဉ် မင်္ဂလာအချိန်ဆိုတာ ဘာမျှ ကောင်းကျိုးနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလက သာဝတ္ထိ မြို့နယ် တောရွာက လူတစ်ယောက်ဟာ သာဝတ္ထိမြို့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို သူ့သားနဲ့ ထိမ်းမြားဖို့ တောင်းဆိုပြီး ရက်လဲ သတ်မှတ်ထားတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းကို သူ့ကိုးကွယ်နေတဲ့ တက္ကတွန်း ဂိုဏ်းဆရာကို ပြောကြားပြီးတော့ “အဲဒီနေ့ဟာ နက္ခတ်အယှဉ် ကောင်းပါရဲ့လား” လို့ မေးတယ်။ အဲဒီတော့ တက္ကတွန်းဆရာက “ဒီအကောင်ဟာ မူလကတော့ ငါ့ကိုမပြောဘဲ သူ့ဟာသူ ရက်သတ် မှတ်ပြီးမှ ငါ့ကိုလာမေးတယ်” လို့ အခဲမကြေဖြစ်ပြီးတော့ “ဒီကနေ့ နက္ခတ်မကောင်းဘူး၊ ဒီကနေ့ မင်္ဂလာပြုရင် အကြီးအကျယ် ပျက်စီး လိမ့်မယ်” လို့ ဟောကိန်းထုတ်လိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလူက

နက္ခတ်ကောင်းကို ငံ့နေရင် အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည်

◇ ၁၁

အဲဒီချိန်းဆိုထားတဲ့နေ့မှာ သမီးရှင်များထံမသွားဘဲ နောက်တစ်ရက် ကျမှ သွားသတဲ့။ သာဝတ္ထိမြို့နေ သမီးရှင်များက ချိန်းထားတဲ့ရက်မှာ မလာတဲ့အတွက် အခမ်းအနား ပြုလုပ်ရန်လဲ ပြင်ထားပြီး ဖြစ်နေသောကြောင့် အခြားသတို့သား တစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးလိုက်သတဲ့။ နောက်တစ်နေ့ကျမှ ရောက်လာတဲ့ ဟိုလူကိုလဲ ကြိမ်းမောင်းမာန်မဲပြီး နှင်ထုတ်လိုက်ကြသတဲ့။

အဲဒီ သတင်းက ပြန်ပြီး ရဟန်းတော်များထံ ရောက်လာတဲ့အခါ အဲဒီအကြောင်းကို ပြောနေကြတုန်း မြတ်စွာဘုရားက ပြောဆိုနေဆဲ စကားကို မေးမြန်းတော်မူပြီးတော့ ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ ယခုမှသာမဟုတ်ဘူး၊ ရှေးကလဲ ဖြစ်ဖူးကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြီးဟောတော်မူပါတယ်။ ကေကနိပါတ် (၄၉)ခုမြောက် ဇာတ်ဝတ္ထုဖြစ်တယ်။ နက္ခတ္တဇာတကလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီဇာတ်မှာ ဖြစ်ပုံချင်းလဲ တစ်ထပ်တည်းတူပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက လူပညာရှိက အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒီဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီး ဟောပြောပါသတဲ့။

နက္ခတ်ကောင်းငံ့နေရင် အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည်

နက္ခတ္တံ ပတိမာနေန္တံ၊ အတ္ထော ဗာလံ ဥပစ္စဂါ၊

အတ္ထော အတ္ထဿ နက္ခတ္တံ၊ ကိံ ကရိဿန္တိ တာရကာ။

နက္ခတ္တံ-နက္ခတ်ကောင်းအချိန်ကောင်းကို၊ ပတိမာနေန္တံ-ငံ့လင့်နေသော၊ ဗာလံ-အသိဉာဏ်မဲ့သူကို၊ အတ္ထော-လိုအပ်သော အကျိုးသည်၊ ဥပစ္စဂါ-ကပ်လာပြီးမှ ကျော်လွန်သွားတတ်၏၊ အတ္ထော-လိုအပ်သော အကျိုးကိုရခြင်းသည်၊ အတ္ထဿ-လိုအပ်သောအကျိုး၏၊ နက္ခတ္တံ-နက္ခတ်ကောင်း အချိန်အခါကောင်းပေးတည်း၊ တာရကာ- ကောင်းကင်က ကြယ်တာရာတို့သည်။

ကံကရိဿန္တိ-အဘယ်အကျိုးကို ပြုနိုင်ကုန်အံ-ပြီးစေနိုင်ကုန်အံ့ နည်းတဲ့။

အဲဒီ ဂါထာဟာလဲ အလွန်မှတ်သားဖွယ် ကောင်းပါတယ်။ ယခုခေတ်မှာလဲ ပြုသင့်တဲ့အချိန်မပြုဘဲ ရက်ကောင်းအခါကောင်း ရွေးနေတာနဲ့ အကျိုးမဲ့ဖြစ်တာရှိတာပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၂-၃) နှစ်လောက် က ဗြိတိမြို့မှ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ဟာ မျက်စိရောဂါအတွက် ရန်ကုန်လာရောက်ပြီး ကုသဖို့ ရှိနေရာမှာ ရက်ကောင်း ရွေးနေတာနဲ့ ရက်အနည်းငယ် နောက်ကျ သွားသောကြောင့် ရန်ကုန်ရောက်လာ တဲ့အခါ ဆရာဝန်များက ကုသမပေးနိုင်တော့ဘဲ အကျိုးမဲ့ဖြစ်သွား ရတယ်လို့ ရင်းနှီးသော ဒကာဒကာမများထံမှ ကြားသိရဖူးတယ်။ အဲဒါလဲ အထူးသတိပြုစရာ အချက်တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒါဟာ မင်္ဂလာကို အလေးပြုနေလို့ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရတာပဲ။

အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မင်္ဂလာဟူသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန်းမှာ ဘယ်လို မင်္ဂလာနဲ့မှစပ်ပြီး အနှောင့်အယှက်မရှိတော့ဘူး၊ အမြဲတမ်း ချမ်းသာစွာ နေရတော့တာပဲ။ ဒါကြောင့်-

သော-လောကီမင်္ဂလာတို့ကို ပယ်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်။ မင်္ဂလ ဒေါသဝိပ္ပဟိနော-မင်္ဂလာနှင့်စပ်သော အပြစ်ဒေါသဟူသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်လေတော့သည်။ သော-ထိုသို့ သောရဟန်းသည်။ လောကေ-လူများ အပေါင်းဟူသောလောက၌။ သမ္မာ ပရိဗ္ဗဇေယျ- ကောင်းစွာကျင့်သုံးနေနိုင်ပါပေသည်-လို့ ဖြေရှင်း ဟောကြားတော်မူ တာပါပဲ။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်-“လောကီ မင်္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွါ၊ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်” တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြ ရမယ်။

၂။ လောကီမင်္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွါ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေသည်။

နောက်ပြီးတော့ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း လောင်မီးကျခြင်း အစရှိတဲ့ ဘေးဥပါဒ်ဆိုင်ရာ အယူအစွဲတွေကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဒီလို ဘေးဥပါဒ်မျိုးကတော့ တွေ့ခဲပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အိပ်မက် ဆိုင်ရာ အယူအစွဲတွေကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဒီ အိပ်မက်ဆိုတာ ကတော့ ဘုန်းကံကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ပေးခါနီးမှာ ထင်ပေါ်တတ်တယ်လို့ ကျမ်းဂန် များမှာ အဆိုရှိပါတယ်။ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ အိပ်မက်တွေက ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးနဲ့ ဆိုင်ပုံမရပါဘူး။ စိတ်စွဲလမ်းချက်များနဲ့ ရုပ်ကိုယ်ရဲ့ အခြေအနေများကြောင့် မက်ဟန်တူပါတယ်။ ဘာကြောင့် ပဲဖြစ်ဖြစ် အိပ်မက်နှင့်စပ်ပြီး ဂရုမစိုက်ဘဲ ပယ်ထားဖို့ပါပဲ။ အရဟတ္တ မင်္ဂလီရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ အိပ်မက်လဲ မမက် တော့ပါဘူး။ အဲဒီ အခြေအနေရောက်အောင် ကျင့်သွားဖို့ပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားစရာတစ်ခုရှိတယ်။ ဒီသုတ်က နတ်ဗြဟ္မာ တွေကို ဟောတဲ့တရားပဲ။ နတ်ဗြဟ္မာတွေမှာ အိပ်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် အိပ်မက်လဲ မက်ဖွယ်မရှိဘူး။ အိပ်မက်နဲ့စပ်ပြီး အယူအစွဲ ဖြစ်ဖွယ် လဲမရှိဘူး။ လူတွေ့ရဲ့ အိပ်မက်အကြောင်းလဲ စိတ်ဝင်စားဖွယ် မရှိဘူး။ အဲဒါကို နတ်ဗြဟ္မာတွေက ဘယ်လိုသဘောပေါက်ပါမည် လဲလို့ စဉ်းစားစရာရှိပါတယ်။ ကောင်းကင်မှာ တည်နေတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ တွေမှာတော့ အိပ်မက်မမက်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြေပြင်မှာတည်နေကြတဲ့ ရုက္ခစိုးအစရှိတဲ့ နတ်တွေမှာတော့ အိပ်ခြင်း လဲ ကင်းဟန်မတူပါဘူး။ သူတို့က မအိပ်တောင်မှ လူတွေနဲ့ နီးစပ်နေ တဲ့အတွက် လူတွေရဲ့အိပ်မက်မက်ပုံ စွဲလမ်းပုံတွေကို ထင်ရှားသိနေကြ ရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အချို့နတ်များအတွက် ဒီအိပ်မက်အစွဲကို ပယ်ဖို့ ဟောတော်မူတယ်လို့ ယူလျှင် သင့်လျော်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ လူတွေမှာ နွား၊ မြင်း၊ အစေ့စပ်လူ အစရှိတဲ့ သက်ရှိ အသုံးအဆောင်တွေလဲရှိတယ်။ အဝတ်အထည်စသော သက်မဲ့အသုံးအဆောင်တွေလဲရှိတယ်။ အဲဒီအသုံးအဆောင်တွေနဲ့ စပ်ပြီး ဝေဒကျမ်းဆရာတွေက ဘယ်လိုလက္ခဏာရှိရင် မကောင်းကျိုးပေး တယ်၊ ကောင်းကျိုးပေးတယ် စသည်ဖြင့် ပြဆိုထားတာရှိတယ်။ အချို့ နတ်တွေမှာလဲ ဒီလို အဆိုတွေ ရှိနိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ပြဆိုချက်များအရ ဘယ်လိုလက္ခဏာက မကောင်းကျိုးပေးတယ်၊ ဘယ်လိုလက္ခဏာက ကောင်းကျိုးပေးတယ်စသည်ဖြင့် ယုံကြည်တဲ့ အယူအခွဲတွေကို ပယ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီ ဘေးဥပါဒ် အိပ်မက်လက္ခဏာဆိုတာတွေလဲ လောကီ မင်္ဂလာ အမင်္ဂလာထဲမှာ ထည့်သွင်းယူလျှင် ပါဝင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဂါထာအနက်ကို တိုတိုနဲ့လဲ မှတ်ရအောင် မင်္ဂလာ ကိုသာ ပဓာနပြုပြီး “လောကီမင်္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွါ၊ ကောင်းစွာကျင့် နေသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတာပါပဲ။ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရဦးမယ်။

(၂) လောကီမင်္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွါ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေသည်။

လောကီ မင်္ဂလာတွေကို စိတ်ဝင်စားပြီး လိုက်စားလေ့လာ ပြုလုပ် နေကြတာဟာ ကြီးပွားချမ်းသာချင်တဲ့ လောဘ၊ ရာဂနဲ့ ဆိုင်တယ်။ ရာဂများတဲ့ သူတွေရဲ့ အလေ့အလာလို့ ဆိုရမှာပဲ။ နတ်တွေ ပြဗ္ဗာတွေထဲမှာလဲ လောကီမင်္ဂလာကို အလေးအမြတ်ပြု နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိမှာပဲ။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ “လောကီ မင်္ဂလာ တွေကို ရဟန်းမြတ်ဖြစ်သူဟာ အကုန်လုံး ပယ်စွန့်ပြီး ချမ်းသာစွာ နေနိုင်တယ်”ဆိုတာ ကြားသိရတော့ အဲဒီလို ရဟန်းမြတ်တွေကိုလဲ ကြည်ညိုတယ်။ မိမိတို့လဲ အဲဒီလောကီ မင်္ဂလာကို ပယ်နိုင်ဖို့ရာ

ဖြစ်ခိုက် ရှပ်နာမ်ကို ရှုတယ်။ လောကီမင်္ဂလာကို ပယ်နိုင်တဲ့ ရဟန်း မြတ်၏ဂုဏ်နဲ့ တရားတော်ဂုဏ်ကို အာရုံပြုပြီး ကြည်ညိုတယ်။ အဲဒီလို ကြည်ညိုပြီး ပီတိပါမောဇ္ဇတွေလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီလို ကြည်ညိုတာနဲ့ ပီတိ ပါမောဇ္ဇတွေကို ရှုပြီးတော့ တခဏချင်းလဲ အရိယမင်္ဂလီ တရားထူးတွေကို ရသွားနိုင်ပါတယ်။

ရဟန်းနှင့် လောကီမင်္ဂလာ

ဒီတရားတော်အရဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ရဟန်းအဖြစ် ဝန်ခံနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ လောကီမင်္ဂလာနဲ့စပ်ပြီး ပယ်သာ ပယ်ဖို့သင့်ပါတယ်။ အဲဒီ လောကီမင်္ဂလာတွေကို အားမပေးသင့်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အချို့ ရဟန်းတော်များက ဒီလောကီမင်္ဂလာကို အားပေး ပြောဟောနေကြတာလဲ ရှိနေတယ်။ ဥပ္ပါတခေါ်တဲ့ ဘေးဥပါတ်များ အိပ်မက်များ လက္ခဏာများနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုမကောင်းကျိုး ဖြစ်တတ် တယ်။ အဲဒီလို မကောင်းကျိုး မဖြစ်ရအောင် ဘာလုပ်ရမယ် စသည်ဖြင့် ယတြာချေပုံတွေလဲ သင်ပြပေးနေကြတယ်။ စီးပွားဖြစ်အောင် ရာထူးတိုး တက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်၊ ဘာကိုဆောင်ထားရမယ် စသည်ဖြင့် လဲ ညွှန်ကြားပေးနေကြတယ်။ ဘေးရန်ကင်းချင်တဲ့သူ ကြီးပွားချမ်းသာ ချင်တဲ့သူ ရာထူးတည်မြဲတိုးတက်ချင်တဲ့ သူတွေကလဲ အဲဒီလို လောကီမင်္ဂလာ ပြုလုပ်ပေးတဲ့ ဆရာတွေကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် လောကီမင်္ဂလာကို ဟောပြောနေတဲ့ ရဟန်းတွေ မှာလဲ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးနေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီတရားဂါထာအရ ဆိုလျှင်တော့ အဲဒီ လောကီမင်္ဂလာတွေကို အလေးမပြုသင့်ပါဘူး။ ပယ်နိုင်အောင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအကျင့်ကိုသာ ကြိုးစား အားထုတ်ပြီး ကျင့်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကျင့်လို့ လောကီမင်္ဂလာ

ဟူသမျှကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်ရင် “လောကေန အနုပလိတ္တော-
လောကနှင့် မငြိကပ်မတွယ်တာဘဲ ကောင်းစွာနေနိုင်တယ်” လို့
ဆိုထားတဲ့အတိုင်း အကောင်းဆုံး အနေဖြင့် ချမ်းသာစွာနေသွား
ရမှာပါပဲ။ ကဲ ဆောင်ပုဒ်ကိုဆိုပြီး ဒီကနေ့ သီလပေး တရားသိမ်း
ကြစို့။

(၁) ကာမဂုဏ်ပယ်ခွါ၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာဘယ်
သို့ကျင့်သနည်း။

(၂) လောကီမင်္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွါ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေ
သည်။

လောကီမင်္ဂလာတွေကို စွန့်နိုင်သမျှ စွန့်ပယ်ကြ၍ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ အလိုတော်အတိုင်း ကျင့်နိုင်ကြသဖြင့် မိမိတို့ အလိုရှိ
အပ်သော မင်္ဂလာထံ ဖိုလ်ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ် တရားတော်
ပထမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ဒုတိယပိုင်း

တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း(၈)ရက်၊ ဒီကနေ့ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယ သုတ်မှ တတိယဂါထာကို ဟောရမယ်၊ အဖြေနံပါတ်အစဉ်အရ ကတော့ ဒုတိယဂါထာပါပဲ။

အဖြေ ဒုတိယ ဂါထာ

(၃) ရာဂံ ဝိနယေထ မာနုသေသု၊
ဒိဗ္ဗေသု ကာမေသု စာပိ ဘိက္ခု။
အတိက္ကမ္မ ဘဝံ သမေစ္စ ဓမ္မံ။
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘိက္ခု-ကာမဂုဏ်ပယ်၍ တောထွက်လာသော ရဟန်း သည်၊ မာနုသေသု ကာမေသု စ၊ လူ့လောက ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်း၊ ရာဂံ-တပ်မက်သာယာ တဏှာရာဂကို၊ ဝိနယေထ- ပယ်ဖျောက်ရာ၏၊ စ-ထို့ပြင်လည်း၊ ဒိဗ္ဗေသု ကာမေသု အဝိ- နတ်လောက ကာမဂုဏ်တို့၌သော်လည်း၊ ရာဂံ-တပ်မက်သာယာ တဏှာရာဂကို၊ ဝိနယေထ-ပယ်ဖျောက်ရာ၏တဲ့။

ကာမရာဂကို ပယ်ရမည်

လူ့လောက ကာမဂုဏ်တွေကိုစွန့်ပြီး တောထွက်လာတဲ့ ရဟန်းမှာ သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရဟန်းပြုလိုက်ရုံနဲ့တော့ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေနှင့် စပ်ယှဉ်နေတဲ့ သံယောဇဉ်တွေမှ မလွတ်မကင်း သေးဘူး။ အဲဒီကာမဂုဏ်တွေမှာ တပ်မက်သာယာတဲ့ တဏှာရာဂ ကို လုံးဝကင်းအောင် ပယ်ဖို့ ရှာလိုပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပယ်ရမလဲဆိုတော့-စင်ကြယ်တဲ့သီလ အခြေခံပြီး သမာဓိဘာဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ရမယ်။ အဲဒီသမာဓိဘာဝနာအလုပ်ဖြင့် ပထမ ဈာန်လောက်ရရင်ကို ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏဆိုတဲ့ ကာမရာဂဟာဖြစ်မှု ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းကွာသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် လုံးဝပြတ်စဲ သွားတာတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ သူ့ဆိုင်ရာ အကြောင်းညီညွတ် လျှင် ကာမရာဂက ဖြစ်နိုင်သေးတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဈာန်အဘိညာဉ် ရ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မာတုဂါမကာမဂုဏ်အာရုံကို အကြောင်း ပြုပြီး ဈာန်လျှောသွားကြတာလဲ ရှိသေးတာပဲ။ ကောင်းကင်မှာ ပျံသွားနေရင်းတောင် မာတုဂါမအသံကို သာယာပြီး ဈာန်လျှောကာ မြေပြင်သို့ ကျလာရတာလဲ ရှိဖူးတာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဈာန်သမာဓိ သက်သက်နဲ့တော့ ကာမရာဂက လုံးဝမကင်းသေးဘူး။ အဲဒီ ကာမ ရာဂ လုံးဝကင်းအောင် ဈာန်သမာဓိကို အခြေခံပြုပြီး ဝိပဿနာရှုဖို့ လိုပါသေးတယ်။ ။

ကာမရာဂ လုံးဝကင်းစေအောင် အားထုတ်ပုံ
 ဘယ်လိုလဲဆိုရင်-ဈာန်ကို ဝင်စားပြီးတော့ အဲဒီ ဈာန်စိတ်
 ငသည့်ကို ရှုရတာပါပဲ။ ယခု ဒီက ယောဂီတွေမှာ မြင်ပြီး၊ ကြားပြီး၊

သိပြီးရင် မြင်တယ်၊ ကြားတယ်၊ သိတယ်လို့ ရှုရတာမျိုးပါပဲ။
အဲဒီဈာန်စိတ်စသည်ကိုရှုလို့ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် မဂ်ဖိုဉာဏ်
အစဉ်ဖြင့် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ရောက်သွားလျှင် ကာမဂုဏ်တွေကို
တပ်မက်သာယာတဲ့ ကာမရာဂ ကာမတဏှာဟာ ဖြစ်နိုင်ခွင့်မရှိဘဲ
လုံးဝကင်းသွားတော့တာပါပဲ။

ဈာန်သမာဓိရအောင် အားမထုတ်နိုင်ရင်တော့ ဈာန်၏
အနီးကပ် ဥပစာရသမာဓိရအောင် အားထုတ်ရတယ်။ အဲဒီ ဥပစာရ
သမာဓိကို အခြေခံပြု ပြီးတော့လဲ ပေါ်ရာပေါ်ရာကို ဝိပဿနာရှု
နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ ဈာန်၏အနီး ဥပစာရသမာဓိရအောင် အားထုတ်ခွင့်
မရလျှင်တော့ ထိမှု၊ သိမှု၊ မြင်မှု၊ ကြားမှုစသည်တို့ကို ရှုပြီးတော့
ဥပစာရသမာဓိနှင့် အင်အားတူညီတဲ့ ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိ
ဖြစ်အောင် အားထုတ်ရတယ်။ ဒီ ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိကိုလဲ
ဥပစာရသမာဓိလို့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်
ဝိပဿနာသမာဓိလောက်သာဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်း များကို
ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုတာပါပဲ။ ဥပစာရသမာဓိ
ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။

အဲဒီလို ထိမှု၊ သိမှု၊ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ စသည်ကိုရှုလို့
ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိအားကောင်းကောင်း ပြည့်တဲ့အခါကစပြီး
ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နဲ့ နာမ်ကိုလဲ ခွဲခြားပြီးသိတယ်။ အကြောင်းနဲ့
အကျိုးကိုလဲ ပိုင်းခြားသိတယ်။ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ
သဘောများကိုလဲ ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် သိသိသွားတယ်။ အဲဒီလို
သိသိပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် အစဉ်ဖြင့် အနာဂါမိ
မဂ်ဖိုလ်ကိုရောက်ပြီး အနာဂါမိဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကာမရာဂ-
ကာမတဏှာကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ ဒါကြောင့်

အဲဒီအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လူ့ပြည်ကကာမဂုဏ်တွေမှာလဲ တပ်မက်သာယာခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ လူ့ကာမထက် ကောင်းမြတ်တဲ့ နတ်ကာမဂုဏ်တွေမှာတောင် တပ်မက်သာယာခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ အလွန်ပင်အေးချမ်းသွားတော့တာပါပဲ။ ပါဠိကို အနက်ပြန်ရာမှာ စ-နှင့် အပိ သူ့အနက်နှင့် သူ့အသီးသီးရနိုင်တဲ့အတွက်၊ စ-ထိုပြင်လည်း-လို သမုစ္စည်းအနက်ပြန်ပြီးတော့၊ ဒီဗ္ဗေသု ကာမေသု အပိ-နတ်လောက ကာမဂုဏ်၌သော်လည်း-လို သမ္ဘာဝနာအနက် ပြန်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအနက်ဖြင့် လူ့ကာမဂုဏ်ထက် ကောင်းမြတ်တဲ့နတ် ကာမဂုဏ်တွေမှာတောင်မှ တပ်မက်သာယာမှုမဖြစ်တော့ဘူးဆိုတာကို ထင်ရှားစေပါတယ်။ အဲဒီလို စ-နှင့် အပိ-ကို မခွဲပဲ “ဒီဗ္ဗေသု ကာမေသုစာပိ-နတ်လောကကာမဂုဏ်တို့၌လည်း၊ ရာဂံ-တပ်မက် သာယာတဏှာ ရာဂကို၊ ဝိနေယေထ-ပယ်ဖျောက်ရာ၏” လို့ သမုစ္စည်းအနက် ရိုးရိုးလဲ သင့်လျော်တာပါပဲ။

ကာမရာဂကြောင့် ဆင်းရဲကြရသည်

ယခု လူတွေဟာ ဒီကာမရာဂကို မပယ်နိုင်ကြသေးတဲ့ အတွက် သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေနဲ့ စပ်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို တွေ့ကြုံခံစားနေကြရတယ်။ မြင်ဖူး ကြားဖူးတဲ့ အာရုံဝတ္ထုကောင်းတွေ ရအောင်၊ တွေ့ဖူးခံစားဘူးတဲ့ အာရုံဝတ္ထုကောင်းကိုရအောင် အမြဲမပြတ် ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်နေကြရတယ်။ ရပြီးတွေကိုလဲ မပျောက်မပျက် ရအောင် စောင့်ရှောက်နေကြရတယ်။ စားဝတ်နေရေး အိမ်ထောင်ရေး၊ ရပ်ရွာရေးစသည် အတွက်လဲ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရတယ်။ အဲဒီလို ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရာမှာ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ရိုးယူခြင်း၊ လိမ်ခြင်းအစရှိတဲ့

မကောင်းမှုကံတွေကို ပြုမိကြတဲ့သူတွေလဲ ရှိကြတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်စုနဲ့တစ်စု၊ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ၊ အငြင်းပွားကြတာတွေ ရန်ဖြစ်ကြ စစ်ဖြစ်ကြတာတွေလဲ ရှိတာပဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက မူလပဏ္ဍာသပါဠိ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် (၁၂၈)မှာ ကာမဂုဏ်၏အပြစ်ကို ဒီလိုပြပြီး ဟောတော်မူပါတယ်။ ကာမဂုဏ် အကြောင်းပြုပြီး မင်းတွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြရန်ဖြစ်ကြ စစ်ဖြစ်ကြပါသတဲ့။ ပုဏ္ဏားတွေ သူဌေးသူကြွယ်တွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြပါတယ်တဲ့။ မိဘနှင့် သားသမီးတွေ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ မိတ်ဆွေ အရင်းအချာတွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြပါတယ်တဲ့။ အဲဒီလို ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြရာမှ ဒုတ်၊ ဝါး စသော လက်နက်များဖြင့် နှိပ်စက်ကြသောကြောင့် သေကြေပျက်စီးကြ သည်အထိ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ကြရကြောင်းများကို ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအထဲမှာ ကာမဂုဏ်အတွက် သတ်ခြင်း၊ ခိုးခြင်း၊ လုယက်ခြင်းစသော အကုသိုလ်ကံတွေကို ကျူးလွန်မိတဲ့သူဟာ ငရဲဘုံ ရောက်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရတယ်။ ပြိတ္တာဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရ တယ်။ ခွား၊ ကျွဲ၊ မြင်း၊ ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်စသော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲရတယ်။ အတိုချုပ်ပြောရလျှင် ကာမ ဘုံကသတ္တဝါတွေ ဒုက္ခရောက်နေကြရတာဟာ ကာမဂုဏ်တွေကို တပ်မက်သာယာတဲ့ ဒီကာမရာဂကြောင့်ချည်းပါပဲ။ အင်မတန်ကို ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ တရားဆိုးကြီးပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အများစု လူတွေကတော့ ဒီကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို သာယာတပ်မက်ပြီး ခံစားနေရတာဟာ အကောင်းဆုံးလို့ ထင်နေကြ တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို သာယာတပ်မက်ပြီး ခံစားရတဲ့ ကာမရာဂ

တွေ များများဖြစ်အောင်လို့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို ရနိုင်သမျှ ရှာကြံပြီး သုံးဆောင်ခံစား နေကြတာပဲ။ များသည်ထက် များအောင် ပြည့်စုံသည်ထက် ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားအားထုတ် နေကြရတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားအားထုတ်နေရတာကိုပင် ပျော်စရာလို့လဲ ထင်မှတ် နေကြတယ်။ သေသေချာချာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ရင်တော့ အဲဒီလို ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်နေကြတာတွေဟာ ကောင်းစား ချမ်းသာရတာက ဘာမှမပြောပလောက်ပဲ အကြီးအကျယ် ဆင်းရဲ ဒုက္ခရောက်နေကြရတာတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ဆင်းရဲဒုက္ခ တွေမှ လွတ်မြောက်ရအောင် လူ့ပြည်က ကာမဂုဏ်တွေမှာ တပ်မက်တဲ့ရာကိုလဲ ပယ်ရမယ်။ နတ်ပြည်က ကာမဂုဏ်တွေမှာ တပ်မက်လိုချင်တောင့်တတဲ့ ရာကိုလဲ ပယ်ရမယ်လို့ ဟောတော်မူ တာပါပဲ။ အဲဒါကို “လူ့ပြည် ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ် အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၃) လူ့ပြည်ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်။

လူ့ကာမဂုဏ် နတ်ကာမဂုဏ် ဒီ(၂)မျိုးထဲမှာ နတ်ကာမ ဂုဏ်ဆိုတာကတော့ လူတွေမှာ ကြားဘူးရုံမျှပဲ။ ကိုယ်တိုင်တွေ့ နေရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် နတ်ကာမဂုဏ်ကိုမက်မောပြီး အကုသိုလ်ဖြစ်ပွားတာကတော့ သိပ်များလှမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူ့ ကာမဂုဏ်တွေကတော့ လက်ငင်းတွေ့နေရတာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီလူ့ကာမဂုဏ်တွေနဲ့စပ်ပြီး အကုသိုလ် ဖြစ်ပွားနေကြတာကလဲ များနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကာမရာဂကို လုံးဝမပယ်နိုင်သေးမီမှာ အဲဒီလူ့ကာမဂုဏ်တွေနဲ့စပ်ပြီး ရာဂစသော အကုသိုလ်မဖြစ်ရ အောင် အဖြစ်နဲ့အောင် အားထုတ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်လိုအားထုတ် ရမှာလဲဆိုလျှင်-မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ ကြံတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး

သိနေဖို့ပါပဲ။ အဲဒီလို မရှုနိုင်လို့ သာယာတပ်မက်မှု လိုချင်မှု ဖြစ်လာလျှင်လဲ အဲဒီသာယာတပ်မက်မှု လိုချင်မှု-ရာဂကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်။ မရှုမှတ်နိုင်ရင်လဲ သင့်လျော်အောင် ဆင်ခြင်ပြီးပယ် ရမယ်။ အပါယ်ငဲ့ထိအောင် ပစ်ချနိုင်တဲ့ တရားဆိုးပဲစသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်ဖို့ပါဘဲ။

တချို့ကတော့ လူ့ကာမဂုဏ်တွေကို စွန့်ပယ်ပြီး ရဟန်းပြုလာ ပေမယ့် ရဟန်းအကျင့် ကုသိုလ်တွေကြောင့် နောက်ဘဝကျတော့ နတ်ချမ်းသာတွေကို အကြီးအကျယ် ခံစားရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့် တောင့်တနေတာလဲ ရှိတတ်တယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် နတ်ကာမဂုဏ် တွေကို မက်မောနေတဲ့အတွက် လောကထဲမှာ မငြိမိဘဲဘဲ ကောင်းစွာ နေခြင်းအကျိုးကို မရဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို နတ်ချမ်းသာကို မျှော်လင့်တောင့်တတဲ့ စိတ်ကူးဖြစ်လာရင်လဲ ရှုမှတ်ပြီးပယ်ရမယ်။ မရှုမှတ်နိုင်ရင်လဲ ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်ဖို့ပါပဲ။ အဲဒီလို မပယ်နိုင် ရင်တော့ လူ့ဘဝနတ်ဘဝတွေမှာ ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲ အမျိုးမျိုးတွေကို တွေ့ကြုံခံစားသွားရလိမ့်မယ်။ အကုသိုလ်ကံကလဲ ကင်းမှာမဟုတ်တော့ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာဖြစ်ပြီးတော့လဲ အတိုင်းမသိ ကြီးကျယ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေကို အလူးအလဲ ခံစားနေရလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ယခုလို ဘဝကောင်းကို ရနေတဲ့အခါမှာ အဲဒီ ကာမရာဂကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်နိုင်အောင် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အစွမ်းကုန် အားထုတ်သင့်တာပါပဲ။

အဲဒီလို အားထုတ်လို့ ကာမရာဂလုံးဝကင်းတဲ့ အနာဂါမိ အဖြစ်ရောက်ရင်တော့ အတော်ကို ချမ်းသာနေပါပြီ။ မျက်မှောက် ဘဝမှာလဲ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို အလိုမရှိတဲ့အတွက် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေနဲ့စပ်ပြီး ဘာဆင်းရဲကိုမှ မတွေ့ရဘူး။ ချမ်းသာနေတာပဲ။

မျက်မှောက်ဘဝမှ ကွယ်လွန်တဲ့အခါကျတော့လဲ သုဒ္ဓါဝါသခေါ်တဲ့ ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေကိုရောက်ပြီး စိတ်ရောကိုယ်ပါ ချမ်းသာသွားတော့မှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သင်္ခါရုကွဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်ဆင်းရဲ ကတော့ ရှိသေးတာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ သင်္ခါရုကွဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ် ဆင်းရဲတွေကိုလဲ လွန်မြောက်ရအောင်ကျင့်ရန်အတွက် မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီလိုဆက်ပြီး ဟောတော်မူပြန်ပါတယ်။

ဓမ္မံ-သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို၊ သမေဓု-အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်စွာသိပြီး၍၊ ဘဝံ-သုံးပါးသောဘဝကို၊ အတိက္ကမ္မ- ကျော်လွန်၍၊ ဌိတော အဿ-တည်သည်ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

ကာမရာဂကိုပယ်နိုင်တဲ့ အနာဂါမ်အဖြစ် ရောက်ရုံနဲ့လဲ အားရမနေနဲ့ဦး၊ သစ္စာလေးပါးကို အပြည့်အစုံသိမြင်တဲ့ အရဟတ္တမဂ် ရောက်အောင် အားထုတ်ပါဦးတဲ့။ အဲဒီအရဟတ္တမဂ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်ရင်တော့ ရူပဘဝ အရူပဘဝကို တပ်မက်တဲ့ဘဝရာဂလဲ ကင်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝကို တပ်မက်တဲ့ဘဝရာဂလဲ ကင်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကာမဘဝ, ရူပဘဝ, အရူပဘဝဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးလုံးကို လွန်မြောက်သွားပြီ။ ဘယ်လို ဘဝမှာမျှဖြစ်ဖို့ရာ မရှိတော့ဘူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ၏အခြား မဲ့မှာ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ် အသစ်မဖြစ်လာတော့ဘဲ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းတဲ့ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဝင်စံဖို့ ရှိတော့တာပဲ။ အဲဒါ ကတော့ ချမ်းသာဟူသမျှထဲမှာ အကောင်းအမြတ်ဆုံး ချမ်းသာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံရသေးမီမှာလဲ ကိလေသာဆင်းရဲတွေ အကုန်ငြိမ်းနေတဲ့အတွက် လောကထဲမှာ ဘယ် အရာနဲ့မှ မငြိတွယ်ပဲ ချမ်းသာစွာ နေရတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်-

သော-ဘဝသုံးပါးကို ကျော်လွန်၍တည်သော ထိုရဟန်း

သည်။ လောကေ-လောကဋ္ဌ၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-
ကျင့်သုံးနေနိုင်ပါသည်-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီစကားရပ်ကို
“တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်” လို့
ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကိုဆိုကြရမယ်။

တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။

သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်းသိပြီးတော့ ဘဝသုံးပါး
လုံးကို လွန်မြောက်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီမှာ သစ္စာလေးပါးသိရမယ်
ဆိုတာက ကျက်မှတ် ပြီးသိတာကို မဆိုလိုပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ
ဆိုလျှင်၊ ကျက်မှတ်ပြီး သိရုံနဲ့တော့ ဘဝသုံးပါးကို မလွန်မြောက်
သောကြောင့်ပါပဲ။ ဒီမှာ ဆိုလိုတာကတော့ ကာမရာဂကိုပယ်နိုင်တဲ့
အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို
အပြည့်အစုံသိပြီး ဘဝသုံးပါးလုံးကို လွန်မြောက်အောင် အားထုတ်
ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ဘယ်လို အားထုတ်ရမှာလဲဆိုတော့
အနာဂါမ်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ဝိပဿနာလုပ်ငန်း
စဉ်တိုင်း ဆက်ပြီးအားထုတ်သွားဖို့ပါပဲ။

အားထုတ်ပုံကိုတော့ ဒီနေရာမှာ ထပ်ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။
ဒါပေမယ့် စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်စပ်ပြီး ဗဟုသုတပွားရန်အတွက်
အကျဉ်းချုပ်တော့ ပြောရဦးမှာပဲ။ အဋ္ဌကထာများမှာ စတုသစ္စ
ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံကို ဒီလို ပြထားပါတယ်။

စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံ

သစ္စာလေးပါးထဲက နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတဲ့ ဝိဝဇ္ဇ
သစ္စာ (၂)ပါးကိုတော့ ရှုပြီးအားမထုတ်ရဘူး။ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယ
သစ္စာဆိုတဲ့ ဝဋ်သစ္စာ(၂)ပါးကိုသာ ရှုပြီး အားထုတ်ရတယ်တဲ့။

“ဆင်းရဲခပ်သိမ်းငြိမ်းတဲ့ နိရောဓသေစွာ နိဗ္ဗာန်ဟာ (ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ) အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်တဲ့တရားပဲ။ အဲဒီ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဟာလဲ အလိုရှိအပ်နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်တဲ့တရားပဲ” လို့ ဒီလိုသုတဖြင့်သိပြီး အဲဒီ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတို့ကို ရောက်ရန်ရရန် စိတ်ညွတ် လိုလားရုံမျှသာ လိုပါတယ်တဲ့။ အဲဒီလို စိတ်ညွတ် လိုလားပြီးတော့ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတို့ကို ရောက်ရန်ရရန် ဒုက္ခသစ္စာကို ရှုလျက် ပုဗ္ဗဘာဂမဂ် (အရိယမဂ်၏ ရှေ့သွားမဂ်)ဆိုတဲ့ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင် တရားတွေကို ပွားစေရမယ်တဲ့။ ရှုရမည့် ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ သဘောတရားတွေပါပဲ။ အဲဒါတွေကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် သိမြင်အောင် မရှုနိုင်ရင် နိစ္စ သုခ အတ္တအနေဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်သောကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလိုလဲ ခေါ်တယ်။ မြင်ဆဲ၊ ကြားဆဲ၊ စသည်မှာ အဲဒါ တွေကို ရှုမှတ်ပြီး အနိစ္စစသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း သိသိသွားလျှင် အဲဒါဟာ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တွေ ဖြစ်နေတာပါပဲ။ အဲဒီ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်တွေ ရင့်သန်အားပြည့်လာတဲ့အခါ အရိယမဂ်ဖြစ်ပြီး နိရောဓကို မျက်မှောက်ပြုသွားတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ တချို့က ဝိပဿနာရှုနေတာကို ဆင်းရဲလို့ ထင်နေကြတယ်။ အဲဒါဟာ ချမ်းသာအစစ်ရကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာမဂ်ကို အမှန်အတိုင်းမသိဘဲ အလွဲသိတဲ့ အဝိဇ္ဇာပဲ။ တချို့ကတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှနောက်၌ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ် လာတော့ဘဲ ငြိမ်းသွားတယ်ဆိုတာကိုလဲ အသေကြီး သေသွားတာပဲ။ ကြောက်စရာလို့ ထင်နေကြတယ်။ အဲဒါလဲ နိရောဓသေစွာကို မှား ယွင်းစွာထင်မြင်တဲ့ အဝိဇ္ဇာပဲ။ မြင်မှု၊ ကြားမှုအစရှိသော ဒုက္ခသစ္စာ

တွေကို အကောင်းထင်ပြီး နိရောဓသစ္စာကို အဆိုးထင်တဲ့ မောဟပဲ။ အမှန်ကတော့ မြင်မှု၊ ကြားမှု စသည်တွေပဲ။ အဲဒါတွေကို ဆင်းရဲအနေဖြင့် အမှန်အတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရအောင် မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ရှုမှတ်နေရတာပဲ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်ပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအနေဖြင့် မှန်ကန်စွာ သိတိုင်း သိတိုင်း ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ပရိညာပဋိဝေဓ ပြီးစီးနေတာပဲ။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီလို မှန်ကန်စွာသိရတဲ့ မြင်မှု၊ ကြားမှုစသည်တွေကို နှစ်သက်လိုချင်မှုလဲ ကင်းကင်းသွားတယ်။ အဲဒါက သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တဏှာကို ပယ်သောအားဖြင့်သိတဲ့- ပဟာနပဋိဝေဓပေါ့။ ပယ်တာကင်းသွားတာကိုပင် ပဋိဝေဓ-ထိုထွင်းသိတယ်လို့ ဆိုရတာပါပဲ။ အဲဒီလို သမုဒယကိုပယ်နိုင်လျှင် သမုဒယတဏှာမှ ဆက်ပြီးဖြစ်မည့် ဥပါဒါန် ဘဝ ဇာတိ ဇရာမရဏ အစရှိတဲ့ ဆင်းရဲတွေလဲ ကင်းငြိမ်းကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို တဒင်္ဂအားဖြင့်ငြိမ်းတာဟာ တဒင်္ဂနိရောဓကို ဝိပဿနာဖြင့် ဆိုက်ရောက်တာပဲ။ ရှုတိုင်းရှုတိုင်း မှန်စွာ သိသိသွားတာဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမှူးရှိတဲ့ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တွေပဲ။ ဒါကြောင့် မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ စသည် ကို ရှုမှတ်ပြီး သိသိနေတာဟာ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား သိခြင်း၊ သမုဒယကို ပယ်ခြင်း၊ နိရောဓကို တဒင်္ဂအားဖြင့် ပြီးစေလျက် ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ ဝိပဿနာမဂ်ကိုပွားစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စလေးပါးကို ပြီးစေပါတယ်။

အဲဒီလို ပြီးစေနိုင်တဲ့အတွက် ရှုသိမှု ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပြီး နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့သွားတယ်။ အဲဒီလိုတွေ့ရင် ပထမ အကြိမ်မှာ သောတာပန်ဖြစ်တယ်။ ဒုတိယအကြိမ်မှာ သကဒါဂါမ်ဖြစ် တယ်။ တတိယအကြိမ်မှာ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီး ရှေ့ပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့

အတိုင်း ကာမရာဂ လုံးဝကင်းသွားတယ်။ အဲဒီ အနာဂါမ်က မြင်မှု၊ ကြားမှုအစရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စာတရားတွေကို ဆက်ပြီး ရှုသွားရင် ဝိပဿနာဉာဏ်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းတဲ့ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြု သွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ မြင်မှု၊ ကြားမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာဟူသမျှကို ဆင်းရဲအစစ်အနေဖြင့် သိမှုကိစ္စလဲ ပြီးသွားတယ်။ တဏှာ သမုဒယ ကိုပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စလဲပြီးသွားတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ဆိုတဲ့ မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေခြင်း ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ဘာဝနာ ပဋိဝေဓကိစ္စလဲ ပြီးသွားတယ်။ အဲဒီလို ပိုင်းခြား သိခြင်း၊ ပယ်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စလေးပါးကို အကြွင်းမဲ့ ပြီးစေတာဟာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို မှန်စွာသိတာပါပဲ။ အဲဒီလို သိပြီးရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရူပရာဂ အရူပရာဂဆိုတဲ့ဘဝကို သာယာတပ်မက်တဲ့ ရာဂလဲ လုံးဝကင်းသွားပြီ။ ဒါကြောင့် ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးကို လွန်မြောက်သွားတော့တာပါပဲ။ အဲဒီလို ရဟန္တာ ရဟန်းဟာ လောကထဲမှာ ဘယ်နေရာနှင့်မျှ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်း မရှိဘဲ ကောင်းမွန်ချမ်းသာစွာ နေရပါတယ်တဲ့။ ကဲ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုပြီး တရားသိမ်းကြစို့။

- (၃) လူ့ပြည်ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်။
 တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာနေရသည်။
 ဤသမ္မာပရိစ္ဆာဇနိယသုတ်တရားတော်ကို နာကြားကြရသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံစေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဘေးရန် အန္တရာယ်ဟူသမျှမှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြ၍ ကိုယ်ချမ်း သာ စိတ်ချမ်းသာနှင့်လည်းပြည့်စုံကြ၍ ဤတရားတော်၌ ဖော်ပြထား

သည့်အတိုင်း လူ့ကာမဂုဏ် နတ်ကာမဂုဏ်တွေ တပ်မက်တဲ့ရာဂကို ပယ်နိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးတရားကို အမှန်အတိုင်းသိအောင်၊ ဘဝသုံးပါးကို လွန်မြောက်နိုင်အောင် ရှုမှတ်ပွားများ၊ အားထုတ်နိုင် ကြသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် တရားတော်
ဇုတိယပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

ဓာရားဇောတိ

ဏာထိယပိုင်း

တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၊ ဒီကနေ့(၄)ရမြောက် ဂါထာကို
ဖွင့်ပြ ဟောကြားရမယ်။

အဖြေ ဓာတိယ ဂါထာ

(၄) ဝိပိဋ္ဌိကတွာန ပေသုဏာနိ၊
ကောဝံ ကဒရိယံ ဖေဟယျ ဘိက္ခု။
အနုရောဓဝိရောဓဝိပ္ပဟီနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ပေသုဏာနိ-တစ်ဖက်လူ၏ အပြစ်
ပြောသည့် ကုန်းချောစကားတို့ကို၊ ဝိပိဋ္ဌိကတွာန-ကျောပေးသည့်အလား
စွန့်ပယ်ရှား၍၊ ကောဝံ-အပျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဒရိယံ-
ဝန်တိုနှမြောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဖေဟယျ-ပယ်ရှားရာ၏။
အနုရောဓဝိရောဓ ဝိပ္ပဟီနော-လိုက်လျော နှစ်သက်ခြင်း ဆန့်ကျင်
မုန်းထားခြင်းကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်ရာ၏။ သော-ထိုသို့သော ရဟန်း
သည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-
လျှင်သုံးနေနိုင်ပါသည်တဲ့။

ဒီ ဂါထာမှာ အတိုချုပ်ဆိုလိုတာကတော့—ကုန်းချောစကားကို ပယ်ရှားရမယ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ဝန်တိုနုမြောခြင်းများကိုလဲ ပယ်ရှားရမယ်၊ လိုက်လျောခြင်းဆိုတဲ့ နှစ်သက် ခင်မင်တွယ်တာခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်ဆိုးစိတ်ပျက်ခြင်း ပြစ်မှားမှန်းထား ခြင်းများကိုလဲ ပယ်ပြီးဖြစ်စေရမယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် ရဟန်းဟာ လောကမှာ ဘယ်အရာနှင့်မျှ မစပ်ယှက် မငြိကပ်ဘဲနဲ့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေနိုင်ပါတယ်—တဲ့။

ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဟောခြင်း၏အကြောင်း

ဒီ မဟာသမယ (၆)သုတ်မှာ တစ်ခုတစ်ခုသော ဂါထာမျှ ဖြင့်ပင် ပြည့်စုံသလောက် ဖြစ်သွားတာကပဲ များပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် နောက်ဂါထာများဖြင့်လဲ ထပ်ပြီးဟောထားသေးတာပဲ၊ အဲဒီလို အထပ်ထပ်ဟောထားရာမှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့်ဘာကြောင့် အထပ်ထပ် ဟောထားပါလိမ့်မလဲလို့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်စရာ ရှိနေပါတယ်၊ အဖြေကတော့ အဲဒီတုန်းက တရား နာနေကြတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေထဲမှာ တချို့က ပထမဂါထာထဲမှ ဝေါဟာရအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီး တရားထူး ရသွားကြတယ်၊ တချို့ကတော့ ဒုတိယဂါထာကျမှ နားလည်ပြီး တရားထူး ရကြတယ်၊ တချို့ကြပြန်တော့ တတိယဂါထာကျမှ နားလည်ပြီး တရားထူး ရကြတယ်၊ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ရှေးရှေးဂါထာများ တုန်းက နားမလည်ကြသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအား နားလည်ကြစေရန် အနက်တူသော်လည်း ဝေါဟာရအထူးများဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောတော်မူတယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

ဟိုတစ်နေ့က ဟောခဲ့တဲ့ အဖြေဒုတိယဂါထာမှာ ကာမရာဂကို

ပယ်ရမယ်၊ ဘဝသုံးပါးကို ကျော်လွန်နိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် သိမြင်ပြီး ဘဝသုံးပါးတပ်မက်တဲ့ရာဂကို ပယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ စကားအရ ရာဂကိုပယ်ပြီးဖြစ်ရင် ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာဟူသမျှကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ယခုဟောတဲ့ ဂါထာထဲမှာပါတဲ့ “ကုန်းချောစကား အမျက် ဒေါသ ဝန်တိုမှု လိုက်လျော နှစ်သက်မှု ဆန့်ကျင်မုန်းထားမှုတွေကို ပယ်ရမယ်” ဆိုတာတွေလဲ အဲဒီဂါထာ အရထဲမှာ ပါဝင်သွားကြောင်း ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေ့ဂါထာနှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင် ဒီဂါထာမှာ- ပေသုဏာနိ-ရုံးချောစကားတွေ ပယ်ရမယ်ဆိုတာဟာ နိဗ္ဗိကျသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကုန်းစကား ပယ်တာက သီလအရာလောက်သာ ထင်ရှားတဲ့အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကုန်းချောစကားကို ကျောပေးရမယ်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရဖြင့်ဟောမှ နားလည်မည့် နတ်များအတွက် ဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရမယ်။

ကုန်းချောစကား ပယ်ရမည်

ကုန်းချောစကားဆိုတာ ချစ်ခင်ကြည်ညို ရင်းနှီးနေတဲ့ သူတွေအား အချင်းချင်း ကွဲပြားကုန်အောင် ပြောဆိုတာပါပဲ။ တစ်ဖက်ကလူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အများ ပြော ကို တစ်ဖက် မှာဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ပြောဆိုတာပါပဲ။ ဒါမှ မဟုတ်လျှင်လဲ ဝဿကာရပုဏ္ဏားလို သူများအထက် အမြင်လွှဲပြီး ကွဲကုန်အောင်ပြောတဲ့စကားပါဘဲ။ အဲဒီဝဿကာရ၏ ကုန်းတိုက်ပုံ အကြောင်းကိုတော့ သလေက္ခသုတ်တရားတော် ပထမတွဲ(နာ-၂၄၆) စသည်မှာ ထုတ်ပြထားပြီးရှိနေပါတယ်။ အဲဒီကုန်းချောပြောဆိုခြင်းကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၃- ၃၅)မှာ

ပြဆိုထားတယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်သွားဖို့ပါပဲ။ ဒါမေမဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်က အပါယ်လား ကြောင်း ဒုစရိုက်ဟူသမျှကို ပယ်တယ်လို့ ပြဆိုထားတဲ့စကားအရ အပါယ်ကျစေနိုင်လောက်အောင် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကုန်းစကားကိုတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ပယ်တယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။ အဲဒါက ဘယ်လိုဟာလဲဆိုရင် “ချစ်ခင်နေသူနှစ်ဦး ကွဲပြားသွားကြတယ်” ဆိုရင် အဲဒီအမှုဟာ ကမ္မပထမြောက်တယ်။ အဲဒါဟာ အပါယ်ကျစေ နိုင်တဲ့ကံပဲ။ အဲဒီလိုကံကို သောတာပတ္တိမဂ်က ပယ်တယ်လို့ ယူရပါတယ်။

သူတစ်ပါး၏ အပြစ်အနာအဆာ အတင်းအဖျင်းတွေ ပြောတာဟာ ဒီဂုံးချောစကားထဲမှာ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနာဂါမိမဂ်ကို မရောက်သေးပေမယ်လို့ သူတစ်ပါးအား အကြည်ညို ပျက်စေနိုင်တဲ့ စကားမျိုးကိုမပြောဘဲ ကြည့်ရှောင်နေတာဟာ အလွန် မြင့်မြတ်ပါတယ်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အပြစ်ကို အခြားသူထံမှာ မပြောတာဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ဒီဂါထာအရကတော့ အဲဒီ ကုန်းစကားမျိုးကို လုံးဝကင်းစေနိုင်တဲ့ အနာဂါမိမဂ်ရောက်အောင် ကျင့်သွားဖို့ပါပဲ။

ကောဏေကိုပယ်ရမည်

နောက်တစ်ခုကတော့-ကောဓေတို့တွဲ အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်ဆိုး ခြင်းကို ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဒါကလဲ အနာဂါမိမဂ်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီး ပယ်ရမည့်တရားပါပဲ။ သို့ပေမယ့် အနာဂါမိမဂ် မရောက် သေးခင်လဲ ပယ်နိုင်သမျှ ပယ်သွားဘို့ရာ အရေးကြီးပါတယ်။ အမျက်ဒေါသစပြီး ဖြစ်လာရင် ဖြစ်ကတည်းက ရှုမှတ်ပြီးတော့

ဖြစ်စေ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ဖြစ်စေ ပယ်သင့်ပါတယ်။ နှုတ်အမှုအရာ ကိုယ်အမှုအရာမရောက်ဘဲ စိတ်ထဲတွင် ငြိမ်းသွားအောင် ရှုမှတ် ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်ဖို့လိုပါတယ်။ နှုတ်အမှုအရာ ကိုယ်အမှုအရာ အဆင့် အထိ ရောက်လာရင်လဲ အများသိမဖြစ်သေး မထင်ရှားသေးခင် ပယ်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ တတ်နိုင်ရင်တော့ အနာဂါမိမဂ်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီး အကြွင်းမဲ့ ပယ်သွားဖို့ပါပဲ။

ဝန်တိုခြင်းလဲ ပယ်ရမည်

နောက်တစ်ခုကတော့ ဝန်တိုခြင်းကို ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဝန်တို တယ်ဆိုတာက ရဟန်းများမှာ-

- (၁) နေရာကျောင်းနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာ၊
- (၂) ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာ ဒကာမများနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာ၊
- (၃) လာဘ်လာဘနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာ၊
- (၄) တရားကျမ်းဂန်နှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာ၊
- (၅) ဂုဏ်နှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိုတာ-ဟူ၍ (၅)မျိုးရှိတယ်။

ဝန်တိုဆိုတာဟာ မိမိနှင့်စပ်ဆိုင်တာတွေကို သူတစ်ပါးနှင့် မစပ်ဆိုင် စေချင်တဲ့သဘောပါပဲ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် အဲဒီဝန်တိုမှု ကိုပယ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီမဂ်ကို မရောက်သေးတောင်မှ ဝန်တိုမှုဖြစ်လာရင် ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်သွားဖို့ပါပဲ။ “သီလဂျီတုပုဂ္ဂိုလ် များနဲ့စပ်ပြီးဝန်တိုခြင်းမရှိဘဲ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ဝေမျှပြီးသုံးဆောင်နိုင်တယ်”လို့ အရိယာ၏ဂုဏ်ကို ပြဆိုထားတဲ့အတိုင်း သီတင်းသီလနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေနဲ့စပ်ပြီး ဝန်တိုမှုကင်းဖို့ရာ လိုပါတယ်။ အဲဒီ အချက် (၃)ခုကို “ဝုံးချောစကား၊ ကျောပေးထား၊ မျက်ပွားဝန်တို

လိုက်လျောမှုဆန့်ကျင်မှုလဲပယ်ရမည်

ပယ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၄) ကုန်းချောစကား၊ ကျောပေးထား၊ မျက်ပွား၊ ဝန်တို ပယ်ရမည်။

ကုန်းချောစကား ကျောပေးထားဆိုတာ ကုန်းချောပြောဆို မှုကို ပယ်ရမည်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူ့ပါဠိမှာ ဟိုတုန်းက နာကြားသူတို့နှင့်လျော်အောင် ဝိပိဋ္ဌိကတွာန-ကျောပေး၍လို့ ဟောထားတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးကလည်းတိုက်ရိုက်ပဲ ဘာသာပြန်စီ ထားပါတယ်။ ကောဓံ-အမျက်ထွက်ခြင်းဆိုတာကိုတော့ ကာရန်လဲ ရစေရန် ‘မျက်ပွား’လို့ စီထားပါတယ်။ အမျက်ဒေါသဆိုတာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း အသစ်အသစ်ပွားနေတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အမျက်ပွားတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာလဲ သင့်ပါတယ်။ ဝန်တိုဆိုတာ ကတော့ မစ္ဆရီယပုဒ်၏ သဒ္ဓါနက်ဖြစ်နေလို့ ထင်ရှားနေပါပြီ။

လိုက်လျောမှု ဆန့်ကျင်မှုလဲ ပယ်ရမည်

နောက်ပြီးတော့ အနုရောဓဆိုတာ သဒ္ဓါနက်အားဖြင့် လိုက်လျောခြင်းပါပဲ။ သူတပါးအကျိုးရှိအောင် သူတစ်ပါးအား လိုက်လျောပြီး ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်တာကတော့ ပယ်သင့်တဲ့တရား မဟုတ်ပါဘူး။ ကျင့်သင့် တဲ့တရားပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာတော့ ရာဂဖြင့်တပ်မက်ပြီး လိုက်လျောမှုဖြစ်တဲ့အတွက် ပယ်သင့်တဲ့ နှစ်သက်သာယာမှုရာဂပါပဲ။ ဝိရောဓဆိုတာကတော့ ဒေါသအလို အားဖြင့်သည်းမခံဘဲ ဆန့်ကျင်တဲ့သဘောပဲ။ အဲဒါကတော့ စိတ်ဆိုး ပြစ်မှားတဲ့ဒေါသပဲ။ ဒါကြောင့် အနက်ပြန်ရာမှာ လိုက်လျော နှစ်သက်ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်မုန်းခြင်းလို့ ပြန်ထားပါတယ်။ မုန်းထား ခြင်းနဲ့ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းဆိုတာ အရသာအားဖြင့်

အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဆောင်ပုဒ်မှာတော့ သူ့ပါဠိရင်းနှင့်အညီ “လိုက်လျော ဆန့်ကျင်၊ စွန့်ပယ်လျှင်၊ လူတွင် ကောင်းစွာ နေရသည်” လို့ စီထားပါတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လိုက်လျော၊ ဆန့်ကျင်၊ စွန့်ပယ်လျှင်၊ လူတွင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတာက ဒေါသပဲ။ အဲဒီ ဒေါသကိုတော့ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်တယ်။ လိုက်လျောဆိုတာကတော့ ရာဂပဲ။ အဲဒီ ရာဂကိုတော့ အရဟတ္တမဂ်ကမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် အရဟတ္တမဂ်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီးပယ်ဖို့ ပါပဲ။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လိုက်လျောနှစ်သက်မှု ရာဂကိုအကြွင်းမဲ့ပယ် လိုက်ရင် အခြားကိလေသာ တွေအားလုံးကိုလဲ ပယ်ပြီးသားဖြစ်သွား တော့တာပဲ။ ဒါကြောင့် လောကထဲမှာ ကပ်ငြိခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ နေရတော့တာပါပဲ။ ကဲ တရားသိမ်းရမယ်။

ဒီတရားဂါထာဒေသနာတော်အတိုင်း ကုန်းချောစကားမှစ၍ လိုက်လျောခြင်းရာဂတိုင်အောင် ပယ်သင့်တဲ့တရားတွေကို ပယ်နိုင် အောင် စွမ်းနိုင်သမျှအားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်တရားတော်
တော်ယပိုင်းပြီး၏။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်

တရားတော်

စတုတ္ထပိုင်း

တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် (၈)ရက်၊ ဒီကနေ့ သမ္မာပရိတ္တာဇနိယ သုတ်က ပဉ္စမဂါထာကို ဟောဖို့အလှည့်ကျတယ်။

အဖြေ စတုတ္ထ ဂါထာ

(၅) ဟိတ္တာန ပိယဉ္စ အပ္ပိယဉ္စ၊
အနုပါဒါယ အနိဿိတော ကုဟိဉ္စ။
သံယောဇနိယေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ချစ်ဖွယ် မုန်းဖွယ် ပယ်ရမည်

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဝါ-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်၍ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်သုံးအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ပိယဉ္စ-ချစ်အပ်သောသတ္တဝါနှင့် သင်္ခါရဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပိယဉ္စ-မုန်းအပ်သောသတ္တဝါနှင့် သင်္ခါရဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ဟိတ္တာန-စွန့်ပယ်၍၊ အဲဒီ ချစ်စရာမုန်းစရာသက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သက်မဲ့

ပစ္စည်းများကို ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပယ်ရမလဲဆိုတော့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်၊ ရှုမှတ်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်၊ ဆင်ခြင် ပြီးပယ်ပုံကတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုနေတာဟာ ကိလေသာဟူသမျှကင်းငြိမ်းတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ဖို့ ရာပဲ၊ အဲဒီတော့ ရဟန်းမှာ ချစ်တာတွေမုန်းတာတွေ မရှိသင့်ဘူး၊ လောကမှာ ချစ်စရာကိုချစ်နေရင် မုန်းစရာကိုမုန်းနေရင် အင်မတန်ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရ တတ်တာပဲ၊ အဲဒီအကြောင်းကို ဓမ္မပဒမှာ ဒီလိုဟောထား ပါတယ်။

ချစ်စရာ မုန်းစရာ မတွေ့ရတာ ကောင်းတယ်
 မာ ပိယေဟိ သမာဂဉ္စိ၊
 အပိယေဟိ ကုဒါစနံ။
 ပိယာနံ အဒဿနံ ဒုက္ခံ၊
 အပိယာနဉ္စ ဒဿနံ။

ပိယေဟိ-ချစ်စရာပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့နှင့်၊ မာ သမာဂဉ္စိ - မတွေ့ရဘဲ ရှိပါစေ။ အပိယေဟိ-မုန်းစရာ ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့ နှင့်လည်း၊ ကုဒါစနံ-တစ်ရံတစ်ခါမျှ၊ မာ သမာဂဉ္စိ-မတွေ့ရဘဲ ရှိပါစေ၊ ချစ်စရာတွေနဲ့လဲ တစ်ခါတစ်ရံမျှ မတွေ့ရပါစေနဲ့တဲ့၊ တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ရုံသက်သက်ကတော့ အရေးမကြီးလှပါဘူး၊ ချစ်စရာနဲ့တွေ့ပြီး မချစ်မိဖို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်၊ နောက်ပြီး တော့ မုန်းစရာတွေနဲ့လဲ မတွေ့ရပါစေနဲ့တဲ့၊ အဲဒီမှာလဲ မုန်းစရာ နဲ့တွေ့ပြီး မမုန်းဖို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတာပါပဲ၊ ဘာကြောင့် မတွေ့ချင်တာလဲဆိုတော့၊ ပိယာနံ အဒဿနံ-ချစ်တဲ့သူနဲ့ ပစ္စည်းတို့ကို မတွေ့မမြင်ရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲ၏၊ အပိယာနဉ္စ ဒဿနံ-

မုန်းတဲ့သူနဲ့ အာရုံတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခ-
ဆင်းရဲ၏တဲ့၊ အလွန်ချစ်တဲ့ သားသမီးကလေးများစသည်ကို
သေကွဲကွဲ သွားလိုဖြစ်စေ ရှင်ကွဲကွဲသွားလိုဖြစ်စေ မတွေ့ရမမြင်
ရရင် အလွန်ပင် ဆင်းရဲရတယ်။ ထို့အတူပင် ချစ်မြတ်နိုးအပ်တဲ့
ရွှေ၊ငွေစတဲ့ အသုံးအဆောင် အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေကို လူနိုင်
တွေ့က လူယူသွားလိုဖြစ်စေ မီး၊ ရေ၊ လေစသောဘေးကြောင့်
ပျက်စီးသွားရင်ဖြစ်စေ မမြင်ရမတွေ့ရတဲ့အခါ အလွန်ပင်ဆင်းရဲရ
တယ်။ တစ်ချို့မှာဆိုရင် သေသည်အထိတောင် ဆင်းရဲရ
တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ချစ်စရာနဲ့မတွေ့ရတာ မချစ်ရတာက
ကောင်းတာပဲ။ ချစ်စရာနဲ့ လုံးလုံးမတွေ့ရရင် အကောင်းဆုံးပဲ။
တွေ့ရရင်လဲ မချစ်ပဲနေနိုင် ရင်ကောင်းတာပဲ။

ဒါပေမဲ့ လောကမှာ လူတွေကတော့ ချစ်စရာနဲ့တွေ့ပြီး
ချစ်နေရတာကို အကောင်းဆုံး အရသာအရှိဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်။
ဒါကြောင့် ချစ်စရာကိုရအောင်ပဲ လိုက်လံရှာဖွေနေကြပါတယ်
အဲဒါဟာ ဆင်းရဲဖို့ရာ ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးနေတာပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ မုန်းစရာရန်သူတွေ အနိဋ္ဌာရုံတွေ ဒီလို
မုန်းစရာတွေနဲ့ မတွေ့ရတာက ချမ်းသာတာပဲ။ တွေ့ရင်လဲ
လူပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် မုန်းခြင်း၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းမရှိဘဲ မေတ္တာပွားနေ
နိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။ အနိဋ္ဌာရုံတွေထဲမှာ မြင်ရတဲ့အဆင်း
ထက် ကြားရတဲ့အသံ နံရတဲ့အနံ့ဆိုးတွေက ပိုပြီးဆိုးတယ်။
အဲဒါတွေထက် ထိရတဲ့အတွေ့အာရုံဆိုးတွေက သာပြီးဆိုးတာပဲ။ အဲဒီ
အတွေ့ဆိုးတွေကတော့ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ မောပန်းခြင်းစသည်ကို
ဖြစ်စေပြီး နှိပ်စက်တတ်တယ်။ သေသည်အထိလဲ နှိပ်စက်တတ်
တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအနိဋ္ဌာရုံတွေကိုလဲ မတွေ့ရတာက အကောင်း

ဆုံးပဲ။ တွေ့ပြန်ရင်လဲ စွမ်းနိုင်သမျှ ရှုဆင်ခြင်ပြီး သည်းခံဖို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီချစ်စရာ မုန်းစရာတွေမှာ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း မဖြစ်ရအောင် ယခုပြောခဲ့တဲ့ အရိပ်အမြွက်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်။ တတ်နိုင်ရင်တော့ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး မချစ်မမုန်းဘဲ မြင်ရုံမျှစသည့် သာတည်နေဖို့ ပါပဲ။ အကယ်၍ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းဖြစ်မိရင်လဲ ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်း ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ်သွားဖို့ပါပဲ။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ် သွားလို့ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ရောက်ရင် မုန်းခြင်းဆိုတဲ့ဒေါသ လုံးဝ ကင်းသွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘယ်လိုမုန်းစရာကို တွေ့ရပေမယ့် မုန်းခြင်းမရှိဘဲ ချမ်းသာစွာနေနိုင်တယ်။ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက် တဲ့အခါကျတော့ ချစ်ခြင်းဆိုတဲ့ရာဂလဲ လုံးဝကင်းသွားတယ်။ အဲဒီ အခါကျတော့ ဘယ်လိုချစ်စရာကိုတွေ့ရပေမဲ့ ချစ်ခြင်းမရှိပဲ ချမ်းသာ စွာနေနိုင်တော့တာပဲ။ အဲဒီလို ချမ်းသာစွာနေနိုင်အောင် အားထုတ် သွားဖို့ပါပဲ။

ဒီလို ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းလုံးဝကင်းတယ်ဆိုရင် အခြားသော ကိလေသာတွေလဲ ကင်းသွားတော့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက တရားဟောနေကြတဲ့ နတ်တွေဗြဟ္မာတွေနဲ့ သင့်လျော်တဲ့ဝေါဟာရ စကားတို့ဖြင့် ထပ်မံပြီး ဒီလို ဟောပြန်ပါတယ်။

အစွဲအလမ်း ကင်းစေရမည်

အနုပါဒါယ-တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မစွဲလမ်းမှု၍၊ ကုဟိဋ္ဌိ-တစ်စုံ တစ်ရာ၌မျှ၊ အနိဿိတော-မရှိသည်၊ အနိအတွယ်ကင်းသည်၊ အဿ- ဖြစ်ရာ၏တဲ့။ အဲဒီ ချစ်ဖွယ်မုန်းဖွယ်ကိုပယ်ပြီးတော့ ဘာကိုမျှ မစွဲလမ်း ဘဲ ဘယ်မှာမှမရှိတယ်ဘဲ စွဲလမ်းမိတွယ်ခြင်း ကင်းစေရမယ်တဲ့။

အဲဒီ အစွဲအမိုက် ကင်းဖို့ရာကိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်မှာ တိုက်ရိုက်ပဲဟောထားပါတယ်။ အနိဿိတောစ-မမှီသည်- အနိကင်းသည် ဖြစ်၍လည်း၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။ လောကေ-လောက၌၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုကိုမျှ၊ န စ ဥပါဒိယတိ-စွဲလည်းမစွဲလမ်း-လို့ ဟောထားပါတယ်။ ဝင်သက် ထွက်သက်ကို ရှုလျက်ဖြစ်စေ၊ ဆံပင် မွေးညှင်း အစရှိတဲ့ (၃၂)ကောဋ္ဌာသကို ရှုမှတ်လျက်ဖြစ်စေ၊ သွားခြင်းရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာကို ရှုလျက်ဖြစ်စေ ကာယာနုပဿနာကိုပွားနေရင်၊ သို့မဟုတ် ညောင်းမှုနာမူစသော ဝေဒနာကိုရှုလျက် ဝေဒနာနုပဿနာကိုပွားနေရင်၊ သို့မဟုတ် စိတ္တာနုပဿနာ မွှောနုပဿနာတို့ကိုပွားနေရင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေထဲမှာ ဘယ်တရားကိုမျှ တဏှာဖြင့် နှစ်သက်သာယာပြီးတော့လဲ မစွဲလမ်း တော့ဘူး၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် အတ္တကောင် ငါကောင်ထင်ပြီးတော့လဲ မမှီတွယ် မစွဲလမ်းတော့ဘူး၊ ဝိတုယံခြင်း စွဲလမ်းခြင်း လုံးဝကင်းသွားတော့တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီမှာ ဟောထားတဲ့အတိုင်း အစွဲအမိုက် လွတ်ကင်းချင်ရင် သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ကိုယ်အမူအရာ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ် အမူအရာနှင့် သဘောတရားတို့ကို သတိဉာဏ်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး သိသိနေရုံပါပဲ။ အဲဒီလို ရှုမှတ်ရာမှာစပြီး ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ မထူးခြား သေးဘူး၊ ရှုမှတ်ဖန်များလို့ သမာဓိဉာဏ်အားရှိလာတဲ့အခါကျတော့ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နာမ်(၂)ပါးကိုလဲ ပိုင်းခြားသိတယ်။ အကြောင်း အကိုးကိုလဲပိုင်းခြားသိတယ်။ အဲဒီတော့ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့ မမြဲတာချည်းဘဲ၊ ဆင်းရဲချည်းဘဲ၊ အနတ္တသဘောတရားမျှချည်းဘဲလို့ ပိုင်းခြားသိတယ်။ အဲဒီလို သိသိနေရင်လဲ အစွဲအမိုက် ကင်းနေတော့တာပါပဲ။ အဲဒီလို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောကို သိသိပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ အရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားတာပဲ။

အဲဒီအခါမှာတော့ အစွဲအမှိုလုံးဝကင်းသွားတော့တာပါပဲ။

ချည်တိုင်မှလဲ လွတ်ပါစေ

အဲဒီလို အစွဲအမှိုလုံးဝကင်းရင် သံယောဇဉ်ခေါ်တဲ့ သံသရာ ချည်နှောင်ကြိုးတွေနဲ့ ချည်နှောင်ရာဌာနတွေလဲ ကင်းတော့တာ ပါပဲ။ ဒါကြောင့်-

သံယောဇနိယေဟိ-သံယောဇဉ်၏ အာရုံဖြစ်သော သက်ရှိသက်မဲ့အာရုံတည်းဟူသော ချည်တိုင်တို့မှာ၊ ဝိပုဗ္ဗတ္တော-ကောင်းစွာ လွတ်ပြီးသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။-လို့ ဝေါဟာရ အသစ်တစ်ပုဒ်ဖြင့်လဲ ထပ်ပြီးဖဟာတော်မူပြန်ပါတယ်။ သံယောဇဉ် ဆိုတာ သံသရာမှထွက်မသွားနိုင်အောင် ချည်နှောင်တတ်တဲ့ ကိလေသာတွေဘဲ။ (၁) ကာမရာဂသံယောဇဉ်၊ (၂) ဘဝရာဂ သံယောဇဉ်၊ (၃) ပဋိဃသံယောဇဉ်၊ (၄) မာနသံယောဇဉ်၊ (၅) ဒိဋ္ဌိ သံယောဇဉ်၊ (၆) ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်၊ (၇) သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်၊ (၈) ဣဿာသံယောဇဉ်၊ (၉) မစ္ဆရိယသံယောဇဉ်၊ (၁၀) အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ် ဆိုတဲ့ ဒီသံယောဇဉ်တွေပါပဲ။ ရဟန္တာမှာ အဲဒီသံယောဇဉ် ချည်နှောင်ကြိုးတွေမှ ကောင်းစွာလွတ်မြောက် တယ်။ ချည်နှောင်ကြိုးတွေမှ လွတ်မြောက်တော့ ချည်နှောင်ရာ ကာမဂုဏ်အစရှိတဲ့ ချည်တိုင်အာရုံတွေမှလဲ လွတ် မြောက်တော့တာ ပါပဲ။ အဲဒါတွေကို “ချစ်မှန်းပယ်ပြီ၊ မစွဲမှီ၊ နောင်ချည်ရာများ လွတ်ရမည်” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၅) ချစ်မှန်းပယ်ပြီ၊ မစွဲမှီ၊ နောင်ချည်ရာများ လွတ်ရမည်။

ချစ်ခြင်းနှင့် မှန်းခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်ရမယ်။ မစွဲလမ်းရဘူး၊ မမှီတွယ်ရဘူး၊ သံယောဇဉ်ကြိုးများဖြင့် နောင်ချည်ရာဖြစ်တဲ့ ကာမ

ဂုဏ်ငါးပါးစသော ချည်တိုင်အာရုံများမှာလဲ လွတ်မြောက်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ သံယောဇနိယေဟိ-ပုဒ်အရ နောင်ချည်ရာ ချည်တိုင် များမှ-လို့ ဆိုသင့်ပေမဲ့ အက္ခရာကပြည့်သွားလို့မှ-ဆိုတဲ့ ဝိဘတ်တော့ မထည့်နိုင်ဘဲရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လိုရင်းကတော့ သံယောဇနိ (၁၀)ပါးမှလွတ်မြောက်ဖို့ကလိုရင်းပါပဲ။ အဲဒီလို လွတ်မြောက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောကထဲမှာ ဘာနှင့်မျှ မငြိမကပ်တော့ဘဲ ကောင်းစွာနေရတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကျင့်သုံးနေနိုင်ပါတော့သည်-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒါကို “သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

၁၃၁၂-ခုနှစ်တုန်းက ဒီသုတ်ကို ဒီရိပ်သာမှာပဲ ဟောခဲ့ဖူး တယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ဂါထာတွေကို အကုန်လုံးမဟောနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အကျဉ်းချုပ် လောက်ပဲဟောနိုင်ပါတယ်။ နံပါတ်(၂) ဂါထာက လောကီ မင်္ဂလာကိုပယ်ရမယ် ဆိုတာရယ်၊ နံပါတ်(၃)ဂါထာက ကာမရာဂ (၂)ပါးနဲ့၊ ဘဝရာဂဆိုတဲ့ တဏှာ(၃)ပါး ပယ်ရမယ်ဆိုတာရယ်၊ ယခုဟောနေတဲ့ဂါထာက ပြဆိုချက် များရယ်-အဲဒါလောက်ကိုသာ ယူပြီးတော့-

လောကီမင်္ဂလာ၊ တဏှာသုံးသွယ်၊ ချစ်မုန်းပယ်၍၊ မှီတွယ် ကင်းစင်၊ သံယောဇနိ၊ လွတ်လျှင်ထွက်နိုင်သည်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီ ထားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီဆောင်ပုဒ်မှာ ထွက်နိုင်သည်ဆိုတဲ့ စကားကတော့ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ပုဒ်၏သဒ္ဒါနက်ကိုယူပြီး ဆိုတဲ့စကားပါပဲ။ ပရိ-ထက်ဝန်း ကျင်-လိုလေသေးမရှိ-ဝဇေယျ-သွားရာ၏-သွားနိုင်၏။ ရပ်တန့်ခြင်း ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိဘဲ သွားတယ်ဆိုတာ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်ခွါသွားတယ် ဆိုတဲ့ အနက်နှင့်အရတူပါပဲ။ ဒါကြောင့် လွတ်နိုင်သည်-လို့ ဟိုတုန်းက စီခဲ့တယ်။ ယခု ဆောင်ပုဒ်နှင့် အနက်ပြန်ရာမှာတော့ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ပုဒ်ကို ဝိဟရေယျ-လို့ ပြန်ထားပါတယ်။ ဒီကနေ့အတွက် တော်လောက်ပါပြီ။ တရားသိမ်းကြစို့။

ဒီပဉ္စမဂါထာ၌ ဟောထားတဲ့အတိုင်း ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း ကိုလဲ ပယ်နိုင်အောင်၊ အခွဲအမှီလဲ ကင်းအောင်၊ သံယောဇဉ် ချည်နှောင်ကြိုးတွေ ချည်တိုင်တွေမှလဲ လွတ်မြောက်အောင် စွမ်းနိုင် သမျှ ကျင့်သုံးအားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြု နိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
 သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
 စတုတ္ထပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိပ္ပာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ပဉ္စမပိုင်း

တန်ဆောင်မုန်းလကွယ် ဒီကနေ့ သမ္မာပရိပ္ပာဇနိယ သုတ်
က(၆)နံပါတ်ဂါထာကို ဟောကြားရမယ်။

အဖြေ ပဉ္စမ ဂါထာ

(၆) န သော ဥပဓိသု သာရမေတိ၊

အာဒါနေသု ဝိနေယျ ဆန္ဒရာဂံ။

သော အနိဿိတော အနညနေယျော၊

သမ္မာ သော လောကေ ပရိပ္ပဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်၍
သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဥပဓိသု-ဆင်းရဲ၏ ကပ်မှီ၍တည်ရာ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ ဝါ-
ဆင်းရဲချမ်းသာတို့၏ ကပ်မှီ၍တည်ရာ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ သာရံ-
အနှစ်သာရသို့၊ ဝါ-အနှစ်သာရ ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့၊ န
တေ-မရောက်တော့ပေ။

ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အနှစ်မရှိ သိရမည်

ဥပမိဆိုတာ ဥပ-နှင့် မိ- ဒီ ၂-ခုတွဲစပ်ထားတဲ့ စကားလုံးပဲ။ ဥပ-ကပ်၍+မိ-တည်ရာ=ဥပမိ-ကပ်၍တည်ရာတဲ့။ ဘာတွေက ကပ်ပြီး တည်ကြသလဲဆိုတော့ တရားတော်အရအားဖြင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ သင်္ခါရဆင်းရဲတွေက ကပ်ပြီးတည်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီဆင်းရဲတွေက တပါတည်း ကပ်ပါလာကြတော့တာပဲ။ လောကဘက်ကနေ ကြည့်ရင်တော့ ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာ၊ လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာဆိုတာတွေလဲ ဒီခန္ဓာတွေမှာကပ်မှီပြီး တည်နေကြတယ်လို့ ဆိုရမှာပါပဲ။ အဲဒီတော့ လူ့ခန္ဓာတွေဖြစ်ရင် လူ့ချမ်းသာတွေရော ပါလာတတ်တယ်။ နတ်ခန္ဓာတွေဖြစ်ရင် နတ်ချမ်းသာတွေရော နတ်ဆင်းရဲတွေရော ပါလာတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရားတော်အရအားဖြင့်တော့ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဆိုတာတွေကလဲ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ သင်္ခါရဒုက္ခဆိုတဲ့ ဆင်းရဲတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့်ဥပမိဆိုတာ ဆင်းရဲ၏ကပ်မှီ၍တည်ရာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေပါပဲ။

ပကတိလူတွေကတော့ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို မြဲတဲ့အနေချမ်းသာတဲ့အနေ အသက်ရှင်ပြီး တစ်သက်လုံးတည်နေတဲ့ အတ္တကောင် အနေအားဖြင့် ထင်မြင်နေကြတယ်။ မိမိတို့၏ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတွေကိုလဲ မြဲတဲ့အနှစ် ချမ်းသာတဲ့အနှစ် အတ္တကောင် အနှစ်ရှိနေတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ သူတစ်ပါး ခန္ဓာတွေကိုလဲ နည်းတူပင် ထင်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိခန္ဓာ သူတစ်ပါး ခန္ဓာတွေကို မြဲတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လှပတယ်၊ ဘာတူကောင်ပဲလို့ စွဲလမ်းနေကြတယ်။ အဲဒီလို စွဲလမ်းနေကြတဲ့

အတွက် အဲဒီရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေကို မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း လူ့ကိုမြင်ရတယ်၊ မိန်းမကို မြင်ရတယ်၊ ယောက်ျားကို မြင်ရတယ် စသည်ဖြင့် စွဲမှတ်ပြီးတော့ လိုချင်နှစ်သက် တပ်မက် နေကြတယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ် နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းနေရင် ခဏမစဲ ပျက်ပျက် သွားတာကိုသာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မမြဲတာတွေ ချည်းပဲ၊ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲချည်းပဲ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်တဲ့ အနတ္တ သဘောတရားချည်းပဲလို့ ထင်ရှား တွေ့သိရတယ်။ အဲဒါဟာ အနှစ်သာရ ကင်းမဲ့နေပုံကို သိရတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် သာရ်-အနှစ်သာရရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့၊ န ဝေ-မရောက်-လို့ ဟောတော်မူတာပါပဲ။ အဲဒီလို အနှစ်သာရ မရှိတာကို သိတော့ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို လိုချင်နှစ်သက်ခြင်း တပ်မက်စွဲ လမ်းခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်-

လိုလားတပ်မက် ပယ်ဖျက်ရမည်

သော-ခန္ဓာတို့၌ အနှစ်မထင်သော ထိုရဟန်းသည်၊ အာဒါနေသု-ပကတိလူတို့က ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် စွဲလမ်းအပ်သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၌၊ ဆန္ဒရာဂံ-လိုလားခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းကို၊ ဝိနေယျ-ပယ်ဖျောက်၍၊ ဌိတော ဟောတိ-တည်လေတော့၏-လို့လဲ ဟောတော်မူပါတယ်။

ငါ ငါ့ဥစ္စာလို့ စွဲလမ်းနိုင်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို ဒီဂါထာမှာ အာဒါနေသု-လို့ ဆိုထားတယ်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပါပဲ။ ဆင်းရဲ၏ကပ်နီပြီး တည်ရာဆိုတာကလဲ ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေပဲ။ အဲဒီတော့

ဥပမိခေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေမှာ လိုလားတပ်မက်ခြင်းလဲ ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်တော့မလဲ၊ ယခုလူတွေ မြင်ကြားရာစသည်က လိုချင်တပ်မက် နေတာဟာ မြဲတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လှတယ် မိန်းမ ယောက်ျား အတ္တကောင်းပဲလို့ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မှတ်နေ ကြလို့ လိုချင်တပ်မက်နေကြတာပဲ။ အဲဒီလို အနှစ်သာရကို မမြင်ဘူး ဆိုရင်တော့ လိုချင်တပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မှတ်နေကြလို့ လိုချင်တပ်မက်နေ ကြတာပဲ။ အဲဒီလို အနှစ်သာရကို မမြင်ဘူးဆိုရင်တော့ လိုချင်တပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂမဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မြင်နေ ရင်တော့ ဆန္ဒရာဂကင်းဖို့ ခက်ပါတယ်။

ဒီ ခန္ဓာငါးပါးကို အကောင်းအမြတ် ထင်နေရင်, “နှစ်သက် ဖွယ်မရှိဘူး”လို့ ဘယ်လိုပင် ဟောပြောနေပေမယ်လို့ လိုချင်နှစ်သက် နေမှာပဲ။ တပ်မက်စွဲလမ်းနေမှာပဲ။ ယခုနေအခါမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်နှင့်အညီ နှစ်သက်သာယာမှုတွေကင်းပြီး သံသရာဝဋ် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရအောင်လို့ ဘုရား၏တရားတွေကို ဟောနေ ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အများပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ အနှစ်သာရရှိတယ် ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာနေကြတာပဲ။ ဘုရားဟောထားတဲ့တရားပဲလို့ ယုံကြည်တဲ့သဒ္ဓါတရားနဲ့ နာကြားနေကြပေမဲ့ အနှစ်သာရမရှိကြောင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မသိရသေးရင် ကိုယ့်ခန္ဓာနဲ့ ကိုယ် သာယာစရာ နှစ်သက်စရာ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ အနှစ်သာရမရှိကြောင်း ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ရရင်တော့ လိုချင်တဲ့ဆန္ဒလဲမဖြစ်တော့ဘူး။ တပ်မက် တဲ့ရာဂလဲ မဖြစ်ဖူး။ အဲဒီလို လိုလားတပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂမဖြစ်နိုင် တော့ဘဲ ကင်းရမယ်-တဲ့။

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မြင်ဆဲ၊ ကြားဆဲစသည်မှာ

မပြတ် ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီကတော့ သမာဓိဉာဏ်အားကောင်း နေတဲ့အခါ မြင်ပြီးပျက်၊ ကြားပြီးပျက် စသည်ဖြင့် ခဏမစဲ ပျက်ပျက်နေတာကိုချည်း တွေ့နေရတယ်။ အဲဒီလို တွေ့နေရတဲ့ သူမှာ မြဲတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ အတ္တကောင်ပဲလို့ ထင်မြင်စရာ အနှစ်သာရကို မတွေ့ရတော့ဘူး။ အနှစ်သာရကို မတွေ့ရတော့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာရော၊ သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာရော လိုချင်တပ်မက်တဲ့ဆန္ဒရာဂဖြစ်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် အရဟတ္တမဂ်ကိုမရောက်သေးရင်လဲ မရှုဘဲနေတဲ့အခါ ဆန္ဒရာဂ ဖြစ်နိုင်သေးတာပဲ။ ဒါကြောင့် အရဟတ္တမဂ်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီး ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ဖို့ပါပဲ။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီတေးတယ်။ “ဥပဓိတွင်၊ နှစ်မမြင်၊ ထိုတွင်မလို မမက်ပြီ” တဲ့။

အဲဒီမှာ ထိုတွင်-ဆိုတာကလဲ ဥပဓိ-ကို ပြောတာပါပဲ။ ဂါထာမှာတော့ အာဒါနေသု-လို့ ပါဠိအထူးနဲ့ ဟောထားပါတယ်။ မြန်မာလင်္ကာမှာတော့ အဲဒီပုဒ်၏ မြန်မာပြန်ကိုထည့်ပြီးစီလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် နာမ်စားသဗ္ဗနာမ်နဲ့ပဲ စီလိုက်ရတယ်။ မလို မမက်ပြီ-ဆိုတာကတော့ ဆန္ဒဆိုတဲ့ လိုလားခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ဘူး။ ရာဂဆိုတဲ့ တပ်မက်ခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ကဲ လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၆) ဥပဓိတွင်၊ နှစ်မမြင်၊ ထိုတွင် မလို မမက်ပြီ။

ဘုန်းကြီး ယခု အနက်ပြန်ပြခဲ့တာနဲ့ ဒီဆောင်ပုဒ်အစဉ် ကတော့ ဂါထာပါဠိ အစဉ်အတိုင်းပါပဲ။

န သော ဥပဓိသု သာရမေတိ-ဆိုတဲ့ ပထမအပိုဒ်အရ

“ဥပဓိတွင် နှစ်မမြင်”-လို့ စီထားတယ်။

အာဒါနေသု ဝိနေယျ ဆန္ဒရာဂ်-ဆိုတဲ့ ဒုတိယအပိုဒ်အရ “ထိုတွင် မလိုမမက်ပြီ” လို့ စီထားတယ်။ သူ့ဂါထာပါဠိအစဉ် အတိုင်းပါပဲ။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ပြထားပုံကတော့ ဒုတိယ အပိုဒ်ကစပြီး အနက်ယောဇနာ ပြထားတယ်။ စွဲလမ်းအပ်သောခန္ဓာ တို့၌ ဆန္ဒရာဂ်ကိုပယ်၍ ထိုရဟန်းသည် ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ခန္ဓာတို့၌ အနှစ်သို့မရောက်-အနှစ်ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့ မရောက်-လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ အဲဒီလိုဆိုတော့ ဆန္ဒရာဂ်ကိုပယ်ပြီးမှ အနှစ်ကို မမြင်တာလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ အနှစ်မမြင်လို့ ဆန္ဒရာဂ်ကိုပယ်တယ် ဆိုတာ လောကီ မပေါ်လွင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီမှာတော့ သူ့ ပါဠိဂါထာ အစဉ်အတိုင်းပဲ အနက်ပြန်ပါတယ်။

မ္မိတ္တုယံကင်း၍ ကိုယ်တိုင်စေတ့သိပါစေ

နောက်ပြီးတော့-သော-ထိုရဟန်းသည်။ အနိဿိတော- မမိမတွယ် သည်ဖြစ်၍။ အနညနေယျော-သူတပါးကမသိစေအပ်ဘဲ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အဲဒီ ဆန္ဒရာဂ်ကိုပယ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမှီအတွယ်ကင်းသွား ပြီတဲ့။ အမှီအတွယ်ကင်းတယ်ဆိုတာ အခြားအရာများမှာတော့ တဏှာ ဒီဋ္ဌိဆိုတဲ့ အမှီအတွယ်ကင်းတယ်လို့ ယူရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာလဲ ဒီအတိုင်းယူချင်လဲ ယူဖို့ပါပဲ။ ဒါပေမယ်လို့ ဒီနေရာမှာတော့ အနညနေ ယျော-သူတစ်ပါးက မသိစေအပ်ဘူး-ဆိုတဲ့ပုဒ်နဲ့ တွဲပြီးဟောထား တဲ့အတွက် သူတစ်ပါးကို မမှီရဘူးဆိုတဲ့ အနက်လဲသင့်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဆရာကိုမှီပြီးသိရတာမဟုတ်ဘူး။ သူတစ်ပါးကပြောပေးတာကို ကြားရုံမျှဖြင့် သိရတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ဖြင့်ပင်တွေ့ပြီး

မှီတွယ်ကင်း၍ ကိုယ်တိုင်တွေ့ သိပါစေ

သိတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက-မှီတွယ်ကင်းစင်၊ ကိုယ်တိုင်ပင်၊ သိမြင် ကောင်းစွာနေရသည်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မှီတွယ်ကင်းစင်၊ ကိုယ်တိုင်ပင်၊ သိမြင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ ကောင်းစွာနေရသည် ဆိုတာကတော့ သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်၏ အနက်ပါပဲ။ ဒီအပိုဒ်ကို ရှေးဂါထာများမှာလဲ အနက်ပြန်ခဲ့ပါပြီ။ နောက် ဂါထာတွေမှာလဲ နည်းတူပင် ပြန်ရဦးမှာပါပဲ။

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်။ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-မည်သည်အရာ မည်သူနှင့်မှ မငြိတွယ်ပဲကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-နေနိုင် ပါသည်တဲ့။

အဲဒီလို ရဟန်းက ရဟန္တာပဲ။ ပရိနိဗ္ဗာန်မစံခင်လဲ လောက ထဲမှာ အငြိအတွယ်မရှိဘဲ ကောင်းစွာချမ်းသာစွာ နေသွားနိုင်တယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတဲ့ အချိန်ကစပြီး ချမ်းသာပုံကိုတော့ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။ ဘာဆင်းရဲမှမရှိတော့ဘဲ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းပြီး အမြဲတမ်းချမ်းသာသွားတော့တာပါပဲ။ အဲဒီ ချမ်းသာကိုရဖို့ပဲ ယခုလို တရားနာကြရတယ်။ တရားကျင့်နေကြရတယ်။ ကဲ ဒီကနေ့ ဂါထာ တစ်ပုဒ် တရားသိမ်းကြစို့။

ဤဂါထာတရားကို နာယူကြရသော ကုသိုလ်စေတနာ တို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဥပမိ-ဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာတို့၌ လိုလားတပ်မက်သော ဆန္ဒရာဂကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်ကြသည်

ဖြစ်၍ အပိုအတွယ် ကင်းသည့်ပြင် ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်နိုင်ကြ၍
လောကထဲ၌ မငြိမတွယ်ဘဲ၊ သန့်ရှင်းချမ်းသာစွာနေနိုင်သော
အမြတ်ဆုံးအဆင့်သို့ အလွယ်တကူ လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်နိုင်
ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ် တရားတော်
ပဉ္စမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်

တရားတော်

ဆဋ္ဌမပိုင်း

နတ်တော်လဆန်း (၈) ရက် ဒီကနေ့ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယ
သုတ်က (၇)နိပါတ်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ ဆဋ္ဌမ ဂါထာ

(၇) ဝစသာ မနသာ စ ကမ္မုနာ စ၊
အဝိရုဒ္ဓေါ သမ္မာ ဝိဒိတွာ ဓမ္မံ။
နိဗ္ဗာနပဒါဘိပတ္တယာနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကိုရှုမြင်၍
သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်ရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေသော
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝစသာ-နုတ်ဖြင့်၎င်း၊ မနသာစ-စိတ်ဖြင့်
၎င်း၊ ကမ္မုနာစ-ကိုယ် ဖြင့်၎င်း၊ အဝိရုဒ္ဓေါ-မဆန့်ကျင်ဘဲ သင့်
လျော်စွာ ကျင့်သည်ဖြစ်၍-

ပါဠိဂါထာမှာ ဆန်းဂိုဏ်းနှင့် ညီညွတ်စေရန်အတွက် ဝစသာ-နုတ်ဖြင့်-လို့ နုတ်ကစပြီးဆိုထားတယ်။ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် ဆိုရင်တော့ စိတ်အကြံကစပြီး ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကနောက် နုတ်ဖြင့် ပြောဆိုတယ်။ ပြောရုံနဲ့ ကိစ္စမပြီးသေးယင် ကိုယ်ဖြင့်လဲပြုရတယ်။ ဒါကြောင့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အားဖြင့် “စိတ်ဖြင့် နုတ်ဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်” လို့ ဒီအစီအစဉ်အရ ဆိုသင့်တယ်။ ဟောရိုးဟောစဉ်အရ ဆိုရင်တော့ “ကိုယ်ဖြင့် နုတ်ဖြင့် စိတ်ဖြင့်” လို့ ဆိုသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆန်းလက္ခဏာကိုးပြီးတော့ “နုတ်ဖြင့် စိတ်ဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်” လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကလဲ ဆောင်ပုဒ်မှာ အဲဒီအစဉ်အတိုင်း “နုတ်၊ စိတ်၊ ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာကျင့်” လို့ စီထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟောရိုး ဒေသနာစဉ်အရ ရှင်းပြီးပြောရမယ်။

ကိုယ် နုတ် စိတ်ဖြင့် မဆန့်ကျင်အောင် ကျင့်ပုံ

သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်ရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ်ဖြင့်လဲမဆန့်ကျင်ပဲ ညီညွတ်အောင်ကျင့်ရ မယ်တဲ့။ ဘာနဲ့မဆန့်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့-ကိုယ်ဖြင့် ပြုကျင့် သင့်တဲ့ ကာယသုစရိုက် (၃)ပါးနဲ့ မဆန့်ကျင်အောင် ညီညွတ် အောင်ကျင့်ရမှာပဲ။ ကာယသုစရိုက်သုံးပါးဆိုတာ (၁)သူ့အသက် ကို မသတ်ခြင်း၊ (၂) သူ့ဥစ္စာကို မလုယက် မမီးယူခြင်း၊ (၃) မပိုင်မဆိုင်သူနှင့် မေထုန်ကာမကို မပြုခြင်း၊ ဒီသုံးပါးပါပဲ။ သူ့အသက်ကို မသတ်ခြင်းဆိုရာမှာ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုကိုလဲမပြုပါမှ လျော်စွာကျင့်သည်မည်တယ်။ မလုယက် မမီးယူခြင်းဆိုရာမှာလဲ သူ့ဥစ္စာပျက်စီးအောင် လာဘ်မရအောင် ဒီလိုဟာမျိုးကိုလဲမပြုမှ လျော်စွာကျင့်သည်မည်တယ်။ ရဟန်းဆိုရင်တော့ သူတစ်ပါး

ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အမှုဟူသမျှတွေကို မပြုဘဲကြင်ရှောင်နေမှ ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာ ကျင့်သည်မည်တယ်။ ဒါကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်း တွေက ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်တဲ့ အမှုမျိုးကို ကိုယ်ဖြင့်မပြုပဲ ရှောင်ကြဉ် နေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ နှုတ်ဖြင့်လဲ မဆန့်ကျင်ဘဲ ညီညွတ် အောင် ကျင့်ရမယ်တဲ့။ ဘာနဲ့မဆန့်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့ - နှုတ်ဖြင့်ပြောသင့်တဲ့ ဝစီသုစရိုက်(၄)ပါးနဲ့ မဆန့်ကျင်အောင် ညီညွတ်အောင် ကျင့်ရမှာပဲ။ ဝစီသုစရိုက် (၄)ပါးဆိုတာ (၁) မလိမ်ခြင်း၊ (၂) ကုန်းချောစကား မပြောခြင်း၊ (၃) ဆဲဆိုစကား မပြောခြင်း၊ (၄) အနှစ်မဲ့စကား မပြောခြင်း-ဒီ(၄)ပါးပါပဲ။ ဟုတ်မှန်တာကိုသာပြောရမယ်။ ညီညွတ်ရေးစကားကိုသာ ပြောရ မယ်။ နားဝင်ချီတဲ့ သာသာယာယာစကားကိုသာ ပြောရမယ်။ အကျိုးရှိတဲ့စကားကိုသာပြောရမယ်-ဒါပါပဲ။ အဲဒီလို စကား ကောင်းကိုသာ ပြောဆိုနေဘို့ပါပဲ။

အဲဒီလို ပြောသင့်တဲ့စကားကောင်းကိုသာပြောဆိုရင် ဝစီသုစရိုက်နဲ့ လျော်စွာကျင့်နေသည်မည်ပါတယ်။ ရဟန်း ဆိုရင်တော့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်စကားဟူ-သမျှကို ကြဉ်ရှောင်ပြီး ကျင့်ဖို့ ပါပဲ။ အဲဒီလို ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ကိုယ်အမှုနှုတ်အမှုတွေကို မပြုဘဲ ကြဉ်ရှောင်နေရင် သီလပြည့်စုံတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် “ကိုယ် ဖြင့် နှုတ်ဖြင့်လျော်စွာကျင့်ရမယ်”ဆိုတဲ့ စကားရပ်ဖြင့် သီလ အကျင့်ကို ညွှန်ပြတာပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ စိတ်အကြံဖြင့်လဲမဆန့်ကျင်ဘဲ ညီညွတ် အောင် ကျင့်ရမယ်တဲ့။ ဘာနဲ့မဆန့်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့ - စိတ်ဖြင့်ကြံသင့်တဲ့ မနောသုစရိုက် (၃)ပါးနဲ့မဆန့်ကျင်အောင်

ညီညွတ်အောင် ကျင့်ရမှာပါပဲ။ မနောသုစရိုက် (၃)ပါးဆိုတာ (၁) သူတပါးပိုင်နက်ဥစ္စာကို မိမိကိုယ်ပိုင်ဖြစ်အောင် မကြံခြင်းဆိုတဲ့ အနာဘိဇ္ဈာ၊ (၂) သူတစ်ပါးအား သေအောင် ပျက်စီးအောင် မကြံခြင်းဆိုတဲ့ အဗျာပါဒ၊ (၃)ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးရှိသည်ဟု ယုံကြည်ယူဆထားခြင်းဆိုတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒီသုံးပါးပါပဲ။

ရဟန်းဆိုရင်တော့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို မကြံခြင်း၊ ဒေါသဖြင့် စိတ်ဆိုးပြီး မကြံခြင်း၊ သူတစ်ပါးအား နှိပ်စက်ရန် မကြံခြင်း၊ အဲဒီမတော်တာကို မကြံခြင်း သုံးမျိုးဆိုတာဟာ နေက္ခမ္မဝိတက်-ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်တဲ့အကြံ၊ အဗျာပါဒဝိတက်-သူတစ်ပါးအားချမ်းသာစေလိုသော မေတ္တာအကြံ၊ အဝိဟိသာဝိတက်-သူတစ်ပါးအား သနားသော ကရုဏာအကြံဆိုတဲ့ ဒီအကြံကောင်း သုံးမျိုးပါပဲ။

အဲဒီ သုံးမျိုးထဲမှာ နေက္ခမ္မဝိတက်ဆိုတာ ကုသိုလ်ရေး၊ သမထ ဝိပဿနာအရေးများနှင့် စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့စိတ်အကြံပါပဲ။ အဲဒီအကြံကောင်း သုံးမျိုးနဲ့ ညီညွတ်အောင် ကျင့်ဖို့ပါပဲ။ ဒီ မနောကံအကျင့်ကောင်းကတော့ သမထဘာဝနာဖြစ်ဖြစ်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာဖြစ်ဖြစ် မပြတ်အားထုတ်နေပါမှ ပြည့်စုံနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် (မနသာ)စိတ်ဖြင့် သုစရိုက်နဲ့ မဆန့်ကျင်အောင် လျော်ညီအောင် ကျင့်ရမယ်ဆိုတာကတော့ သမထနှင့် ဝိပဿနာတစ်ခုခုကို အားထုတ်နေဖို့ ညွှန်ပြတာပါပဲ။ အထူးအားဖြင့်တော့ ဝိပဿနာကိုပွားများ အားထုတ်နေဖို့ပါပဲ။

ဝိပဿနာအားထုတ်ပုံ အကျဉ်းချုပ်
ဝိပဿနာအားထုတ်ပုံ အကြောင်းကိုတော့ ဒီရိပ်သာမှာ

ခဏခဏ ပြောနေရတာမို့ (ရှေ့ပိုင်းက နာ ၂၁၊ ၂၉၊ ၄၅-
 စသည်မှာလဲ ပြောခဲ့ပြီးမို့) ရိုးနေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ တရားနဲ့ဝေးနေတဲ့
 သူတွေအတွက် အကျဉ်းချုပ်တော့ ပြောရဦးမှာပဲ။ မြင်တိုင်း
 ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း ကြံသိတိုင်း ထင်ရှားပေါ်
 နေတာတွေဟာ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေချည်းပဲ။ အဲဒါတွေကို
 ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ခိုက်မှာ ရှုမှတ်နေရင် အာရုံမသိတတ်တဲ့ရုပ်နဲ့ အာရုံမသိတတ်
 တဲ့နာမ် ဒီနှစ်ပါးမျှရှိတယ်ဆိုတာလဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်တယ်။

အကြောင်းနဲ့အကျိုးမျှ ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ
 ကိုလဲ သိနိုင်တယ်။

ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတယ်ဆိုတာလဲ သိနိုင်တယ်။

ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့ မမြဲဘူးဆိုတာလဲ ကိုယ်ပိုင်
 ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်တယ်။

မမြဲတဲ့အတွက် ဆင်းရဲတွေချည်းပဲ ဆိုတာကိုလဲ သိနိုင်
 တယ်။

အနတ္တ သဘောတရားမျှဘဲဆိုတာလဲ သိနိုင်တယ်။
 ဒါကြောင့် အဲဒီလိုကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း သိရအောင်
 လိုမြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်ကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။

ဒါပေမဲ့ ရှုခါစမှာတော့ မြင်တိုင်းကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း
 သိတိုင်းကို အကုန်လုံးစေ့ငအောင် လိုက်ပြီးမရှုမှတ်နိုင်သေးဘူး။
 ဒါကြောင့် ထိသိမှု တစ်မျိုးမျိုးကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်။ အဲဒီလိုထိသိမှု
 တစ်မျိုးမျိုးကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရင် စိတ်ကူးကြံစည်မှုဖြစ်ပေါ်လာရင်
 အဲဒါကိုလဲ မှတ်နေတယ်။ အခံခက်တဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်
 ပေါ်လာရင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်ရတယ်။ အတိုချုပ် ပြောရမှာဘဲ။
 ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း စိတ်အမူအရာဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း

ဝေဒနာတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း သဘောတရားတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း အဲဒါတွေကို လိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရတယ်။ အထူးမှတ်စရာ မရှိတဲ့အခါ ဖောင်းမှုပိန်မှုစသည် အထိအသိတစ်ခုခုကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။ အဲဒီလို မပြတ်ရှုမှတ် နေရင် ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ မနောသုစရိုက်တွေနဲ့ မဆန်ကျင်ပဲ လျော်ညီတဲ့အကျင့် ဖြစ်နေတာပဲ။ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်းအရာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရတယ်။ အဲဒါဟာ ဒုက္ခသစ္စာကို မှန်စွာသိတာပဲ။ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေလို့ ဆင်းရဲမျှပဲလို့ သိတိုင်း သိတိုင်း မြင်မှုကြားမှုစသည် တွေကို သာယာတဲ့တဏှာဟာ ဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ ငြိမ်းငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒါဟာ သမုဒယကို ပယ်သောအားဖြင့် သိတာပဲ။ အဲဒီလို သိတိုင်း သမုဒယမှ ဆက်ပြီးဖြစ်မည့် ဥပါဒါန် ကံ ဘဝသစ်စတဲ့ ဆင်းရဲတွေလဲ တဒင်္ဂအားဖြင့် ငြိမ်းတယ်။ အဲဒါဟာ တဒင်္ဂနိရောဓ သစ္စာကိုသိတာပဲ။ ရှုသိတိုင်း ရှုသိတိုင်း ဝိပဿနာမဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ပွားတယ်။ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာမဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေသောအားဖြင့် သိတာပဲ။

အဲဒီလို ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဝိပဿနာအလိုအားဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို မှန်ကန်စွာသိပြီးတော့ အရိယမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီအခါမှာ နိရောဓသစ္စာခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်တွေ့ပြီး သစ္စာလေးပါးကို မှန်စွာ သိသွားတယ်။ အဲဒီလို သီလသမာဓိ ဝိပဿနာအကျင့်ဖြင့် လျော်စွာကျင့်ပြီး သိရမယ်ဆိုတာကို-
 ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကိုရှုမြင်၍
 သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေသော
 ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝစသာ-နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ မနသာစ-စိတ်ဖြင့်၎င်း၊
 ကမ္မုနာစ-ကိုယ်ဖြင့်၎င်း၊ အဝိရဒေါ-မဆန်ကျင်ဘဲ သင့်လျော်စွာ
 ကျင့်သည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မံ-သိသင့်သော သစ္စာလေးတန်တရားမှန်ကို။

သမ္မာ-ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍လို့၊ ဒီဂါထာမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီလို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာ လေးပါးကို သိပြီးရင် ရဟန္တာဖြစ်နေတော့တာပဲ။ အဲဒီအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို “ရှုတ်၊စိတ်၊ကိုယ်ဖြင့်၊ လျော်စွာကျင့်၊ သိသင့်တရား သိသွားပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

၇။ ရှုတ်၊ စိတ်၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ လျော်စွာကျင့်၊ သိသင့်တရား သိသွားပြီ။

သေတာရှင်တာ အလိုမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သာ အလိုရှိသည်

အဲဒီလို သစ္စာလေးပါးကိုသိပြီး ရဟန္တာဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ- နာဘိနန္ဒာမိ မရထံ- လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း သေရတာလဲ အလိုမရှိဘူး။ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ- လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း အသက်ရှင်နေရတာလဲ အလိုမရှိဘူးတဲ့။ ဒါဖြင့် ဘာကိုအလိုရှိသလဲဆိုတော့ -ကာလဉ္စ ပဋိကာခါမိ- ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းတဲ့ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမည့် အချိန်ကာလကိုသာ မျှော်လင့်ပါတယ်တဲ့။ ဘာလို့တုန်းဆိုတော့ “ဝေတနံ ဘတကော ယထာ” လခစားအလုပ်သမားလိုပါပဲတဲ့။ လခစား အလုပ်သမားဟာ အလုပ်မလုပ်ရဘဲ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေတာကိုလဲ အလိုမရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလုပ်မရှိရင် စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံမှာကြောင့်ပဲ။ အလုပ်လုပ်နေရတာလဲ မလွဲသာလို့သာလုပ်နေ ရတယ်။ အလိုရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဖြင့် ဘာကိုအလိုရှိသလဲ ဆိုတော့ လခရမည့် အချိန်ကိုသာ မြှော်လင့်တောင့်တ အလိုရှိနေ ပါတယ်။ အဲဒါလိုပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမည့် အချိန်ကိုသာ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်က အလိုရှိပါတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်-

နိဗ္ဗာနပဒါဘိ ပတ္ထယာနော-ဆင်းရဲငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို

သာလျှင် လိုလားတောင့်တသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒါကို “ဆင်းရဲငြိမ်းရာ၊ နိဗ္ဗာန်သာ၊ စိတ်မှာ တောင့်တလိုလား သည်” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ၊ နိဗ္ဗာန်သာ၊ စိတ်မှာ တောင့်တလိုလား သည်။

ရဟန္တာဝုဒ္ဓါလ်များဟာ အသက်ရှင်သမျှကာလပတ်လုံး ခန္ဓာဝန်ကြီးကို အလိုမရှိဘဲ ဆောင်နေကြရတယ်။ နေ့စဉ် မျက်နှာသစ်ခြင်းစသည်ဖြင့် အညစ်အကြေးတွေကို သုတ်သင်နေရတာလဲ ဆင်းရဲနေတာပဲ။ ဗာရေး၊ သောက်ရေးစသည်အတွက် ကြောင့်ကြစိုက်နေရတာလဲ ဆင်းရဲနေတာပဲ။ နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်တဲ့အခါလဲ ဆင်းရဲနေတာဘဲ။ စိတ်ဆင်းရဲမရှိပေမဲ့ အာရုံဆိုးတွေနဲ့ တွေ့ရတဲ့အခါ ကိုယ်ဆင်းရဲလဲဖြစ်တယ်။ အကုသလဝိပါက် ဆိုတဲ့ ဆင်းရဲလဲဖြစ်တယ်။ ဝင်လေထွက်လေ ရှုပြီးပြုပြင်နေတာမှစပြီး သင်္ခါရ ဆင်းရဲကလဲ မပြတ်ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံရသေးမခြင်း အဲဒီခန္ဓာဝန် ဆင်းရဲများဖြင့် ဆင်းရဲနေတယ်။ အဲဒီလို ဆင်းရဲတွေကို ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်နေတဲ့အတွက် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေက အသက်ရှင်နေတာကိုလဲ အလို မရှိကြတာပါပဲ။

ပုထုဇဉ်တွေ အနေနဲ့ဆိုရင်တော့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးရှိနေတာကိုပင် ကောင်းတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေနဲ့ ထင်မြင်နေကြပါတယ်။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိနေတဲ့အတွက် မြင်ချင်တာတွေကိုမြင်ရလို့လဲ ကောင်းတယ်။ ကြားချင်တာတွေကို ကြားနေရလို့လဲကောင်းတယ်။ နံ့ချင်တာတွေကို နံနေရလို့ စားချင်တာတွေ စားရလို့လဲကောင်းတယ်။ တွေ့ထိချင်တာတွေကို တွေ့ထိရလို့လဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေကြ

ပါတယ်။ စိတ်ကူးကြံစဉ်နေရတာကိုလဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးရှိနေတာကို အလိုရှိနေကြတယ်။ ပျောက်သွားမယ်ဆိုရင် သဘောမကျနိုင်ဘဲ ရှိနေကြတယ်။ ရဟန္တာများမှာတော့ အဲဒီမြင်ကြားရတာစသည်တွေ အကုန်လုံးကို ဆင်းရဲချည်းပဲ လို့သာ မြင်နေကြတယ်။ ဘာမှ ကောင်းတယ်လို့ မထင်ကြဘူး။ နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အခါကျမှ ဆင်းရဲပင်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းတယ်။ အကောင်းဆုံး အချမ်းသာဆုံးလို့ သိမြင်တော်မူကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီမှာလဲ ဘယ်လိုအာရုံတယ်လို့ဝတ္ထုနဲ့ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိဘူး။ မြင်မှုနဲ့ စပ်ပြီးတော့လဲ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းမရှိဘူး။ ကြားမှုနဲ့ စာသိမှု တွေထိမှု ကြံသိမှုတွေနဲ့ စပ်ပြီးတော့လဲ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိဘူး။ အဲဒီကြံသိမှုတွေနဲ့ စပ်ပြီးတော့လဲ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိဘူး။ အဲဒီလို ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း မရှိတဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီ အတွင်းမှာလဲ ကြည်ကြည်လင်လင် ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေရပါတယ်။

ဒါကြောင့် -

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ (နာ-၆၄) ဒုတိယအပိုဒ် အတိုင်းဖော်ပါ) ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍၊ နိဗ္ဗာနပဒါဘိ-ပတ္ထယာနော-ဆင်းရဲငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင် လိုလားတောင့်တသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်။ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-ဘာနှင့်မျှ မကပ်မငြိပဲ ကောင်းမွန် ကြည်လင်စွာ၊ ပရိဗ္ဗဇယျ-နေနိုင်ပါသည်-

လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီနောက်ဆုံးအပိုဒ်ကို “သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်” လို့

ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ ဒီဆောင်ပုဒ်ကိုတော့ (၅)နံပါတ်ဂါထာ တုန်းကလဲ ဆိုခဲ့ကြပြီးပါပြီ။ ဒီအပိုဒ်က အဖြေဂါထာတိုင်းမှာ ပါနေ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆောင်ပုဒ်စီရာမှာတော့ ရှေ့အပိုဒ်များနဲ့ရောစီလို့ ဖြစ်ရာမှာ သီးခြားမပြပဲ ရောပြီးစီထားပါတယ်။ ကဲ အဲဒီဆောင် ပုဒ်ကို ဆိုလိုက်ကြသေးတာပေါ့။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်က ဒီသတ္တမဂါထာ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ။ ဒီကနေ့ ဒီမဟာဓမ္မစာရိယီခေါ်တဲ့ အမျိုးသမီးကြီး ယောဂီများအတွက် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကြီးကို ရေစက်ချပွဲကျင်းပရာမှာ ဒီဂါထာကို အနုမောဒနာအဖြစ်ဖြင့် ဟောပြ ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကြီးမှာ နေထိုင်ပြီး တရား အားထုတ်ကြမည့် အမျိုးသမီးယောဂီများအတွက် ဩဝါဒလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီဂါထာမှာ ဟောပြထားတဲ့အတိုင်း ကိုယ်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့် သုစရိုက်နှင့်မဆန့်ကျင်ဘဲ လျော်စွာကျင့်ရင် သီလပြည့်စုံ သွားမယ်၊ စိတ်ဖြင့် မနောသုစရိုက် လျော်စွာသမထဝိပဿနာတွေကို မပြတ်အားထုတ်ကျင့်သုံးသွားရင် သမာဓိပညာတွေပြည့်စုံပြီး သိသွား မယ်၊ အဲဒီလိုသိသွားရင် ဆင်းရဲငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကိုသာ လိုလားခြင်းရှိ တဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံမီမှာလဲ ချမ်းသာစွာနေသွားရမယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရတဲ့အခါကျတော့လည်း ဆင်းရဲခပ်သိမ်းအစဉ် ထာဝရငြိမ်းပြီး အမြဲတမ်းချမ်းသာ သွားတော့မှာပဲ။

ဒါကြောင့်-

၇။ နှုတ်၊ စိတ်၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ လျော်စွာကျင့်၊ သိသင့်တရား သိသွားပြီ။

ဆင်းရဲငြိမ်းရာ၊ နိဗ္ဗာန်သာ၊ စိတ်မှာ တောင့်တလိုလားသည်။
သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ
နေရသည် - ဆိုတဲ့

ဒီတရားဆောင်ပုဒ်ကို ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကြီးမှာ ဩဝါဒ
မှတ်တမ်းအနေဖြင့် ရေးဆွဲထားရမယ်၊ ဒီကျောင်းမှာနေထိုင်ပြီး တရား
အားထုတ်ကြတဲ့ အမျိုးသမီးယောဂီတွေကလဲ ဒီတရားဆောင်ပုဒ်ကို
အလေးပြုပြီးကျင့်သုံး သွားကြရမယ်။

ယခု တရားနာပရိသတ်တွေလဲ ဒီတရားဂါထာတော်နှင့်
အညီ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် သုစရိုက်တရားနှင့်မဆန့်ကျင်ဘဲ
လျော်ညီစွာကျင့်သုံးနိုင်ကြ၍ သိသင့်သိထိုက်သော သစ္စာလေးပါး
တရားကို လျင်မြန်စွာသိကြ၍ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
ဆဋ္ဌမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

တရားတော်

သဏ္ဍမပိုင်:

ဒီကနေ့ နတ်တော်လဆုတ် (၈) ရက် သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယ သုတ်က (၈)ခုမြောက်ဂါထာဟောဖို့ အလှည့်ကျတယ်။

အဖြေ သတ္တမ ဂါထာ

(၈) ယော ဝန္တတိ မန္တိ နုန္ဒမေယျ၊
အက္ကုဋ္ဌောပိ န သန္တိယေထ ဘိက္ခု။
လဒ္ဓါ ရဘောဇနံ န မဇ္ဇေ၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ယော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝန္တတိ မန္တိ-ငါ့ကို သူများက ရှိခိုးသည်ဟု၊ န ဥန္ဒမေယျ-မာန်မတက်ကြွ အထင်မကြီးရာ၊ ရဟန်းတော် ဆိုတာ လူအများက အရိုအသေပြုကြ ရှိခိုးကြတာပဲ၊ အဲဒီလို အရိုအသေပြုတာ ရှိခိုးတာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ “ငါ့ကို သူများက ရှိခိုးကြ အရိုအသေပြု ကြတာပဲ”လို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး စိတ်မာန်မတက်ကြွစေရဘူး၊ မာန်မာန မထောင်လွှားစေရဘူး၊ သူများက အရိုအသေပြုတာနဲ့ မိမိကဂုဏ်ယူပြီး မာန်မာန မတက်ကြွ စေရဘူးတဲ့။

သူများက ရှိခိုးလို့လဲ မာန်မတက်နဲ့.

◇ ၆၅

သူများက ရှိခိုးလို့လဲ မာန်မတက်နဲ့.

ပြီးခဲ့တဲ့ နတ်တော်လပြည့် ပူဇော်ပွဲနေ့က ဒီဂါထာကို ဟောဖို့ အလှည့်ကျနေတယ်။ ဟောဖို့လဲ စဉ်းစားထားတယ်။ အဲဒီပူဇော်ပွဲ နေ့က အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယဆရာတော် သံဃာတော်များလဲ တော်တော်များပါတယ်။ (၂၀၀)နီးပါးလောက်ရှိ ပါတယ်။ ပူဇော်ပွဲဆိုတော့ အများအရှိအသေ အလေးအမြတ်ပူဇော် နေကြတဲ့ အခါလဲဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီနေ့တုန်းက ဒီဂါထာ ဟောလိုက်ရရင် အပူဇော်ခံအရှင်မြတ်တွေနဲ့ အလွန်ပင် သင့်လျော် ဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းက ပရိသတ် (၄၀၀၀)ကျော်ကို စေ့ငအောင်ကျွေးမွေးဖို့ အချိန်ရအောင်လို့ ဒီဂါထာကို မဟောဘဲ ထားခဲ့ရတယ်။

သူများက ဆဲရေးစွပ်စွဲလို့လဲ စိတ်မဆိုးနဲ့.

အက္ခုဋ္ဌာပိ-သူတပါးက ဆဲရေးစွပ်စွဲသော်လည်း၊ န သန္တိယေထ- ဒေါသစိတ်ဖြင့် မဆက်မစပ်ရာ၊ သူတစ်ပါးတို့က မရှိသေပြုကြပေမယ့် ဆဲရေးနေကြပေမယ့် အဲဒါနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး အမျက်ဒေါသ မဖြစ်စေရပါဘူး၊ ရန်ငြိုးထားခြင်း မဖြစ်စေရဘူး၊ န သန္တိယေထ- ဆိုတဲ့ပုဒ်မှာ သန္တိယေထ-၏ အနက်က ဆက်စပ် ရာ၏-တဲ့၊ န သန္တိယေထ-ဆိုတော့ မဆက်မစပ်ရာတဲ့ ဘာနဲ့ မဆက်မစပ်ရမလဲဆိုတော့ သူတစ်ပါးကဆဲဆိုတာ မရှိမသေ ပြုတာနဲ့ မဆက်မစပ်ဖို့ပါဘဲ။ အဲဒါကို ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး ဆက်စပ် နေရင် ဒေါသစိတ်ဖြစ်မယ်၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တဲ့ အာဇာတဖြစ်မယ်၊ အဲဒီလို ဒေါသစိတ် ရန်ငြိုးအာဇာတစိတ်မဖြစ်ရအောင် သူတစ်ပါးက မရှိမသေပြုတာပြောတာ ဆဲဆိုတာကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့ပြီး မဆက်

မစပ်ပါနဲ့တဲ့၊ ကြားရုံမျှမြင်ရုံမျှ စသည်၌သာတည်ပါစေလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီစကား(၂)ရပ်ဖြင့် ဆိုလိုတာကတော့-သူတစ်ပါးတို့က ကောင်းတာ ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းတာပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ဆဲဆိုသည် ဖြစ်စေ၊ အဲဒါတွေကို အလေးမထားဘဲ ဂရုမပြုဘဲ လျစ်လျူရှုနိုင်ရမယ်၊ အာရုံ အကောင်းအဆိုး(၂)ခုကို အတူပြုပြီး လျစ်လျူရှုနိုင်ရမယ်၊ အဲဒါဟာ အကောင်းအဆိုး အာရုံ(၆)ပါးနဲ့စပ်ပြီး လျစ်လျူရှုတဲ့ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာတဲ့ ဒီဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များမှာမှ အပြည့်အစုံဖြစ်တယ်၊ ယခုဟောနေတာကလဲ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်ပြီး ဟောနေတာပဲ၊ ဒါပေမယ့်ရဟန္တာ မဖြစ်သေးတဲ့ ပုထုဇဉ်သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်များလဲ ဝိပဿနာဉာဏ် ထက်သန်နေတဲ့အခါမှာ ဒီဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာနဲ့ အခိုက်အတန့်အားဖြင့်တော့ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှိခိုးမှု စသော ဣဋ္ဌာရုံအကြောင်းပြုပြီး မာန်မတက်ရအောင် ဆဲဆိုမှု စသော အနိဋ္ဌာရုံအကြောင်းပြုပြီး ဒေါသမဖြစ်ရအောင် ပေါ်လာသမျှအာရုံကို ရှုမှတ်ပြီးတော့လဲ စောင့်စည်းရမယ်၊ မရှုမှတ်နိုင်ရင် ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ စောင့်စည်းရမယ်၊ အဲဒါကို ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်-“ရှိခိုးခံရ၊ မတက်ကြွ၊ ဆဲကြသော်လဲ မစပ်ပြီ”တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၈) ရှိခိုးခံရ၊ မတက်ကြွ၊ ဆဲကြသော်လဲ မစပ်ပြီ။

ရှိခိုးခံရတယ် ဆိုတာကတော့ ရဟန်းတော်များနှင့် ပိုပြီး သက်ဆိုင်ပါတယ်၊ ရွေးခေတ်တုန်းကဆိုရင်တော့ မင်းတို့ အမတ်ကြီးတို့ အစရှိတဲ့ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့်လဲ သက်ဆိုင်ပါတယ်၊ ယခု အခါမှာတော့ ရှိခိုးတဲ့အစား အရိုအသေ

ပေါများလို့လဲ မာန်မယစ်နဲ့

◇ ၆၇

ပေးတာလောက်တော့ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အဆဲအဆိုခံရတယ်ဆိုတာ ကတော့ လူဝတ်ကြောင်များနဲ့လဲ ဆိုင်တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီဒေသနာတော်မှာ တိုက်ရိုက် ရည်ရွယ်တာကတော့ ရဟန်းပင်ဖြစ် ပေမယ့် လူဝတ်ကြောင်းများလဲ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ အရိ အသေပြုခံရတဲ့အတွက် မတက်ကြွရအောင်၊ အဆိုအဆဲခံရ စေကာမူ ဒေါသဖြင့်မစပ်မိရအောင် သတိပြုပြီး စောင့်ရှောက်သွား ကြဖို့လိုပါတယ်။

ပေါများလို့လဲ မာန်မယစ်နဲ့

ပရဘောဇနံ-သူတစ်ပါးတို့က လှူသောစားဖွယ် သုံး ဆောင်ဖွယ် ပစ္စည်းကို၊ လဒ္ဓါ-အလိုရှိတိုင်း အလွယ်တကူရ၍၊ ဝါ-အလွယ်တကူ ရသောကြောင့်၊ န မဇ္ဇေ-မာန်တက်ကြွကာ မယစ်ရာတဲ့။

ရဟန်းများ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဘာမျှ ကြောင့်ကြ မစိုက်ရဘူး။ သဒ္ဓါတရားရှိတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက လှူတဲ့ ပစ္စည်း တွေကို ချမ်းသာစွာနဲ့ သုံးဆောင်မှီဝဲ နေကြရတယ်။ ဘုန်းကံကြီးမား တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ လိုတာထက် ပိုလှုံနေအောင်လဲ ပေါများနေတတ် ပါတယ်။ အဲဒီလို စားဖွယ်သုံးဖွယ်ပစ္စည်းတွေကို ဘာမျှ ကြောင့်ကြ မစိုက်ရဘဲ များစွာရပြီး ပေါများနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က မာန်ယစ် တတ်တယ်။ “ငါ့မို့ ဒီလို ပေါပေါများများ ရပြီး ပြည့်စုံနေတယ်”လို့ မာန်ယစ်တတ်တယ်။ အဲဒီလို မာန်မယစ်စေရဘူးတဲ့။ ယခုပြောခဲ့တဲ့ သူတစ်ပါးကရိုသေမှု မရှိသေမှုနှင့်စပ်ပြီး သင့်တော်အောင် နှလုံးသွင်း သင့်ပုံ စိတ်သဘောထားသင့်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားက မူလပဏ္ဏာသပါဠိ အလင်ဂဗျူပမသုတ်မှာ ဒီလို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဘုရားရှင်၏ စိတ်သဘောထား စင်ကြယ်မြင့်မြတ်ပုံ

ရဟန်းတို့၊ ငါဘုရားဟာ ရှေးကရော ယခုရော ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောတယ်။ (ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သိမှု၊ ထိမှု၊ မြင်မှု၊ ကြားမှုစသည် မပြတ်ဖြစ်နေတာကိုဆင်းရဲ ဒုက္ခသစ္စာလို့ ဆိုလိုတယ်။ အဲဒါဟာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး၊ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ဆင်းရဲမျှသာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးတဲ့အခါ ခင်မင်တွယ်တာတဲ့ တဏှာသမုဒယမရှိတော့သော ကြောင့် နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စုတိစိတ်ချုပ်သွားပြီးနောက် ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်မဖြစ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒါဟာ မပြတ် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်၏ ပြတ်စဲချုပ်ငြိမ်းခြင်းမျှပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးသွားခြင်း မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ ချုပ်ခြင်း ကိုတော့ မဟောဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။) အဲဒီလို ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောနေရာ၌ မသိနားမလည်သော အခြားသူတို့က ငါဘုရားကို ဆဲဆိုကြ ကြိမ်းမောင်းကြ ထိပါးပုတ်ခတ်ကြ ဆင်းရဲ အောင် ပြောကြပြုကြလျှင် ထိုသို့ပြုကြပြောကြသောသူတို့၌ ငါဘုရားမှာ အမျက်ဒေါသထွက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊ မကျေနပ်ခြင်း မဖြစ်ပါဘူးတဲ့။ နောက်ပြီးတော့ ထိုသို့ ဟောနေရာ၌ သိနား မလည်သော အခြားသူတို့က ငါဘုရားကို ရိုသေကြ၊ လေးစားကြ၊ မြတ်နိုးကြ၊ ပူဇော်ကြတယ်။ ထိုသို့ ရိုသေလေးစား မြတ်နိုး ပူဇော် ကြရာ၌လဲ ငါဘုရားမှာ နှစ်သက်ဝမ်းသာခြင်း စိတ်၏တက်ကြွခြင်း မဖြစ်ပါဘူး ရဟန်းတို့။

ထိုသို့ ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးပူဇော်ကြရာ၌ ငါဘုရားမှာ ဒီလိုသာ စိတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ယံ ခေါ် ဣဒံ-အကြင်သို့သော ဤကိုယ်

တွင်းက ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို၊ ပုဗ္ဗေ-ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ရာ ဌာနဖြစ်သော ဗောဓိ မဏ္ဍိုင်၌တိုင်နေစဉ် ရှေးအခါကာလ၌၊ ပရိညာတံ-ပရိညာသုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ခဲ့ပြီ။ (ဣဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ ပုဗ္ဗဗောဓိမဏ္ဍော တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဖွင့်နှင့်အညီ ပြန်တဲ့အနက်ဖြစ်ပါတယ်) တတ္ထ-ထိုရှေးက ပိုင်းခြားသိခဲ့ပြီးဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌၊ ဣမေ-သိနားလည်ကြသည့် ဤဒကာ ဒကာမတို့သည်၊ ဝေရူပါကာရာ-ဤသို့သော ရိုသေပူဇော်မှုတို့ကို၊ ကရိယန္တိတိ-ပြုအပ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝေ ဟောတိ-ဤသို့သာ စိတ်ဖြစ်ပါသည်ကဲ့။

အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားမှာ သူတစ်ပါးတို့က အဆိုးအကောင်းပြုမှုနှင့် စပ်ပြီးတော့ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်သဘောထားပုံပါပဲ။ အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက ငါ့ကို ရိုသေပူဇော်ကြတယ်လို့လဲ သဘောမထားဘူး၊ အဲဒီ ရိုသေပူဇော်တာတွေကို ငါကခံစားတယ်လို့လဲ သဘောမထားဘူး၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို ရိုသေပူဇော်ကြတယ်၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းက ခံစားတယ်လို့သာ အသိအမှတ်ပြုတော်မူပါသတဲ့။ အဲဒီခန္ဓာဆိုတာကလဲ အဲဒီ အရိုအသေ အပူဇော်ခံဆဲမှာ ရှုပြီးသိရတာကို မဆိုလိုဘူး။ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်တုန်းက ပရိညာသုံးပါးဖြင့် သိခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ တရားတွေကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။

ဉာတပရိညာဆိုတာ ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တွေကိုရှုပြီးသူဖြစ်တဲ့ အတိုင်း သဘောမှန်ကိုသိလျက် “ရုပ်နဲ့နာမ် ဒီ ၂-ပါးမျှသာရှိတယ်၊ အကြောင်းနဲ့ အကျိုး ဒီ ၂-ပါးမျှသာရှိတယ်” လို့သိတဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ပါပဲ။

တိရဏပရိညာ-ဆိုတာ ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုနေရင် အဖြစ်အပျက်နှစ်ပါးကို ထင်ရှားတွေ့ပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တမျှဘဲ

လို့ သိမြင်တဲ့ သမ္မသနဉာဏ်နဲ့ ဥဒယဗ္ဗဉာဏ်ပါဘဲ။

ပဟာနပရိညာဆိုတာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောများကို ပိုင်နိုင်စွာ သိပြီးတော့ နိစ္စသည်ဖြင့်စွဲလမ်းပြီး ဖြစ်မည့်ကိလေသာ ကံ ဝိပါက် ခန္ဓာတွေကိုပယ်နိုင်တဲ့ ဘင်္ဂဉာဏ်စသော ဝိပဿနာဉာဏ်များနှင့် အရိယမဂ်ဉာဏ်များပါပဲ။

အဲဒီ ပရိညာသုံးပါးဟာ ဘုရားအလောင်းလျာဘဝမှ ဗုဒ္ဓဘုရား ဖြစ်သည့် အချိန်အထိ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် မဂ်ဉာဏ်များပါပဲ။

ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးတဲ့နောက် အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ခန္ဓာတွေကိုလဲ အဲဒီတုန်းက သိခဲ့ပြီးတရားတွေလို့ သိစေလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပါဠိတော်၌ ပုဗ္ဗေ ပရိညာတံ-လို့ မိန့်ဆိုထားတယ်။ အဋ္ဌကထာက၌လဲ ပုဗ္ဗေ ပရိညာတက္ခန္ဓပဉ္စကံ ယေဝ-လို့ ဖွင့်ပြ ထားပါတယ်။ အဲဒီပြဆိုပုံ (၂)ရပ်ကို အထူးသတိပြုကြရမယ်။ သူတစ်ပါးက ရှိသေဆဲမရှိသေဆဲမှာလဲ သိနိုင်တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အခြေခံဝိပဿနာနှင့် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်စဉ်မှာ သိခဲ့တာကလိုရင်း ဖြစ်ကြောင်း သိစေလိုတာပါပဲ။ အဲဒီနည်းတူပင် ရဟန်းတော်များမှာလဲ စိတ်သဘောထားစင်ကြယ်ဖို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဆက်လက်ပြီး ညွှန်ကြားတော်မူပါတယ်။

စိတ်သဘောထားစင်ကြယ်အောင် နည်းတူပင်

နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ

ရဟန်းတို့၊ ဒါကြောင့် သင်တို့ကိုလဲ အခြားသူတို့က ဆဲရေးခြင်းစသည်ပြုရင် စိတ်ဆိုးခြင်း နှလုံးမသာခြင်း မကျေနပ်ခြင်း မဖြစ်ကြနဲ့၊ သူတို့က ရှိသေလေးစားကြ မြတ်နိုးပူဇော်ကြသော်လဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာခြင်း မဖြစ်ကြနဲ့၊ ထိုသို့ ရှိသေလေးစား မြတ်နိုး

ပူဇော်ကြရာ၌ ငါ့ကို ပူဇော်ကြသည်။ ငါက ခံစားသည်ဟုသဘော မထားဘဲ တရားအားထုတ်စဉ်ရှေးအခါက ပရိညာသုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိခဲ့ပြီးဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို ပူဇော်ကြသည်။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးက ခံစားသည်ဟူ၍သာ သဘောထားကြရမယ်တဲ့။

အဲဒီမိန့်ခွန်းထဲမှာ “စိတ်ဆိုးခြင်းစသည်ကို မဖြစ်စေဘူး ဒီလိုသာ သဘောထားကြရမယ်” ဆိုတဲ့ ညွှန်ကြားချက်ကတော့ ရဟန္တာ မဖြစ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းမှု၊ စိတ်သဘောထားမှုဟာ သူ့အလိုလိုပင် ဖြစ်နေတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီမှာ ညွှန်ကြားလိုရင်းကတော့ အဲဒီလို စင်ကြယ်တဲ့ နှလုံးသွင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံရန်အတွက် ရဟန္တာ ဖြစ်အောင် ကျင့်ဖို့ ရာကသာ ညွှန်ကြားလိုရင်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရဟန်း ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်အရ ရဟန္တာဖြစ်အောင် အားထုတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ရဟန္တာမဖြစ်သေးခင်လဲ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်မှာ ဂ္ဂဟတ်ပြီး သိနေရတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို သူများက အရိုအသေပြုကြတာပဲ။ အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေက အရိုအသေအပြုခံနေတာပဲ-စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းနေရင် မာန်တက်စရာ မရှိတော့ပါဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းပင် ကလေးတွေကို အမြတ်တနိုး ရေလောင်းပြုစုနေတာကို မြင်ရတဲ့သူမှာ မာန်တက်စရာ မရှိသလိုပါပဲ။ ပန်းပင်က မိမိကိုယ်မဟုတ်သလိုပင် မြင်မှုကြားမှုစသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကလဲ မိမိကိုယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားမျှပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပန်းပင်ကို ပြုစုမှုနှင့်စပ်ပြီး ငါ့ကိုပြုစုတယ်လို့ ထင်မှတ်ဖွယ်မရှိသလိုပင် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို ပူဇော်ရာမှာလဲ ငါ့အားပူဇော်ကြတယ်လို့ ထင်မှတ်ပြီး မာန်ယစ်ဖွယ် မရှိပါဘူး။ အဲဒါက ရဟန္တာမဖြစ်သေးတဲ့ ရဟန်းအတွက်

သင့်လျော်သောနှလုံးသွင်းပုံပါပဲ။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ဒီလို နှလုံးသွင်းမှုက သူ့အလိုလိုပင် ဖြစ်နေပါတယ်။

ဆွမ်းစသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ

နောက်တစ်နည်းကတော့ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိသေဝတိ-စသည်ဖြင့်ဟောထားတဲ့ ပစ္စဝေက္ခဏာဖြင့် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပြီး ဆွမ်းစသည်ကို သုံးဆောင်ရတယ်။ ဆွမ်းကို စားရတာဟာ ပျော်မြူးနိုင်ဖို့လဲ မဟုတ်ဘူး။ လူ့လောကမှာတော့ အားအင်ပြည့်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး နေနိုင်အောင်လဲ စားကြတယ်။ တချို့မှာဆိုရင် ကာမ အားတိုးဆေးဆိုတာကိုတောင် တမင်စားကြသေးသတဲ့။ ရဟန်း များမှာတော့ အဲဒီလို ပျော်မြူးနိုင်အောင်လို့ စားကြရတာမဟုတ်ဘူး။ ငါဟာ ယောက္ခားပဲ ဖို့ရယ်တဲ့သူပဲ စသည်ဖြင့် မာန်ယစ်ဖို့ စားရတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ အသားအရေကြည်လင်တောက်ပပြီး လှဖို့ စားရတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ အသားသွေးတွေ ပြည့်ဖြူးပြီး လှပတင့်တယ် အောင်လို့ စားရတာလဲမဟုတ်ဘူး။ ဒါဖြင့် ဘာအတွက် စားရတာလဲဆိုတော့-ဒီရုပ်ကြီး တည်မြဲတည်နေဖို့ စားရတယ်။ မျှတနေနိုင်ဖို့ စားရတယ်။ ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်း၊ ဆင်းရဲငြိမ်းအောင်လို့ စားရတယ်။ အဲဒီလို မဆာလောင်ဘဲ နေသာထိုင်သာ ရှိနေတဲ့အခါ ဘာလုပ်ဖို့လဲဆိုတော့-ဗြဟ္မစရိယဆိုတဲ့ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ဖို့ပါပဲ။ အဲဒီလို ဆင်ခြင်ပြီး ဆွမ်းကို စားရတယ်။ အဲဒါဟာ ဆွမ်းကိုဆင်ခြင်ပုံ အကျဉ်းချုပ်ပါပဲ။ ဒါထက် ကျယ်ပြန့်စွာ သိနားလည်ချင်ရင်တော့ တုဝဏ္ဏကသုတ်တရားတော် နံပါတ်(၆၉)စသည်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

သင်္ကန်းတို့ ကျောင်းတို့ကို သုံးဆောင်တဲ့အခါလဲ ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ရတယ်။ အအေးအပူစသည်ကို ကာကွယ်ဖို့ ခြင်၊ မှက်၊

ဆွမ်းစသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ

◇ ၇၃

မြွေ၊ ကင်းစသည်တို့ကို ကာကွယ်ဖို့၊ ကိုယ်အင်္ဂါလုံခြုံဖို့၊ ကျမ်းမာရေး မပျက်ဖို့ စသည်အတွက် သုံးဆောင်ရတယ်။ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်တော့ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း အကောင်းတွေလဲမလိုဘူး၊ များများရဖို့လဲ မလိုဘူး၊ မလွဲသာလို့ သုံးဆောင်နေရတာပဲဆိုတာ ထင်ရှားပေါ်လွင်နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကောင်းတာတွေ သုံးရတဲ့ အတွက်၊ များများရတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်တက်ကြွဖို့၊ မာန်ယစ်ဖို့ မရှိတော့ဘူး။

ဒီပြင်လဲ မာန်မယစ်အောင် ဆင်ခြင်ဖို့ကတော့-မိမိကိုယ်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် (၃၂)ကောဋ္ဌာသအစုကို ဆင်ခြင်ဖို့ပါပဲ။ မိမိကိုယ်ထဲမှာ ဆံပင်တွေ မွေးညှင်းတွေ ခြေသည်းလက်သည်းတွေ သွားတွေ အရေအသား အကြောစသည်တွေ ရှိနေတယ်။ အဲဒါတွေဟာ သေသေချာချာ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် ရွံစရာတွေချည်းပဲ။ အထူးအားဖြင့် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သလိပ်၊ ပြည်ပုပ်၊ ချွေး၊ နှပ်၊ တံတွေးဆိုတာ တွေဟာ ရွံစရာအကောင်းဆုံးတွေပဲ။ စားသောက်ပြီး ဒီကိုယ်ကြီး ပြုစုထောက်ပံ့နေရတာဟာ ဒီစက်ဆုပ်ဖွယ် အဖို့အစုတွေကို ပြုစု ထောက်ပံ့နေရတာပဲ။ အဝတ်သင်္ကန်း ကျောင်းအိပ်ရာစသည်တို့ဖြင့် ပြုစုထောက်ပံ့နေရတာလဲ ဒီစက်ဆုပ်ဖွယ်တွေကို ပြုစုထောက်ပံ့ နေရတာဘဲ။ ဒီစက်ဆုပ်ဖွယ် အဖို့အစုတွေကို ပြုစုထောက်ပံ့ရအောင်လို့ ဆွမ်းသင်္ကန်း စသည်တွေကို ရလာတာဟာ ဘာမျှဝမ်းမြောက်စရာ မာန်ယစ်စရာ မရှိပါဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် ကျင်ကြီးအစုအပုံကို ပြုစု ထောက်ပံ့ဖို့ ဒီပစ္စည်းတွေကိုရလာတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် မာန်တက်ဖွယ် မရှိသလိုပါပဲ။

ဒီလို မာန်မတက်ကြွအောင် ဆင်ခြင်ပုံဟာ ရဟန္တာမဖြစ် သေးခင်မှာ အရေးတကြီးလိုပါတယ်။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အခါကျတော့

မာန်မာနက လုံးဝကင်းသွားပြီး၊ မာန်တက်ကြွမှု လုံးဝမရှိတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို မာန်ယစ်မှုကင်းတဲ့ ရဟန္တာအဆင့်သို့ ရောက်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ဖို့ အတွက် ညွှန်ကြားတော်မူလိုရင်းပါပဲ။ အဲဒါကို “သူများလှူကြ၊ ဆွမ်းတွေရ၊ မာန်ကြွယစ်ခြင်း ကင်းရာသည်” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သူများလှူကြ၊ ဆွမ်းတွေရ၊ မာန်ကြွယစ်ခြင်း ကင်းရာသည်။

အဲဒီမှာ “ဆွမ်းတွေရ” လို့ ဆိုတာကတော့ - လခွါ ပရဘောဇနံ-ဆိုတဲ့ ပါဠိအရပါပဲ။ ဘောဇန-ဘောဇဉ်ဆိုတာ စားဖွယ် ဆွမ်းကို ဆိုတာပါပဲ။ ဆွမ်းကို ခေါင်းတပ်ပြီးပြလိုက်တော့ ဆွမ်းနဲ့ အလားတူ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးစတဲ့ သုံးဆောင်ဖွယ်တွေကိုလဲ ယူရပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ ဘောဇန-အရသုံးဆောင်ဖွယ် လို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သုံးဆောင်ဖွယ်ဆိုတော့ သုံးဆောင်စရာတွေ အကုန်လုံးကို ယူရုံပါပဲ။ နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့-

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစ်စုံတစ်ရာနှင့်မျှ မငြိမတွယ်မှု၌ ကောင်းစွာ၊ ပရိတ္တဇေယျ-ကျင့်သုံးနေထိုင် နိုင်ပါသည်တဲ့၊ ဒီအပိုဒ်ကတော့ အဖြေဂါထာတိုင်းမှာ ပါရှိနေပါတယ်။ အဲဒီအပိုဒ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်ကလဲ “သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်” တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

ဒီနံပါတ် (၈)ဂါထာကတော့ ရဟန်းတော်များနဲ့သာပြီး ဆိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရဟန်းတော်များ၏ ကျင့်ဝတ်ဂုဏ်တွေကို ကြည်ညိုသောအားဖြင့် မိမိတို့မှာ မာန်တက်ကြွစရာ မာန်ယစ်စရာ

ဆွမ်းစသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ

◇ ၇၅

တွေနှင့်စပ်ပြီး မာန်မာနမတက်ကြွရအောင် မာန်မယစ်ကြရအောင်၊ စိတ်ခါတ်ကျစရာ အမျက်ထွက်စရာ ရန်ငြိုးဖွဲ့စရာတွေနှင့် စပ်ပြီး တော့လဲ စိတ်ခါတ်မကျရအောင်၊ အမျက်မထွက်ရ၊ ရန်ငြိုးမဖွဲ့ရအောင် စွမ်းနိုင်သမျှ စောင့်ရှောက် ကျင့်သုံးသွားကြဖို့ပါပဲ။

အဲဒီလို ကျင့်သုံးကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုလျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
သဠာမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်

တရားတော်

အဋ္ဌမပိုင်း

ဒီကနေ့ နတ်တော်လကွယ်နေ့ဖြစ်တယ်။ သမ္မာရိတ္တာဇနိယသုတ်က အလှည့်ကျနေတဲ့ (၉)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ အဋ္ဌမ ဂါထာ

(၉) လောဘဉ္စ ဘဝဉ္စ ဝိပုဟာယ၊

ဝိရတော ဆေဒနပန္နနာ စ ဘိက္ခု။

သော တိတ္ထကထံကထော ဝိသလေက္ခာ၊

သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ယော ဘိက္ခု - အကြင်ရဟန်းသည်၊ လောဘဉ္စ-လိုချင်မှု
လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝဉ္စ-ဘဝသစ်ဖြစ်ကြောင်းကံကို
လည်းကောင်း၊ ဝိပုဟာယ-အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီး၍၊ ဆေဒနပန္နနာစ-
လက်စသည်ကို ဖြတ်၍ နှိပ်စက်ခြင်း၊ ချည်နှောင်၍ နှိပ်စက်ခြင်းမှလည်း၊
ဝိရတော- ကြဉ်ရှောင်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိုရဟန်း
သည်၊ တိတ္ထကထံကထော-ကျော်လွန်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်
ဖြစ်၍၊ ဝါ-ယုံမှားကို ကျော်လွန်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဝိသလေက္ခာ-ကိလေသာ
ငြောင့်ကင်းသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

ဒီဂါထာမှာ ပယ်ရမယ်လို့ ဟောထားတဲ့ တရားတွေက ရှေးဂါထာများမှာ ဟောခဲ့ပြီးချည်းလိုလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝေါဟာရအသစ်များဖြင့် နားလည်ပြီး တရားထူးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် ထပ်ပြီးဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

လောဘကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ ယခု တရားနာနေကြတဲ့သူတွေမှာ အလွန်ပင်ပေါ်လွင် ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟိုတုန်းက တရားနာနေကြတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေ တချို့က ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို မကြားမနာရဖူးသေးပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ထပ်ပြီးဟောတယ်လို့ ယူရမှာပဲ။

လောဘကို ပယ်ပုံ

အဲဒီမှာ ပယ်ရမည့် လောဘဆိုတာဟာ သစ္စာလေးပါးထဲက သမုဒယသစ္စာခေါ်တဲ့ တဏှာပါပဲ။ ဒါကပယ်ဖို့အရေးကြီးတဲ့ တရားပဲ။ လိုချင်မှု နှစ်သက်မှု သာယာမှု ခင်တွယ်မှုစသည်ဖြင့် သူ့အမည်တွေက မွေသက်ထီပါဠိတော်မှာ အမည်ဝေါဟာရတွေ တစ်ရာကျော်တောင် ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီလောဘကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖို့ပါပဲ။ အရဟတ္တမဂ် မရောက်သေးခင်လဲ ကာယကံမြောက် ဝစီကံမြောက် မဖြစ်ရအောင် သီလကို ရှိရှိသေသေကျင့်သောအားဖြင့် ပယ်ရမယ်။ ဒါကတော့ သီလကို ရှိရှိသေသေ စောင့်နေတဲ့သူမှာ လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘအကြောင်းအရင်းပြုပြီး ခိုးခြင်း၊ လိမ်ခြင်း၊ မတရားပြုခြင်း စသည်မဖြစ်ဘဲ ကင်းနေကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။

ဒါထက်တတ်နိုင်ရင် လောဘစိတ်ကူးတွေမဖြစ်ရအောင် သမာဓိ ဘာဝနာ တစ်ခုခုကို ပွားနေရမယ်။ ဥပမာ-အသက်ရှူတိုင်း ရှိုက်တိုင်း နှာသီးဖျားမှာ စောင့်ပြီး ဝင်တယ် ထွက်တယ်စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုနေရင်

အဲဒီလောဘစိတ်ကူးဟာ အများအားဖြင့် မဖြစ်ဘဲကင်းငြိမ်းနေပါတယ်။ ဥပစာသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ ဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ အဲလိုလောဘ စိတ်ကူးတွေဟာ ဝေးကွာသွားပါတယ်။ ဝေးကွာဆိုတာ အဖြစ်ဝေးသွား တာကို ပြောတာပါပဲ။ ဈာန်ဝင်စားနေတဲ့အခါမှာဆိုရင် လုံးဝမဖြစ်ဘဲ ရှိနေတယ်။ ဈာန်မှထတဲ့အခါလဲ မဖြစ်သလောက်ပင် ကင်းနေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးကဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အချို့ဟာ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်သို့ မရောက်သေးပါဘဲနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်နေပြီလို့တောင် အထင်မှားခဲ့ကြသေး တာပဲ။ ဒါပေမယ့် လိုချင်နှစ်သက်ဖွယ် အာရုံအထူးနဲ့ တွေ့ရတဲ့အခါ ဈာန်လျှောပြီး လိုချင်နှစ်သက်မှု ဖြစ်နိုင်သေးတာပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီ လိုချင်နှစ်သက်တဲ့လောဘ လုံးဝကင်း သွားအောင် ဝိပဿနာကို ပွားစေရမယ်။ ဝိပဿနာရှုပ် ပွားပုံတွေ ကိုတော့ ရှေးကလဲ ပြောခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ယခုထပ်ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်နေရင် အဲဒီ မြင်ရတဲ့ ကြားရတဲ့အာရုံစသည်နှင့်စပ်ပြီး လောဘဖြစ်နိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။ ဒါကလဲ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအခြင်းအရာဖြင့် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိရတဲ့ အာရုံတွေမှာ (နိစ္စ သုခ အတ္တ အနေဖြင့် စွဲလမ်းပြီး ဖြစ်မည့်) အနုသယလောဘ ဖြစ်ခွင့်မရှိတာကို ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီ ဝိပဿနာဉာဏ်က ရင့်သန်အားပြည့်တဲ့အခါ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့ပြီး သိမြင်သွားတယ်။ ပထမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်သွားရင်လဲ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ လောဘကင်းသွားတယ်။ ဒုတိယ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်သွားရင် ကာမအာရုံကို လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘ အကြမ်းစား ကင်းသွားတယ်။ တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်သွားရင်တော့ ကာမအာရုံကို လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘဟူသမျှ အကုန်ကင်းသွားတယ်။ နောက်ဆုံး အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်သွားရင်တော့ ရူပဘဝ

အရူပဘဝကို သာယာနှစ်သက်တဲ့လောဘလဲ ကင်းသွားတယ်။ လောဘ ဟူသမျှ အကြွင်းမဲ့ကင်းငြိမ်းသွားတာပါပဲ။ အဲဒီလို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် လောဘကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်သည်အထိကျင့်ဖို့ ညွှန်ကြားတော်မူတာပါပဲ။

ဘဝကို ပယ်ပုံ

နောက်ပြီးတော့ ဘဝဋ္ဌ - ဘဝသစ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလဲ ပယ်ရ မယ်တဲ့။

အဲဒါကလဲ လောဘဆိုတဲ့ သမုဒယကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်လိုက်ရင် ကင်းငြိမ်းပြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဘဝနဲ့ ပြောမှ အချို့က သဘောပေါက်မှာမို့ ထပ်ပြီးဟောရတာပါပဲ။ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်ကို ရှုမှတ်လို့ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိဉာဏ်များ ရင့်သန်အားပြည့်တဲ့အခါမှာ ခုတင်ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သောတာပတ္တိမဂ်ရောက်သွားရင် အပါယ်လေးပါး၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ အကုန်ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ ကာမသုဂတိ၌ ခုနှစ် ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီးဖြစ်စေနိုင်တဲ့ကံလဲ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ ဒုတိယမဂ် ရောက်သွားရင် (၂)ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံတွေ ငြိမ်းသွား တယ်။ တတိယမဂ်ရောက်သွားရင် ကာမဘဝ၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံတွေ ငြိမ်းသွားတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ရောက်တဲ့အခါ ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်တဲ့ကံလဲ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန္တာပရိနိဗ္ဗာန် စုတိချုပ်သွားတဲ့အခါ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ငြိမ်းသွားတာပါပဲ။ အဲဒါကို ပရိနိဗ္ဗာန်စံတယ်လို့ ခေါ်ရတာပဲ။ အဲဒီ ပထမအပိုဒ်အရ “လောဘတစ်တန်၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ၊ ပယ်လှန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၉) လောဘ တစ်တန်၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ၊ ပယ်လှန်ကင်းပြီး

ဖြစ်ရမည်။

နောက်ပြီးတော့-ဆေဒနပန္နနာစ-ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖွဲ့ခြင်းမှ လည်း၊ ဝိရတော-ကြဉ်ရှောင်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

ဒါကတော့ သီလနှင့်ဆိုင်ပါတယ်၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်စသည်၌ သီလအခန်းမှာ ဆေဒနပန္နနာ-ဖြတ်ခြင်း၊ သတ်ခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း စသည်မှ ကြဉ်ရှောင်သည်-စသည်ဖြင့် ဟောထားတယ်၊ ဒီမှာတော့ ဂါထာမို့၊ ဝေ-သတ်ခြင်းဆိုတာကိုလဲ ချန်ထားပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီသီလဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်တွေကို ရည်ရွယ်ပြီးဟောတာပါပဲ။

ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖွဲ့ခြင်း ပယ်ပုံ

အဲဒီမှာ ဆေဒန-ဖြတ်တယ်ဆိုတာ လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်လှီးပြီး နှိပ်စက်တာကို ဆိုလိုပါတယ်၊ ရှေးခေတ်တုန်းက ဒီလို ဖြတ်လှီးပြီး နှိပ်စက်တဲ့ အလေ့အကျင့်တွေ ရှိခဲ့ကြပါတယ်၊ အများ အားဖြင့် ရာဇဝတ်အပြစ်သင့်တဲ့သူတွေကို အဲဒီလို ဖြတ်လှီးပြီး နှိပ်စက် တတ်ကြတယ်၊ အင်အားရှိတဲ့သူတွေက အားနွဲ့တဲ့ လူတွေ၊ တိရစ္ဆာန် တွေကို ဖြတ်လှီးပြီး နှိပ်စက်တတ်ကြတာပဲ၊ ဗန္ဓန-အရ နောင်ဖွဲ့ပြီး နှိပ်စက်တာလဲ ရှိတာပဲ၊ လက်ပြန်ကြိုးစသည် ချည်နှောင်ပြီး နှိပ်စက် တာလဲ ရှိတယ်၊ အကျဉ်းထောင် အချုပ်ထောင်စသည်မှာ ချထားပြီး နှိပ်စက်တာလဲရှိတယ်၊ အဲဒီလို ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်တာ ကတော့ သီလနှင့် သက်ဆိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ပင် ပယ်နိုင်ပါတယ်၊ အရဟတ္တမဂ်ကျတော့ အဲဒီလိုနှိပ်စက်မှုမျိုးဟာ အရိပ်အမြှက်မျှတောင်မရှိဘဲ လုံးဝကင်းသွား ပါတယ်၊ အဲဒီလို လုံးဝကင်း သွားအောင် အားထုတ်ဖို့ပါပဲ။

ယုံမှားကို ယယ်ပုံ

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တိဏ္ဍကထံကထော-သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားတဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာကိုလဲ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်တဲ့။

ယုံမှားဆိုတာက အစစ်အမှန်တွေနဲ့စပ်ပြီး ဟုတ်မှဟုတ်ပါ မလားလို့ မယုံ့တယုံ့ ဖြစ်နေတာကို ဆိုတာပဲ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်။ မင်္ဂလီနိဗ္ဗာန် တရားအစစ် နှင့်လဲစပ်ပြီး ယုံမှားတယ်။ သီလ၊ သမာဓိ ပညာ အကျင့်မှန်တွေကို ကျင့်နေတဲ့ ဘုရားတပည့် သံဃာနှင့်လဲစပ်ပြီး ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့ ယုံမှားတယ်။ ကံနှင့် ကံ၏အကျိုး ရှိတယ်ဆိုတာကို ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ မလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတရားမျှသာ ရှိတယ် ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်။ အဲဒီလို ယုံမှားတွေ ကင်းရမယ်တဲ့။ ဒါကတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ရောက်ရင် လုံးဝကင်းသွား တော့တာပါပဲ။ သောတာပတ္တိမဂ် မရောက်သေးခင်မှာတော့ ဘုရားဟော တရားတော်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာတရားစာ၊ တရားစကားများကို ကြားနာလေ့လာပြီး သုတမယဉာဏ်ဖြင့်လဲ အဲဒီလိုယုံမှားကိုကင်းစေရမယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်ကို မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီများ မှာတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်လဲ အဲဒီလို ယုံမှားကို ပယ်နိုင်ပါ့မယ်။ ရှုသိတိုင်း ရှုသိတိုင်းနဲ့ ရှုသိနာမ်ဆိုတဲ့ ဒီရုပ်နာမ်(၂)ပါးကို ပိုင်းခြားသိရင် ရုပ်နာမ်(၂)ပါးမျှသာရှိတယ် ဆိုတာကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင် သဘော ကျပြီးတော့ ရုပ်နဲ့နာမ်မျှသာရှိတယ် ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့ ဖြစ်နေတဲ့ယုံမှား ကင်းသွားတော့တာပဲ။

ကျွေးချင်းတာကအကြောင်း+ကျွေးတာက အကျိုး=ဒီအကြောင်း

နှင့် အကျိုးမျှရှိတယ်လို့ သိရင် အကြောင်း အကျိုးနှင့်စပ်ပြီးဖြစ်နေတဲ့ ယုံမှား ကင်းတော့တာပါပဲ။ အဲဒါဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့်စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့ ယုံမှားကင်းပုံပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အသစ် အသစ် ပေါ်ပေါက်လာပြီး ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ရတော့ ခဏမစဲဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အနိစ္စတရားချည်းဘဲ။ ဒုက္ခတရား၊ အနတ္တတရားချည်းပဲလို့ ထင်ရှားသိရတယ်။ အဲဒီလို သိရတဲ့အတွက် မြဲလေသလော ချမ်းသာလေသလော အတ္တကောင်ရှိလေ သလောစသည်ဖြင့် ယုံမှားလဲ ကင်းသွားတော့တာပဲ။ သောတာပတ္တိမဂ် ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီလို ယုံမှားတာတွေဟာ အကုန်လုံး ကင်းသွားတော့တာပါပဲ။

**ဒီဂါထာအေရ အနက်သဘောကို ဇနာက်မှ
ပောသသင့်တာ ဇနာက်မှ ပောသသည်**

ယခုခေတ်မှာ ဆိုရင်တော့ ရှေ့နားက ပြောသင့်တဲ့စကားကို နောက်နားကျမှပြောရင် ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စောစောက သတိမရဘဲ နောက်မှ သတိရလို့ နောက်မှ ဖြည့်စွက်တဲ့အနေဖြင့် ထပ်ပြီး ဟောတယ်လို့ ဒီလိုလဲ ထင်မှတ်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ထင်တဲ့အတိုင်း ဟုတ်မှန်တာလဲ ရှိနိုင်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ဟောတဲ့ တရားမှာတော့ အဲဒီလို နောက်မှ အမှတ်ရလို့ ဖြည့်စွက် ဟောတာ ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ဒီဂါထာမှာ ပဋိပတ္တိက္ကမ-ကျင့်စဉ်အားဖြင့် ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖွဲ့ခြင်းမှကြဉ်ခြင်း ယုံမှားကင်းခြင်း ဆိုတာတွေကို ရှေ့ပိုင်းက ဟောသင့်ပေမယ့် တရားနာသူတို့က နောက်ပိုင်းမှာ ဟောမှ နားလည် မှာမို့ ဒေသနာက္ကမ-ဟောစဉ်အားဖြင့် နောက်ပိုင်းကျမှ အဲဒါတွေကို ဟောတယ်လို့သာ မှတ်ယူရပါတယ်။

ပြောင့်လဲ ကင်းစေရမည်

နောက်ပြီးတော့-ဝိသလေက္ခာ-ကိလေသာ ပြောင့်ကင်းသည် လည်း၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏ တဲ့။

သလက္ခ-ဆိုတဲ့ ပါဠိက မြားနဲ့ပြောင့်ကို ဟောတယ်၊ ဒီနေရာ မှာတော့ ပြောင့်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနဲ့ ပိုပြီးသင့်လျော်ပါတယ်၊ ဘယ်လို ပြောင့်တွေလဲ ဆိုတော့-ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာ ပြောင့်တွေပါပဲ၊ ရာဂ ဆိုတာ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ လောဘနဲ့ အရအတူတူ ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် လောဘကို ပယ်တယ်ဆိုကတည်းက ရာဂကိုလဲ ပယ်ပြီးသား ဖြစ်နေပါပြီ၊ ဒါပေမယ့်လို့ သလက္ခ-ပြောင့်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနဲ့ ဟောမှ နားလည်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ပြီး ဟောတော်မူပါတယ်၊ လောဘကင်းရင် ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ပြောင့်တွေလဲ ကင်းတော့ တာပါပဲ၊ အဲဒီ သုံးမျိုးထဲက ရာဂဖြင့်တပ်မက်နေရင် ဆင်းရဲနေပါတယ်၊ ပြောင့်စူးနေတဲ့အခါ မြက်မြက်မြက်မြက်နဲ့ အခံရခက်နေသလိုပါပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂကို ပြောင့်လို့ ဟောထားတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ရာဂကို ကြိုက်နေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကတော့ အဲဒီ ရာဂဖြင့် တပ်မက် သာယာပြီး ခံစားနေရတာကို အကောင်းဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် တပ်မက်ဖွယ် အာရုံတွေကို ရှာကြံပြီး သာယာခံစားနေ ကြတာပဲ။

ထို့အတူပင် ဒေါသကိုလဲ ကြိုက်တဲ့သူတွေက စိတ်ဆိုး နေရတာကို ကောင်းသလိုလို ထင်နေတတ်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် စိတ်ဆိုးနေတဲ့သူကို ဒေါသချုပ်ထိန်းဖို့ ပြောဟောပေးရင် မကြိုက်ဘဲ လက်မခံဘဲလဲ ရှိနေတတ်တယ်၊ မောဟကတော့ ကောင်းတဲ့အနေ မကောင်းတဲ့အနေဖြင့် သိပ်မထင်ရှားလှဘူး၊ ဒါပေမယ့် မောဟဖြင့် အလွဲအမှားတွေကို အမှန်ထင်နေကြတဲ့အတွက် ဒုက္ခရောက်နေ

ကြရတယ်။ မမြဲတဲ့ ရှုပ်နာမ်တွေကို မြဲတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ ရှုပ်နာမ် ဆင်းရဲတွေကို ချမ်းသာလို့ ထင်နေကြတယ်။ အတ္တကောင် မဟုတ်တဲ့ မြင်မှု ကြားမှု စသည်တွေကို အတ္တကောင်၊ ငါကောင်လို့ ထင်နေကြတယ်။ အဲဒီလို အလွဲကို သိမှားနေတဲ့အတွက် အကုသိုလ် ကံတွေကို ပြုမိပြီးတော့အပါယ် ဆင်းရဲစသည်တွေကို ခံစားနေ ကြရတယ်။ သံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင် မကျင့်ကြတဲ့အတွက် သံသရာဆင်းရဲတွေကိုလဲ ခံစားနေကြရတယ်။ ဒါကြောင့် မောဟလဲ ငြောင့်လိုပင် ကိုယ်ထဲက နှိပ်စက်နေတဲ့ တရားပါပဲ။ အဲဒီ ကိလေသာ ငြောင့်တွေလဲ ကင်းစေရမယ်တဲ့။ အဲဒီ စကားရပ်တွေကို “ဖြတ်နှောင် ကြည့်ကာ၊ ယုံမှားတာ၊ ငြောင့်ပါ လုံးဝကင်းရမည်” လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဖြတ်-နှောင်ကြည့်ကာ၊ ယုံမှားတာ၊ ငြောင့်ပါ လုံးဝကင်းရမည်။

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊

သမ္မာ-တစုံတရာမျှ ငြိတွယ်ခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ- နေနိုင်ပါသည်တဲ့။ အဲဒီအပိုဒ်ဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ အရင်ဂါထာ များက အတိုင်းပါပဲ။ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

ဒီဂါထာအရ ပဋိပတ္တိက္ကမ-ကျင့်စဉ်အားဖြင့် ဖြတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း အစရှိတဲ့ အမှုအရာဆိုးများကို ကြည့်ပယ်ကာ သီလနှင့် ပြည့်စုံကြပြီးလျှင် သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ယုံမှားကို ကင်းစေကြလျက် လောဘနှင့် ဘဝသစ် ဖြစ်ကြောင်းကံကို ပယ်သောအားဖြင့် ရာဂစသော ကိလေသာငြောင့်များလဲ ကင်းသွားအောင် ကျင့်ကြဖို့ပါပဲ။

အဲဒီ ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်အတိုင်း မနစ်မဆုတ် အားထုတ်ကျင့်ကြံ

ပြောင်းလဲ ကင်းစေရမည်

◇ ၈၅

နိုင်ကြ၍ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
အဋ္ဌမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်

တရားတော်

နဝမပိုင်း

ဒီကနေ့ ပြာသိုလဆန်း (၈)ရက်နေ့ဖြစ်တယ်။
သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်က (၁၀)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ နဝမ ဂါထာ

(၁၀) သာရပုံ အတ္တနော ဝိဒိတွာ၊
နော စ ဘိက္ခု ဟိသေယျ ကဉ္စိ လောကေ။
ယထာတထိယံ ဝိဒိတွာ ဓမ္မံ၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော-မိမိအား၊ သာရပုံ-
သင့်လျော် လျောက်ပတ်သည်ကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍၊ ဌိတော-
တည်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

မိမိနဲ့ သင့်တော်တာကို သိပြီး ပြုကျင့်ပါ

မိမိအား လျော်တယ်ဆိုတာဟာ ရဟန်းဖြစ်တဲ့အတွက်
ရဟန်းအဖြစ် အားလျော်တဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို သိနားလည်ပြီး၊ အဲဒီ
ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ကျင့်နေဖို့ပါပဲ။ သိ၍လို့ဆိုပေမဲ့ သိရုံမျှနဲ့တော့

ဘာကိစ္စမျှ မပြီးဘူး၊ ဘယ်အကျိုးကိုမျှ မရနိုင်ဘူး၊ သိတဲ့အတိုင်း ကျင့်ရမယ်လို့ ဆိုလိုကြောင်း အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးသဘောကျတဲ့ အနက်ကတော့ အတ္တနော-မိမိအား သင့်လျော်တာကို သိရမယ်လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ဖြစ်စေ၊ တရားကျင့်ဝတ်ဖြစ်စေ၊ လောကဘက်က နေထိုင်ရေး ကျန်းမာရေးဖြစ်စေ သင့်လျော်တာကို သိပြီးလျှင် သိသည့်အတိုင်း သင့်တော်အောင် နေထိုင်ကျင့်သုံးရမယ်ဆိုတဲ့ အနက်ကို သဘောကျပါတယ်။ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်တစ်ခုတည်းကိုဆိုလိုတာ ဟုတ်ပုံမရပါဘူး။ ရာဂစရိုက်ရှိတဲ့သူမှာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဒွတ္တိသာကာရကမ္မဋ္ဌာန်းများ သင့်လျော်ပါတယ်။ ဒေါသစရိုက်ရှိတဲ့သူမှာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း သင့်လျော်တယ် စသည်ဖြင့် ပြထားတဲ့အတိုင်း သင့်လျော်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ဖို့ ညွှန်ကြားတယ်လို့လဲ ထင်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ လောက နေထိုင်ရေးဘက်ကလဲ သင့်တော်တာကို စားသုံးရမယ်၊ သင့်တော်တာကို ဝတ်ရမယ်၊ သင့်တော်ရာမှာ နေရမယ်၊ ဣရိယာ ပုထ်လေးပါးထဲကလဲ ထိုင်နေရတာ သင့်တော်ရင် ကြာကြာထိုင်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ သွားနေက သင့်တော်ရင် စင်္ကြံကို များများ လျှောက်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ ရပ်နေတာက သင့်တော်ရင်လဲ ကြာကြာရပ်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ အားနည်းတဲ့အတွက် လျောင်းနေတာက သင့်တော်ရင် လဲလျောင်းပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ အပူအအေး ရာသီဥတုမှာလဲ သင့်လျော်တာကို မှီဝဲရမယ် စသည်ဖြင့်လဲ ညွှန်ကြားတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလိုယူတဲ့ အနက်က ပိုပြီး ပြန့်နှံ့ပြည့်စုံပါတယ်။

သူ့ပါဠိကိုက အတ္တနော-မိမိအား သင့်လျော်တာကို သိရမယ်လို့ ဆိုထားတာပဲ။ ဝိနည်းနဲ့လျော်တာကိုသာ ဆိုတာမဟုတ်ဘူး။ မိမိနဲ့လျော်တာဆိုတော့ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပဲဖြစ်ဖြစ်။

နေထိုင်ရေးပဲဖြစ်ဖြစ် သင့်တော်တာကို သိနားလည်ပြီး သင့်တော်သလို ကျင့်သုံးနေထိုင် သွားဖို့ပါပဲ။ ကိုယ်နဲ့ သင့်တော်တာတွေကို ပြုလုပ် နေရင် သူများနဲ့ မသင့်တာ ဆန့်ကျင်တာလဲဖြစ်တတ်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ သင့်တော်တာကိုပြုတဲ့အတွက် အနီးအပါးမှာရှိတဲ့ သူတစ်ပါးနဲ့ မသင့်တော်တာဖြစ်နေရင် သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ရာ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကိုယ်ကျိုးကိုသာဌဲပြီး သူတစ်ပါးကိုနှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီလို မဖြစ်ရအောင် ဒီလိုလဲ ဆက်ပြီးညွှန်ကြား တော်မူပြန်ပါတယ်။

သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်ပါစေနဲ့

လောကေ-လောက၌၊ ကဗ္ဗိ-တစုံတယောက်ကိုမျှ၊ နော စ ဟိသေယျ၊ မညှဉ်းဆဲပါနဲ့တဲ့။ အဲဒီ (၂)ပုဒ်ကို “ကိုယ်နှင့် လျော်တာ၊ သိပြီးကာ ၊ သူ့မှာ ညှဉ်းဆဲ ကင်းရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြပါမယ်။

(၁၀) ကိုယ်နှင့်လျော်တာ၊ သိပြီးကာ၊ သူ့မှာ ညှဉ်းဆဲ ကင်းရမည်။

ကိုယ်ကျိုးအတွက် ကိုယ်နှင့်လျော်တာကို သိပြီး ပြုကျင့်နေထိုင် ရမယ်။ သို့ပေမယ့် သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်းတော့ မပြုရဘူး။ ကင်းစေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ နောက်တစ်ပိုဒ်ကတော့-

“ယထာတထိယံ-ကေနိစင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ- သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍၊ ဌိတော-တည်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏တဲ့၊ ဒီအပိုဒ် အနက်များကိုတော့ ရှေးက တတိယ ဂါထာမှာ- သမေဗ္ဗေဗ္ဗံ-လို့လဲ ပြဆိုခဲ့ပါပြီ။ သတ္တမဂါထာမှာ သမ္မာဝိဒိတွာ

အမှန်အတိုင်း သိသင့်သည့်အတိုင်း သိပုံ

◇ ၈၉

မွေ့-လို့လဲ ပြဆိုခဲ့ပါပြီ။ ဒီမှာ ထူးတာကတော့ ယထာတထိယံ-ဆိုတဲ့ပုဒ်လောက်သာ ထူးပါတယ်။ အဲဒီပုဒ်ထူး ဝေါဟာရထူးနဲ့မှ နားလည်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရမှာပဲ။ အနက်ကတော့ ရှေ့ပိုင်းများက ပြောခဲ့ပြီးများအတိုင်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူ့အရာအားလျော်စွာ နဲ့တော့ပြောရဦးမှာပဲ။

အမှန်ကို သိသင့်သည့်အတိုင်း သိပုံ

ယထာ တထာ-အကြင်အခြင်းအရာ ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ပဝတ္ထံ-ဖြစ်သောတရားသည်။ ယထာတထိယံ-ယထာတထိယမည်သည်လို့ ဖွင့်ဆိုအပ်တဲ့ သဒ္ဓါနက် (ဝစနတ္ထ) အားလျော်စွာ ဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ဖြစ် သူဖြစ်တဲ့အတိုင်း ကေနိစင်စစ် အမှန်ဖြစ်တဲ့တရားတဲ့။ အဲဒါဟာ သစ္စာလေးပါးတရားပဲ။ အဲဒီသစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို သိသင့်တဲ့အတိုင်း မှန်စွာသိပြီး ဖြစ်စေရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ သိသင့်တဲ့အတိုင်းဆိုတာက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိရမယ်။ အဲဒီလို သိတာကို ပရိညာပဋိဝေခခေါ်တယ်။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ရမယ်။ အဲဒီလို ပယ်တာကို ပဟာနပဋိဝေခခေါ်တယ်။ ပယ်သောအားဖြင့် သိတာတဲ့။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်တွေ့ပြီး သိရမယ်။ အဲဒါကို သစ္စိကိရိယာ ပဋိဝေခခေါ်တယ်။ မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသစ္စာနိဗ္ဗိတဖြစ်စေရမယ်။ အဲဒါကို ဘာဝနာ ပဋိဝေခခေါ်တယ်။ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် သိတာတဲ့။

ပရိညာပဋိဝေခ။ ။အဲဒီသစ္စာလေးပါးထဲက ဒုက္ခသစ္စာ ဆိုတာ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားသိတိုင်း၊ ထိသိတိုင်း၊ ကြံသိတိုင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေကြသည့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာခေါ် ရုပ်နာမ်တရားများပါပဲ။ မြင်ဆဲ၊ ကြားဆဲစသည်၌ ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ အဲဒီရုပ်နာမ်တရားတွေဟာ

ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အတွက် ဆင်းရဲအစစ်အမှန်တွေပဲ။ အမှန်အတိုင်း မသိကြလို့သာ အကောင်းအမြတ်ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာတဲ့ သမုဒယတဏှာ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းရှုမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်းသိသိသွားရင်တော့ ဘာမှနှစ်သက်သာယာ စရာမရှိပါဘူး။ ကြောက်စရာ ငြီးငွေ့စရာချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီရုပ်နာမ်တွေကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းမှတ်ပြီး သူ့ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်။ ရုပ်သဘောနာမ်သဘောအားဖြင့်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း အားဖြင့်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအခြင်းအရာတို့ဖြင့်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်။ အဲဒီလို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိတာကို ပရိညာပဋိဝေခ ခေါ်တယ်။

အဲဒီလို ပိုင်းခြားပြီး သိတိုင်းသိတိုင်းအဲဒီ သိရတဲ့ရုပ်နာမ် တွေအပေါ်မှာ နှစ်သက်သာယာမှု ဖြစ်နိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းကင်းသွားတယ်။ အဲဒါကို ပယ်သောအားဖြင့်သိတဲ့ ပဟာနပဋိဝေခခေါ်တယ်။ အဲဒီလို ပဟာနပဋိဝေခဖြင့် သမုဒယ တဏှာဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းငြိမ်းတိုင်း တဏှာမှဆက်ဖြစ်မည့် ဥပါဒါနိလဲ ဖြင့်ခွင့်မရှိတော့ဘူး။ ကမ္မဘဝလဲ ဖြစ်ခွင့်မရှိတော့ဘူး။ ကမ္မဘဝကြောင့်ဖြစ်မည့် ဇာတိဇရာ မရဏစတဲ့ ဒုက္ခတွေလဲ ဖြစ်ခွင့်မရှိတော့ဘူး။ အဲဒါဟာ ရှုသိရတဲ့ အာရုံတိုင်း၌ တဒင်္ဂအားဖြင့် ကင်းငြိမ်းသွားတဲ့ တဒင်္ဂနီရောပေ။ အဲဒီ တဒင်္ဂနီရောဂကို ဝိပဿနာက ပြီးစေသောအားဖြင့် ဆိုက်ရောက် ဆိုက်ရောက် သွားတယ်။ အဲဒါက အာရုံပြုတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ဆိုက်ရောက် တယ်လို့ ဆိုရတာပဲ။ အဲဒီလို ဆိုက်ရောက်ဖို့ကလဲ အလွန်အရေးကြီး ပါတယ်။ ဝိပဿနာရှုတယ်ဆိုရင် အဲဒီ တဒင်္ဂနီရောဆိုက်ရောက်ပုံကို တိတိကျကျ ပြပြီး ဝန်ခံနိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒါကိုလဲ အထူးသတိပြုကြရမယ်။

ဘာဝနာပဋိဝေခ။ ။နောက်ပြီးတော့ ဖြစ်ဆဲ ရုပ်နာမ်ကို ရှုတိုင်း

အမှန်ကို သိသင့်သည့်အတိုင်း သိပုံ

◇ ၉၁

ရှုတိုင်း ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တရားတွေ ဖြစ်ပွားတယ်။ အဲဒါက ဘာဝနာ ပဋိဝေဓပဲ။ မိမိသန္တာန်မှာ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တွေကို ဖြစ်ပွားစေသော အားဖြင့် သိတယ်လို့ဆိုရတယ်။ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် အဲဒီ ဝိပဿနာမဂ္ဂင် တရားတွေကို ဖြစ်ပုံကို သိလဲသိနိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်ပွားပုံကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြဦးမယ်။

ရှုမှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ပေးတာက သမ္မာဝါယာမဘဲ။ အမှတ်ရတာက သမ္မာသတိပဲ။ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ဆိုတာ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးဖြစ်ကြောင်း ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ဟောထားတဲ့ သစ္စနိဒ္ဒေသ ပါဠိကို အထူးသတိပြုကြရမယ်။ ရှုမိတဲ့အာရုံမှာ ကပ်ခနဲကပ်ခနဲ စိတ်ကလေးတည်တည်သွားတာက ဝိပဿနာခဏိကသမာဓိပဲ။ ဒီခဏိကသမာဓိမပါဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ် မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြဆိုထားတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကို အထူးသတိ ပြုကြရမယ်။ (န ဟိ ခဏိက သမာဓိ ဝိနာ ဝိပဿနာ သမ္ပဝတိ၊ မဟာဋီ ၁၊၁၁။) ဂူးစိုက်ပြီး စိတ်တည်ရာအာရုံကို အမှန်အတိုင်းသိတာက သမ္မာဒိဋ္ဌိဘဲ။ အမှန် အတိုင်းသိအောင် စိတ်ဦးညွှတ်ပေးတာက သမ္မာသင်္ကပ္ပပဲ။ အဲဒါတွေ ဟာ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တရားကိုယ်ငါးပါးပဲ။ အဲဒီ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ငါးပါးဟာ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်းပါဝင်ပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဆိုတဲ့ သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးကတော့ တရားအားမထုတ်ခင် သီလဆောက်တည်ကတည်းက ပြည့်စုံလာခဲ့ ပါတယ်။ ရှုမှတ်နေတဲ့အခါလဲ အဲဒီသီလမဂ္ဂင်တွေက ပျက်မသွားပါဘူး။ ပိုပြီးစင်ကြယ်လာတယ်လို့ တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ သီလ မဂ္ဂင်သုံးပါးနှင့်တကွ မဂ္ဂင်ရှုပါးဟာ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဖြစ်ပွားနေတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် သီလမဂ္ဂင် ပါဝင်ပုံကတော့—မြင်မှု ကြားမှု စသည်ကို မရှုမိလို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တမျှပဲဆိုတာကို အမှန်အတိုင်း

မသိရရင် အဲဒီမသိရတဲ့ အာရုံကို မြဲတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ ကောင်းတဲ့အနေ အတ္တကောင်အနေဖြင့် စွဲလမ်းပြီးတော့ လိမ်ပြောတဲ့ မုသာဝါဒလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ကုန်းတိုက်တဲ့ ဝိသုဏဝါစာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဆဲဆိုတဲ့ ဖရုသဝါစာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အနစ်မဲ့ အပြိန်အဖျင်းကို ပြောဆိုတဲ့ သမ္ပပ္ပလာပလဲဖြစ်နိုင်တယ်။ ရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်းသိရတဲ့အတွက် အာရုံနဲ့စပ်ပြီးတော့ အဲဒီ မိစ္ဆာကမ္မန္တလဲ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ထို့အတူပင် မရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်း မသိရတဲ့အာရုံနဲ့စပ်ပြီးတော့ မတရားပစ္စည်းရှာမှု မိစ္ဆာအာဇီဝလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်းသိရတဲ့ အာရုံနဲ့ စပ်ပြီးတော့ အဲဒီ မိစ္ဆာအာဇီဝလဲ မဖြစ်လာနိုင်တော့ဘူး။

အဲဒီလို မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တ မိစ္ဆာအာဇီဝတွေကို ဖြစ်ခွင့်မရှိအောင် ပယ်နိုင်တဲ့အတွက် ရှုမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်းသိတဲ့ ဝိပဿနာဟာ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဆိုတဲ့ သီလမဂ္ဂင် ကိစ္စတွေကို ပြီးစေပါတယ်။ အဲဒီလို ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ရှုသိတဲ့ ဝိပဿနာထဲမှာ အဲဒီသီလမဂ္ဂင်သုံးပါးလဲ ပါဝင်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖြစ်ဆဲရုပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ရုပ်ပါး ဖြစ်ပွားနေတယ်။ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာရှုခိုက်မှာ ပြည့်စုံသင့်တဲ့ ဘာဝနာ ပဋိဝေဓပဲ။

အဲဒီ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်တွေက ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့ အခါကျတော့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး အရိယမဂ္ဂင်ရုပ်ပါးဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီအခါမှာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်အာရုံပြုပြီး သိသွားတာဟာ “ယထာတထိယံ-ကေန ဝင်စစ်အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍” လို့ဆိုတဲ့အတိုင်း သိသွားတာပဲ။

အဲဒီလို နိရောဓကို သိသွားတော့ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် တွေကို ဆင်းရဲအစစ်လို့ သိနိုင်ပါတယ်။ သမုဒယကိုပယ်ခြင်းကိစ္စလဲ

ပြီးသွားတယ်။ မဂ္ဂကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားတယ်။ အဲဒီလို ကိစ္စပြီးသွားတာကိုပဲ “တီသု ကိစ္စတော-(ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂ-ဟူသော)သစ္စာ သုံးပါးတို့၌၊ ကိစ္စတော-ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့်သိတယ်။ နိရောဓ-နိရောဓ သစ္စာ၌၊ အာရမ္မဏ ပဋိဝေဓော-အာရုံပြုသော အားဖြင့် သိတယ်”လို့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီလို နိရောဓခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့ အာရုံပြု သိခြင်းဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတဲ့ သစ္စာသုံးပါးတို့၌ ပရိညာပဋိဝေဓ-ပိုင်းခြားသိခြင်းကိစ္စ၊ ပဟာနပဋိဝေဓ-ပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စ (ပယ်တာကိုပင် သိတယ်လို့ဆိုတယ်) ဘာဝနာပဋိဝေဓ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေသောအားဖြင့် သိခြင်း ကိစ္စ တို့ကို ပြီးစေတာဟာ “ယထာတထိယံ-ကေနစင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါး တရားကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍ တည်သည်”လို့ဆိုတဲ့ ဒီဒေသနာတော်နှင့်အညီ သိခြင်းပါပဲ။

အဲဒီလို သိတာကလဲ အရိယမဂ်တစ်ပါး နှစ်ပါး သုံးပါးဖြင့် သိရုံနဲ့တော့ မပြီးသေးဘူး။ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် အရိယမဂ် (၄)ပါးလုံးဖြင့်သိပါမှ ပြီးစီးတယ်။ အဲဒီလို သိပုံကိုရည်ပြီးတော့ “ယထာတထိယံ-ကေနစင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါး တရားကို၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍ တည်သည်”လို့ မိန့်ဆိုထားတာပါပဲ။ အဲဒါကို “သစ္စာလေးတန်၊ တရားမှန်၊ ဧကန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သစ္စာလေးတန်၊ တရားမှန်၊ ဧကန်သိပြီးဖြစ်ရမည်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှေးဂါထာများ အတိုင်းပါပဲ။ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစ်စုံတစ်ခုမှ မငြိုကပ်မတွယ်တာမူ၍ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကျင့်သုံးနေနိုင်

ပါသည်တဲ့၊ အဲဒီအပိုဒ်အရ ဆောင်ပုဒ်ကလည်း ရှေးနည်းတူပါပဲ၊
ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေနိုင်
သည်။

သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲစေမည့် ညှင်းဆဲမှု မရှိဘဲ မိမိနှင့်
လျော်တာကို ပြုလုပ်ကြ၍ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို သိရအောင်
တိုးတက်ကျင့်သုံး အားထုတ်ကြသဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ် တရားတော်
နဝမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိပ္ပာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ဒေသမပျဉ်း

ဒီကနေ့ ပြာသိုလပြည့်နေ့ဖြစ်တယ်။ သမ္မာပရိပ္ပာဇနိယ
သုတ်က (၁၁)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ ဒေသမ ဂါထာ

(၁၁) ယဿာ နုဿာ န သန္တိ ကေစိ၊
မူလာ စ အကုသလာ သမူဟတာသေ။
သော နိရာသော အနာသိသာဇော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိပ္ပဇေယျ။

ယဿ ဘိက္ခုဇော-အကြင် ရဟန်းအား၊ ကေစိ အနုဿာ-
အချို့ အနုဿတို့သည်၊ န သန္တိ-မရှိတော့ကုန်။

အနုဿာ အဓိပ္ပါယ်

အနုဿာကလေးသာဆိုတာ ကိန်းတဲ့ကလေးသာလို့ မြန်မာပြန်
ကြတယ်။ ကိန်းတယ်ဆိုတာကလဲ အကြောင်းညီညွတ်တဲ့ အခါဖြစ်နိုင်
တာကို ဆိုတာပါပဲ။ သန္တာန်မှာကိန်းတဲ့ သန္တာနာနုဿာကတစ်မျိုး၊
အာရုံမှာကိန်းတဲ့ အာရမ္မဏာနုဿာကတစ်မျိုး-ဒီလို ၂-မျိုးရှိတယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ အကြောင်းညီညွတ်တဲ့အခါဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိလေသာကို အဲဒီသန္တာန်မှာ ကိန်းနေတယ်လို့ ဆိုလို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန် ဘယ်အစိတ်အပိုင်းထဲမှာ တည်ရှိနေတယ်လို့တော့ မဆိုရပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်တာကိုသာဆိုပါတယ်။ အာရုံမှာ ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး ဖြစ်နိုင်တဲ့ကိလေသာကို အဲဒီအာရုံမှာကိန်းတယ်လို့ ဆိုရတာပါပဲ။ အဲဒီ အာရုံထဲမှာဝပ်ပြီးတည်နေတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီ သိပြီးသား အာရုံကို ဆင်ခြင်မိတဲ့အခါ ဖြစ်နိုင်လို့ ကိန်းတယ်ဆိုရတာပါပဲ။ ဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ ဖြစ်တာပါပဲ။

အနုသယဆိုတာ ဒေသနာဝေါဟာရအားဖြင့် (၇)ပါးရှိတယ်။ (၁)ကာမရာဂ၊ (၂)ဘဝရာဂ၊ (၃)ပဋိညာ (ဒါက ဒေါသပါပဲ) (၄)မာန၊ (၅)ဒိဋ္ဌိ၊ (၆)ဝိစိကိစ္ဆာ (၇)အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ ဒီ(၇)ပါးပါပဲ။ တရားကိုယ် အားဖြင့်တော့ ကာမရာဂနဲ့ဘဝရာဂဆိုတာက လောဘချည်းဖြစ်တဲ့ အတွက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ မူလကိလေသာကသုံးပါး၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတာက သုံးပါး-ဒီ(၆)ပါးပါပဲ။

ပုထုဇဉ်သန္တာန်မှာဆိုရင် ဒီ အနုသယ (၇)ပါး (၆)ပါးဟာ အကုန်လုံး ဖြစ်နိုင်တာချည်းပဲ။ ဒါကြောင့် ပုထုဇဉ်သန္တာန်မှာ အနုသယ ကိလေသာတွေ အကုန်လုံးကိန်းနေတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ သောတာပန် မှာတော့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာက ကင်းသွားပြီ။ ဒါကြောင့် ကျန်တဲ့ငါးပါး လေးပါးပဲရှိတော့တယ်။ အနာဂါမ်မှာတော့ ကာမရာဂနဲ့ ဗျာပါဒခေါ်တဲ့ ပဋိညာလဲကင်းသွားပြီ။ ဒါကြောင့် ကျန်တဲ့ ဘဝရာဂ၊ မာန၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ ဒီသုံးပါးသာရှိတော့တယ်။ ရဟန္တာမှာတော့ အဲဒီ ကျန်တဲ့သုံးပါးလဲ ကင်းသွားတယ်။ အနုသယကိလေသာတွေ အကုန်လုံး ကင်းငြိမ်းသွား တာပါပဲ။

အာရမ္မဏာနုဿယ ကိလေသာကို ပယ်ပုံ

အာရုံ၌ ကိလေသာ ကိန်းပုံ

အာရမ္မဏာနုဿယ ကိန်းပုံကတော့-မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိတိုင်း ကြံသိတိုင်းပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ် အာရုံတွေကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့် အမှန်အတိုင်း မသိရင် အဲဒီမသိရတဲ့ရုပ်နာမ် အာရုံတွေမှာ ဒီကိလေသာတွေက ပြန်လည်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ မြင်တိုင်းကြားတိုင်း တွေ့တိုင်းသိတိုင်း ထင်ရှား သိရတဲ့ အဲဒီအာရုံတွေမှာ ဒီကိလေသာတွေ အကုန်လုံး ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ မြဲတယ်လို့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ချမ်းသာတယ်။ ကောင်း တယ်လို့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနဲ့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အာရမ္မဏာနုဿယ ကိလေသာကို ပယ်ပုံ

မြင်ဆဲ ကြားဆဲစသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာတော့ သမာဓိဉာဏ်အားရှိနေရင် ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်အာရုံ တွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ သိသိသွားတယ်။ အဲဒီလို သိတိုင်း သိတိုင်း သိရတဲ့အာရုံကို မြဲတဲ့အနေအားဖြင့်လဲ မစွဲလမ်းဘူး။ ချမ်းသာတဲ့ အနေ ကောင်းတဲ့အနေအားဖြင့်လဲ မစွဲလမ်းဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရှုမိတဲ့အာရုံကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်ပြီး မြဲတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့် ဘယ်ကိလေသာမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလို မဖြစ် နိုင်တဲ့အတွက် ရှုမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်း သိရတဲ့အာရုံမှာ ဘယ် ကိလေသာမှ မကိန်းဘူးလို့ဆိုရတယ်။ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာဖြင့် အာရမ္မဏာနုဿယကိလေသာကို ပယ်တာပါပဲ။

မရှုမိလို့ မသိရာ၌ ကိလေသာကိန်းပုံ

မရှုမမှတ်နိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိရင်တော့ “ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဝေဠု သတ္တာနံ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ” လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း ပိယရူပံ သာတရူပံခေါ်တဲ့ ချစ်ဖွယ်သာယာဖွယ် ကူဋ္ဌာရုံမှာ ရာဂအနုသယ ကိန်းတယ်၊ (“ယံ လောကေ အပ္ပိယရူပံ၊ အသာတရူပံ ဝေဠု သတ္တာနံ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ”) လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း မုန်းဖွယ် မသာယာဖွယ်ဖြစ်တဲ့အနိဋ္ဌာရုံမှာ ပဋိဃခေါ်တဲ့ ဒေါသအနုသယကိန်းတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ “ဣတိ ဣမေသု-ဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပတိတာ တဒေကဋ္ဌော မာနော စ ဒိဋ္ဌိ စ ဝိစိကိစ္ဆာစ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း အဲဒီကူဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ (၂)ပါးမှာပင် အဝိဇ္ဇာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ အနုသယတွေလဲ ကိန်းတယ်၊ အဲဒါဟာ မရှုမိတဲ့ အာရုံမှာ အနုသယကိလေသာတွေ ကိန်းပုံပဲ။

ရဟန္တာမှာ အနုသယကင်းပုံ

ယခု ဒီဂါထာမှာပြထားတဲ့ ရဟန်း၏သန္တာန်မှာတော့ ကေစိ အနုသယာ-အချို့ အနုသယတွေ မရှိတော့ဘူးတဲ့၊ အနုသယတွေ အကုန်လုံးကင်းရမှာ မဟုတ်လားလို့ မေးစရာရှိတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ အကုန်လုံးကင်းတာပါဘဲ၊ ဒါပေမယ့် နောက်တစ်ပိုဒ်က မူလာ စ အကုသလာ သမူဟတာသေ-လို့ ဟောထားတဲ့အတွက် အဲဒီအကုသိုလ် မူလခေါ်တဲ့ လောဘ ဒေါသ မောဟတွေကို ချန်ထားပြီး ဒီအပိုဒ်မှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ အချို့အနုသယကိုသာ ဒီအပိုဒ်မှာ ယူရမယ်လို့ ရှေးနိဿယဆရာတို့က ဆိုကြပါတယ်၊ အဲဒီလို ယူပုံဟာ ဂေါဗလီ ဗဒ္ဒနည်းအရပါဘဲတဲ့။ ဂေါ-ဆိုတဲ့ အမည်ဖြင့် နွားဟူသမျှကို အကုန်လုံး ယူနိုင်ပေမဲ့ ဗလီဗဒ္ဒဆိုတဲ့အမည်ဖြင့် ဝန်ဆောင်နွားများကို ယူနိုင်အောင်

ဂေါ-အရဖြင့် အဲဒီဝန်ဆောင်ခွားများကို ချန်ထားရသလိုပဲတဲ့။

ဘုန်းကြီးသဘောကျတဲ့ အနက်ကတော့ ဂေစိ-ကို ကိဉ္စိ
ကောစိ-တို့လိုပင် တစ်စုံတစ်ခုတို့မျှ မရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ အနက်ကို
သဘောကျပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီသုတ်မှာ ရှေ့နားက
ဆိုခဲ့ပြီး၊ အနက်ကိုလဲ ဝေါဟာရအထူးဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောထား
တဲ့အတွက် အနုသယတွေ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ဘူးလို့ ဆိုပြီး-
ဖြစ်ပေမယ့် အကုသိုလ်မူလဆိုတဲ့ ဝေါဟာရအထူးဖြင့် ထပ်ပြီး
ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီလို ဟောပြီးဖြစ်တဲ့ လောဘကိုပင် တတိယ
အပိုဒ်ကျတော့ အနာသိသာနောစသည်ဖြင့်လဲ ဟောတော်မူတယ်။
ဒါကြောင့် ဒီပထမအပိုဒ်မှာ အနုသယတွေအကုန်မရှိကြောင်း ပြတော်
မူတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ အဲဒီယူဆချက်အရ အနက်ကတော့-

ယဿ ဘိက္ခုနော-အကြင်ရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ အနုသယာ-
ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော အနုသယကိလေသာတို့သည်၊ ဂေစိ-အချို့တို့ဟု
ဆိုအပ်သော တစ်စုံတစ်ခုတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတို့မျှသော်လည်း၊ န သန္တိ-
မရှိကြကုန်-တဲ့။ ဒီစကားရပ်ဖြင့် ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ အနုသယကိလေသာတွေဟာ
တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း တစ်စွန်းတစ်စမျှတောင် မရှိတော့ဘူး၊ အကုန်လုံး
ကင်းသွားပြီလို့ အနက် ရပါတယ်။ အဲဒါကို “ဖြစ်ခွင့်ရှိက၊ နုသယ၊
လုံးဝ ထိုဟာမရှိပြီ” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၁) ဖြစ်ခွင့်ရှိက၊ နုသယ၊ လုံးဝ ထိုဟာ မရှိပြီ။

ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိလေသာ = အကြောင်းညီညွတ်တဲ့အခါ
ဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိလေသာကို အနုသယ-ကိန်းတဲ့ ကိလေသာခေါ်တယ်။
အဲဒီ အနုသယ ကိလေသာတွေဟာ ရဟန္တာရဟန်းမှာ လုံးဝမရှိတော့
ဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အနုသယတွေ အကုန်လုံးကင်းရင် အကုသိုလ်
မူလကင်းကြောင်းစသည်ကို ဟောဖို့မလိုတော့ဘူး မဟုတ်လားလို့

မေးစရာရှိပါတယ်။ အဖြေကတော့-အကုသိုလ်မူလတွေကိုလဲ ဖယ်တယ်
လို့ဟောမှ သဘောပေါက်နားလည်မည့် နတ်ဗြဟ္မာတွေအတွက်
ထပ်ဟောဖို့လဲ လိုပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့်-

ရဟန္တာမှာ အကုသိုလ်မူလ ကင်းပုံ

အကုသလာ မူလာ စ-အကုသိုလ်မူလ အမြစ်အရင်းတို့ကို
လည်း၊ သမူဟတာ-အကြွင်းမဲ့ နှုတ်ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။

(သမူဟတာသေ-ဆိုတဲ့ပါဠိမှာ သေ-အက္ခရာကိုတော့ နိပါတ်
လို့လဲ ဆိုတယ်။ အာဂုဏ်လို့လဲဆိုတယ်။ ပထမဗဟုဂုဏ်အဆုံးရှိတဲ့
ပုဒ်နောက်မှာ ရှိတတ်ပါတယ်။ ဂါထာမှာဆန်းဂိုဏ်းအတွက် အက္ခရာ
လိုနေတဲ့အခါ ဖြည့်စွက် ထားတဲ့သဘောပါပဲ။

အကုသိုလ်မူလတွေဆိုတာ လောဘာ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့
အကုသိုလ် ဟိတ်(၃)ပါးပါပဲ။ ဟေတု-ဟိတ်-အကြောင်းဆိုတာနဲ့ မူလ-
အရင်းအမြစ်ဆိုတာဟာ သဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။ သစ်ပင်များဟာ
အမြစ်ရင်းကိုမှီးပြီး ဖြစ်ပွားရ စည်ပင်ရသလိုပင် အကုသိုလ်တရားတွေကလဲ
လောဘာ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ အမြစ်ရင်းသုံးပါးကိုမှီးပြီး ကြီးပွားစည်ပင်
ရတယ်။ လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘာ အားကောင်းရင် သူ့အားကောင်း
သလောက် လိုချင်နှစ်သက်မှုဆိုင်ရာ အကုသိုလ်တရားတွေ ထက်သန်
တယ်၊ ကြီးပွားတယ်၊ စည်ပင်တယ်။ ဒေါသအားကောင်းရင် သူ့အား
ကောင်းသလောက် ဒေါသဆိုင်ရာ စိတ်ဆိုးမှု၊ ပြစ်မှားမှု၊ ရန်ငြိုးထားမှု
စသော အကုသိုလ်တွေ ထက်သန်တယ်၊ ကြီးပွားတယ်၊ စည်ပင်တယ်။
မောဟ အားကောင်းရင် လောဘာရော ဒေါသရော အကုသိုလ်ဟူသမျှ
ထက်သန်ကြီး ပွားတယ် စည်ပင်တယ်။ လောဘာ၊ ဒေါသ၊ မောဟမပါဘဲ
ယုံမှားမှု စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတွေလဲ မောဟအားကောင်းသလောက် သန်စွမ်း

ကြီးပွားစည်ပင်တာဘဲ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏ အမြစ်အရင်းဖြစ်တဲ့ အဲဒီ လောဘာ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေကိုလဲ ပယ်ပြီးပါပြီတဲ့၊ နောက်ပြီးတော့-

ရဟန္တာမှာ အာသာနှင့် အာသီသလဲ ကင်းပုံ

သော-အနုသယနှင့် အကုသိုလ် အမြစ်အရင်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်၊ နိရာသော-နိအာသော-လိုချင်မှု အာသာကင်းသည်ဖြစ်၍၊ အာသာဆိုတာက လိုချင်ခြင်းပဲ၊ နိ-ဆိုတာက မရှိဘူး ကင်းတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် နိရာသော-လိုချင်ခြင်း အာသာကင်း သည်ဖြစ်၍၊ အနာသိသာနော-န အာသိသာနော-တောင့်တမှု အာသီသ လဲ မရှိတော့ပြီ-တဲ့။

အကုသိုလ် အမြစ်အရင်းသုံးပါးထဲက လောဘအမြစ်အရင်း ကင်းသွားရင် လိုချင်ခြင်းဆိုတာလဲ ကင်းတော့တာပဲ၊ တောင့်တခြင်း ဆိုတာလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် လိုချင်တယ် တောင့်တ တယ်ဆိုတာ တရားကိုယ်အရအားဖြင့် လောဘပင်ဖြစ်သောကြောင့်ပါပဲ၊ အဲဒီတော့ အကုသိုလ်အမြစ်အရင်းကိုပယ်ပြီးပြီဆိုတာနဲ့ လိုချင်ခြင်း၊ တောင့်တခြင်း ကင်းသွားပြီဆိုတာ သိနားလည်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လိုချင်ခြင်းအာသာလဲ ကင်းသွားပါပြီ၊ တောင့်တခြင်း အာသီသလဲ မရှိတော့ဘူးလို့ ဒီလို တိုက်ရိုက် ဖော်ပြပြီးဟောမှ နားလည်ကြမည့် နတ်ဗြဟ္မာတွေအတွက် နိရာသော-လိုချင်ခြင်း အာသာကင်းသည်ဖြစ်၍၊ အနာသိသာနော-တောင့်တခြင်းအာသီကလဲ မရှိတော့ပြီ-လို့ ထပ်ပြီး ဟောတော်မူတာပါပဲ၊ အဲဒါကို “အကု-မြစ်ရင်း၊ နှုတ်ပယ်ရှင်း၊ လိုခြင်း၊ တောင့်တ မရှိပြီ” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အကု-မြစ်ရင်း၊ နှုတ်ပယ်ရှင်း၊ လိုခြင်း၊ တောင့်တ မရှိပြီ။
နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှေးဂါထာများနှင့် ထပ်တူပါပဲ။

သော-တိုရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစုံတခုနှင့်မျှ
ငြိတွယ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကျင့်သုံး နေထိုင်
နိုင်ပါသည်တဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ ဆိုနေကျအတိုင်းပါဘဲ၊ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။။

ယခု ဒီမှာ ယောဂီတွေ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊
သိတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေကြရတာဟာ ဒီဂါထာက “အနုသယ
မရှိစေရလို” ဆိုတဲ့အတိုင်း အာရမ္မဏာနုသယကို ပယ်နိုင်အောင်
ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံ
တဲ့အခါကျတော့ အရိယမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်
ပြုရတယ်၊ အဲဒီအခါ အရိယမဂ်ဖြင့် သန္တာနာနုသယကို အမြစ်ပြတ်
ပယ်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ပယ်နိုင်အောင်လို့လဲ ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ၊
အရဟတ္တမဂ်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အနုသယကိလေသာတွေ အကုန်
ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီတော့ အကုသိုလ်မူလတွေရော လိုချင်မှုတောင့်တ
မှုတွေရော အကုန်ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီအဆင့်သို့ ရောက်ရအောင်
ရှုမှတ်အားထုတ် နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီအဆင့်ရောက်သွားရင် ချမ်းသာ
ကြည်လင်စွာ နေရပါတယ်တဲ့၊ ကဲ တရားသိမ်းရမယ်။။

ဤသမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယဂါထာ၌ ဟောထားသည့်အတိုင်း
အနုသယကိလေသာတို့နှင့်အကွ အကုသိုလ်မူလတရားတို့ကို ပယ်နိုင်
အောင်ရှုမှတ် အားထုတ်နိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော
မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် တရားတော်
ဒေသမပိုင် ပြီး၏။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ဧကောဒသမပိုင်း

ဒီကနေ့ ပြာသိုလဆုတ် (၈)ရက်နေ့ဖြစ်တယ်။ သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်က (၁၂)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ ဧကောဒသမ ဂါထာ
(၁၂) အာသဝဓိဏော ပဟိနမာနော
သဗ္ဗံ ရာဂပထံ ဥပါတိဝတ္ထော။
ဒန္တော ပရိနိဗ္ဗုတော ဌိတတ္ထော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗုဇေယျ။

ယော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာသဝဓိဏော-
အာသဝေါ ခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းပြီးသည်၊ ပဟိနမာနော-မာန (၉)ပါးကို
ပယ်ရှားပြီးသည်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ ရာဂပထံ-တပ်မက်တရား
ပွားများဖို့ရာ လမ်းပမာ တူလှသည့် သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို၊
ဥပါတိဝတ္ထော-ဉာဏ်ဖြင့် ချဉ်းကပ် ရှုမှတ် ပိုင်းခြားသိသောအားဖြင့်
ကျော်လွှားလွန်မြောက်ပြီးသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

အာသဝေါတရား ပယ်ပုံ

အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းပြီးလဲ ဖြစ်ရမယ်၊ မာန(၉)ပါးကို ပယ်ပြီးလဲဖြစ်ရမယ်၊ တပ်မက်မှုရာဂဖြစ်ပွားဖွယ်ရာ သင်္ခါရတရား အပေါင်းကိုလဲ ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီမှာ ကုန်ငြိမ်းစေရမည့် အာသဝေါတရားဆိုတာက ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ-လို့ (၄)မျိုးရှိတယ်၊ အာသဝဆိုတဲ့ ပါဠိက ယိုစီးတတ်တယ် ဖြစ်ပွားတတ်တယ်လို့ အနက်ရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမာသဝဆိုတာ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေနဲ့ စပ်ပြီးတော့ ယိုစီးတတ် ဖြစ်ပွားတတ်တဲ့တရားပဲ၊ မျက်စိကလဲ ယိုစီးပြီး ဖြစ်ပွားတတ်တယ်၊ နားက၊ နှာခေါင်းက၊ လျှာက၊ ကိုယ်က၊ စိတ်နှလုံးက ယိုစီးဖြစ်ပွားတတ်တယ်၊ အညစ်အကြေးတွေ ယိုစီး ထွက်နေသလိုပင် မျက်စိက မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း မြင်ရာ အဆင်းအာရုံစီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ နားက ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း အသံစီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ နှာခေါင်းက နံတိုင်းနံတိုင်း အနံ့စီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ လျှာက စားသိတိုင်း စားသိတိုင်း အရသာစီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ ကိုယ်ကတွေ့ထိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း အတွေ့ အထိစီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ စိတ်ကူးစဉ်းစား ကြံစည်တိုင်း ကြံစည်တိုင်း ကြံစည်မိရာ အာရုံစီကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့ တရားတွေပဲ။

အဲဒါဟာ-အာသဝ-အာသဝေါဆိုတဲ့ ကိလေသာတရားတွေပဲ၊ ကာမအာရုံကို နှစ်သက်သာယာပြီး ယိုထွက်ရင် ကာမာသဝဘဲ၊ ဘဝကို သာယာပြီး ယိုထွက်ရင် ဘဝါသဝပဲ၊ အလွဲအမှားကို အမှန်အားဖြင့် ယူစွဲပြီး ယိုထွက်ရင် ဒိဋ္ဌာသဝပဲ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောတရား တွေကို မြဲတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ အတ္တကောင်အနေဖြင့် အသိမှားပြီး ယိုထွက်တာက အဝိဇ္ဇာသဝပဲ၊ အဲဒီ အာသဝဆိုတဲ့ အာသဝေါတရားတွေ

ကုန်ခန်းစေရမယ်တဲ့၊ ကုန်ခန်းအောင် ကျင့်ပုံကျင့်နည်းတွေကတော့ ခဏခဏပြောနေရ ကြားနေရတာတွေမို့ ရိုးနေပါပြီ။ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်နှင့်အညီ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားသိတိုင်း၊ ကြံသိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး အဲဒီအာသဝတွေကို ပယ်နေရတယ်။ အဲဒီလိုရှုမှတ်လို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ အရိယမဂ်ဉာဏ်ရောက်တယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ရောက်ရင် ကာမာသဝထဲက အပါယ်လေးပါးကျစေနိုင်တဲ့ အကြမ်းဆုံး ကာမာသဝ တွေကင်းသွားတယ်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ အဒိဇ္ဈာဒါန၊ မုသာဝါဒ၊ သုရာမေရယစသည်ဆိုင်ရာ ကာမာသဝတွေ ကင်းသွားတာပါပဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌာသဝပဲ ကင်းသွားတယ်။ အဝိဇ္ဇာသဝထဲက အပါယ်ကျ စေနိုင်တဲ့ မောဟအကြမ်းစားလဲ ကင်းသွားတယ်။

သကဒါဂါမိမဂ်ရောက်ရင် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမာသဝလဲ ကင်းသွားတယ်။ အနာဂါမိမဂ်ရောက်ရင်တော့ ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမာသဝတွေ အကုန်လုံးကင်းသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘဝရာဂဆိုတဲ့ ဘဝါသဝကတော့ ရှိနေသေးတယ်။ ဒါကြောင့် အနာဂါမိက ဘဝကိုတော့ သာယာနေသေးတာဘဲ။ ကာမဘဝကိုတော့ မနှစ်သက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ရူပဘဝ အရူပဘဝကို သာယာမှုကတော့ ရှိနေသေးတာပဲ။ ဒါကြောင့် အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝမှ စုတေတဲ့အခါ ရူပဗြဟ္မာဘုံ အရူပ ဗြဟ္မာဘုံများမှာ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီ ဖြစ်ရာဘဝကို သာယာနှစ်သက် နေသေးတာဘဲ။ အရဟတ္တမဂ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီဘဝါသဝလဲ ကင်းသွား တယ်။ အဝိဇ္ဇာသဝဆိုတဲ့ မောဟလဲ အကုန်ကင်းသွားတယ်။ ကင်းသွား တယ်ဆိုတာဟာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တာကို ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒါကို ကုန်ခန်း သွားတယ်လို့လဲ ဆိုရတယ်။ ဒါကြောင့်-

အာသဝေါကင်းလျှင် မာနလဲကင်းသည်

အာသဝီဏော-အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းပြီးလဲ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။ အာသဝေါကုန်ရင် ဒီဏာသဝဆိုတဲ့ ရဟန္တာဖြစ်တာပဲ။ ရဟန္တာဖြစ်ရင် မာနကိုလဲပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီမာနကင်းတယ်ဆိုတဲ့ဂုဏ်နဲ့ ကြည့်ညိုရအောင်၊ ပဟိနမာနော-ပယ်ပြီးသော မာနရှိတယ်လို့လဲ ထပ်ပြီးဟောထားပါတယ်။ အဲဒီမှာပယ်ပြီးသော မာနရှိတယ်ဆိုတာက ပါဠိနောက်လိုက်ပြီး ပြန်တဲ့အနက်ပဲ။ ပယ်လဲပယ်ပြီးပြီ။ အဲဒီမာနဟာ ရှိလဲရှိသေးတယ်လို့ အထင်မှားစရာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုအနက်ဝေါဟာရကို နားမလည်လို့ မေးတာကိုလဲ ဘုန်းကြီးတို့က ဖြေရှင်းပေးရပါတယ်။ ဗမာလို အချောပြန်ရင်တော့ မာနကိုပယ်ပြီးပြီလို့ပဲ ပြန်ရပါတယ်။ အဲဒီ မာနက တရားကိုယ်အားဖြင့် အထင်ကြီးတာ ဘဝင်မြင့်တာ တစ်ပါးတည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်က သူတစ်ပါးထက် မြတ်တယ်လို့ အထင်ကြီးတာကတစ်ပါး၊ သူတစ်ပါးနဲ့ တန်းတူပဲလို့ အထင်ရောက်တာက တစ်ပါး၊ သူတစ်ပါး ထက်ယုတ်ညံ့တယ်လို့ ထင်တာက တစ်ပါး၊ ဒီလို(၃)ပါး ရှိတယ်။ အဲဒီ(၃)ပါးကလဲ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာက(၃)ပါး၊ အလတ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာက(၃)ပါး၊ အောက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာက (၃)ပါး၊ အဲဒီလို (၃)ပါး (၃)လီ (၉)ပါးရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပဟိနမာနော-မာန(၉)ပါးကို ပယ်ရှားပြီး သည့် ဖြစ်ရမယ်လို့ အနက်ပြန်ထားပါတယ်။

နိဝါတနှင့် မာနမာန်ခွဲပြချက်

အဲဒီ မာန(၉)ပါးထဲမှာ သူတစ်ပါးထက်သာတယ် သူတစ်ပါးနဲ့ တန်းတူပဲလို့ ထင်တာတွေကတော့ အထင်ကြီးတဲ့ မာနသဘော ထင်ရှား

ပါတယ်။ သူတစ်ပါးထက် အောက်ကျတယ် ယုတ်ညံ့တယ်လို့ ထင်တာက မာနဟုတ်ပါ့မလား။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချတဲ့ နိဝါတမင်လာ မဖြစ်ပေဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ သူတစ်ပါးကို ရိုသေလေးစားပြီး မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချတာကတော့ နိဝါတမင်လာပါပဲ။ ယခု ဒီမှာ အယုတ် အညံ့အနေဖြင့် မာန်တက်တာကတော့ သူတစ်ပါးကို ရိုသေတာ မဟုတ် ပါဘူး။ မြင့်မြတ်တဲ့ သူတစ်ပါးတွေနဲ့ ဂုဏ်ပြိုင်တဲ့သဘောပါပဲ။ ဘယ်လို လဲဆိုတော့-ငါတို့က သာမန်ရဟန်းငယ်ပဲ ဟိုမထေရ်ကြီးတွေလို မနေလဲရပါတယ်စသည်ဖြင့် ရဟန်းငယ်များမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ မာနမျိုးပါပဲ။ လူများထဲမှာလဲ ငါတို့က အောက်တန်းစားတွေပဲ ဟိုအထက်တန်းစား အရာရှိကြီးတွေ သူဌေးကြီးတွေလို မဟုတ်ပဲ သင့်တော်သလိုနေနိုင် ပါတယ် စသည်ဖြင့် အောက်တန်းစားလူများမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ မာနမျိုး ဟာလဲ အယုတ်အညံ့မာနပါပဲ။ အဲဒါကို ဟီနမာန်ခေါ်တယ်။ တန်းတူ ပဲလို့ ထင်တာကိုတော့ သဒိသမာန်ခေါ်တယ်။ သူ့ထက်မြတ်တယ် သာတယ်လို့ ထင်တာကိုတော့ သေယျမာန်ခေါ်တယ်။

ယာထာဝမာန်နှင့် အယာထာဝမာန်

အဲဒီ မာနတွေကလဲ အဟုတ်အမှန်အတိုင်း အထင်ရောက်တာ ကိုတော့ ယာထာဝမာန်ခေါ်တယ်။ ဟုတ်မှန်တဲ့ဂုဏ်နဲ့ အထင်ကြီးဘဝင် မြင့်တဲ့ သဘောပါပဲ။ ကိုယ်က မတတ်ဘဲ မသိဘဲပြည့်စုံတဲ့နဲ့ တတ်တယ် သိတယ် ပြည့်စုံတယ်လို့မဟုတ်ဘဲ ဂုဏ်ယူပြီးမာန်တက်တာကိုတော့ အယာထာဝမာန် လို့ခေါ်တယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ရောက်လို့ သောတာပန်ဖြစ်သွားရင် အဲဒီ အယာထာဝမာန်ကတော့ ကင်းသွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟုတ်မှန်တဲ့ဂုဏ်နဲ့ တက်ကြွတဲ့ ယာထာဝမာန်ကတော့ မကင်းသေးဘူး။ ရှိနေသေးတာပဲ။ ဒီ ယာထာဝမာန်က သကဒါဂါမ်မှာလဲ

ရိုသေးတာပဲ။ အနာဂါမ်မှာလဲ ရိုသေးတာပဲ။ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ် ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျမှ ဒီမာနက အကုန်လုံး ကင်းသွားတာ။ ဒါကြောင့် မာန(၉)ပါးကို ဖယ်ရှားပြီး ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာလဲ ရဟန္တာဖြစ်အောင် ကျင့်ရမယ်ဆိုတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဒီဂါထာမှာ အာသဝေါကုန်ပြီးဖြစ် တယ်ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ။ မာန(၉)ပါး ပယ်ရှားပြီး၊ ဖြစ်တယ်ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ။ နောက် (၂)ပုဒ် ကပုဒ်တွေလဲ ရဟန္တာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်တွေပါပဲ။ ဒီတစ်သုတ်လုံးမှာ ဟောထားတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေဟာ အများအားဖြင့် ရဟန္တာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်တွေချည်းပါပဲ။

ရာဂဖြစ်စရာတွေဆိုတာ ဘာတွေလဲ

နောက်တစ်ပိုဒ်မှာ “ရာဂပထ-ရာဂ၏လမ်း” ဆိုတာ တပ်မက်မှု-ရာဂဖြစ်ဖွယ်သင်္ခါရ တရားတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရာဂပထ-တပ်မက်တရား ဖြစ်ပွားဖို့ရာ လမ်းပမာတူလှသည့် သင်္ခါရတရား အပေါင်းကို-လို့ သရုပ်ပေါ်အောင် မြန်မာပြန်ထားပါတယ်။ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲဆိုရင်-စာပေကျမ်းဂန် ဝေါဟာရအားဖြင့် တေဘူမကသင်္ခါရ တရားတွေ၊ ကာမ ရူပ အရူပဆိုတဲ့ ဘုံသုံးပါး၌အတွင်းဝင်တဲ့ တရားတွေပဲ။ တစ်နည်းဥပါဒါနိတို့၏ အာရုံဖြစ်နိုင်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တရားတွေပဲ။ တစ်နည်း ဒုက္ခသစ္စာဆိုတဲ့ ဆင်းရဲအစစ်အမှန် တရားတွေပဲ။ အများသိလွယ်တဲ့စကားနဲ့ ပြောရရင်တော့ ယခုမြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ ကြံသိတိုင်း၊ ထင်ရှားတဲ့မြင်မှု စသည်တွေပါပဲ။ အဲဒီ မြင်မှုစသည်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ တပ်မက်သာယာ နေကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂဖြစ်ဖွယ် မြင်မှုစသောတရားတွေကို-ဥပါတိဝတ္ထော-ချဉ်းကပ်ပြီး ကျော်လွန်သွားရမယ်လို့ ဟောထားတာပါပဲ။

ချဉ်းကပ်ပြီး ကျော်လွန်ပုံ

အဲဒီဥပါတိဝတ္ထော ဆိုတဲ့ ပုဒ်မှာ ဥပ-၏ အနက်က ချဉ်းကပ် သည်တဲ့၊ အတိဝတ္ထော-က ကျော်လွန်သည်တဲ့၊ ဘယ်လိုချဉ်းကပ် ရမှာလဲ ဆိုတော့ သတိ သမာဓိဉာဏ်ဖြင့် ရှုသိလျက် ချဉ်းကပ်ရမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် “ဥပါတိဝတ္ထော-ဉာဏ်ဖြင့် ချဉ်းကပ် ရှုမှတ်ပိုင်းခြား သိသောအားဖြင့် ကျော်လွှားလွန်မြောက်ပြီးသည်။ အဿ-ဖြစ်ရာ ၏”လို့ မြန်မာပြန်ထားပါတယ်။ ယခု ဒီကယောဂီတွေ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး သိသိနေတာဟာ အဲဒီကျော်လွန် သင့်တဲ့ သင်္ခါရရုပ်နာမ် ဒုက္ခသစ္စာတရားတွေကို အသိဉာဏ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်နေတာပါပဲ။ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်တယ်ဆိုတာ အခြေခံဖြစ်တဲ့သတိနဲ့ သမာဓိဖြင့်လဲ ချဉ်းကပ်နေတာပါပဲ။ အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့၊ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းတဲ့အခါ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နဲ့နာမ်ကိုလဲ ပိုင်းခြား သိတယ်။ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကိုလဲ ပိုင်းခြားသိတယ်။ အဖြစ်အပျက် မမြဲတဲ့အခြင်းအရာစသည်ဖြင့်လဲ ပိုင်းခြားသိတယ်။ မမြဲဘူးလို့ သိတိုင်း သိတိုင်း မြဲတဲ့အနေဖြင့် တပ်မက်မှုဖြစ်ခွင့် မရှိတော့တဲ့အတွက် အဲဒီ သိရတဲ့ သင်္ခါရတရားတော်ကို တဒင်္ဂပဟာန်အရအားဖြင့် ကျော်လွန် သွားတာပဲ ဆင်းရဲပဲ အတ္တမဟုတ်တဲ့ သဘောတရားမျှပဲလို့ သိတိုင်း သိတိုင်းလဲ ကျော်လွန်သွားတာပဲ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်မှုပိပဿနာဖြင့် ကျော်လွန်ခဲ့ပြီးတဲ့နောက် အရိယမဂ်ဉာဏ်များဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်ဖြင့် အပါယ်လားကြောင်း တပ်မက်ဖွယ်တွေကို ကျော်လွန် သွားတယ်။ အနာဂါမိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တပ်မက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်သင်္ခါရ တွေကို ကျော်လွန်သွားပါတယ်။ အရဟတ္တမဂ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့

တပ်မက်ဖွယ်ဟူသမျှတွေကို အကုန်လုံးကျော်လွန်သွားတယ်။ အဲဒီလို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီ ပထမ (၂)ပိုဒ်ကို “အာသဝေါ ကုန်ရှင်း၊ မာနကင်း၊ တပ်ခြင်းလမ်းကို ကျော်လွန်ပြီ” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီတားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၂) အာသဝေါ ကုန်ရှင်း၊ မာနကင်း၊ တပ်ခြင်း လမ်းကို ကျော်လွန်ပြီ။

အာသဝေါကုန်ခန်း ကင်းရှင်းရမယ်။ မာနလဲ ပယ်ပြီးဖြစ်၍ ကင်းရမယ်။ တပ်မက်ခြင်း၏ လမ်းပမာ တပ်မက်ဖွယ်ရာ သင်္ခါရ တွေကိုလဲ ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီကနောက် တတိယ အပိုဒ်ကတော့ “ဒန္တော-ယဉ်ကျေးပြီးသည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတော- ကိလေသာခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းပြီးသည်၊ ဌိတတ္ထော-တည်တံ့သော စိတ်ရှိသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏” တဲ့။

ရိုင်းစိုင်းမှုတွေပယ်ပြီး ယဉ်ကျေးရမည်

ယဉ်ကျေးပြီး ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာဟာ မယဉ်ကျေးတဲ့ ကိလေသာ အရိုင်းအစိုင်းတွေ ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ရိုင်းစိုင်းမှု ကင်းရင် ယဉ်ကျေး တာပါပဲ။ ကိုယ်ဖြင့်နှုတ်ဖြင့် ရိုင်းစိုင်းတဲ့ ဝိတိက္ကမ ကိလေသာတွေကို သီလဖြင့် ပယ်ရတယ်။ ကာမဝိတက်စသော စိတ်ဖြင့် မယဉ်ကျေးတဲ့ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာတွေကို သမာဓိဖြင့်ပယ်ရတယ်။ ရိုင်းစိုင်းမှု ဖြစ်နိုင်သေးတယ်လို့ဆိုရတဲ့ အနုသယကိလေသာတွေကို ဝိပဿနာပညာ အရိယမဂ်ပညာတို့ဖြင့် ပယ်ရတယ်။ အဲဒီလို ပယ်လို့ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်သွားရင် အကြွင်းမဲ့ယဉ်ကျေးသွားတော့တာပဲ။ အဲဒီလို ယဉ်ကျေးပြီး ဖြစ်ရမယ်တဲ့။ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ။

ကိလေသာငြိမ်းအေး၍ စိတ်တည်တံ့ရမည်

နောက်ပြီးတော့ ပရိနိဗ္ဗုတော ဆိုရာမှာ ပရိ-၏ အနက်က ထက်ဝန်းကျင်တဲ့၊ အလုံးစုံ၊ အကြွင်းမဲ့၊ ခပ်သိမ်းဆိုတာနဲ့ အရတူပါပဲ။ နိဗ္ဗုတော-က ငြိမ်းသည်တဲ့၊ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗုတော-ကိလေသာ ခပ်သိမ်းကုန်ငြိမ်းပြီးသည်-လို အနက်ပြန်ထားတယ်။ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ။ ဌိတတ္ထော-တည်တဲ့သော စိတ်ရှိတယ် ဆိုတာကတော့ သာမာန် သမာဓိ၊ ဈာန်သမာဓိတို့ဖြင့် စိတ်တည်ကြည်တာကိုလဲ ယူနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီဂါထာမှာတော့ ကိလေသာခပ်သိမ်း အကုန်လုံးကင်းငြိမ်းပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန္တာ၏ စိတ်တည်တံ့တာကိုသာ ဆိုလို ပါတယ်။ ရဟန္တာဆိုတာ အလွတ်နေတဲ့အခါလဲ စိတ်တည်တံ့နေတာ ပါပဲ။ သမာပတ်ဝင်စားနေရင်တော့ တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံးလဲ တစ်အာရုံတည်းမှာ တည်တံ့နေတာပဲ။ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်လဲ တည်တံ့ နေနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ သုံးပုဒ်အရ “နူးညံ့၊ ယဉ်ကျေး၊ ကိလေဘေး၊ ငြိမ်းအေးစိတ်လဲ တည်တံ့သည်” လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

နူးညံ့ယဉ်ကျေး၊ ကိလေဘေး၊ ငြိမ်းအေးစိတ်လဲ တည်တံ့ သည်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ အခါတိုင်းလိုပါပဲ။ သော-ထိုသို့ သော ရဟန်းသည်။ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ မငြိမတွယ်ဘဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိဗ္ဗုဇယျ-ကျင့်သုံးနေနိုင်ပါသည်တဲ့။ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ အခါတိုင်းလိုပါပဲ။ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည့်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

ဒီဂါထာမှာ ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း အာသဝေါခပ်သိမ်း ကုန်ငြိမ်းရန် စသည်အတွက် စွမ်းနိုင်သမျှ ရှုမှတ်အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုလျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိတြာဇနိယသုတ် တရားတော်
ဧကာဓသမပိဋ်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ဒွါဒသမပိုင်း

ဒီကနေ့ ပြာသိုလကွယ်နေ့ဖြစ်တယ်၊ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယ သုတ်က (၁၃)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောကြားရမယ်။

အဖြေ ဒွါဒသမ ဂါထာ

(၁၃) သဒ္ဓေါ သုတဝါ နိယာမဒေသီ၊
ဝဂ္ဂဂတေသု န ဝဂ္ဂသာရီ ဝီရော။
လောဘံ ဒေါသံ ဝိနေယျ ပဋိဿံ၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ယော ဝီရော-အကြင်ပညာရှိ ရဟန်းသည်၊ သဒ္ဓေါ-ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သုတဝါ-အကြားအမြင် သုတနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ နိယာမဒေသီ-အရိယမဂ်ဟူသော ကိန်းသေတရားကို တွေ့မြင်သည်လည်းကောင်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

သဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံရမည်

ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါဆိုတာ မိရိုးဖလာယုံကြည်မှုလဲရှိတယ်။ အဲဒီ သဒ္ဓါတရားဟာလဲ ကောင်းမြတ်ပါတယ်။ မိဘများက ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်တဲ့အတွက် သားသမီးများကို ငယ်ငယ်ကတည်းက ဘုရားစစ်တရားမှန် တရားစစ်တရားမှန် သံဃာစစ် သံဃာမှန်များကို ယုံကြည်အောင် ကြည့်ညှိအောင် သင်ကြားပေးထားကြတယ်။ ဘုရားရှိခိုးဖို့ သံဃာတော်များအား ရှိခိုးဖို့ သင်ကြားပေးထားကြတယ်။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ စသည်ဖြင့် ရွတ်ဆိုစေပြီး သရဏဂုံတည်အောင်လဲ ညွှန်ကြားပေးထားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်မိဘတို့၏ သားသမီးများဟာ ငယ်ငယ်ကတည်းက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဂုဏ်ကို သိတန်သလောက်သိပြီး ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ယုံကြည်လာခဲ့ကြတယ်။ သရဏဂုံတည်လာခဲ့ကြတယ်။ ဒါလောက်ဆိုရင်ကို ကောင်းမြတ်လှပါပြီ။ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုလို့ရှိရင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနဲ့စပ်ပြီး ကုသိုလ်တွေပွားရတယ်။ သရဏဂုံတည်တယ်ဆိုရင် အဲဒီသရဏဂုံတည်ရုံနဲ့ပဲ အပါယ်လေးပါးက လွတ်မြောက်နိုင်တာပဲ။ မဟာသမယသုတ်နိဒါန်းမှာ ဗြဟ္မာကြီးတစ်ယောက်က မြတ်စွာဘုရားကို ဒီလိုလျှောက်တယ်။

သရဏဂုံတည်ရင် အပါယ်မှ လွတ်နိုင်သည်
 ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊
 န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိ။
 ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံ၊
 ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ။

ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓ-
 မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာသေ-ဆည်းကပ်
 ကုန်၏။ (ဒီမှာ သေ-အကွရာကတော့ နိပါတ်၊ သို့မဟုတ် အာဂုဓ်
 မျှပါပဲ။ အနက်မရှိပါဘူး) တေ-မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု
 ဆည်းကပ်ကြသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပါယဘူမိ-အပါယ်ဘုံသို့၊
 န ဂမိဿန္တိ-မလားမရောက် ရကုန်လတံ့၊ အဲ-ဘုရားကို အမြတ်ဆုံး
 ကိုးကွယ်ရာအဖြစ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ရင် ဗုဒ္ဓသရဏာဂုံ တည်နေတာပဲ။
 ဗုဒ္ဓသရဏာဂုံတည်ရင် တရားသံဃာကို ဆည်းကပ်တဲ့ သရဏာဂုံ
 တွေလဲ တည်နေတာပါပဲ။ အဲဒီလို သရဏာဂုံတည်နေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေဟာ အပါယ်ဘုံကိုမရောက်ဘဲ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်မြောက်
 ကြတယ်-တဲ့။

မာနသံ ဒေဟံ-လူ့ဘဝ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ပဟာယ-စွန့်ကြဲ
 ပြီး၍၊ ဝါ-စွန့်ကြဲရသည်ရှိသော်၊ ဒေဝကာယံ-နတ်ပေါင်းကို၊ ပရိပူ
 ရေဿန္တိ-ပြည့်စေကုန်လတံ့၊ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ပြီး ကွယ်လွန်
 သွားရင် နတ်သမီးတွေ နတ်သားတွေဖြစ်ပြီး နတ်ဦးရေကို တိုးပွားစေကြ
 ပြည့်စေကြပါလိမ့်မယ်တဲ့။ နတ်အပေါင်း ပြည့်စေတယ်ဆိုတာ နတ်ဖြစ်ပြီး
 ဦးရေတိုးတာကို ဆိုတာပါပဲ။

ဒီ ဂါထာအရအားဖြင့် မိဘများက သင်ကြားပေးတဲ့အတိုင်း
 သားသမီး သူငယ်တွေဟာ သရဏာဂုံတည်နေလို့ရှိရင်ကို အပါယ်မှ
 လွတ်မြောက်ပြီးတော့ နတ်ပြည်ရောက်နိုင်တော့တာပဲ။ နောက်ပြီးတော့
 ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနဲ့စပ်ပြီး ကုသိုလ်တွေလဲ အမြဲတမ်း ဖြစ်ပွား
 နေတယ်။ ဒါကြောင့် မိရိုးဖလာ သဒ္ဓါတရားဟာလဲ အစိုးတန်လှပါပြီ။
 အဲဒီကနောက် သီတတ်တဲ့အရွယ် ရောက်လာတဲ့အခါကျတော့
 ဆရာသမားကပြောဟောတဲ့ တရားကိုလဲ နာရတယ်။ တရားစာအုပ်

တွေလဲ ကြည့်ရှုရတယ်။ အဲဒီတော့ သဒ္ဓါတရားဟာ ပိုပြီး ခိုင်မြဲလာ တယ်။ ပထမကဖြစ်ခဲ့တဲ့ သဒ္ဓါက ယုံကြည်ကာမျှ ပသာဒသဒ္ဓါပဲ။ တရားနာရလို့ တရားစာအုပ်တွေကို ကြည့်ရှုရလို့ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကို သိတန်သမျှသိပြီး ယုံကြည်တာ ကြည်ညိုတာကတော့ သက်ဝင်ပြီးယုံကြည်တဲ့ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါတဲ့။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါက ပသာဒ သဒ္ဓါထက်ပိုပြီး ခိုင်ခံ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီ “သဒ္ဓါ သုတဝါ” အစချီတဲ့ ဂါထာအရကတော့ အဲဒီပသာဒသဒ္ဓါ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါလောက်နဲ့ မပြည့်စုံသေးဘူး။ အဝေစ္စပသာဒ ခေါ်တဲ့သဒ္ဓါနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ လိုပါသေးတယ်။ အဝေစ္စပသာဒ ဆိုတာ တရားကို ဉာဏ်ဖြင့်သိပြီး ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားပဲ။ အဲဒါက အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်မှ ပြည့်စုံတယ်။ ပြည့်စုံပုံကတော့-ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ယောဂီဟာ ရုပ်နဲ့နာမ်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား သိလာရင် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား တိုးတက်လာတယ်။ “မြတ်စွာဘုရားက ရုပ်နဲ့နာမ် ဒီ(၂)ပါးသာရှိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရယ်လို့ မရှိဘူးဆိုတာ ဟောထား တယ်။ ဟောတဲ့အတိုင်း မှန်ပါပေတယ်” လို့ ယုံကြည်မှု ခိုင်မြဲလာတယ်။ အဲဒီကနောက် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သိလာတဲ့ အခါကျတော့ သဒ္ဓါတရားက သာပြီး အားကောင်းလာတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ သဒ္ဓါတရားက အင်မတန် အားကောင်းလာတယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကြည်ညိုမှု၊ ဆရာသမား ယုံကြည်မှု၊ အားထုတ်နေတဲ့ တရားကို ယုံကြည်မှုတွေဟာ အင်မတန်ကို အားကောင်းလာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါလောက်နဲ့လဲ မပြည့်စုံသေးဘူး။ အဲဒီလို ဆက်လက်ရှုနေရင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်

တွေ့သွားတယ်။ အဲဒါက အရိယမဂ်ပဲ။ အဲဒီမဂ်ကို ဒီဂါထာမှာ နိယာမဆိုတဲ့ အမည်ဖြင့် ဟောထားပါတယ်။ အဲဒီအရိယာမဂ် ရောက်သွားရင်တော့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်နိုင်အောင် ခိုင်မြဲသွားတယ်။ ရုပ်၊ နာမ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတာတွေလဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ရတယ်။ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို တရားကိုတွေ့ရတော့ အဲဒီတရားတွေကို ဟောထားတဲ့ဘုရားကိုလဲ တွေ့ရတာပဲ။ ဒါကြောင့်-

ဓမ္မံ ပဿန္တော မံ ပဿတိ-တဲ့။ ဓမ္မံ ပဿန္တော-တရားကို တွေ့မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မံ-ငါဘုရားကို၊ ပဿတိ-တွေ့မြင်၏- လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း တရားကို တွေ့မြင်မှ ဘုရားကိုတွေ့မြင်တာ။ အဲဒီလို တွေ့မြင်ရတော့-ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပဿာဒေန သမဇ္ဈာဂတော- လို့ ဟောထားတဲ့အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားအပေါ်၌ ဉာဏ်ဖြင့်ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါဟာ ကောင်းကောင်းကြီး ဖြစ်တော့တာပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်ပုံကို ရည်ပြီးတော့ ဉာဏ်စဉ်တရားဟောတဲ့အခါ “ဗုဒ္ဓစ္စမ်းရည်၊ တွေ့မြင်ပြီး၊ ယုံကြည် မြဲလှစွာ”လို့ ဟောတာပါ။ ဘုရားဟောထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်ပြီး ဘုရားကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ထိုအတူပင် တရားသံဃာတို့၌လဲ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။ အဲဒါဟာ သဒ္ဓေါ-သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသည်ဆိုတဲ့ပုဒ်၏ အနက်ပါပဲ။

အကြားအမြင်သုတနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမည်

နောက်ပြီးတော့- သုတဝါ-အကြားအမြင် သုတနှင့် ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။

သုတ-ပုဒ်၏ သဒ္ဓါနက်က ကြားအပ်သည်တဲ့၊ မြင်သည်ဆိုတဲ့

အနက်ကတော့ တိုက်ရိုက်အားဖြင့် မပါပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သုတ-
 ၏အနက်ကို အဋ္ဌကထာများမှာ အာဂမသုတနဲ့ အဓိဂမသုတအားဖြင့်
 (၂)မျိုး ဖွင့်ပြ ထားပါတယ်။ အာဂမဆိုတာ ဘုရားဟောတရားတော်
 တွေဘဲ၊ အဲဒါတွေကို ကြားနာပြီး သိမှတ်ထားတာကို အာဂမသုတ
 ခေါ်တယ်။ အဲဒါက အကြားလို့ အနက်ရပါတယ်။ အဓိဂမဆိုတာ
 ကတော့ သိသင့်တာတွေကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီး သိတာတွေပါပဲ။ အဲဒီလို
 ကိုယ်တိုင် တွေ့ပြီး သိတာကို အဓိဂမသုတလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါက
 အမြင်လို့ အနက်ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးမြန်မာ ဆရာတော်အရှင်
 မြတ်များက သုတ-၏ အနက်ကို အကြားအမြင်လို့ ပြန်ဆိုတော်မူ
 ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ အကြားနဲ့အမြင်သုတက (၂)မျိုးထဲမှ အကြား
 ဆိုတာက ဘယ်လောက် ပြည့်စုံရမလဲ ဆိုတော့-တတ်နိုင်ရင် ပိဋက
 သုံးပုံ အကုန်လုံးကို ကြားနာလေ့လာမှတ်သိထားတာဟာ အကောင်း
 ဆုံးပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လိုရင်းကတော့ မိမိကျင့်ရမည့် သီလ သမာဓိ
 ပညာဆိုင်ရာလောက် ကြားနာထားရင်လဲ ပြည့်စုံပြီလို့ ဆိုလိုနိုင်
 ပါတယ်။ တစ်ဂါထာလောက်ကို ကြားနာလေ့လာထားရင်လဲ ပြည့်စုံ
 ကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားတာရှိပါတယ်။

အဓိဂမသုတဆိုတဲ့ အမြင်ကတော့ ခွါရ(၆)ပါးက ထင်ရှား
 ပေါ်လာသမျှတွေကို ရှုမှတ်ပြီး ရုပ်နဲ့နာမ်ကို ပိုင်းခြားသိရမယ်။ တကယ်
 ဖြစ်ပျက်တာကိုတွေ့သိပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောများကိုလဲ
 ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိရမယ်။ အဲဒါက ပိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီး
 သိတဲ့ လောကီအဓိဂမသုတပဲ။ ဒါလောက်နဲ့လဲ မပြည့်စုံသေးဘူး။
 ပိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံပြီး ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းငြိမ်းတဲ့
 နိဗ္ဗာန်ကို အရိယမဂ်ဉာဏ်(၄)ပါးဖြင့် တွေ့သိရမယ်။ အဲဒီလို တွေ့သိ
 တာဟာ လောကုတ္တရာအဓိဂမသုတပဲ။ အဲဒီသုတနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။

အရိယမဂ်ကို နိယာမခေါ်ရပုံ

အဲဒီ လောကုတ္တရာ အဓိကမသုတနဲ့ ပြည့်စုံရင် နိယာမဆိုတဲ့ အရိယမဂ်ကိုလဲမြင်ပြီး ဖြစ်တော့တာပဲ။ ဒါကြောင့်-နိယာမဒေသီ-အရိယမဂ်ဟူသော ကိန်းသေတရားကို တွေ့မြင်သည်လည်းကောင်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏-လို့ ဟောတော်မူတာပဲ။ နိယာမဆိုတာ ဗမာလို ကိန်းသေ မြဲတဲ့တရားလို့ အနက်ရတယ်။ ဘယ်လိုကိန်းသေ မြဲတာလဲ ဆိုရင်-ဝိပဿနာ ဂ္ဂလာစဉ်က သိခဲ့တဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအသိကိုလဲ ကိန်းသေ မြဲစေတယ်။ မိမိ၏အခြားမဲ့မှာ အရိယဖိုလ် အကျိုးဖြစ်စေ သောအားဖြင့်လဲ ကိန်းသေမြဲတယ်။ ဒါကြောင့် အရိယမဂ်ကို နိယာမလို့ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဆိုရတယ်။ အဲဒီ နိယာမခေါ်တဲ့ အရိယမဂ်(၄)ပါးကို တွေ့မြင်သူလဲ ဖြစ်ရမယ်တဲ့။ အဲဒီ သုံးပုဒ်အရကို “သဒ္ဓါ သုတ၊ ပြည့်စုံရ၊ မဂ္ဂကိုလဲ သိမြင်သည်”လို့ တော်ပုဒ်ဆီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၃) သဒ္ဓါ သုတ၊ ပြည့်စုံရ၊ မဂ္ဂကိုလဲ သိမြင်သည်။

ဝဂ္ဂဂတေသု-ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်သော အယူများသို့ ရောက် နေသောလူတို့၌၊ န ဝဂ္ဂသာရီ-ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်သော အယူသို့ မလျှောက်မသွားသည်။ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

ကွဲပြားကြောင်း မိစ္ဆာအယူလဲ ကင်းရမည်

ဝဂ္ဂ ဆိုတာ အစုအစုကွဲနေတာကို ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ ဝဂ္ဂဂတ-ကွဲပြားခြင်း ရောက်နေတယ်-ကွဲပြားနေတယ် ဆိုတာဟာ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့ အယူများကို ရောက်နေလို့ပါပဲ။ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့အယူဟာ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် သဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပါပဲ။ အကျယ်ဆိုရင်တော့ မြဟွဇာလသုတ်မှာ (၆၂)ပါး

ခွဲခြားပြီး ဟောထားပါတယ်။ အတ္တကောင်ဟာ သေပြီးမပျက်ဘူး၊ ဘယ်တော့မှမပျက်ဘူး၊ အမြဲတမ်း ရှိမြဲရှိနေတယ် လို့ယူတာကို သဿတဒိဋ္ဌိခေါ်တယ်။ သေပြီးရင် ဘာမျှမရှိတော့ဘူး၊ တစ်ခါတည်း ပြတ်စဲသွားတယ်လို့ယူတာကို ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိခေါ်တယ်။ ကမ္ဘာလောကထဲမှာ လူတွေဟာ အဲဒီ မိစ္ဆာအယူတွေကြောင့် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အယူချင်းမတူပဲ ကွဲနေကြတယ်။ ငါတို့အယူကသာ မှန်တယ်။ အခြားအယူတွေက မှားတယ်လို့ ထင်မှတ်ပြီး ငြင်းခုံနေကြတယ်။ အဲဒီလို ကွဲပြားနေတဲ့ လောကထဲမှာ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့ မိစ္ဆာအယူတွေကို မယူမစွဲဘူး၊ စိတ်ဖြင့်ယူစွဲပြီး ကြံစည်ခြင်း လျှောက်သွားခြင်း မရှိဘူးတဲ့၊ အဖြောင့် အားဖြင့်တော့ အဲဒီမိစ္ဆာအယူတွေ မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ဒါကတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ရောက်ကတည်းက ကင်းလာခဲ့တာပါပဲ။ အဲဒီအနက်ကို “အယူချင်းကွဲ၊ လူတွေထဲ၊ ယူစွဲမဝင် မလျှောက်ပြီ” လို့ ခေတင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အယူချင်းကွဲ၊ လူတွေထဲ၊ ယူစွဲ မဝင် မလျှောက်ပြီ။

လောဘံ-လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသံ-ဒေါသကို လည်းကောင်း၊ ပဋိဃံ-ပဋိဃကိုလည်းကောင်း ဝိနေယျ-ပယ်ဖျောက် ရာ၏။ (တစ်နည်း) ဝိနေယျ-ပယ်ဖျောက်၍၊ ဌိတော-တည်သည်။ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

လောဘာစသည်လဲ ကင်းရမည်

ဒီလောဘ ဒေါသပယ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မကြာခဏ ပြောနေရ ကြားနေကြရတာမို့ ရိုးနေပါပြီ။ အဲဒီ(၃)ပါးထဲမှာ ဒေါသနဲ့ ပဋိဃဆိုတာကတော့ တရားကိုယ်အရ အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဝေါဟာရအထူးဖြင့် သိနားလည်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ပြီးဟော

ထားတယ်လို့ ယူရမှာပဲ။ သုတ္တန်ပါတ် အဋ္ဌကထာကတော့ ပဋိပသ်-
 စိတ်ကို ထိခိုက်တတ်သော၊ ဒေါသံ-ဒေါသကို လည်းကောင်း-လို့
 ပဋိပသ်ကို ဒေါသ၏ -ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပြန်စေ လိုပါတယ်။
 ဒေါသ၏ ဝိသေသနအဖြစ် အနက်ပြန်လိုလဲ ဘာမျှအဓိပ္ပါယ် အထူး
 မရပါဘူး။ ဒီသုတ်မှာ ဝေါဟာရအထူးများဖြင့် ဟောလေ့ ရှိတဲ့အတိုင်း
 ထပ်ပြီးဟောတယ်ဆိုတာက ပိုပြီးရှင်းပါတယ်။ ပဋိပသ်-၏ အနက်ကို
 အဋ္ဌသာလိနီ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာမှာတော့ အာရုံကို ထိခိုက်တတ်လို့
 ပဋိပသ်ခေါ်တယ်လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ အဲဒီအနက်က ပိုပြီးပေါ်လွင်
 ပါတယ်။ ဒီတတိယ အပိုဒ်ကို “လောဘ ဒေါသ၊ ပဋိပသ်၊ ပယ်ချအကုန်
 ကင်းစေပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီ ထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လောဘ ဒေါသ၊ ပဋိပသ်၊ ပယ်ချ အကုန်ကင်းစေပြီ။

နောက်ဆုံး အပိုဒ်ကတော့ ရှေးနည်းတူပါပဲ။ သော-ထိုသို့၊
 သော ရဟန်းသည်။ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစ်စုံ တစ်ခုနှင့်မျှ
 မငြိတွယ်ပဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကျင်သုံး နေနိုင်ပါသည်-
 တဲ့။ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ အတူတူပါပဲ။ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင် ကောင်းစွာနေရသည်။

ဒီဂါထာမှာ ဟောထားတဲ့အတိုင်း သဒ္ဓါတရားနဲ့ သုတနှင့်
 ပြည့်စုံသည့်အပြင် နိယာမခေါ်တဲ့အရိယမဂ်(၄)ပါးကိုလဲ သိရအောင်
 လောဘ ဒေါသ ပဋိပသ်တို့ကိုလဲ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်အောင် စွမ်းနိုင်သမျှ
 တိုးတက်အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်
 ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
 သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
 ခွါဒသမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်

တရားတော်

တောရသမပိုင်း

ဒီကနေ့ တပို့တွဲလဆန်း (၈)ရက်ဖြစ်တယ်။ လပြည့်ကျော်
 (၁)ရက်နေ့ကျတော့ မော်လမြိုင်သွားရမယ်။ တပေါင်းလဆန်း
 (၁)ရက်နေ့ကျမှ ပြန်ရောက်မယ်။ သမ္မာပရိတ္တာဇနိယသုတ်က ဟောစရာ
 (၄)ဂါထာ ကျန်ရှိနေသေးတယ်။ ခရီးမသွားခင် ပြီးစေချင်တယ်။
 ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ အမှတ်(၁၄)နှင့် (၁၅)ဂါထာ (၂)ပုဒ်ကို ဟောရမယ်။

အခြေ တောရသမ ဂါထာ

(၁၄) သံသုဒ္ဓဇိနော ဝိဝဇ္ဇဆဒ္ဓေါ၊
 ဓမ္မေသု ဝသီ ပါရဂူ အနေဇော။
 သင်္ခါရနိရောဓဉာဏကုသလော၊
 သမ္မာ သော လောကေ ပရိပ္ပဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်။ သံသုဒ္ဓဇိနော-အစင်ကြယ်ဆုံး
 အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာရန်ကို အောင်နိုင်ပြီးသည်လည်းကောင်း၊
 ဝိဝဇ္ဇဆဒ္ဓေါ-ဝဋ်သုံးပါးနှင့် အဖုံးအကွယ် ကင်းပြီးသည်လည်းကောင်း၊
 အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

သံသုဒ္ဓ- ကောင်းစွာစင်ကြယ်တဲ့မဂ်ဆိုတာ အရဟတ္တမဂ်ပဲ။ ဒါကြောင့် အစင်ကြယ်ဆုံး အရဟတ္တမဂ်လို့ အနက်ပြန်ပါတယ်။ ကိလေသာရန်သူတွေကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အောင်နိုင်ပြီးလဲ ဖြစ်ရမယ်- တဲ့။ ဒါကတော့ အကျယ်ချဲ့ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ အဲဒါကို “စင်ကြယ် မဂ်ဖြင့်၊ အောင်နိုင်လင့်” လို့ ဆောင်ပုဒ်မှာ စီထားပါတယ်။

စာမူတွေမှာ ဝိဝဋ္ဌဒေါ-လို့ ပါဠိရှိနေတယ်။ အဲဒီလိုဆိုတော့ နောက်ဆုံးအက္ခရာသုံးလုံးမှာ အခြားဂါထာများနှင့် ဂရုလဟုအနေ အထားမတူပဲ ကွဲပြားနေတယ်။ ဝိဝဋ္ဌဆဒ္ဓေါ-လို့ ရှိနေပါမှ ဆန်းကိုယ် သင့်ပြီး အခြားဂါထာများနှင့်လဲညီတယ်။ သဒ္ဓါအနေဖြင့်လဲ သင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအတိုင်းပဲ ရွတ်ဆိုလိုက်ပါတယ်။ အနက်ကတော့ “အထဝါ ဝိဝဋ္ဌော စ ဝိတ္ထဒ္ဓေါ စာတိ ဝိဝဋ္ဌဒ္ဓေါ” လို့ ဖွင့်ပြထားတဲ့ သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ (၂၂၃)နှင့် အညီပါပဲ။ ဆိုလိုတာကတော့ ကိလေသာဝဋ် ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ်ဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါးလဲ ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်။ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ ဒုစရိုက်ဆိုတဲ့ ကိလေသာမှောင် အဖုံးအကွယ်များလဲ ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်-တဲ့။ အဲဒါကိုလဲ “ဝဋ်နှင့် ဖုံးကွယ်ကင်းလေပြီ” လို့ ဆောင်ပုဒ်မှာစီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၄) စင်ကြယ်မဂ်ဖြင့်၊ အောင်နိုင်လင့်၊ ဝဋ်နှင့်ဖုံးကွယ် ကင်းလေပြီ။

အရိယမဂ်လေးပါးဟာ စင်ကြယ်တဲ့ မဂ်ချည်းပါပဲ။ အဲဒီ လေးပါးထဲက အရဟတ္တမဂ်ဟာ ကိလေသာအလုံးစုံကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်တတ်သောကြောင့် သာမန်စင်ကြယ်ရုံမဟုတ်ဘဲ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်တယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အစင်ကြယ်ဆုံး အရဟတ္တမဂ်လို့ အနက်ပြန်ခဲ့တယ်။ ဆောင်ပုဒ်မှာတော့ “စင်ကြယ် မဂ်ဖြင့်” လို့ အက္ခရာလေးလုံးမျှနဲ့ စီထားပါတယ်။ အဲဒါဟာ

အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်-လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာ ရန်သူ တွေကို အောင်နိုင်ပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကိုတော့ ချဲ့ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ကိလေသာရန်သူအားလုံးကို အောင်နိုင်ပြီး ပယ်ပြီးပြီလို့ဆိုရင် ကိလေသဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်များလဲ ကင်းတော့တာပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ ကိလေသာ အဖုံးအကွယ်တွေလဲ ကင်းတော့တာပါပဲ။ အဲဒီရာဂအစရှိသော ကိလေသာတွေရှိနေရင် သစ္စာလေးပါးကို အပြည့် အစုံမသိမမြင်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂစသည်ကို အဖုံးအကွယ်လို့ ဒီမှာ ဆိုထားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒုစရိုက်ဆိုတာကတော့ သုဂတိဘဝကိုတောင် မသွားနိုင်အောင် ကာကွယ်ထားမြှစ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုလဲ ဒီမှာ အဖုံးအကွယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီ ဒုစရိုက်တွေလဲ ကိလေသာကင်းရင် ကင်းတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဝိဝဇ္ဇဆဒ္ဒေါ-ဝဋ်သုံးပါးနှင့် အဖုံးအကွယ်ကင်းပြီး ဖြစ်တယ်လို့လဲ ဆိုထားပါတယ်။

နောက်တစ်ပုဒ်ကတော့-ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ ဝသီ-မိမိအလို အတိုင်း နိုင်နင်းသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

ဘယ်လိုတရားတွေမှာ နိုင်နင်းရမှာလဲဆိုတော့ သစ္စာလေးပါး တရားတို့၌ နိုင်နင်းသည်လို့ အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ တစ်ခြား ဒေသနာများမှာတော့ ဝသီဘော်မြောက်တယ်-နိုင်နင်းတယ်-ဆိုတာကို ဈာန်သမာပတ် ဖလသမာပတ်တို့၌ နိုင်နင်းတာကို ပြဆိုလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဈာန်သမာပတ်တရားတွေ ဖိုလ်သမာပတ်တရားတွေမှာ အလိုရှိတိုင်းဝင်စားနိုင်ပြီး နိုင်နင်းတယ်ဆိုတာက သာပြီး သင့်လျော်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ အဲဒါကို “တရားတွေမှာ၊ ပိုင်နိုင်စွာ”လို့ ဆောင်ပုဒ်မှာစီ ထားတယ်။

နောက်(၂)ပုဒ်ကတော့-ပါရဂူ-တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်
သည်လည်းကောင်း၊ အနေဇော-တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာကင်း
သည်လည်းကောင်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအစဉ်ကို သံသရာလို့ခေါ်တယ်။
အဲဒီ ရုပ်နာမ်အစဉ်ကို ဒီဘက်ကမ်းလို့ဆိုတယ်။ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်
ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ပြတ်စဲချုပ်ငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဟိုဘက်ကမ်း
လို့ဆိုတယ် ကိလေသာမကင်းသေးလို့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်နေသမျှ
ကာလပတ်လုံး ဒီဘက်ကမ်း ဒီဘက်နယ် သံသရာထဲမှာကျင်လည်
နေတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အစဉ်ပြတ်စဲတဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့
အရိယမဂ်လေးပါးဖြင့် ရောက်သွားရင် ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်သွား
တယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ဒါကြောင့် ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တယ်ဆိုတာ
အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားတာကို ဆိုတာပါပဲ။ တဏှာ
ဆိုတာက ထိုထို အာရုံကောင်းတွေကို လိုချင်တောင့်တသောအားဖြင့်
လှုပ်ရှားနေလို့ သူ့ကို ဇော-လို့ပါဠိမှာ ဆိုထားတယ်။ အဲဒီ တောင့်တပြီး
လှုပ်ရှားတတ်တဲ့ တဏှာကင်းတဲ့ ရဟန္တာကို အနေဇော-တုန်လှုပ်
တတ်သော တဏှာကင်းတယ်လို့ ဆိုထားတာပါပဲ။ အဲဒီ (၂)ပုဒ်ကို
မြန်မာလင်္ကာအရ ကာရန်ရအောင် “တဏှာ ကင်းပျောက်၊ ဟိုကမ်း
ရောက်ပြီ”လို့ ရှေ့နောက်ပြန်ပြီး ဆောင်ပုဒ်မှာ စီထားပါတယ်။ အဲဒါကို
ဆိုကြရမယ်။

တရားတွေမှာ၊ ပိုင်နိုင်စွာ၊ တဏှာကင်းပျောက် ဟိုကမ်း
ရောက်ပြီ။

“ဓမ္မေသု ဝသီ”-တရားတွေမှာ ပိုင်နိုင်တယ်-နိုင်နင်းတယ်
ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပဲ။ “ပါရဂူ”-ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တယ်
ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပဲ။ “အနေဇော” တဏှာကင်းတယ်ဆိုတာလဲ

ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပဲ။ အားလုံးရဟန္တာ၏ဂုဏ်ချည်းပါပဲ။

တတိယပိုဒ်ကတော့-သင်္ခါရနိရောဓ ဉာဏကုသလော-သင်္ခါရချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသိတဲ့ဉာဏ်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်လည်း၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

သင်္ခါရချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသိတဲ့ဉာဏ်ဆိုတာ အရိယမဂ်ဉာဏ်လေးပါးပဲ။ အဲဒီ အရိယမဂ်ဉာဏ်လေးပါးကို အစဉ်အတိုင်း အရဟတ္တမဂ်အထိရောက်ပြီးရင် အဲဒီ အရိယမဂ်ဉာဏ်အရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်မည်တော့တာဘဲလို့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့-မိမိသန္တာန်မှာ အဲဒီအရိယမဂ်ဉာဏ် လေးပါးလုံးဖြစ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ပါပဲ။ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဖြစ်ဘူးတဲ့တရားဆိုတော့ အဲဒီတရားအကြောင်း ကောင်းကောင်း သိနားလည်တာပေါ့။ နောက်ပြီးတော့ မဂ်ဉာဏ်ဆိုတာက တစ်မဂ်တစ်မဂ်ဟာ တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် ဖြစ်ရုံမျှနဲ့ ကောင်းကောင်း ကျွမ်းကျင်တော့တာပဲ။ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပုဒ်ပါပဲ။ အဲဒီအပိုဒ်ကို “သင်္ခါရချုပ်ရာ၊ နိဗ္ဗာန်မှာ၊ ကောင်းစွာသိမြင် ကျွမ်းကျင်သည်” လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သင်္ခါရချုပ်ရာ၊ နိဗ္ဗာန်မှာ၊ ကောင်းစွာသိမြင် ကျွမ်းကျင်သည်။

ဒီဂါထာက စင်ကြယ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာရန်ကို အောင်နိုင်တဲ့ဂုဏ်၊ ဝဋ်သုံးပါးကင်းတဲ့ဂုဏ်၊ ကိလေသာအဖုံးအကွယ်ကင်းတဲ့ဂုဏ်၊ တရားတွေမှာ ပိုင်နိုင်တဲ့ဂုဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တဲ့ဂုဏ်၊ လှုပ်ရှားတတ်တဲ့ တဏှာကင်းတဲ့ဂုဏ်၊ သင်္ခါရချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသိတဲ့မဂ်ဉာဏ် လေးပါး၌ ကျွမ်းကျင်တဲ့ဂုဏ်ဆိုတဲ့ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်တွေကို ဟောထားတယ်။ အဲဒီဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံအောင် ဘယ်လိုကျင့်ရမလဲဆိုတော့-ရှေ့ပိုင်း ဂါထာများကိုဟောစဉ်က ဖေါ်ပြ

ခွဲတဲ့အတိုင်း သီလအခြေခံပြီးတော့ သမာဓိနှင့် ပညာပြည့်စုံ အောင်ကျင့် ဖို့ပါပဲ။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှေးဂါထာများနှင့် အတူတူပါပဲ။ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၌၊ သမ္မာ-တစုံတခုနှင့်မျှမငြိတွယ်ပဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ-ကျင့်သုံးနေနိုင် ပါသည်-တဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ အတူတူပါဘဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင် ကောင်းစွာနေရသည်။

(ဒီဂါထာမှာ တတိယအပိုဒ် အဆုံးဂိုဏ်းအရာ၌ “လဟ” တစ်လုံးနှင့် “ဂရ” နှစ်လုံးအားဖြင့် သုံးလုံးမျှရှိသင့် ရာတွင် “ဏကုသလော” ဟု “လဟ” သုံးလုံးနှင့် “ဂရ” တစ်လုံးအားဖြင့် လေးလုံးရှိနေတယ်။ အဲဒါကို ဆန်းလက္ခဏာ အရယူလိုလျှင် “လဟ” သုံးလုံးထဲမှ ဒုတိယနှင့် တတိယ (၂)လုံးကို ပေါင်း၍ “ဂရ” တစ်လုံးအဖြစ် ယူရတယ်။ အဲဒီလိုယူရင် ဆန်းဂိုဏ်းလက္ခဏာနဲ့ ညီတယ်။ ဒါက ရှေးကဆရာမြတ်တို့၏ သင့်မြတ်သော ယူဆပုံပါပဲ။ အဲဒါကတော့ ယခုတရားနာ ပရိတ်သတ်နဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စာအုပ်အဖြစ် ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ သုတရှင်ပညာရှိများသိမှတ်ဖို့ ယခုကတည်းက ထည့်သွင်းပြောရတာပါပဲ။)

ယခုနောက် တစ်ဂါထာကိုလဲ ဆက်ဟောရဦးမယ်။ ဒါမှ လပြည့်နေ့ကျတော့ အပြီးသတ်ဟောရန် အဆင်သင့်မှာ။

အဖြေ စုဒ္ဒသမ ဂါထာ

- (၁၅) အတီတေသု အနာဂတေသု စာပိ၊
- ကပ္ပိတီတော အတိစ္စ သုဒ္ဓိပညော။
- သမ္မာယတနေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တော။

သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ အတိတေသု စာပိ-အတိတ်တရားတို့၌ လည်းကောင်း၊ အနာဂတေသု စာပိ-အနာဂတ်တရားတို့၌ လည်းကောင်း၊ ကပ္ပိတိတော-ကြံတွေးခြင်းကို လွန်မြောက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

အတိတ်တရား၊ အနာဂတ်တရားတို့၌ ကြံတွေးခြင်း ကင်းရမယ်တဲ့၊ အတိတ်တရားဆိုတာ ဘာတုံးဆိုရင်၊ ရှေးရှေးဘဝတွေက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေလဲ အတိတ်တရားတွေပဲ၊ အဲဒီအတိတ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြံတွေးစွဲလမ်းခြင်း ကင်းစေရမယ်တဲ့၊ လွန်မြောက်ဆိုတာလဲ ကင်းတာပါပဲ၊ ရှေးရှေးဘဝများက ရုပ်နာမ်တွေကိုတော့ မသိရတဲ့အတွက် ကြံတွေးစရာ တယ်မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် တချို့က ငါဟာရှေးဘဝတွေကတည်းက ရှိလာခဲ့တယ်၊ ရှေးဘဝမှ ငါကပင် ယခုဘဝ ရောက်လာတယ် စသည်ဖြင့် ကြံတွေးတတ်သေးတာပဲ၊ ယူဆစွဲလမ်းတတ်သေးတာပဲ၊ အများအားဖြင့်တော့ ယခုဘဝ အတွင်း ရှေးကာလများက ဖြစ်ခဲ့တာတွေကို ကြံတွေးစွဲလမ်းတာက ပိုများပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-

ရှေးကာလ ငယ်ရွယ်စဉ်က မြင်ခဲ့ကြားခဲ့တာ စသည်တွေကို ငါ့အနေနဲ့ ငါ့အသိအမြင် စသည်အနေနဲ့ ထင်မှတ်နေကြတယ်၊ နံခဲ့တာ၊ စားသိခဲ့တာ၊ ထိသိခဲ့တာ၊ ကြံသိခဲ့တာ စသည်တွေကိုလဲ နည်းတူပင် ထင်မှတ်နေကြတယ်၊ ကြံစည်စဉ်းစားဆဲ အချိန်မတိုင်မီက မြင်သိတာ စသည်တွေကိုလဲ နည်းတူပင် ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ ထင်မှတ်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို ထင်မှတ်စွဲလမ်းနေတာဟာ အတိတ်ရုပ်နာမ်တွေမှာ အာရုံပြုပြီး ဖြစ်တဲ့ ကပ္ပုခေါ်ကြံစည်မှုတွေပါပဲ၊ အဲဒါတွေ ကျော်လွန်ဖို့ ကင်းဖို့ လိုပါတယ်။

အနာဂတ်တရားဆိုတာ နောင်ဖြစ်လတံ့ဘဝများက ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေလဲ အနာဂတ်တရားတွေပဲ။ ယခုဘဝတွင် နောက်နောက် ကာလ၊ နောက်နောက်ရက်၊ နောက်နောက်လ၊ နှစ်များမှာဖြစ်မည့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေလဲ အနာဂတ်တရားတွေပဲ။ အဲဒီ အနာဂတ်တရား ကိုတော့ ယခုဘဝဖြစ်မည့်တရားကိုရော နောက်ဘဝမှဖြစ်မည့် တရားကိုရော ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြံတွေးစွဲလမ်းနေကြတာပါပဲ။ နောင်တစ်ချိန် နောက်ရက်၊ နောက်လ၊ နောက်နှစ်များကျတော့ ပိုပြီးချမ်းသာလိမ့်မယ်လို့လဲ ထင်တတ်ကြတယ်။ မျှော်လင့်တောင့်တ တတ်ကြတယ်။ ထို့အတူပင် နောက်ဘဝများကျတော့ ချမ်းသာ ကောင်းစားဖို့လဲ မျှော်လင့်တောင့်တတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ကြံတွေး မှုတွေလဲ ကျော်လွန်ရမယ် ကင်းစေရမယ်တဲ့။

ယခုဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကိုတော့ ကြံတွေးစွဲလမ်းကောင်းပါ သလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ အဲဒါလဲ ကျော်လွန်ရမှာ ကင်းစေမှာပါပဲ။ ပါဠိဂါထာမှာ စ-နှင့် အပိ-သဒ္ဒါတို့ဖြင့် ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ ကြံတွေးခြင်းကိုလဲ ကျော်လွန်ရမယ်ဆိုတဲ့ အနက်ကို ပြပါတယ်။ ဘယ်လိုပါလဲ ဆိုတော့-ဘုရားကိုလဲ ရှိခိုးသည် တရားကိုလဲ ရှိခိုးသည်- ဟုဆိုလျှင် “သံဃာကိုလဲ ရှိခိုးသည်”ဟု သိရသလိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်သုစာပိ-ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌လည်း၊ ကပ္ပိတိတော- ကြံတွေးခြင်းကို လွန်မြောက်သည်။ အဿ- ဖြစ်ရာ၏-လို့ ထည့်ပြီး အနက်ပြန်ရတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တရားဆိုတာ ယခုဘဝမှာဖြစ်နေဆဲ တရားတွေဘဲ။ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တရားတွေပဲ။ ယခုယောဂီတွေ ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ။ အဲဒါဟာ ပစ္စုပ္ပန်တရားတွေမှာ ကပ္ပ-ဆိုတဲ့ ကြံတွေးစွဲလမ်းမှုတွေ မဖြစ်ရအောင် ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းငြိမ်းအောင် ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ။

အဲဒီလိုရှုမှတ်နေလို့ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း စသည်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို “ဖြစ်ပြီး ပျောက်သွားတာလို့ မမြဲတဲ့ တရားတွေချည်းပဲ၊ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ဆင်းရဲတွေချည်းပဲ၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်နေလို့ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တတရားတွေချည်းပဲ” လို့ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိသိသွားရင် အဲဒီပစ္စုပ္ပန်တရားတွေမှာ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြံတွေးခွဲလမ်းခြင်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်တရားတွေအပေါ်မှာ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြံတွေး ခွဲလမ်းခြင်း မဖြစ်နိုင်ရင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး အတိတ်တရား၊ ဖြစ်လတ္တံ့ အနာဂတ် တရားတွေ အပေါ်မှာလဲ ကြံတွေးစဉ်းစားခြင်း ဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းငြိမ်းတော့တာပဲ။ အဲဒီလို ကင်းငြိမ်းတာဟာ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၌ ကြံတွေးခြင်းကို ဝိပဿနာက ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ အရိယမဂ်ဉာဏ် လေးပါးထဲက ပထမမဂ်ဖြင့် ငါကောင်အနေနဲ့ ကြံတွေးခွဲလမ်းတဲ့ ဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်သွားတယ်။ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ ကြံတွေးခွဲလမ်းတဲ့ တဏှာတွေထဲမှလဲ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ အကြမ်းဆုံးကို ပယ်သွားတယ်။ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ကာမတဏှာကို ပယ်သွားတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဘဝတဏှာကို ပယ်သွားတယ်။ အဲဒီလို ကပ္ပခေါ်တဲ့ တဏှာဒိဋ္ဌိအကြံ အစွဲကိုပယ်သောအားဖြင့် ကျော်လွန်သွားအောင် ရှုမှတ်ကျင့်သုံးရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါကို အတိတ်တစ်ဖြာ၊ နာဂတ်မှာ၊ ရမ်းကာကြံတွေး ကျော်လွန်ပြီ” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၅) အတိတ်တစ်ဖြာ၊ နာဂတ်မှာ၊ ရမ်းကာ ကြံတွေး ကျော်လွန်ပြီ။

ဒါက ပါဠိဂါထာမှာ ရှိရင်းအတိုင်း အတိတ်၊ အနာဂတ်၌ ကြံတွေးမှုကို ကျော်လွန်မှုကို ကျော်လွန်ရမယ်လို့ ဆိုထားတာပါပဲ။ ကပ္ပဆိုတဲ့ ပါဠိအရ တဏှာနဲ့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ကြံတွေးတယ်ဆိုတာ ရမ်းဆဲပြီး

ကြံတွေးတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကာရန်လဲရနေတဲ့အတွက် အဲဒီ ကပ္ပ-
ကို ရင်းကာကြံတွေးလို့ ဆိုထားပါတယ်။ စ-နှင့် အပိ-တို့ဖြင့် ယူသင့်တဲ့
ပစ္စုပ္ပန်ကိုပါရအောင် ဆောင်ပုဒ်စီယင်တော့-“အတိတ်ဖြစ်ဆဲ၊ နာဂတ်လဲ၊
ကြံစွဲမှုကို ကျော်လွန်ပြီ”လို့ ဆိုရုံပါပဲ။

အဲဒီလို အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ တရားတို့၌
ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြံတွေး စွဲလမ်းမှုကို ကျော်လွန်သွားရင် အလွန်
စင်ကြယ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နဲ့လဲ ပြည့်စုံတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်
အတိစ္စ သုဒ္ဓိပညော-အလွန်ပင် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ပညာနှင့်
ပြည့်စုံသည်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏တဲ့၊ အဲဒါကို “ဉာဏ်စင်ကြယ်စွာ” လို့
ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

အဲဒီကနောက် တတိယအပိုဒ်ကတော့-သဗ္ဗာယတနေဟိ-
မျက်စိနှင့် အဆင်း, နားနှင့် အသံအစရှိသော အလုံးစုံသော အာယတန
(၁၂)ပါးတို့မှ၊ ဝိပုမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်ပြီးသည်လည်း၊ အဿ-
ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

အလုံးစုံသော အာယတနတို့မှ စွဲလမ်းမှုကင်းသောအားဖြင့်
လွတ် မြောက်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါဟာ အတိတ် အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၌ ကြံတွေးစွဲလမ်းခြင်းကို လွန်မြောက်တယ်ဆိုတာနဲ့
အနက်သဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။

အာယတနဆိုတာ အသိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း တရားလို့အနက်
ရှိတယ်။ မျက်စိနဲ့ အဆင်းကို မှီပြီး မြင်သိစိတ် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်
မျက်စိနဲ့ အဆင်းဟာ မြင်သိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း အာယတနပဲ။ ထို့အတူပင်
နားနဲ့အသံဟာ ကြားသိစိတ် ဖြစ်ကြောင်း အာယတနပဲ။ လျှာနဲ့
အရသာဟာ စားသိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း အာယတနပဲ။ ကိုယ်အကြည်ရုပ်နဲ့
အတွေ့ရုပ်ဟာ ထိသိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း အာယတနပဲ။ အဲဒီမှာ အတွေ့

ဆိုတာက ကြမ်းတမ်းတဲ့ နူးညံ့ ချောညက်တဲ့ ပထဝီအတွေ့၊ ပူအေးခွေးတဲ့ တေဇောအတွေ့၊ တောင့်တင်းတွန်းကန် လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောအတွေ့ အားဖြင့် သုံးမျိုးရှိတယ်။ ဖေါင်းတယ် ပိန်တယ် သွားတယ် လှုပ်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး သိရတာဟာ အဲဒီ အတွေ့သုံးမျိုးထဲက ဝါယော အတွေ့ကို သိရတာပဲများတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဘဝင်စိတ် ဆင်ခြင် စိတ်နဲ့ စိတ်ကူးအာရုံဟာ ကြံသိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း အာယတနပဲ။ အဲဒီ အာယတန(၁၂)ပါးမှ လွတ်မြောက်ရမယ်တဲ့။

ဘယ်လို လွတ်ရမှာလဲဆိုတော့-အဲဒီ အာယတနတွေကို ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း ကင်းသောအားဖြင့် လွတ်မြောက်ရမယ်။ မြဲတယ် ချမ်းသာတယ် ကောင်းတယ် ငါကောင်ပဲလို့ စွဲလမ်းခြင်းမှလဲ လွတ်မြောက်ရမယ်။ ယခုယောဂီတွေ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားသိတိုင်း၊ တွေ့သိတိုင်း၊ ကြံသိတိုင်း ရှုမှတ်နေကြတာဟာ အဲဒီ မျက်စိ အဆင်းစသော အာယတနတို့ကို မြဲတဲ့အနေစသည်ဖြင့် စွဲလမ်းမှု ကင်း အောင် ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ။ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်လို့ သမာဓိ နှင့်ညှစ်အားရှိလာတဲ့အခါ မြင်တာနဲ့ မှတ်သိတာဟာ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ ကြားတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ နံတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ စားတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ သွားတယ်၊ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်စသည်ဖြင့် မှတ်တဲ့အခါ ထိသိတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ စိတ်ကူး ကြံစည်တာကို စိတ်ကူးတယ် ကြံစည်တယ် လိုချင်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေတဲ့အခါ ကြံသိတာနဲ့ ရှုသိတာလဲ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွား တယ်လို့ သိရတယ်။

အဲဒီလို သိရတဲ့အတွက် မျက်စိ အဆင်း မြင်သိမှုစသော အာယတနတို့ နှင့်စပ်ပြီး မြဲတဲ့အနေ ရှမ်းသာတဲ့အနေ ကောင်းတဲ့အနေ ငါကောင်အနေဖြင့် ထင်မှတ်စွဲလမ်းမှုလဲ ကင်းသွားတယ်။ အဲဒါကတော့ ရှုသိတဲ့ အာရုံ၊ ဆင်ခြင်မိတဲ့ အာရုံနဲ့စပ်ပြီး တဒင်္ဂအားဖြင့် ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှု ကင်းတာပဲ။ အဲဒီလို တဒင်္ဂအားဖြင့် ရှုသိတိုင်းကင်းပြီးတော့ အရိယာမဂ်ရောက်တဲ့အခါ အဲဒီအာယတန(၁၂)ပါးနဲ့စပ်ပြီး ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှု ကိလေသာတွေ အမြစ်ပြတ်ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို ကင်းငြိမ်းသွားတာဟာ အာယတနအားလုံးမှ လွတ်မြောက်သွားတာပဲ။ ဒါလဲ ရဟန္တာဇာတိပုဒ်ပါပဲ။ အဲဒါကို “အာယတန၊ ယင်းမှ လွတ်မြောက် သွားလေပြီ” လို့ စီထားတယ်။ “အာယတနဆိုတဲ့ ထိုတရားအားလုံးမှ လွတ်မြောက်သွားပြီ” လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဉာဏ်စင်ကြယ်စွာ၊ အာယတန၊ ယင်းမှ လွတ်မြောက်သွား လေပြီ။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ပါဠိဇရာဆောင်ပုဒ်ဇရာ ရှေးဂါထာ များနဲ့ အတူတူပါပဲ။ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ- လောက၌၊ သမ္မာ-တစုံတခုနှင့်မျှ မငြိတွယ်ပဲ ကောင်းစွာ၊ ပရိဗ္ဗဇေယျ- ကျင့်သုံးနေထိုင် နိုင်ပါသည်တဲ့။ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

ရှုမှတ်တိုင်း အာယတနများ ထင်ရှားပုံ

ဒီကနေ့ဟောတဲ့ (၂)ဂါထာထဲမှာ (သဗ္ဗာယတနေဟိ ဝိပ္ပနုတ္တော) အာယတန အားလုံးတို့မှ လွတ်မြောက်သည်ဆိုတဲ့အပိုဒ်ဟာ ဒီက ယောဂီတွေအတွက် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်မှာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲ

ဆိုတော့-မြင်တယ်၊ ကြားတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်တိုင်း အဲဒီအာယတန တွေကို ထင်ရှားတွေ့ပုံကတော့-မြင်ဆဲမှာ စက္ကာယတနဆိုတဲ့ မျက်စိလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ရူပါယတနဆိုတဲ့ အဆင်းလဲထင်ရှားတယ်၊ မနာယတန ဆိုတဲ့ မြင်သိစိတ်လဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီအာယတန(၃)ပါးကတော့ မြင်ဆဲမှာ အထင်ရှားဆုံးပါပဲ၊ တစ်ခါတစ်ရံမှာ မြင်တွေ့မှု ဖဿလဲ ထင်ရှားတယ်၊ မြင်လို့ကောင်းမကောင်း အလယ်အလတ် ဝေဒနာလဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဆင်းအာရုံကို နှလုံးသွင်းတဲ့ မနသိကာရလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ကြည့်ဖို့၊ မြင်ဖို့၊ ကြောင့်ကြစိုက်တဲ့ စေတနာလဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ မနသိကာရ ဆိုတာတွေက မွှောယတနပဲ၊ မြင်ဆဲမှာ ယခုပြောတဲ့ အာယတန(၄)ပါး ထင်ရှားတယ်၊ ကြားဆဲ၊ နံဆဲ၊ စားသိဆဲ တွေထိဆဲများမှာလဲ နည်းတူပင် အာယတန(၄)ပါး ထင်ရှားပါတယ်၊ ကြိုသိဆဲမှာတော့ ဘဝင်နဲ့ ဆင်ခြင်တာကလဲ မနာယတနပဲ၊ ကြိုသိတာကလဲ မနာယတနပဲ၊ ကြိုသိရတဲ့ အာရုံကလဲ သီးသန့်အားဖြင့် မွှောယတနပဲ၊ ကြိုသိမှုနှင့် တပါတည်းဖြစ်တဲ့ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စသည်ကလဲ မွှောယတနပဲ၊ ဒါကြောင့် ကြိုသိဆဲမှာ အာယတန (၂)ပါးသာ ထင်ရှားတယ်၊ သီးသန့်မဟုတ်ပဲ အဆင်း၊ အသံစသည်ကို ဆင်ခြင်တဲ့အခါကျတော့ ရူပါယတန စသည်လဲ ထင်ရှားပါသေးတယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်မှာရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီဟာ အဲဒီ အာယတနတွေကို တွေ့သိနေရတာပဲ၊ သမာဓိဉာဏ်အားရှိလာတဲ့အခါ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အဲဒီ အာယတနတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးတော့ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို တွေ့ရတော့ မမြဲတူး ဆင်းရဲချည်းပဲ အတ္တကောင်မဟုတ်တဲ့ သဘော တရားမျှပဲလို့ သိသိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိတိုင်းသိတိုင်း မြဲတဲ့အနေ

ရှုမှတ်တိုင်း အာယတနများ ထင်ရှားပုံ

◇ ၁၃၅

ချမ်းသာတဲ့အနေ အတ္တကောင် ငါကောင်အနေဖြင့် စွဲလမ်းထင်မှတ်မှု မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါဟာ အစွဲအလမ်း ကင်းသောအားဖြင့် အာယတန တွေမှ လွတ်မြောက်နေတာပဲ။ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာက တဒင်္ဂယဟာန်ဖြင့် အစွဲအလမ်းတွေကို ယယ်ပုံပဲ။ တဒင်္ဂအနေဖြင့် အာယတနတို့မှ လွတ်ပုံပဲ။ အဲဒီလို တဒင်္ဂအနေဖြင့် လွတ်မြောက်အောင် ရှုမှတ်အားထုတ်နေ ကြရတာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီ သာသနာ့ရိပ်သာမှာ ရှုမှတ်နေကျအတိုင်း အာယတန (၁၂)ပါးမှ လွတ်မြောက်အောင် စွမ်းနိုင်သမျှ ရှုမှတ်အားထုတ် ကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ် တရားတော်
တေရသမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရိမ္မာဇနိယသုတ်

တရားတော်

ဓုဒ္ဓသမပိုင်း

ဒီကနေ့ ၁၃၃၈-ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့ ဖြစ်တယ်။
နက်ဖြန်ခါကျတော့ မော်လမြိုင်သွားရမှာမို့ သမ္မာပရိမ္မာဇနိယသုတ်
တရားကို ဒီကနေ့ အပြီးသတ်ဟောဖို့ စီစဉ်ထားတယ်။ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့
အမှတ်(၁၇)ဂါထာ ကတော့ နိဗ္ဗိတဘုရားက ချီးကျူးအနုမောဒနာပြုတဲ့
ဂါထာဖြစ်တယ်။ ယခု အမှတ်(၁၆)ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အခြေ ပန္နရသမ ဂါထာ
(၁၆) အညာယ ပဒံ သမေစ္စ ဓမ္မံ၊
ဝိဝဋံ ဒိသ္မာန ပဟာနမာသဝါနံ။
သဗ္ဗပဓိနံ ပရိက္ခယာနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ယော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဒံ-ရောက်အပ် သီအပ်
သော သစ္စာလေးပါးကို၊ အညာယ-အရိယမဂ်သို့ မရောက်သေးမီ
ရှေးအဖို့က အသီးအသီးသိပြီး၍၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို၊
သမေစ္စ-အရိယမဂ် ခဏ၌ တစ်ပြိုင်နက် သိပြီး၍၊ ဒါက အဋ္ဌကထာမှာ
ဖွင့်ပြထားတဲ့ အနက်ပါပဲ။ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပုဗ္ဗဘာဂ

သင်ယူခြင်းစသည်ဖြင့် သစ္စာတစ်ပါးချင်းသိပုံ

◇ ၁၃၇

မဂ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို အသီးအသီး တစ်ပါးချင်းကိုသာ သိရတယ်။ လေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက်တော့ မသိနိုင်သေးဘူး။ အရိယမဂ် ခဏကျတော့ အဲဒီ သစ္စာလေးပါးကို တစ်ပြိုင်နက်သိတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-

သင်ယူခြင်း စသည်ဖြင့် သစ္စာတစ်ပါးချင်းသိပုံ

ပဋိဝေဓါးပါး။ ။ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်

ကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ “မြင်စဲ ကြားစဲစသည်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက် သွားတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို အမှန်အတိုင်း မရှုမသိနိုင်ရင် တဏှာဖြင့် သာယာပြီးတော့လဲ စွဲလမ်းနိုင်တယ်။ ဒိဋ္ဌိဖြင့် အထင်အမြင်မှားပြီးတော့လဲ အတ္တအနေနဲ့ စွဲလမ်းနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရုပ်နာမ်တွေကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေဟာ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်ပြီး နှိပ်စက် တတ်သောကြောင့် ဆင်းရဲအစစ်အမှန် ဒုက္ခသစ္စာပဲ။ အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာ တရားတွေကို အကောင်းထင်ပြီး သာယာနှစ်သက်မှုက သမုဒယ သစ္စာ-ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အစစ်အမှန်ပဲစသည်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို ဆရာထံမှသင်ယူရတယ်။ အဲဒီလို သင်ယူပြီးသိတာကို ဥဂ္ဂဟပဋိဝေဓ- သင်ယူသောအားဖြင့် ထိုးထွင်းသိခြင်းလို့ ဆိုရပါတယ်။ အဲဒီလို သင်ယူထားတာထဲက နားမလည်တာရှိရင် မေးရတယ်။ အဲဒီလို မေးပြီး ဖြေရှင်းချက်သိနားလည်တာကို ပရိပုစ္ဆာပဋိဝေဓခေါ်တယ်။ ကြားနာပြီးသိတာကို သဝနပဋိဝေဓခေါ်တယ်။ အဲဒီလို သင်ယူ ကြားနာပြီး ရှုတ်တက်ဆောင်ထားတာကို ဓာရဏပဋိဝေဓခေါ်တယ်။ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်မှာ အဲဒီ ဒုက္ခနဲ့ သမုဒယသစ္စာတရားတွေ ရှုမှတ်ပြီးသိတာကို သမ္မသနပဋိဝေဓ ခေါ်တယ်။

ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ သမုဒယသစ္စာတို့ကို အရိယမဂ်မရောက်မီ ရှေးအဖို့က အဲဒီ ပဋိဝေဝေါးပါးလုံးဖြင့် သိရတယ်။ အဲဒီလို သိတဲ့အခါမှာ အဲဒီ သစ္စာ(၁၂)ပါးထဲက တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်။ (၂)ပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် မသိနိုင်ဘူး။ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂသစ္စာကိုလဲ တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်။ အဲဒီလို သိတာကလဲ ကြားနာပြီးတော့သာ သိနိုင်တယ်။ ရှုပြီးသိတဲ့ သမ္မသနအသိတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ကြားနာသိပုံကတော့ “ရှုပ်နာမ် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း မဖြစ်ပေါ်လာ တော့ပဲ ငြိမ်းတဲ့ နိရောဓသစ္စာဟာ (ဣဒ္ဓံ ကန္တံ မနာပံ) အလိုရှိအပ်နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်တဲ့ သဘောပဲ။ အဲဒီ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်စေနိုင်တဲ့ မဂ္ဂသစ္စာခေါ် မဂ်အကုသိုလ်မဟာလဲ အလိုရှိအပ်နှစ်သက်အပ် မြတ်နိုးအပ်တဲ့ သဘောပဲ” လို့ ဒီလိုကြားနာပြီး သိလျက်စိတ်ညွတ်ရုံမျှပါဘဲ။ အဲဒီနိရောဓနှင့် မဂ္ဂတို့ကို ရှုရတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီလို ကြားနာပြီး သိတဲ့အခါလဲ တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ရောက်အပ်သိအပ်လို့ ပဒမည်တဲ့ သစ္စာ လေးပါးကို ရှေးအဖို့က တစ်ပါးချင်းသာ သိတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ယခုပြောခဲ့တာက အညာယ ပဒံ-ဆိုတဲ့ ပါဠိအရ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြတဲ့အနက်ပါပဲ။ အဲဒါဟာ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ- ဆိုတဲ့ ဓမ္မပဒကို ကိုးကားပြီး ဖွင့်ပြချက်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဓမ္မပဒဂါထာမှာ ဆိုလိုရင်းကတော့ သစ္စာလေးပါးကိုတစ်ပါးချင်း သိတယ်လို့တော့ ဆိုလိုဟန်မတူပါဘူး။ သစ္စာဟူသမျှတွေထဲမှာ (ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂ-လို့) (၄)ပုဒ်ရှိတဲ့ သစ္စာဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်လို့သာ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက ပါဠိပညာရှိများ သတိပြုဖို့ ဆင်ခြင်ဖို့ပါပဲ။

အရိယမဂ်ခဏ၌ သစ္စာလေးပါး တစ်ပြိုင်နက်သိပုံ
 သမေဓွ ဓမ္မ-ဆိုတဲ့ပါဠိအရ အရိယမဂ်ခဏ၌ သစ္စာလေးပါးကို

တစ်ပြိုင်နက် သိပုံကတော့-မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိရောဓသစ္စာဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ မျက်မှောက်အာရုံပြုထားပြီး သိပါတယ်။ အဲဒီလို နိဗ္ဗာန်ကို သိလိုက်ရင် ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာတရားတွေကို ဆင်းရဲလို့လဲ သိနိုင်တော့တာပါပဲ။ အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေမှာ နှစ်သက်လိုချင်တတ်တဲ့ သမုဒယ သစ္စာဆိုတဲ့ တဏှာဟာလဲ ကင်းသင့်သမျှ ကင်းသွားတော့တာပါပဲ။ အဲဒီလို ကင်းသွားတဲ့အတွက် ပဟာနုပဋိဝေဓဆိုတဲ့ ပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားပါတယ်။ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတာဘဲ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့အတွက် ဘာဝနာပဋိဝေဓဆိုတဲ့ ဖြစ်ပွားစေသောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတစ်ပြိုင်နက် သိပုံကို “တီသုကိစ္စတော ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နိရောဓ အာရမ္မဏ ပဋိဝေဓော” လို့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

တီသု-ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂဟူသော သစ္စာသုံးပါးတို့၌၊ ကိစ္စတော ပဋိဝေဓော-ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စ၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်း ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏ နိရောဓ- နိရောဓသစ္စာ၌၊ အာရမ္မဏပဋိဝေဓော- အာရုံပြုလျက် သိခြင်းဖြစ်၏-တဲ့။

အဲဒီပါဠိ အနက်အရ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ “သစ္စာလေးအင်၊ သိပြီးလျှင်၊ မဂ်တွင် ပြိုင်တူ သိလေပြီ” လို့ စီထားပါတယ် အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၆) သစ္စာလေးအင်၊ သိပြီးလျှင် မဂ်တွင် ပြိုင်တူ သိလေပြီ။

ဝိပဿနာမဂ္ဂမီ သစ္စာလေးပါးဆိုင်ရာတရားကို သင်ကြားလေ့လာစဉ်ကရော၊ ဝိပဿနာရှုစဉ်ကရော သစ္စာလေးပါးကို တစ်ပြိုင်နက် မသိနိုင်ဘူး၊ တစ်ပါးချင်းသာ သိတယ်။ လေးပါးကိုတစ်ပြိုင်နက်

သေနိုင်ဘူး၊ တစ်ပါးချင်းသာသီတယ် အရိယမဂ် ခဏကျတော့ နိရောဓကို မျက်မှောက်ပြုပြီး သိခြင်းဖြင့် ကျန်သစ္စာသုံးပါးကို ကိစ္စပြီး သောအားဖြင့် သစ္စာလေးပါးလုံးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် သိသွားတယ်။ အဲဒီလို သိပြီးပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

**သစ္စာတစ်ပါးချင်းသိပုံနှင့် တစ်ပြိုင်နက်သိပုံ
ထပ်မံ၍ရှင်းပြချက်**

သစ္စာလေးပါးထဲက ဒုက္ခနဲ့ သမုဒယဆိုတာက ဝဋ်သုံးပါးထဲမှာ အတွင်းဝင်တဲ့ ဝဋ်သစ္စာ (၂)ပါးပဲ၊ နိရောဓနဲ့ မဂ္ဂဆိုတာက ဝဋ်သုံးပါးမှ ကင်းလွတ်တဲ့ ဝိဝဋ်သစ္စာ(၂)ပါးပဲ၊ အဲဒီ ဝဋ်သစ္စာ ဝိဝဋ်သစ္စာ (၂)မျိုးထဲမှာ ဝိဝဋ်သစ္စာကို ဝိပဿနာမရှုရဘူး၊ ဝဋ်သစ္စာ (၂)ပါးကိုသာ ရှုရမယ်လို့ အဋ္ဌကထာများမှာ အတိအလင်း ပြဆိုထားပါတယ်။ ပြဆိုပုံ ပါဠိကတော့-

“ဝဇ္ဇေ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ ဝိဝဇ္ဇေ နတ္ထိ အဘိနိဝေသော” တဲ့။ အနက်ကတော့ -

ဝဇ္ဇေ-ဒုက္ခနှင့် သမုဒယဟူသော ဝဋ်သစ္စာ (၂)ပါး၌ ကမ္မဋ္ဌာနာ ဘိနိဝေသော-ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်း- ရှုမှတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝိဝဇ္ဇေ-နိရောဓနှင့် မဂ္ဂဟူသော ဝိဝဋ်သစ္စာ (၂)ပါး၌၊ အဘိနိဝေသော-စ၍ နှလုံးသွင်းခြင်း ရှုမှတ် ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိပေ-တဲ့။

ဒါကြောင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ယခုဘဝတွင် ရရှိအောင် အားထုတ် လိုတဲ့သူဟာ မြင်ခိုက် ကြားခိုက်စသည်၌ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ နှစ်သက်လိုချင်မှုဆိုတဲ့ သမုဒယသစ္စာကို စပြီး ရှုရတယ်။ အဲဒီလို ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အဲဒီဒုက္ခသစ္စာကို တစ်ခုချင်း

သာသီရတယ်၊ မရှုခင်က ဖြစ်စေ၊ ရှုဆဲမှာဖြစ်စေ၊ “မဂ်ဉာဏ်ကို ရပါစေ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရပါစေ” လို့ စိတ်ညွတ်တိုင်း တောင့်တ မိတိုင်းလဲ မဂ္ဂသစ္စာနဲ့ နိရောဓသစ္စာကို တစ်ခုချင်းသာ သိရတယ်။ အဲဒါဟာ ရှေးအဖို့က သစ္စာတစ်ပါးချင်းသာ သိပုံပဲ။

ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီးတော့ သင်္ခါရ-ပေက္ခာဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့အခါကျတော့ ခဏမစဲပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုနေရင်းထဲက ရုပ်နာမ်တွေအားလုံး ချုပ်တဲ့နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်သိမြင် သွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကျန်တဲ့ သစ္စာသုံးပါးကိုလဲ ပိုင်းခြားသိနိုင်ခြင်း၊ ပယ်ခြင်း၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စများ ပြီးစီးသောအားဖြင့် သိသွားတယ်။ အဲဒါဟာ အရိယမဂ်ခဏ၌ သစ္စာလေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် သိပုံပါပဲ။ အဲဒီလို ရှေးအဖို့က သစ္စာတစ်ပါးချင်းကို သိပြီးသော အရိယမဂ်ခဏ၌ လေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် သိပြီးဖြစ်ရမယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတဲ့ အတိုင်း-

ယောဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဒံ-ရောက်အပ်သိအပ်သော သစ္စာလေးပါးကို၊ အညာယ-အရိယမဂ်သို့ မရောက်သေးမီ ရှေးအဖို့က အသီးသီးသိပြီး၍၊ ဓမ္မ-သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ သမေစ္စ-အရိယမဂ်ခဏ၌ တစ်ပြိုင်နက် သိပြီး၍-လို့ အနက်မြန်မာပြန်ခဲ့ပါတယ်။

တစ်နည်း အနက်ပြန်ဆိုဖော်ပြချက်

တစ်နည်း ပြန်မယ်ဆိုရင်လဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-ဘုရားဟောပါဠိများစွာတို့မှာ ပဒံ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဟောလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီပါဠိတော်များစွာတို့နှင့်အညီ-ပဒံ-

ရောက်အပ်-သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ အညာယ-မျက်မှောက် အာရုံ ပြုသောအားဖြင့်သိ၍-ဝါ-သိလျက်၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါးလုံးကို၊ သမေစ္စ-တစ်ပြိုင်နက် သိပြီး၍-လို့၊ ဒီလိုအနက်ပြန်ရင်လဲ သင့်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ “တီသု ကိစ္စတော ပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နိရောဓေ အာရမ္မဏပဋိဝေဓော”လို့ ပြဆိုထားတဲ့ အခြားအဋ္ဌကထာများနှင့်လဲ ညီပါတယ်။ အဲဒီအနက်အရ ဆောင်ပုဒ်ကိုလဲ “နိဗ္ဗာန်မြင်ကာ၊ လေးသစ္စာ၊ မဂ်မှာပြိုင်တူ သိလေပြီ”လို့ စီထားပါတယ်။ အဲဒါကိုလဲ ဆိုကြရမယ်။

နိဗ္ဗာန်မြင်ကာ၊ လေးသစ္စာ၊ မဂ်မှာ ပြိုင်တူ သိလေပြီ။

ဇုတိယပါဒ စသညံ အနက်ပြန်ဆို မေါ်မြချက်

အာသဝါနံ ပဟာနံ-အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ-အာသဝေါတရားတို့ကိုပယ်ခြင်း=အာသဝေါ တရားတို့၏ ကင်းခြင်းကို၊ ဝိဝဇ္ဇံ ဒိသ္မာန-ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အထင်အရှား ဆင်ခြင်လျက် သိမြင်ပြီး၍-တဲ့၊ အဲဒါကို “အာသဝများ၊ ကင်းရှင်းသွား၊ ထင်ရှားဆင်ခြင် သိလေပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အာသဝများ၊ ကင်းရှင်းသွား၊ ထင်ရှားဆင်ခြင် သိလေပြီ။

နောက်ပြီးတော့-သဗ္ဗုပဓိနံ-အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့၏၊ ပရိက္ခယာ ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ နော သဇ္ဇတိ-ဘယ်အရာ၌မျှ မငြိကပ် မတွယ်တာတော့ပေ၊ ပါဠိဂါထာမှာ ပရိက္ခယာ-နော-လို့ ရှိတယ်။ အဋ္ဌကထာမှာ ပရိက္ခယတ္တာ ကတ္တစိ အသဇ္ဇမာနောလို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ အဲဒီအဖွင့်နှင့်အညီ-နော-ဆိုတဲ့ ပဋိသေပုဒ်ကို-နော သဇ္ဇတိ- ဘယ်အရာ၌မျှ မငြိကပ် မတွယ်တာတော့ပေ-လို့ အနက်ပြန်လိုက်ရ

တာပါပဲ။ အနက်ပြန်ပုံကတော့ ထူးဆန်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြားနည်းဖြင့်ပြန်ဖို့ မရှိတဲ့အတွက် အဋ္ဌကထာဖွင့်ပြချက်ရှိပြီး ပြန်လိုက်ရတာပါပဲ။ အဲဒီအပိုဒ်အရ ဆောင်ပုဒ်ကိုတော့ “လေးဥပဓိ ကုန်လေဘိ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာ ကင်းလေပြီ” လို့ စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လေးဥပဓိ၊ ကုန်လေဘိ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာကင်းလေပြီ။

ဥပဓိဆိုတာ ကပ်ပြီးတည်ရာတွေပဲ။ ဘာတွေကကပ်ပြီးတည်နေကြသလဲဆိုရင် တရားဒေသနာတော်အရအားဖြင့်တော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၊ သင်္ခါရဆင်းရဲတွေ ကပ်ပြီး တည်နေကြပါတယ်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေဖြစ်နေရင် အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ကိုမှီပြီး ကိုယ်ဆင်းရဲစသည်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို ခန္ဓုပဓိလို့ ခေါ်တယ်။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ၊ ကိလေသာတွေ၊ အဘိသင်္ခါရဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတွေကို မှီပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲတွေဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကာမဂုဏ်တွေကို ကာမုပဓိလို့ ခေါ်တယ်။ ကိလေသာတွေကို ကိလေသုပဓိလို့ ခေါ်တယ်။ ကံတွေကို အဘိသင်္ခါရုပဓိလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီဥပဓိအလုံးစုံ ကုန်နေသောကြောင့် ဘယ်မှာမျှ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်း မရှိတော့ဘူးတဲ့။ အထူးအားဖြင့်တော့ ကိလေသာဥပဓိတွေကုန်နေသောကြောင့် ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း ကင်းတာပါပဲ။ နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှေးဂါထာများနဲ့ အနက်ရော ဆောင်ပုဒ်ရော အတူတူပါပဲ။ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။

သီတင်းကျွတ်လကွယ်နေ့က ဟောပြခဲ့တဲ့ အမှတ်(၂)ဂါထာမှာ အမှတ်(၁၆)ဂါထာအထိ (၁၅)ဂါထာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားဟောပြတော်မူပြီးတဲ့အခါ နိဗ္ဗိတဘုရားက ဒီလို ချီးကျူးအနုမောဒနာ ပြုတော်မူပါတယ်။

နိဗ္ဗိတဘုရားက ချီးကျူးအနုမောဒနာပြုပုံ

(၁၇) သဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝါ တထေဝ တေံ၊
 ယော သော ဝေဝိဟာရီ ဒန္တော ဘိက္ခု။
 သဗ္ဗသံယောဇနယောဂဝီတိဝတ္ထော၊
 သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

ဘဂဝိ-ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တေံ-
 အရှင်ဘုရား ဖြေကြားတော်မူသော ဤစကားအားလုံးသည်၊ အဒ္ဓါ-
 မချွတ်ကေနိ၊ တထေဝ-ထိုဖြေကြား ဟောပြသည့်အတိုင်းပင် မှန်လှ
 ပါပေသည်တဲ့။ အမှတ်(၂)ဂါထာမှာ ယဿမင်္ဂလာသမုဟတာသေ-
 ဆိုတဲ့ စကားမှစပြီး အမှတ်(၁၆)ဂါထာ၌ သဗ္ဗပဓိနံ ပရိက္ခယာနော၊
 သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ-လို့ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံးစကားတော်
 တိုင်အောင် ဖြေကြားဟောပြတော်မူတဲ့အတိုင်း မချွတ်ကေနိ မှန်လှပါ
 ပေတယ်တဲ့၊ မှန်ပုံကို အတိုချုပ်အားဖြင့် ဒီလိုဖော်ပြပြီး ချီးကျူးတော်
 မူပါတယ်။

ယော သော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝေဝိဟာရီ-
 လောကီမင်္ဂလာဟူသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်ရမည် စသည်ဖြင့် အရှင်မြတ်
 ဘုရား ဟောကြား ဖြေဆိုတော်မူတဲ့အတိုင်း ကျင့်သုံးနေလေ့ရှိ၏၊ ဝါ-
 ကျင့်သုံး နေလေ့ရှိသော၊ ယော သော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊
 ဒန္တော-ကိလေသာဟူသော ရိုင်းစိုင်းခြင်း ကင်းလျက် ယဉ်ကျေးပြီးသည်၊
 ဟောတိ-ဖြစ်ပါပေ၏၊ သဗ္ဗသံယောဇနယောဂဝီတိဝတ္ထော-အလုံး
 စုံသော သံယောဇဉ်တို့နှင့် အလုံးစုံသောယောဂတို့ကို ကျော်လွန်ပြီး
 သည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေ၏တဲ့။

သံယောဇဉ် (၁၀)ပါး

သံယောဇဉ်ဆိုတာ သံသရာထဲမှ မထွက်မြောက်နိုင်အောင် ချည်နှောင်ထားတဲ့ နောင်ကြိုးသဖွယ်ဖြစ်တဲ့ တရားတွေပဲ။ အဲဒီ သံယောဇဉ်အားလုံးကိုလဲ လွန်မြောက်သွားပါပြီတဲ့။ သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်တယ်ဆိုတာ သံယောဇဉ်တွေကို ဖြစ်နိုင်ခွင့်မရှိတော့ဘဲ ကုန်သွားတာ ကင်းသွားတာ ကင်းရှင်းသွားတာပါပဲ။ အဲဒီသံယောဇဉ် ကြိုးတွေက (၁၀)ပါးရှိတယ်။

(၁) ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို သာယာနှစ်သက် တပ်မက်ဘာက ကာမရာဂ သံယောဇဉ်တဲ့။ အဲဒီ ကာမရာဂ သံယောဇဉ်ရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရူပဗြဟ္မာဘဝ အရူပဗြဟ္မာဘဝသို့ ရောက်နေပေမယ်လို့ အဲဒီဘဝက အသက်တမ်းကုန်လို့ စုတေတဲ့အခါ ကာမဘဝသို့ ပြန်ရောက်လာတာဘဲ။ ချည်နှောင်ထားတဲ့ကြိုးက ဆွဲချလိုက်သလိုပါပဲ။

(၂) ဘဝကို ခင်မင်တွယ်တာနေတာက ဘဝရာဂ သံယောဇဉ် တဲ့။ အဲဒီ သံယောဇဉ်ရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဘဝပြတ်သွားမှာကို အလို မရှိဘူး။ ဘဝထဲမှာ အမြဲပျော်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဘဝမှ ကင်းလွတ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်နိုင်ဘူး။

(၃) အလိုမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အာရုံများကို အကြောင်းပြုပြီး စိတ်ဆိုးထိပါး ဖြစ်မှားတတ်တဲ့ ဒေါသ-က ပဋိဿသံယောဇဉ်တဲ့။ အဲဒီ သံယောဇဉ်ရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အနိဋ္ဌာရုံနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါ အများအပြားဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲရတတ်တယ်။

(၄) ကိုယ့်ကို အထင်ကြီးပြီး ဘဝင်မြင့်တာက မာနသံယောဇဉ်တဲ့။ အဲဒီ သံယောဇဉ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ခုကို ဂုဏ်ယူပြီးတော့ မာန်တက်ပြီး ဘဝင်မြင့်နေတတ်တယ်။

(၅) ရုပ်နာမ်တွေကိုပင် အတ္တကောင်လို့ အထင်အမြင်မှား

တာက ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်ပဲ။ ကံ ကံ၏အကျိုးမရှိ စသည်ဖြင့် အထင်အမြင် မှားတာလဲ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်ပဲ။

(၆) ဘုရား တရား သံဃာအစစ်အမှန်တွေကို ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလား၊ စသည်ဖြင့် ဝေဖန်စဉ်းစားတာက ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ် တဲ့။

(၇) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ အလွတ်ဖြစ်တဲ့ ဘာသာရေး အလေ့ အကျင့်မှားတွေကို အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန်ထင်တာက သီလဗ္ဗတ သံယောဇဉ်တဲ့။ ဒီ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတသံယောဇဉ် သုံးပါးရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အပါယ်လေးပါးမှ မလွတ်သေးဘူး၊ ကုသိုလ်ကံအားကောင်း လို့ သုဂတိဘဝတွေမှာ ဖြစ်နေပေမယ်လို့ အကြောင်းမညီညွတ်တဲ့ တစ်နေ့တစ်ချိန်မှာ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်နိုင်သေးတာဘဲ။

(၈) သူတစ်ပါးကောင်းစားတာကို မနာလိုတာက ဣဿာ သံယောဇဉ်တဲ့။

(၉) မိမိနဲ့စပ်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းများ ဂုဏ်များ ပုဂ္ဂိုလ်များကို သူတစ်ပါးနဲ့ မစပ်ဆိုင်စေချင်တဲ့ ဝန်တိုမှုက မစ္ဆရိယသံယောဇဉ်တဲ့။

(၁၀) မမြဲ ဆင်းရဲ အတ္တမဟုတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို မြဲတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေနဲ့ အတ္တကောင်အနေဖြင့် မှားယွင်းစွာ သိတာက အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ်တဲ့။ ဒီ အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်နှောင်ကြိုး မကင်းသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး သံသရာဝဋ်ထဲမှ မလွတ်မြောက်ဘူး၊ ယခုပြောပြနေဆဲ ရဟန်းမှာတော့ အဲဒီ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ သံယောဇဉ် ကြိုးတွေ အကုန်လုံး ကင်းရှင်းနေပါပြီတဲ့။

နောက်ပြီးတော့ ယောဂလေးပါးကိုလဲ ကျော်လွန်သွားပါပြီ။ ကင်းရှင်းနေပါပြီတဲ့။ ယောဂဆိုတာလဲ သံသရာဝဋ်ထဲ ယှဉ်စေတတ်တဲ့ တရားပါဘဲ။ အဲဒါက (၁)ကာမယောဂ (၂)ဘဝယောဂ၊ (၃)ဒိဋ္ဌိယောဂ

(၄)အဝိဇ္ဇာယောဂလို့ (၄)ပါးရှိတယ်။ ကာမယောဂဆိုတာ ကာမရာဂ သံယောဇဉ်နဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဘဝယောဂဆိုတာလဲ ဘဝရာဂ သံယောဇဉ်နဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဒိဋ္ဌိယောဂ အဝိဇ္ဇာယောဂဆိုတာတွေလဲ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ် အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ် ဆိုတာတွေနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဒါကြောင့် သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ရင် ယောဂကိုလဲ လွန်မြောက်တော့တာပါပဲ။ အဲဒီစကားရပ်တွေကို ဒီလိုဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်။ “ဘုရားဗုဒ္ဓ၊ ဟောသမျှ၊ မုချကေန မှန်ပေသည်။ ဟောတိုင်းကျင့်ကာ၊ နေသူဟာ၊ ကောင်းစွာယဉ်ကျေး နေပေသည်။ ယောဂလေးအင်၊ သံယောဇဉ်၊ ကင်းစင် လုံးဝလွတ်မြောက်သည်”တဲ့။ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်တွေကို ဆိုကြ ရမယ်။

(၁၇) ဘုရား ဗုဒ္ဓ၊ ဟောသမျှ၊ မုချ ကေန မှန်ပေသည်။
 ဟောတိုင်းကျင့်ကာ၊ နေသူဟာ၊ ကောင်းစွာယဉ်
 ကျေးနေပေသည်။
 ယောဂလေးအင်၊ သံယောဇဉ်၊ ကင်းစင်လုံးဝလွတ်
 မြောက်သည်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှေးဂါထာများနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတာနဲ့ နည်းနည်းကွဲရ အောင်လို့ ဆောင်ပုဒ်ကိုတော့ “သို့ဖြစ်သူဟာ၊ လောကမှာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနေရသည်”လို့ အနည်းငယ် ပြင်စီထားပါတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမည်။

သို့ဖြစ်သူဟာ၊ လောကမှာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနေရသည်။
 ဒီ အမှတ်(၁၇)ဂါထာကတော့ နိဗ္ဗိတရုပ်ပွား ဘုရားကချီးကျူး အနုမောဒနာပြုတဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် တရားတော်ဟာ ပြီးဆုံးသွားပါပြီ။

တရားနာခြင်း၏ အကျိုး

ဒီ သုတ်တရားတော်ကို နာရတဲ့အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းပုံကို သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလိုဖော်ပြထားပါတယ်။

သုတ္တပရိယောသာနေ ကောဋိသတသဟဿဒေဝတာနံ အဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိံ အဟောသိ၊ သောတာပတ္တိံ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ ဖလပ္ပတ္တာ ပန ဂဏနတော အသင်္ချေယျာတိ။

သုတ္တပရိယောသာနေ-သုတ်တရားတော်၏ အဆုံး၌၊ ကောဋိသတ သဟဿဒေဝတာနံ-ကုဋေတစ်သိန်းသော နတ် ဗြဟ္မာ တို့အား၊ အဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိံ-အမြတ်ဆုံးအရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်လေပြီ၊ သောတာပတ္တိံ သကဒါဂါမိ အနာဂါမိဖလပ္ပတ္တာ ပန- သောတာပတ္တိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ်များသို့ ရောက် ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ ဂဏနတော-အရေအတွက် ဂဏန်း အားဖြင့်၊ အသင်္ချေယျာ၊ မရေတွက်နိုင်အောင်ပင် များကုန်၏၊ ဣတိ- ဤတွင် သုတ်တစ်ခု အဖွင့်ပြီး၏။

ရဟန္တာ ကုဋေတစ်သိန်း။ ။ဒီ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်ကို ကြားနာနေရင်း နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ တွေဟာ ကုဋေတစ်သိန်းတောင် ရှိပါသတဲ့။ သောတာပန် သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ ဖြစ်သွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ မရေမတွက်နိုင်အောင် များပါသတဲ့။ အဲဒီလို တရားနာနေရင်း ဟောပြောတဲ့ တရားကို သိနား လည်ပြီး နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်နိုင်ကြတာဟာ တရားထူးရသွားကြ တာဟာ အလွန်ပင် အံ့ဩစရာ ကောင်းလှပါပေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ယခု ဂါထာတစ်ပုဒ်ချင်း အကျယ်ချဲ့ပြီး ဟောနေတာတောင် နားလည် ဖို့ရာ သိပ်မလွယ်သောကြောင့်ပါပဲ။ ဒီလို နားလည်ပြီး တရားထူးကို အလွယ်တကူနဲ့ ရသွားကြတာတွေဟာ ပါရမီထူးရှိနေကြလို့ပါပဲ။

ပါရမီထူးဆိုတာလဲ တစ်ခြား မဟုတ်ပါဘူး။ ယခုလို နာကြားပြီး ရှုမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ အလေ့အကျင့်ပါပဲ။ ယခုလို တရားနာပြီး ရှုမှတ် ကျင့်သုံးတာ ပါရမီထူးပဲ။ ယခု တရားကျင့်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ယခုဘဝ အကြောင်းမညီညွတ်လို့ တရားထူးကိုမရသေးရင် နောင် ကာလ ဒုတိယဘဝ တတိယဘဝစသည်မှာ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဟောပြောတဲ့တရားကို နာနေရင်းလဲ တရားထူးတရားမြတ်ကို အလွယ် တကူနဲ့ ရသွားနိုင်တယ်။ နတ်ပြည်ရောက် သွားရင်လဲ အဲဒီနတ်ပြည်မှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ဟောပြောတတ်တဲ့ နတ်ဓမ္မကထိကတွေ ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ နတ်ဓမ္မကထိကတို့၏ တရားကိုနာရင်းလဲ တရားထူး ရသွားနိုင်တယ်။ ဗြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားရင်လဲ ဗြဟ္မာဓမ္မကထိက တို့၏ တရားကိုနာရင်းလဲ တရားထူးရနိုင်တယ်။

နတ်ဘဝမှာ ပြန်ပြီး သင်္ဃီရလျှင်
ချက်ခြင်း တရားထူး ရနိုင်တယ်

နတ်ဖြစ်သွားရင် နတ်ကိုယ်ထဲမှာ ရုပ်တွေက အင်မတန် သန့်ရှင်း ကြည်လင်တယ်။ အဲဒီ ကြည်လင်သန့်ရှင်းတဲ့ ရုပ်ကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်ကလဲ ထက်မြက်တယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးဘဝတုန်းက အားထုတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ တရားကိုသတိရလျှင် ချက်ခြင်းပင် နှလုံးသွင်းပြီး တရားထူးကို ရတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် -

“ဒန္တာ ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ ခေါ သော သတ္တော
ဓိပ္ပမေဝ ပိသေသဘာဂီ ဟောတီ”

လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မူပါတယ်။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ သတုပ္ပါဒေါ-ရှေးဘဝတုန်းက

အားထုတ်ခဲ့တဲ့တရားကို သတိရခြင်းသည်၊ ဒန္တော-ဇနေးသော်ဇနေးရာ သေး၏။ အထခေါ- စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား၊ သောသတ္တော-ရှေးဘဝ တုန်းက တရားအားထုတ် ခဲ့ဖူးကြောင်း သတိရသောထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ခိပ္ပမေဝ-လျင်မြန်စွာသာလျှင်၊ ဝိသေသဘာဂီ-တရားထူးကို ရခြင်းအဖို့ ရှိသည်။ ဟောတီ-ဖြစ်ပေ၏-တဲ့။ (အံ-၁၊ ၅၀၅)

နတ်ပြည်ရောက်ခါစ နတ်မိတ်ဆွေတွေနဲ့ နှုတ်ဆက်ပြောဆို နေခြင်းစသည်ကြောင့် ရှေးဘဝကို ပြန်မစဉ်းစားမိတဲ့အတွက် ရှေးဘဝ တုန်းက နှလုံးသွင်း အားထုတ်ခဲ့မိတဲ့တရားကို သတိမရဘဲ ကြာမြင့်နေ မယ်ဆိုရင် ကြာမြင့်နေနိုင်ပါတယ်-တဲ့။ ဒါပေမယ့် ရှေးကနှလုံးသွင်းဖူးတဲ့ တရားကို သတိရရင် တရားထူးရတာကတော့ မနွေးဘူး၊ လျင်မြန်စွာ တရားထူးကို ရတတ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဝိပဿနာဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အကြောင်းညီညွတ်ရင် ယခု မျက်မှောက်ဘဝမှာပဲ တရားထူး တရားမြတ်တွေကို ရသွားကြပါလိမ့်မယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အားထုတ်ရင် ယခုဘဝမှာ ရဖို့ကပဲ များပါလိမ့်မယ်။ အကြောင်းမညီ ညွတ်လို့ ယခုဘဝမှာ တရားထူးကို မရသေးရင် ဒုတိယဘဝ တတိယ ဘဝစသော နောက်ကာလမှာ အရိယမဂ်ဖိုလ် တရားထူးကို အလွယ် တကူနဲ့ ရဖို့ရာ သေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်မှာ ဟောကြားဖွင့်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း မနစ်မဆုတ် အားထုတ်သွားကြရုံပဲ။

အဲဒီလို မနစ်မဆုတ် ရှုမှတ် အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့ အလို ရှိအပ်သောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် တရားဇော်ဦး၏။

နောက်ဆက်တွဲ
တရားဆွေးနွေးပွဲမှတ်တမ်း
မထမအကြိမ်

- ကျင်းပရာဌာန။ သာသနမလဝိသောနေသိမ်တော်၊ သာသနာ
ရိပ်သာ၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ကျင်းပသည့်ရက် ။ ၁၃၃၇-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော်(၄)ရက်
နံနက် (၇)နာရီ။
- သဘာပတိ ။ သဒ္ဓမ္မသီတဂူဆရာတော် ပုသိမ်မြို့။
- အခမ်းအနားမှူး ။ ရွှေစည်ဆရာတော် မန္တလေးမြို့။

အခမ်းအနားမှူး၏ လေ့ကျင့်ထားချက်
ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်
အရ ယခုအခါ တရားဆွေးနွေးပွဲ စတင်ကျင်းပပါမည်။ ရှေးဦးစွာ
အခမ်းအနား အစီအစဉ်ကို ဖတ်ကြားလျှောက်ထားပါမည်။

- (၁) ပုသိမ်မြို့ သဒ္ဓမ္မသီတဂူ သဘာပတိဆရာတော်ဘုရားက
သဘာပတိမိန့်ခွန်း ဖြန့်ကြားရန်။
- (၂) မေမြို့ သတိပဋ္ဌာန်ရိပ်သာဆရာတော် ဦးအာစာရက ဆွေး
နွေးတင်ပြရန်။
- (၃) မော်လမြိုင်၊ တောင်တိုင်းမဟာစည်ရိပ်သာ ဆရာတော်
ဦးသံဝရကဆွေးနွေးတင်ပြရန်။
- (၄) ညောင်ကန်-အရှင်ကုဗ္ဗက-က ဆွေးနွေးတင်ပြရန်။
- (၅) ပျဉ်းမနား ပြန်ကပြေးရိပ်သာ ဦးဇဠိလက ဆွေးနွေးတင်ပြ
ရန်။
- (၆) ဆင်ဖြူကျွန်း ရွှေမန်းဦးပဝရက ဆွေးနွေးတင်ပြရန်။

(၇) မုံရွာမြို့ စန်းမြရောင်ခြည်ဆရာတော် ဦးနန္ဒိသာရက
ဆွေးနွေးတင်ပြရန်။

ဒီ (၇)ပါးတို့က ဆွေးနွေးတင်ပြရန် အစီအစဉ်ပြုလုပ်
ထားပါသည်ဘုရား။ တစ်ပါးကို (၁၀)မိနစ်စီခန့်ဖြင့်ဆိုလျှင် အချိန်(၁)
နာရီ ကျော်ကျော်မျှ ကုန်သွားပါလိမ့်မည်။ ယခုအမှတ်စဉ်(၁)အရ
သဘာပတိ သဒ္ဓမ္မသီတဂူ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သဘာပတိမိန့်ခွန်း
မြွက်ကြားတော်မူပါလိမ့်မည်ဘုရား။

သဘာပတိမိန့်ခွန်း

ယခုနေအခါမှာ သာသနာ့ရိပ်သာဆိုတဲ့အမည်ဖြင့် အနယ်နယ်
အရပ်ရပ်မှာ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ပြီး သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို
ဟောကြား ညွှန်ပြနေကြတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနတွေဟာ ရာနှင့်ချီပြီးများပြား
ပြန့်ပွားလျက် ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီရိပ်သာတွေက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
နာယကဆရာတော်တွေဟာ မိမိတို့လျှောက်လာခဲ့ရတဲ့ ပဋိပတ်ညွှန်ကြား
ပြသခြင်း လမ်းစဉ်ကြားမှာ ယောဂီအမျိုးမျိုးတို့၏ အတွေ့အသိ
ပြောကြားပုံတွေများစွာပင် ရှိခဲ့ပါတယ်။ တပည့်ယောဂီတို့က သူတို့၏
အတ္တတ္တခန္ဓာကိုယ်မှာ မည်သို့မည်ပုံရှုမှတ်ပြီး မည်သို့တွေ့ကြုံရတယ်၊
ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်တွေကို ဘယ်လိုတွေ့ရတယ်-ဆိုတာတွေကို လျှောက်
ကြားတဲ့အခါ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယများက မည်သို့မည်ပုံ ညွှန်ကြားပြုပြင်
ပေးခဲ့ရတယ်-ဆိုတာရယ် အဲဒီလို ညွှန်ကြားပေးတဲ့အတွက် အခက်
အခဲများကို တွေ့သိလာပုံစသည်တို့ကို တင်ပြဆွေးနွေးတော်မူကြရန်နှင့်
သံသယရှိသည့်အချက်များကိုလဲ တင်ပြဆွေးနွေးကြရန် ဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒီလို ဟောကြားပုံ ထူးထူးခြားခြား တွေ့သိပုံများဟာ ယခုကြားနာ
သူတို့မှာ အလွန်မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှပါလိမ့်မယ်။ နောင်လာ

နောက်ပွား ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်လဲ နည်းယူဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ် အားတက် ဖွယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဆေးဆရာအမျိုးမျိုး၊ ဆေးမျိုး မျိုးနဲ့ ကုလို့မရတဲ့ ရောဂါဝေဒနာတွေဟာ ရှုမှတ်နေရင်း ပျောက်သွားကြ တာလဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတရားမြတ် ဆေးဖြင့် ပျောက်ကင်းသွားတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ တရားတော်ကို ဆေးလိုဆိုနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကတော့ မိလိန္ဒပဏ္ဍာပါဠိတော်မှာ ဒီလိုပြဆိုထားတာ ရှိပါတယ်။

ယေ ကေစိ ဩသဓာ လောကေ၊

ဝိဇ္ဇန္တိ ဝိဝိဓာ ဗဟူ။

ဓမ္မောသသေမံ နတ္ထိံ၊

တေံ ပိဝထ ဘိက္ခဝေါ-တဲ့။

လောကေ-လောက၌၊ ဝိဝိဓာ ဗဟူ-အမျိုးမျိုးအစားစား များစွာ ကုန်သော၊ ယေကေစိ ဩသဓာ-အလုံးစုံသော ဆေးတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တေသု-ထိုလောကမှာ ရှိကြတဲ့ ဆေးတို့တွင်၊ ဓမ္မောသသေမံ-တရား တော် မြတ်ဆေးအလား ထူးခြားထက်မြက်သော ဆေးမည်သည်၊ နတ္ထိံ-မရှိပေ၊ ဘိက္ခဝေါ-ရဟန်းတို့၊ တေံ- အကောင်းဆုံးဖြစ်သော ဤတရားဆေးကို၊ ပိဝထ-သောက်ကြ၊ သုံးဆောင်မှီဝဲကြပါကုန်လော့-တဲ့။

လောကမှာရှိကြတဲ့ ဆေးတွေကတော့ ရုပ်ကိုယ်မှာဖြစ်တဲ့ ရောဂါကိုသာ ပျောက်စေနိုင်တယ်။ စိတ်ရောဂါကိုတော့ မပျောက်စေ နိုင်ဘူး။ ရုပ်ရောဂါထဲမှလဲ တချို့ရောဂါတွေကို မပျောက်စေနိုင်ဘူး။ တရားဆေးကတော့ လောဘ ဒေါသအစရှိတဲ့ စိတ်ရောဂါတွေကိုလဲ ပျောက်စေနိုင်တယ်။ အဲဒီ စိတ်ရောဂါတွေ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ

လောက်ပျောက်ရင် အပါယ်လေးပါး ဆင်းရဲစသည်မှ လုံးဝကင်းလွတ် တော့တာပဲ။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ခေါ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော ဝိပဿနာ ဆေးနှင့် အရဟတ္တမဂ်ဆေးကို သောက်သုံးလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ကိလေသာရောဂါတွေ အကုန်ပျောက်ကင်းပြီ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းမှ အပြီးတိုင် လွတ်မြောက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါတွင်မကသေးဘူး။ ဝိပဿနာဆေးဖြင့် ရောဂါဝေဒနာတွေကိုလဲ ပျောက်စေနိုင်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်မှာ နောက်ဆုံးဝါမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလောက်အောင် အလွန်ပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဘယ်ဆေးကိုမှ မသုံးဆောင်နိုင်ဘဲ ဝိပဿနာဆေးဖြင့်ပင် ပျောက်ကင်းစေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်တရားဆေးဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်။ အဲဒီလို အမြတ်ဆုံးဆေးတော်ကြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ရုပ်ရောဂါတွင်မက စိတ်ရောဂါ တွေကိုပါ အမြစ်ပြတ်ပျောက်ငြိမ်း စေနိုင်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်စသော တရား ဆေးတော်ကြီးကို သောက်သုံးဖို့ဝဲကြဖို့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်မှာ တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ အမိန့်တော်အတိုင်း ဘုရားတပည့်တော်တို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာတွေဟာ အဲဒီတရားဆေးတော်ကြီးကို လက်ကိုင်ပြုပြီး လောကသူ လောကသား ဝေဒနာသည်တွေကို ကုစားနေတယ်-ဆိုရင်လဲ မမှား ပါဘူး။ အဲဒီလို ကုသရာမှာ ဘယ်ဆရာတော်ကဘယ်လိုဟောပြီး ကုသလိုက်လို့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဘယ်လိုရောဂါတွေ ပျောက်သွား တယ်၊ ရောဂါထဲမှာ ကိလေသာရောဂါဟာ အကြီးဆုံးပဲ။ အဲဒီ ကိလေသာရောဂါတွေနှင့်တကွ ကိလေသာမှဖြစ်လာတဲ့ ဝိပါကဝဋ်ဆိုင်ရာ ရုပ်ရောဂါတွေ ပျောက်ကင်းသွားတယ်-ဆိုတာကို အရှင်ဘုရားတို့ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့်အတိုင်း တင်ပြဆွေးနွေးကြဖို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့ဟာ မိမိကိုယ်တိုင် ကြားသိတွေ့ကြုံ

ကြာရတဲ့ ထူးခြားချက်များကို အခြားဆရာတော်များလဲ ဗဟုသုတဖြစ် ပွားရအောင်၊ ဒကာ ဒကာမတွေလဲ ကြားနာရပြီးတော့ သဒ္ဓါတရား တိုးပွားသောအားဖြင့် ပဋိပတ္တိ သာသနာတော်ကြီးကို အားပေးနိုင်အောင် တင်ပြဆွေးနွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို တင်ပြဆွေးနွေးပြီးတော့ ရှေ့အဖို့မှာ ဒါထက်တိုးပြီး ကုစားနိုင်အောင် ကြိုးစား မယ်၊ ဒါထက် တိုးပြီး ရောဂါသည်တွေ ရောဂါပျောက်အောင် ကြိုးစားမယ်-ဆိုတဲ့ စေတနာတွေနဲ့ အားထုတ်တော်မူသွားနိုင်ကြရန်အတွက် ဘုရား တပည့်တော်က အနူးအညွတ်တောင်းပန်ပါတယ်-အရင်ဘုရားတို့။

သာဓု - သာဓု - သာဓု

အစီအစဉ် နံပါတ်(၁)အရ သဘာပတိဆရာတော် ဘုရား ကြီးက မိန့်ခွန်းစကား မိန့်ကြားပြီးပါပြီ။ ယခု အစီအစဉ် နံပါတ်(၂)အရ မေမြို့ သစ်တောလမ်း၊ သတိပဋ္ဌာန်သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးအာစာရအရှင်မြတ်က တရားဆွေးနွေး တင်ပြပါလိမ့်မယ်။ ဆရာတော် ဦးအာစာရအရှင်ဘုရား၊ တရားဆွေးနွေးရန် ကြွတော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

(ဤဆရာတော်ပြောသည့် သမာပတ်ဝင်စားပုံမှာ ဤဆွေးနွေးပွဲ မှတ်တမ်း၌ ဖော်ပြရန်မသင့်သောကြောင့် ဤအရာ၌မပြတ် ရွှင်းချန်ထား လိုက်သည်။) (မဟာစည်ဆရာတော်)

အစီအစဉ်နံပါတ်(၂)အရ ဆရာတော်ဦးအာစာရက ဆွေးနွေး တင်ပြပြီးပါပြီ။ ယခုအစီအစဉ်နံပါတ်(၃)အရ မော်လမြိုင်မြို့ တောင်ပိုင်း ကလေး မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဦးသံဝရက မိမိ၏ အတွေ့အကြုံများကို ယခုစည်းဝေးတည်ရှိနေကြသော ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်တို့၏ မျက်မှောက်မှာ ဆွေးနွေးတင်ပြပါလိမ့်မယ်။ ဆရာတော် ဦးသံဝရကြွတော်မူပါအရှင်ဘုရား။

ဆရာတော်ဦးသံဝရ၏ တင်ပြဆွေးနွေးချက်

ဘုရားတပည့်တော် တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မသင့်
လျော်ဘူး မြင်လိုရှိရင် အားမနာဘဲ ပြုပြင်ပေးတော်မူကြပါရန် အကြံ
ဉာဏ်သစ် ပေးတော်မူကြပါရန် ရှေးဦးစွာ ပန်ကြားလျှောက်ထား
ပါသည်ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်၏ အလုပ်ကတော့ စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေး
အနေနဲ့ လုပ်ရတာတွေများပါတယ်။

ရှုမှတ်တတ်အောင် သင်ပြပုံ

တပည့်တော်တို့ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်ဖို့ရာ သေသေ
ချာချာပြောပြပေမယ့် မမှတ်တတ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးယောဂီကြီး
များကိုလဲ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘုရားတပည့်တော်က “ကဲ-
ဒကာမကြီး ဒီလိုဆိုရင် ထိုင်တယ် ထိတယ်-လို့ မှတ်ပါ” လို့ ပြောပြီးတော့
စိတ်စိုက်ပြီး ထိထိမိမိ ရှုမှတ်ပုံကို သေသေချာချာ ပြောရပါတယ်။ အဲဒါကိုလဲ
မမှတ်တတ်သေးဘူးဆိုရင် “လက်နှစ်ဘက်ထိထား၊ အဲဒီ လက်ချင်း
ထိတာကို စိတ်နဲ့စိုက်ပြီး ထိတယ် ထိတယ်” လို့ မပြတ်မှတ်နေပါ-လို့
ပြောပါတယ်။ အဲဒီလို မှတ်နေရင်းလဲ အသက်ကို မှန်မှန်ရှုပါ-လို့ပြောပါတယ်။
အဲဒီလို အသက်ကို မှန်မှန်ရှုနေရင်းက လက်ကထိတာကို ထိတယ် ထိတယ်-
လို့ မပြတ်မှတ်ပေပါတယ်။ အဲဒီလို မှတ်နေရာက ဖောင်းတာ ပိန်တာကို
မှတ်ကြည့်စမ်းပါလို့ ခိုင်းရတယ်။ အဲဒီလို လှည့်ပြီး ခိုင်းတော့ ဖောင်းတာ
ပိန်တာကိုလဲ မှတ်တတ်သွားပါတယ်။ အဲဒီကနောက် စိတ်ကူးကြံစည်တာကို
အမှတ်ခိုင်းတာလဲ မှတ်တတ်သွားပါတယ်။ အဲဒီကနောက် စိတ်ကူး
ကြံစည်တာကို မလွတ်ရအောင် အမှတ်ခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီ စိတ်ကူးကိုလဲ
မှတ်နိုင်လာပါတယ်။ အဲဒီကနောက် သုံးလေးရက်လောက်ကြာတဲ့အခါမှာ

တချို့ရောဂါမှာ အိမ်ကပါလာတဲ့ ရောဂါဝေဒနာက ထင်ရှားပေါ်လာတယ်။
ခေါင်းကိုက်တာ၊ ဗိုက်နာတာ၊ ခူးနာတာ ဒီလိုဟာတွေပါပဲ။

ခေါင်းကိုက်ရောဂါ ပျောက်ပုံ

အဲဒီလို ယောဂီကို ဘုရားတပည့်တော်က ဖောင်းတယ်
ပိန်တယ်လို့ မှတ်နေရင်း ထင်ရှားပေါ်လာသမျှကို စူးစိုက်ပြီးမှတ်ဖို့
ပြောပါတယ်။ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် မှတ်နေရင်း ခေါင်းထဲက
ကိုက်လာရင် အဲဒီ ကိုက်တဲ့နေရာကလေးကို လက်နဲ့ထောက်ထားသလို
စိတ်နဲ့ ထိထိမိမိ စူးစိုက်ပြီး ကိုက်တယ် ကိုက်တယ်လို့ မပြတ်အတင်း
မှတ်နေဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။ အဲဒီလို မှတ်ခါစမှာတော့ တိုးတိုးပြီး
နာတယ် ကိုက်တယ်-လို့လဲ ပြောတတ်ပါတယ်။ “သတိပဋ္ဌာန်တရား
ဆေးဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ၊ မကြောက်နဲ့ ပေးပြီးတော့သာ မှတ်နေပါ။
တဖြည်းဖြည်း သက်သာလာလိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးကတာဝန်ခံပါတယ်။
ဘာမှမဖြစ်စေရပါဘူး။ မပျောက်မချင်း စူးစူးစိုက်စိုက် မှတ်သာ
မှတ်နေပါ”လို့ သတိပဋ္ဌာန်ဆေးကို အတင်းတိုက်ကျွေးပါတယ်။
အဲဒီတော့ ခေါင်းကိုက်နေတဲ့ ယောဂီက မမှတ်ဘဲနေလဲ ကိုက်မြဲကိုက်
နေမှာပဲ။ မှတ်မြဲမှတ်နေရင် ပျောက်မယ်-ဆိုတော့ မှတ်နေတာက
ဝိပဿနာကုသိုလ်လဲရတယ်။ ပျောက်လဲ ပျောက်သွားမှာပဲ-လို့
ယုံကြည်စိတ်ချပြီး ဘုရားတပည့်တော် ညွှန်ကြားတဲ့ အတိုင်း အတင်း
မှတ်နေပါတယ်။ အဲဒီလို မှတ်နေရင်း တဖြည်းဖြည်း ကိုက်တာ
လျော့လျော့လာတာကို တွေ့ရပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ အားတက်ပြီး
မှတ်နေလိုက်တာ ခေါင်းကိုက်ရောဂါဟာ လုံးလုံးပျောက်ကင်းသွားပါ
သတဲ့။ အဲဒီရောဂါဟာ ငါးနှစ်-ခြောက်နှစ်လောက်က စွဲကပ်ပြီး မကြာ
မကြာ ကိုက်နေတဲ့ ရောဂါဖြစ်ပါသတဲ့။ အဲဒီ ရောဂါဟာ မှတ်နေရင်း

ပျောက်သွားပြီးတော့ နောက်ထပ် မဖြစ်လာတော့ဘဲ ပြတ်စဲသွားပါသတဲ့။ ခေါင်းကိုက်ပျောက်လို့ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ ဘုရားတပည့်တော် ညွှန်ပြတဲ့အတိုင်း သဒ္ဓါထက်သန်စွာနဲ့ မှတ်နေတဲ့အတွက် အဲဒီယောဂီဟာ ဉာဏ်စဉ်တရားနာခွင့်ရသည်အထိ ပြည့်စုံသွားပါတယ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းက ထွက်ပြီးတဲ့နောက် တွေ့ရတဲ့အခါ မေးကြည့်တော့လဲ အဲဒီခေါင်းကိုက်ဟာ မပေါ်လာတော့ကြောင်း လျှောက်ပါတယ်။ အဲဒါက သတိပဋ္ဌာန်တရားဆေးဖြင့် ငါးနှစ်-ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင် စွဲကပ်နှိပ်စက်နေတဲ့ ခေါင်းကိုက်ရောဂါ ပျောက်ကင်း သွားတဲ့အပြင် ဉာဏ်စဉ်တရားနာခွင့်ရသည်တိုင်အောင် ကိလေသာစိတ် ရောဂါတွေလဲ ကင်းတန်သမျှ ကင်းသွားကြောင်း ကိုယ်တွေ့တစ်ခုပါပဲ။

ဒီပြင်လဲ ဗိုက်နာပျောက်အောင် အမှတ်ခိုင်းလို့ မှတ်နေရင်း ဗိုက်နာ ပျောက်သွားတာလဲ ရှိပါတယ်။ ထို့အတူပင် ဇူးနာပျောက်သွား တာလဲ ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပယောဂပူးကပ်တဲ့ ရောဂါကိုလဲ အတင်းအမှတ်ခိုင်းလို့ မှတ်နေရင်းပင် ပျောက်ကင်းသွားတာလဲရှိပါတယ်။ အဲချိန်လုပြီး အတိုချုပ် လျှောက်ထားတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍သိလိုတဲ့ အရှင်မြတ်များ ရှိရင်တော့ အဲချိန်အခွင့်သင့်တဲ့ အခါမှာ မေးနိုင်ပါတယ်။

တချို့ယောဂီက ရှုမှတ်လို့ ကောင်းလာတဲ့အခါမှာ ဖောင်းတယ် လို့ မှတ်တဲ့အခိုက်မှာ ဖောင်းတာက တခြား၊ မှတ်သိတာကတခြား ကွဲပြားနေကြောင်း သူ့အလိုလို ပြောတတ်ပါတယ်။ သူ့အလိုလို မပြော တတ်တဲ့ ယောဂီကိုတော့ ဖေါင်းတက်လာတာနဲ့ မှတ်သိတာတစ်ခု တည်းပဲလား၊ တစ်ခြားစီလား၊ ဖောင်းတာက သိတတ်ရဲ့လား၊ သူက ဘာကိုသိတုန်း၊ မှတ်တာက ဘာကိုသိတုန်း၊ မှတ်တာက ဖောင်းတာလို တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတတ်ရဲ့လား၊ စသည်ဖြင့် မေးစစ်ကြည့်ရပါတယ်။

အဲဒီလို မေးကြည့်ရင်တော့ ရုပ်နှင့်နာမ်ကွဲနေပုံကို ပြောတတ်ပါတယ်။ တို့အတူပင် တချို့ယောဂီက ကွေးချင်တဲ့စိတ်ရှိလို့ ကွေးတယ်။ အဲဒီစိတ် မရှိရင် မကွေးဘူးစသည်ဖြင့် အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုလဲ သူ့အလိုလိုပင် ပြောတတ်ပါတယ်။ သိလောက်ပါလျက် မပြောတတ်တဲ့ယောဂီကိုတော့ အသေးစိတ်ခွဲခြားပြီး မေးကြည့်ရပါတယ်။

အဲဒီနောက် ဆက်ပြီးမှတ်နေရင်း သူတို့ အတွေ့များကို ပြောတတ်ပါတယ်။ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ့ရပုံကို အများအားဖြင့် ပြောတတ်ကြ ပါတယ်။ အဲဒီ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ့ကို ဘုရားတပည့်တော်တို့က စူးစူး စိုက်စိုက် မပြတ်မှတ်နေဖို့ ညွှန်ကြားရပါတယ်။ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း မှတ်ကြတဲ့ ယောဂီများဟာ အဲဒီ ဒုက္ခဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသွားကြတာပဲ များပါတယ်။ အဲဒီအခါ ပေါ်လာသမျှ ဝေဒနာတွေဟာဖြစ်ပြီး ပျောက်သွား တာကို တွေ့ရကြောင်း ပြောကြပါတယ်။ အဲဒီလိုပေါ်ပြီး ပျောက်ကင်း သွားလို့ မမြဲဘူး-လို့သိတာဟာ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီဉာဏ်ဖြစ်အောင်လို့ ဝိပဿနာရှုရကြောင်း၊ စသည်များကို ပြောပြပြီး အားပေးတိုက်တွန်းရပါတယ်။

အဲဒီလို အားပေးတိုက်တွန်းတဲ့အတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်ကြတဲ့ ယောဂီတွေမှာ အလင်းရောင်ပီတိစသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ပြောကြပါ တယ်။ အဲဒီတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အနုပိုင်း ရောက်လာကြပြီ-လို့ အမှတ်ပြုပြီးတော့ ပေါ်လာသမျှကို မပြတ်ရှုမှတ်သွားဖို့ ညွှန်ကြားတိုက် တွန်းရပါတယ်။ ဒီနည်းဖြင့် ယောဂီတွေဟာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်ကို အစဉ်အတိုင်း ရောက်သွားကြပါတယ်။ ဘင်္ဂဉာဏ်ကို ရောက်ပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ တုံးကြီးပေါ်က လိမ့်ကျတော့မလိုလို ကြောက်တဲ့ အကြောင်းလဲ ပြောတဲ့ယောဂီရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ဘုရားတပည့်တော် ကြားသိရ တွေ့ကြုံရတဲ့ အချို့အတွေ့အကြုံများပါပဲ။ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊

အာဒိနဝဉာဏ်စသည်ဖြစ်တဲ့အခါ အရှင်ဘုရားတို့၏ တပည့်များ ပြောပုံကိုလဲ မိန့်ကြားတော်မူကြစေလိုပါတယ် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ယောဂီတို့ ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်စဉ်ဖြစ်ပုံများကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏ မှတ်တမ်းစာအုပ်၌လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိနှင့်ဉာဏ်စဉ်တရားတော်၌လည်းကောင်း၊ အပြည့်အစုံပြထားပြီး ရှိသည်။ သံသယရှိလျှင် ထိုစာအုပ်များ၌ ကြည့်ရှုလေ့လာ မှတ်သားရာ၏။ ထိုစာအုပ်တို့၌ ပြထားသည့်အတိုင်း မပြောနိုင်လျှင် ထိုယောဂီမှာ ဉာဏ်စဉ်ပြည့်စုံစွာ မဖြစ်သေး-ဟု မှတ်ရာ၏။ (မဟာစည်ဆရာတော်)

အစီအစဉ် နံပါတ်(၃)အရ မော်လမြိုင်မြို့ တောင်ပိုင်းကလေး မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော် ဦးသံဝရအရှင်မြတ်က တင်ပြဆွေးနွေးလိုပြီးပါပြီ။ အစီအစဉ် နံပါတ်(၄)အရ ညောင်ကန်အရှင်ဣန္ဒကက တင်ပြဆွေးနွေးပါလိမ့်မည်။ ညောင်ကန်အရှင်ဣန္ဒက တင်ပြဆွေးနွေးရန် ကြံတော်မူပါဘုရား။

ညောင်ကန်-အရှင်ဣန္ဒက၏ တင်ပြဆွေးနွေးချက်

ဘုရားတပည့်တော် တင်ပြလျှောက်ထားလိုတာကတော့ ဆရာတော်များ ဆရာတော်ကြီးများသိကြပြီးသားအတိုင်း ဘုရား တပည့်တော်တို့၏ မဟာစည်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ဖို့နဲ့ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရဖို့ရာ သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်နေရင်း အကြောင်းညီညွတ်ပြီး ပြီးစီးသွားတဲ့ ရောဂါပျောက်ကင်းသွားတာများကိုလဲ တွေ့ရဖူးပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ တချို့မှာ အမြင်အကြားပေါက်တဲ့ သဘောကိုလဲ ကြားသိရတွေ့သိရတယ်။ အဲဒီ အမြင်အကြားနဲ့ ရောဂါ

ပျောက်တာတွေကတော့ ဝိပဿနာအားထုတ်ရာမှ လိုရင်းအကျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြင်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ရဖို့ ရာကသာ လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုရင်းအကျိုးကိုရအောင် အားထုတ်နေရင်း အပိုအမြတ်အစွန်းအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတာကလေးတွေကိုလဲ အချို့ယောဂီမှာ တွေ့ကြရပါတယ်။

ဥပက္ခိလေသ ကျော်လွန်ပုံ

အဲဒီလို တွေ့ရတာတွေထဲက ဘုရားတပည့်တော် တွေ့ရတာကလေးတစ်ခုကို တင်ပြလိုပါတယ်။ မယ်ဇေလီကုန်း ရိပ်သာမှာသွားပြီး ဘုရားတပည့် တော်များတရားပြနေစဉ်တုန်းက ဒကာကြီးတယောက်ဟာ သမ္ဗုဒ္ဓဉာဏ်နှင့် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အကူးပိုင်းရောက်တဲ့အခါ သူ့ကဝမ်းသာလွန်းအားကြီးပြီး စိတ်ခါတ်တွေ အလွန်တက်ကြွလာပါတယ်။ အဲဒီလို တက်ကြွလာပြီးတော့ သူ့က ဇေတဝန်ကျောင်းတော်-ဆိုတဲ့ စာတန်းကြီးနဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးကို တွေ့ရတဲ့အတွက် အဲဒီကျောင်းတော်ကြီးဆီကို ရည်မှန်းပြီး စကြိုဦးဘက်က အခြားဘက်ဆီကို ပြေးပါတယ်။ သူ့ရည်မှန်းတဲ့နေရာရောက်တော့ ကျောင်းတော်ကြီးကို မတွေ့ရတာနဲ့ ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ စကြိုဦးဘက်ရောက်နေတယ်-ဆိုပြီး စကြိုဦးဘက် ပြန်ပြေးလာပြန်တယ်။ ဒီနည်းဖြင့် ဟိုဘက်ထိပ် ဒီဘက်ထိပ် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ရွေးသီးရွေးများကျအောင် ပြေးနေပါတယ်။ အဲဒီလို ပြေးနေတာကိုတွေ့ရတဲ့အတွက် ည(၁၁)နာရီခွဲခန့်ကျတော့ အခြားယောဂီတွေက လန့်ထိတ်ပြီးတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဘုန်းကြီးများထံ လာလျှောက်ကြပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက မယ်ဇေလီကုန်း ရိပ်သာဆရာတော် ဦးသူရိယနှင့် ဘုရားတပည့်တော်အတူ ဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ “ဒကာကြီး ဘာဖြစ်လို့ ပြေးနေတာလဲ” လို့ မေးပါတယ်။ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပင် သူ့ထင်မြင်ပုံအကြောင်းကို သူက လျှောက်ထားပါတယ်။ “ဒါဖြင့် ရေကလေးသောက်လိုက်ပါဦး၊ မမောဘူးလား” လို့ မေးတော့ သူက “မမောပါဘူး၊ တပည့်တော် ဝမ်းသာနေတယ်” လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာတော့ “ဟောဟဲ့ ဟောဟဲ့” နဲ့ ရွှေ့တွေလဲကျနေပါတယ်။ ရှေ့ဆက်ပြီး ပြေးနေမယ်ဆိုရင် သူဟာသေဖို့ရွာ ရှိပါတော့တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ထိုင်ပါဦးဆိုပြီး သူ့ကိုရေတိုက်ကာ “ဒကာကြီးမြင်တွေ့ရတာတွေကို အသံထွက်ဆိုပြီး မှတ်ပြပါ။ လွဲနေရင် ဘုန်းကြီးတို့က တည့်ပေးမယ်။ ဟောဒီနားမှာ ဘုန်းကြီးတို့နှစ်ပါး ထိုင်နေတယ်။ ဘာမှမကြောက်နဲ့” ဆိုပြီးတော့ ဘုရားတပည့်တော်များက အမှတ်ခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီလို ခိုင်းလို့ သူကအသံထွက်ဆိုပြီး မှတ်နေလိုက်တာဟာ ယောဂီများထင်ပေါ်မြဲ အာရုံနိမိတ် ထုံးစံအတိုင်း စုံလို့ပါပဲ။ တော-တောင်-ရေ-မြေ-တိမ်ခိုးတွေ နတ်သမီးတွေကို မြင်ရတာရော စုံလို့ပါပဲ။ အဲဒီအခါမှာ “ဒါလောက်ဆို တော်လောက်ပါပြီ ဒကာကြီး၊ ရေသောက်ပြီး အိပ်ပေ တော့” ဟုဆိုကာ အမှတ်ကိုရပ်နားထားစေလိုက်ပါတယ်။ သူ့ကို နှိမ်လို့ မရတာနဲ့ အအိပ်ခိုင်းရတာပါဘဲ။

နံနက်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ သူ့ကိုဒီလို ဟောပြောကြပါ တယ်။ “ဒကာကြီး၊ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ-ဆိုတာလဲ တော်တော်တန်တန် အားထုတ်ရုံနဲ့ မတွေ့ဘူး၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီပီတိပဿဒ္ဓိဆိုတာဟာ သိပ် ဝမ်းသာစရာတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ သိပ်ပြီးတော့လဲ အဖိုးတန်တာ မဟုတ်သေးပါဘူး” လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဝက္ကလီရဟန်းကို ဟောထားတဲ့ တရားရှိပါတယ် ဒကာကြီး၊ “ငါဘုရား၏ ရုပ်ပုံကို တွေ့မြင် နေပေမယ့်လို့ တရားကိုမမြင်ရင် ငါဘုရားကို မြင်ရာမရောက်သေးဘူး၊

တရားကိုမြင်မှ ငါဘုရားကို မြင်ရာရောက်တယ်” လို့ ဟောထားတဲ့ ပါဠိကိုပါ ရွတ်ပြပြီး သူ့ကိုနှိမ်ချဟောပါတယ်။ အဲဒီလို ဟောတာကိုပင် သူကဝမ်းသာစရာထင်ပြီး တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်နဲ့ နတ်ပူးသလို ဖြစ်လာပါတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ကို စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးအနေနဲ့ ဒကာကြီး နတ်ပူးနေသလားလို့ မေးလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလို မေးလိုက်တော့ သူက မခံနိုင်ဘူး။

“ဟာ-မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်ကို နတ်မပူးပါဘူး၊ ဝမ်းသာလွန်းလို့ တုန်လာတာပါ” လို့ သူကပြန်ပြောတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဒကာကြီးကို နှိမ်ချပြီးဟောပေးမယ်လို့ ပါဠိရွတ်ပြီးဟောရင် သူကပိုပြီး ဝမ်းသာနေဦးမယ်-လို့ ယူဆပြီးတော့ သူ့ကိုဗမာစကား သက်သက်ဖြင့်လဲ နှိမ်ချဟောရပါတယ်။

ဒကာကြီး ယခုတွေ့ထားတဲ့တရားလေးဟာ ဘာမှအဖိုးမတန် သေးဘူး၊ ဒါထက် အဖိုးတန်တာတွေအများကြီးရှိသေးတယ်။ အဲဒီ အဖိုးတန်တရားတွေကိုတွေ့ရအောင် ဒကာကြီးဟာအများကြီးဆက်ပြီး အားထုတ်ရဦးမယ်” စသည်ဖြင့် ဟောပြောပြီးမှ သွန်သင်လိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ သူက လမ်းစဉ်အမှန်တည့်ပြီးတော့ ရှေ့ကိုတိုးတက်သွားပါတော့တယ်။

အဲဒီတုန်းက အခြားယောဂီတွေက အဲဒီဒကာကြီးအတွက် စိုးရိမ်ကြပါတယ်။ ဘုရားတပည့်တော်တို့ အဲဒီဋ္ဌာနကို မရောက်သေးခင်က အဲဒီက အခြားဒကာကြီးတစ်ယောက်ဟာ အဲဒီကဆရာဘုန်းကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းပြနေရာမှ ရူးသွားဘူးတဲ့အတွက် စိုးရိမ်ပြီးလှုပ်ရှားနေတဲ့ ဒီ ဒကာကြီးကို ပြန်လွှတ်ဖို့လျှောက်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြန်မလွှတ်ဘဲ လုပ်ငန်းစဉ်ကို တည့်ပေးတဲ့အတွက် ချောချောမောမော တရားတိုးတက် သွားပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဘုရားတပည့်တော်တွေ့ရတဲ့ အထူးတစ်ခု

ပါဘဲ။

ဝက်ရူးပြန် ရောဂါ ပျောက်မုံ

နောက်တစ်ခုကတော့ ဟင်္သာတရိပ်သာမှာ ရိပ်သာဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလနှင့်အတူ တရားပြနေစဉ်တုန်းက ဝက်ရူးရောဂါပျောက်သွားတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရဖူးပါတယ်။ သူ့နာမည်က မပြစန်းတဲ့။ သူ့နေရပ်က လိပ်ချောင်းရွာပါတဲ့။ သူ့မှာ အိမ်တုန်းက တစ်ခါတစ်ခါ ဝက်ရူးပြန်ရင် အမြှုပ်တွေထွက်ပြီးနေတယ်။ နာရီဝက် တစ်နာရီလောက် နှိပ်ပေးမှ ပျောက်ပါသတဲ့။ ရိပ်သာရောက်လာတော့လဲ တရားထိုင်ရင်း အဲဒီလိုဝက်ရူး ပြန်ပါတယ်။ ပြန်တဲ့အခါမှာ လဲကျသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် နာရီဝက် တစ်နာရီ နှိပ်ပေးရဘဲနဲ့ ချက်ခြင်းပဲ ပြန်ထနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရိပ်သာဂေါပက အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများက ရိပ်သာနာမည် ပျက်လိမ့်မယ်။ ဝက်ရူးပြန်တဲ့ ရောဂါဖြစ် တယ်ဆိုလို့ရှိရင် တပည့်တော် တို့ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်မည့်သူမရှိဘဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအမျိုးသမီးကို ပြန်လွှတ်ပါလို့ ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများမှ တပည့်တော်တို့ကို လျှောက်ထားကြပါတယ်။ စိုးရိမ်ကြလို့ပါပဲ။

“သူ့ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါက အိမ်က ပါလာတဲ့ နဂိုရောဂါပဲ။ ဒီရိပ်သာ ကျမှ အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ရောဂါ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် နာမည်ပျက်စရာ မရှိပါဘူး။ တရားအားထုတ်ရင်း ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ ပျောက်သွားရင် ဘုန်းကြီးတို့မှာ အမြတ်ထွက်ဖို့သာ ရှိပါတယ်” လို့ ပြောပြပြီးတော့ အဲဒီအမျိုးသမီးကို ဆက်ပြီးတရားအားထုတ် စေခဲ့ပါတယ်။

အားထုတ်ဖို့ ညွှန်ပြပုံကတော့ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှတွေကို မှတ်ဖို့ ဝက်ရူးပြန်ရင်လဲ ပြန်တယ်လို့ - မှတ်ဖို့ တပည့်တော်တို့က ညွှန်ကြား ပါတယ်။ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ဆက်ပြီးအားထုတ်တဲ့အခါမှာ လဲကျ

သွားရင် ချက်ခြင်းပင် ရှုမှတ်တော့ ချက်ခြင်းပင် ထထိုင်နိုင်ပါတယ်၊ နှိပ်လဲ မပေးရတော့ပါဘူး။

နောက်ကျတော့ အဲဒီယောဂီအမျိုးသမီးက ပြောပြလို့ သိရသည်မှာ ဆေးဆရာတွေ အမြင်နဲ့တော့ ဝက်ရှူးပြန်ရောဂါ ဘာကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တပည့်တော် မပြောပြတတ်ပါဘူး။ သူပြောတာကတော့ ဝက်ရှူးပြန်တော့မည် ဆိုလျှင် (ပြန်ချင်တဲ့)စိတ်ကြီး အဦးဆုံးဖြစ်လာပါတယ်-တဲ့။ အဲဒီအကြောင်းကို အဦးဆုံး သိလာပါတယ်။ အဲဒီ ဝက်ရှူးပြန်မည့်စိတ်ကြီးကို အမည်မမှည့်တတ်ပါဘူး။ အဲဒီ စိတ်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာရင် ငါတော့ ဝက်ရှူးပြန်တော့မှာဘဲလို့ ကြိုတင်ပြီး သိလာပါသတဲ့ဘုရား။ အဲဒီလိုသူကလျှောက်တော့ “ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီ စိတ်ကြီးကို သိတယ် သိတယ်”လို့ မှတ်ဖို့ညွှန်ကြားရပါတယ်။ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း အဲဒီ စိတ်ကြီးပေါ်လာတိုင်း မှတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မှတ်ရင်းမှတ်ရင်းနဲ့ အဲဒီစိတ်ဟာ မပေါ်လာတော့ဘူး။ ဉာဏ်စဉ် နာသွားရသည့်အထိ ပျောက်ငြိမ်းနေပါတယ်။ နောက် နှစ်လသုံးလ တစ်နှစ်လောက်ကြာတဲ့အခါ သတင်းနားထောင်ပြီး မကြာမကြာမေးကြည့် တော့လဲ အဲဒီ ဝက်ရှူးပြန်ရောဂါမရှိတော့ကြောင်း ကြားသိရပါတယ်။ ယခုလဲ အဲဒီအမျိုး သမီးဟာ အသက်ရှင်လျက် ရှိနေပါသေးတယ်ဘုရား။ ဒီ အတွေ့အကြုံထူးကိုလဲ ဘုရားတပည့်တော်က တင်ပြလျှောက်ထား ပါတယ်ဘုရား။

အစီအစဉ်နံပါတ်(၄)အရ ညောင်ကန်အရှင်ကုဏ္ဍက သူ၏ အတွေ့ အကြုံများကို တင်ပြသွားပြီးပါပြီ။ ယခုအစီအစဉ် နံပါတ်(၅)အရ ပျဉ်းမနားမြို့နယ် ပြန်ကပြေးရွာ မဟာစည်တိုက်ခွဲရိပ်သာဆရာတော် ဦးဇွဲလအရှင်မြတ်က တင်ပြလျှောက်ထားရန်ပါဘုရား။

မြန်ကပြေးရွာ မဟာစည်တိုက်ခွဲ ခိပ်သာဆရာတော် ဦးဇဋိလ၏ တင်ပြဆွေးနွေးချက်

ဘုရားတပည့်တော် ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုလာခဲ့တဲ့ ခရီးတစ်လျှောက်မှာ
တွေ့ကြုံရတဲ့ ထူးခြားချက်ကိုတင်ပြပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့သံသယကိုလဲ
တင်ပြလျှောက်ထားလိုပါတယ်ဘုရား။

ဦးဘိုးထွန်း၏ နံရိုးကောက်ပျောက်ပုံ
ပထမထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြုံကို လျှောက်ထားပါမည်။
ဘုရားတပည့်တော် တရားပြနေရာမှာ အရွယ်တော်တော်ကြီးပြီး နံရိုးက
အဆုတ်ကို ထောက်နေတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရပါတယ်။
သူ့အမည်က ဦးဘိုးထွန်းပါတဲ့။ ဟိုအနားပျံ့အနောက်ပိုင်းမှာနေပါတယ်။
အဲဒီဦးဘိုးထွန်းဟာ ကလေးတစ်ယောက်ကို သူ့ရင်ဘတ်အနင်းခိုင်း
ရာက နံရိုးကွေးကောက်ပြီးတော့ အဆုတ်ကို ထိခိုက်သွားတဲ့အတွက်
အသက်ရှူလေကို ဝအောင်မရှူနိုင်ဘဲ ရှိနေပါသတဲ့။ အဲဒါကို ဆေးရုံ
သွားပြီးပြတော့ ဆရာဝန်ကခွဲရမယ်လို့ချည်း ပြောနေတဲ့အတွက်
အသက်ကလဲ (၇၀)ကျော်နေပြီဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် “ခွဲရမယ်ဆို
ရင်တော့ ငါသေမှာဘဲ။ မခွဲခင် မသေခင် တရားအားထုတ်သွား ဦးမယ်”
ဆိုပြီး ဘုရားတပည့်တော်ထံလာပြီး တရားအားထုတ်ပါတယ်။ အားထုတ်
တဲ့အခါ အဖြစ်အပျက်ကို များများမြင်တဲ့ ဉာဏ်ပိုင်းရောက်တဲ့
အခါကျတော့ သူဟာထိုင်ပြီး “ဖေါင်းတယ် ပိန်တယ်”လို့ မှတ်နေရင်း
ဝမ်းထဲက ဒုတ်ကနဲ့ မြည်တဲ့အသံကို ကြားရတယ်။ အဲဒီလိုမြည်ပြီးတော့
အသက်ရှူချောင် သွားတာကိုလဲ တွေ့ရတယ်။ စမ်းသပ်ကြည့်တော့
နံရိုးဟာ နဂိုကလို မဟုတ်တော့ဘဲ အပေါ်တက်ပြီးညီနေတာကိုလဲ

တွေ့ရပါသတဲ့။

အဲဒါကို ဆရာဝန်ထံ သွားပြတဲ့အခါ “ဘယ်ဆေးရုံ သွားကုသတုန်း၊ ဘယ်ဆရာနဲ့ကုသတုန်း”လို့ ဆရာဝန်ကမေးတော့ ဘုရားဆေးနဲ့ပဲ ကုလာပါတယ်။ ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်တာနဲ့ပဲ ဝမ်းဗိုက် ဖောင်းပိန်ကို ရှုရင်း ဒီနိရိုးဟာ ပြောင့်လာတာပါပဲ-လို့ သူက ပြောသတဲ့။ အဲဒီတော့ ဆရာဝန်က အဲဒီနည်းဟာ မခွဲမစိတ်ဘဲနဲ့ ရောဂါပျောက်တဲ့ နည်းတစ်နည်းပဲ၊ အလွန် ကောင်းတဲ့နည်းပဲ-လို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့။

ဘေလုံးရောဂါပျောက်ပုံ

နောက်တစ်ခုကတော့ “မခင်အေး”ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်၏ အကြောင်းပါပဲ။ အဲဒီအမျိုးသမီးဟာ နဂိုမူလက တရားအားထုတ်ဖို့ဝါသနာ မပါပါဘူး။ တစ်နေ့တော့ ဘုရားတပည့်တော် ဟောတဲ့ တရားတိမ်ခွေကို သူတို့ဆေးလိပ်ခုံမှာ ဖွင့်ပြီးနာကြားကြရင်း တရားကိုသဘောကျတဲ့သူများက “ဒီတရားက တော်တော်ကောင်း တာပဲ။ ဒီတရားဟောတဲ့ ကိုယ်တော်ကိုလဲ သွားဖူးချင်လိုက်တာ”လို့ ပြောကြတဲ့အခါ အဲဒီ မခင်အေးက “ဟာ-အဲဒီဘုန်းကြီးဟာ ဘာမှ ထူးတာ မဟုတ်ဘူး။ တို့လောက်တောင် မလှဘူး။ သွားပြီးဖူးလို့ ဘာထူးမှာတုန်း”လို့တောင် ပြောဖူးပါသေးသတဲ့။

ဒါပေမဲ့ ဒီအမျိုးသမီးဟာ တစ်နေ့ကျတော့ သူ့တူမကလေးက လာပြီး တရားအားထုတ်တာနဲ့ အစောင့်အရှောက်အဖြစ်နဲ့ လိုက်ပါလာပြီးတော့ သူ့လဲ တရားအားထုတ်ပါတယ်။ အားထုတ်တဲ့အခါ သူ့မှာ နဂိုကရှိနေတဲ့ ဘေလုံးက ပိုပြီး နာနာလာတာ တွေ့ရတယ်။ ပျဉ်းမနားဆေးရုံမှာ သွားပြတဲ့ အခါကျတော့ “ခွဲထုတ်ပစ်ရလိမ့်မယ်”လို့ ဆရာဝန်ကပြောလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မခွဲရသေးဘဲ ရှိနေစဉ် သူ့တူမ

တရားအားထုတ်ရာမှာ ကူညီရင်း သူကိုယ်တိုင်လဲ ကြီးကြီးစားစား အားထုတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အားထုတ်တဲ့အခါ အားထုတ်စမှာ ဒီဘေလုံးက ပိုပြီးဆိုးလာပေမဲ့ နောက်ပိုင်း အမှတ်ကနိုင်လာတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီဘေလုံးကို စမ်းကြည့်လို့တောင် မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ အဲဒါနဲ့ ဆရာဝန်ကို သွားပြတဲ့အခါကျတော့ ဆရာဝန်က ဓါတ်မှန်ဖြင့် ကြည့်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ခွဲထုတ်ပစ်ရမည့် ဘေလုံးဟာ ရှာလို့တောင် မတွေ့ရ တော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ဆရာဝန်က “နင့်ကို ဘယ်ဆရာက ခွဲကုပေးသတန်း”လို့ မေးတဲ့အခါ “ဘယ်ဆရာကမှ ခွဲကုမပေးပါဘူး။ ရိပ်သာမှာသွားပြီး တရားအားထုတ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်အားထုတ်နေရင်း ဒီဘေလုံးဟာ ရှာမတွေ့ရတော့ဘဲ ပျောက်သွားတာပါပဲ”လို့ဆိုတော့ ဆရာဝန်က ဒီလိုဆိုရင် “အဲဒီကိုယ်တော်ဟာ ငါ့ထက်တောင်သာသွားပြီ”လို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့။ အဲဒီအခါကစပြီး မခင်အေးဟာ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်သွားပါတော့တယ်။ ဒါတွေကတော့ ထူးခြားတဲ့ အချက်တွေပါပဲ။

သံသယတင်ပြချက်

ယခုဘုရားတပည့်တော်မှာ သံသယဖြစ်နေတဲ့ အချက်ကလေး တွေကို လျှောက်ချင်ပါသေးတယ်။ အဲဒါတွေက ပိုပြီး အရေးကြီး တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်ပြီးလို့ ဉာဏ်စဉ်တရား နာပြီးဖြစ်တဲ့ ယောဂီများထဲက ရှေ့ဆက်တက်ချင် ပါတယ်ဆိုရင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများက ရပြီးတရားကို စွန့်ပါ၏။ မရသေးတဲ့တရားကို ရပါစေလို့ ဆိုစေပြီးတော့ အဲဒီလိုယောဂီကို အားထုတ်ခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီလို ခိုင်းရာမှာ ရပြီးစွန့်တယ်ဆိုတာက

သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်ကို ဆိုတာမဟုတ်ပါလား၊ မရသေးတဲ့ တရားဆိုတာက သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်စသည်ကို ဆိုတာမဟုတ်ပါလား၊ အဲဒီလိုဆိုရင် ဆရာခိုင်းတဲ့အတိုင်း ရပြီးကိုစွန့်ပြီး မရသေးတာကို ရအောင် အားထုတ်တဲ့အချို့ယောဂီဟာ မကြာမီပင် ချုပ်ငြိမ်းနိုင်တဲ့ သဘောသို့ ရောက်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို(၂)ခါလောက် စွန့်ပြီး အားထုတ်တဲ့ အချို့ယောဂီဟာ ချုပ်ငြိမ်းနိုင်တဲ့သဘောကို (၂)ကြိမ် တိုင်တိုင် မကြာခင်ရောက်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ နောက်(၂)ကြိမ် ရောက်တယ်ဆိုရင် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ် ရောက်တယ်လို့ ယူဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အနာဂါမိအခြေ အနေတော့ မရှိသေးဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ပထမဆင့် အခြေအနေ လောက်သာရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါကို ဘယ်လို မှတ်ယူသင့်တယ် ဆိုတာ အဆုံးအဖြတ်ပေးဖို့ ကြုံရောက်တော်မူလာကြတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော် အရှင်မြတ်များအား တပည့်တော်ရှိသေစွာ လျှောက်ထား အပ်ပါသည်ဘုရား။

နောက်ပြီးတော့ စင်္ကြံလျှောက်ရင်း မှတ်တာ၊ ရပ်ရင်းမှတ်တာ၊ ထိုင်ရင်းမှတ်တာ၊ လဲလျောင်းရင်းမှတ်တာလို့ ဒီလို လေးမျိုးရှိသည့် အနက်မှ ရှေ့နှစ်မျိုးက ဝီရိယတိုးတက်ရေးအတွက် ကျေးဇူးပြုတယ်။ နောက်နှစ်မျိုးကတော့ သမာဓိဖြစ်ရေးအတွက် ကျေးဇူးပြုတယ်လို့ ဆရာသမားများထံမှ ကြားနာမှတ်သားရဘူးပါတယ်။ အဲဒီ သြဝါဒမှာလဲ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်း မှန် မမှန်၊ သင့်မသင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးတော်မူကြစေလိုပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်တာ ကတော့ ဒါလောက်ပါပဲဘုရား။

အစီအစဉ် နံပါတ်(၅)အရ ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ ပြန်ကမ်းမြောက် မဟာစည်တိုက်ခွဲရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးဇွဲလအရှင်မြတ်က တင်ပြ

ဆွေးနွေးလို့ ပြီးသွားပါပြီ။ ဦးဇဋိလ အရှင်သူမြတ်၏ ဆွေးနွေးချက်ထဲမှာ မရသေးတဲ့တရားကို ရအောင်အားထုတ်တဲ့ယောဂီမှာ ချုပ်ငြိမ်းတဲ့ သဘောကို (၂)ကြိမ်တိုင်တိုင် နောက်ထပ်ရောက်ပါလျက် အနာဂါမ် အခြေအနေမရှိဘဲ ပထမဆင့် အခြေအနေအတိုင်းသာ ဖြစ်နေတာဟာ ဘာကြောင့်ပါလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ အလွန် နက်နဲပါတယ်။ နောက်တစ် ခုက ဝီရိယတိုးကြောင်း၊ သမာဓိဖြစ်ကြောင်း ဣရိယာပုထ်များနှင့်စပ်၍ မေးချက်ဟာလဲ နက်နဲပါတယ်။ အဲဒီ မေးခွန်း(၂) ခုထဲက ပထမမေးခွန်း ထဲမှာ ရပြီးတရားခွန်ပြီး အားထုတ်ရတယ်ဆိုတာကလဲ သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရပြီးတရားဆိုတာဟာ အဓိယဖိုလ် တရားဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ပယ်ခွန်အပ်တဲ့ပဟာတဗ္ဗတရား မဟုတ်ပါ ဘူး။ ဒါကြောင့်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ယခုတရားဆွေးနွေးပွဲအတွင်းမှာ ဒီအချက်တွေကို ဖြေရှင်းဖို့ အချိန်မရှိပါဘူး။ ဒီသံသယဖြစ်ဖွယ် အချက်တွေကို ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖြေရှင်းပေးပါ လိမ့်မယ်။ ယခု အစီအစဉ် နံပါတ်(၆)အရ ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့ ရွှေမန်း ဆရာတော် ဦးပဝရက တင်ပြဆွေးနွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

(ဦးပဝရ၏ တင်ပြချက်ကိုလဲ မှတ်တမ်းတင်ရန် မသင့်သော ကြောင့် ချွင်းချက်ထားလိုက်သည်။ မဟာစည်ဆရာတော်)

မဟာစည်ဆရာတော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်

ဤအရာ၌ ပြန်ကပြေးဆရာတော် ဦးဇဋိလ၏ မေးခွန်း စသည်ကို ဖြေရှင်းပြမည်။

(၁) ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ဒုတိယတွဲ အခန်း(၅) အဆုံးပိုင်း၌ “ရပြီးဖိုလ်တရားကို မဝင်စားလိုပါ။ ရပြီးဖိုလ်သို့ မရောက်ပါစေလင့်” ဟု အာလယဖြစ်ရန် တိတိကျကျ ညွှန်ပြထားသည်။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်

ပြဆိုချက် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ရပြီးဖိုလ်တရား-ဟု အတိအကျလဲ ပြထားသည်။ ထိုညွှန်ပြချက်အရပင် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယတို့က ရပြီးတရားကို စွန့်ပါ၏ဟု ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ညွှန်ကြားကြပေသည်။ ထိုသို့ ရပြီးတရားဟု သာမန်ညွှန်ကြားခြင်းမှာ ထိုယောဂီတွေ့သိထားရသော ရပြီးတရားကို သောတာပတ္တိဖိုလ်အစစ်ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာက ကေနမသိနိုင်၊ မဆုံးဖြတ် နိုင်သောကြောင့်ဖြစ် လေသည်။ အာလယဖြစ်သည်ကိုပင် စွန့်ပါ၏ဟု ပေါ်လွင်စေရန် ညွှန်ကြားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ပဟာတဗ္ဗတရားမဟုတ်သော်လဲ အာလယ ဖြတ်သည့် အနေဖြင့်စွန့်ခြင်းမှာ အပြစ်မရှိပါ။

ပထမဈာန်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဒုတိယဈာန်တက်ရန် အားထုတ်လိုသောအခါ (ပဌမဇ္ဈာနေ နိကာန္တိ ပရိယာဒါယ) ပဌမဈာန်၌ လိုလား နှစ်သက်ခြင်းကိုကုန်စေ၍ ပယ်၍ဟုဆိုပြီးနောက် (ဩဠာရိကင်္ဂ ပဟာနာယ) ကြမ်းသော ဝိတက်ဝိစာရအင်္ဂါတို့ကို ပယ်စွန့်ရန် အလိုငှာ-ဟုဆိုသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကဲ့သို့ပင် စွန့်သည်-ဟု ဆိုကောင်းပါ သည်။ ယင်းသို့ စွန့်ခြင်းသည်လည်း ကုသိုလ်ဖြင့် အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ ရပြီးသို့ပြန်မရောက်ရန် အာလယ ဖြတ်သော အားဖြင့် စွန့်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဝိပဿနာရှုနည်း ကျမ်း၌မူ စွန့်သည်ဟုဆိုလျှင် သူတစ်ပါးအပြစ်မြင်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် အာလယဖြတ်သည်-ဟူသော စကားကိုသာ သုံးထားသည်။

နောက်ထပ်(၂)ကြိမ်တိုင်တိုင် ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ရောက်ပါလျက် ပထမအဆင့် အခြေအနေလောက်သာရှိနေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့် ပါနည်းဟူရာ၌ မူလက အရိယာဖိုလ်သို့ ကေနရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါမူ နောက်ထပ် (၂)ကြိမ်ရောက်သည်မှာလည်း အာလယမပြတ်သော ကြောင့် ပထမဖိုလ်သို့သာ ပြန်ရောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်၏။

ဤအရာ၌ ပထမရောက်စဉ်ကပင် ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ် မပြည့်စုံသေးဘဲ ချုပ်ငြိမ်းရာ ရောက်သည်ဟုထင်ရသော ရောက်ပုံများလဲ ရှိသည်ကို သတိပြုသင့်၏။ တချို့မှာ ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောကို ဘာမျှမသိဘဲ ချုပ်ငြိမ်းရာရောက်သကဲ့သို့ ပြောသည်လည်းရှိ၏။ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်က တစ်နာရီ အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားလျှင် တစ်နာရီတိတိမှာ သမာပတ်မှထလာသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ သို့သော်လည်း ကင်းသင့်သောကိလေသာများ မကင်းဘဲ ရှိနေတတ်သည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် အရိယမဂ်ဖိုလ်မဟုတ်ကြောင်း သိရပေသည်။ ဤမျှဖြင့် ပထမပြဿနာ ပြေလောက်ပေပြီ။

(၂) ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ရာ၌ ကာယိကဝီရိယ စေတသိက ဝီရိယဆိုတဲ့ ရထားဘီး(၂)ခုလုံး တပ်ဆင်လျက်ရှိသင့်ကြောင်းကို သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ် အစ္ဆရာသုတ်၌ “ရထော အကူဇနော နာမ၊ ဓမ္မစက္ကေဟိ သံယုတ္တော” ဟု ဟောထားသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် နှာ (၅)၌ “ဈာနက္ခော စက္ကဝီရိယော” ဟု ဟောထားသည်။

လဲလျောင်းလျက် ရှုမှတ်နေရာ၌ ကာယိကဝီရိယမရှိ၊ စေတသိကဝီရိယသာရှိသည်။ ယင်း စေတသိကဝီရိယသည်လည်း အိပ်သည် အိပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည် အိပ်သည် ထိသည် ဟူ၍လည်းကောင်း ရှုမှတ်နေကျ သက်သက်သာသာ ရှုမှတ်နေလျှင် မထက်သန်လှ အားမကောင်းလှပေ။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသို့ အိပ်လျက် ရှုမှတ်နေသောအခါ၌ ဝီရိယကအားနည်း၍ သမာဓိက အားကောင်း နေတတ်ပေသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေကိုရပ်၍ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ တို့က “လဲလျောင်းလျက် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် သမာဓိကို တိုးပွားစေသည်” ဟုဆိုတာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုသို့အိပ်နေစဉ်၌လည်း အထိ

အသိများစွာတို့ကို ဖြန့်၍ရှုမှတ်နေပါမူ ဝိရိယကိုလဲ ပွားစေနိုင်သည်ပင်။

ထိုင်လျက် ရှုမှတ်နေရာ၌မူ ကိုယ်ကို မတ်မတ်ပြု၍ထိုင်နေလျှင် ကာယိကဝိရိယလည်း ထင်ရှား၏။ သို့သော် ရပ်နေရာလောက်ကား မထင်ရှားပေ။ ယင်းသို့ ထိုင်နေရာ၌လည်း၊ ထိုင်သည် ထိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည် ထိုင်သည် ထိသည် ဟူ၍လည်းကောင်း ရှုမှတ်နေကျ သက်သက်သာသာ ရှုမှတ်နေလျှင် စေတသိကဝိရိယလည်း မထက်သန်လှ အားမကောင်းလှပေ။ ထိုသို့သောကာလ၌ သမာဓိ အားကောင်းလျက်ရှိတတ်သည်။ ထိုသို့သောဖြစ်ပုံကို ရည်၍ ထိုင်လျက် ရှုမှတ်စဉ်၌ သမာဓိကိုပွားစေသည်ဟုဆိုတာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် လည်း ထိုင်လျက်မှတ်နေကျပင် မှတ်နေသော်လည်း စူးစူးစိုက်စိုက် မှတ်နေလျှင် သမာဓိနှင့် ဝိရိယ ညီမျှစွာဖြစ်တတ်ပေ၏။ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အထိ အသိများကို ဖြန့်၍မှတ်ပါမူ ဝိရိယကိုလဲ ပွားစေနိုင်သည်ပင်။

ရပ်လျက် ရှုမှတ်နေရာမှာ ထိုင်လျက် ရှုမှတ်သည်နှင့် မထူးခြားလှပေ။ ကိုယ်ကိုထောင်မတ်အောင် ကြောင့်ကြပြုသည့် ဝိရိယပို၍ ထင်ရှားခြင်းမျှသာ ထူးပေသည်။

စင်္ကြံလျှောက်၍ ရှုမှတ်ရာ၌မူ ကြွမှုလှမ်းမှုစသည်ဖြစ်အောင် ကြောင့်ကြပြုသော ကာယိကဝိရိယ အထူးအားကောင်း၏။ ကြွတိုင်း လှမ်းတိုင်း စသည်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် မှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြပြုကြသော စေတသိက ဝိရိယလည်း အားကောင်းသည်ပင်။ ကြောင့်ကြပြုမှု ဝိရိယအားများသောကြောင့် သမာဓိအားက မထက်သန်လှပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်သည် (မမ အစွာရဒ္ဒံ ဝိရိယံ၊ တေန မေ စိတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ ဟန္တာဟံ ဝိရိယသမတံ ယောဇေဓိ)ဟု ဆင်ခြင်ပြီး စင်္ကြံလျှောက်ရင်း ရှုမှတ်ရာမှ ကျောင်းခန်း

အိပ်ရာသို့ ဝင်တော်မူပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ စင်္ကြံလျှောက်ရင်း ရှုမှတ်ရာ၌
 ဝီရိယကိုပွားစေသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပေ။ ရပ်ရင်း ထိုင်ရင်း
 ရှုမှတ်ရာ၌မူ ဈေးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေလျှင် ဝီရိယသမာဓိ(၂)ပါးလုံးကိုပင်
 ဖြစ်ပွားစေနိုင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ အထိ အသိများ
 ကိုလည်းကောင်း၊ မြင်မှုကြားမှုစသည် ပေါ်လာသမျှကို လည်းကောင်း၊
 လိုက်၍ဖြန်၍ ရှုမှတ်နေပါမူ ဝီရိယကိုအထူးသဖြင့် ပွားစေနိုင်သည်
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မှတ်ယူသင့်ပေသည်။ လဲလျောင်းလျက် ရှုမှတ်
 လျှင်မူ ဝီရိယ လျော့ဖို့ကသာ များပေလိမ့်မည်။ ဤမျှဖြင့် ဒုတိယပြဿနာ
 ပြေလောက်ပါပြီ။ (ဆုံးဖြတ်ချက်)

အစီအစဉ် နံပါတ်(၆)အရ ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့ ရွှေမန်းဆရာတော်
 ဦးပဝရက မိမိရဲ့အတွေ့အကြုံတို့ကို ဆွေးနွေးလို့ ပြီးပါပြီ။ ယခု
 အစီအစဉ် နံပါတ်(၇)အရ မုံရွာမြို့၊ စန်းမြရောင်ခြည်ရိပ်သာဆရာတော်
 ဦးနန္ဒိသာရ အရှင်မြတ်က တင်ပြဆွေးနွေးရန်ဖြစ်ကြောင်း ဘုရား
 တပည့်တော်က ပရိသတ်၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားပါတယ်ဘုရား၊
 စန်းမြရောင်ခြည် ကြွတော်မူပါဆရာတော်ဘုရား။

စန်းမြရောင်ခြည် ဆရာတော်၏ တင်ပြ ဆွေးနွေးချက်
 မူလက စိတ်မဝင်စားဘဲနဲ့ အသိထူးပဲ

ဘုရားတပည့်တော်ဟာ ၁၃၁၄-ခုနှစ် ဆိပ်ခွန်ရွာ မူလ
 မဟာစည်ဌာနက တရားအားထုတ်ပြီးပြန်လာတော့ ကလေးဝမြို့
 တောကျောင်းမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစပြီး ပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အသက်(၅၈)
 နှစ်ခန့်ရှိတဲ့ အမယ်ကြီး တစ်ယောက်က အဲဒီတုန်းက စပြီးတရားအားထုတ်
 ကြတဲ့ (၁၅)ယောက်ထဲမှာ ထူးခြားတဲ့ယောဂီတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။
 အဲဒီတုန်းက ယောဂီတွေအားလုံးပဲ လိုလိုချင်ချင် နှစ်နှစ်သက်သက်နဲ့

အားထုတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ ဒကာမကြီးကတော့ မူလကဘုရားတရားလဲ သိပ်မကြည်ညိုလှဘူး။ တရားကိုလဲ သိပြီးမလိုက်စားခဲ့ဘူး။ သူ့ကိုယ်သူပြုပြင်နေတာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတာပါပဲ။ ဂ္ဂဟတ်ဖို့လဲ ဘာမှများများပေးလို့ မရဘူး။ ဖောင်းတာနဲ့ ပိန်တာ ဒီ(၂)ခုပဲ သူ့ကို အမှတ်ခိုင်းရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ(၂)ခုကို အမှတ်ခိုင်းတဲ့ အတိုင်း ဂ္ဂဟတ်တဲ့အခါကျတော့ သူကအခြားယောဂီများထက် အင်မတန် ထူးခြားစွာ သိလာပြီးပြောတတ်ပါတယ်။ နာမဂ္ဂပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဆိုတာကို မကြားဘူးဘဲနဲ့ သူ့ကိုယ်တွေ့ဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောတတ်ပါတယ်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံကိုလဲ မကြားဘူးဘဲနဲ့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သူတွေ့ သိပုံကိုပြောတတ်ပါတယ်။ သမ္မသနဉာဏ်ကျတော့ ဒုက္ခအခြင်းအရာကို သူကထင်ထင် ရှားရှားပြောပါတယ်။ များမကြာမီ ဘင်္ဂ၊ ဘယ၊ အာဒိနဝစသည် ဉာဏ်ဖြစ်ပုံတွေကို ပြောပြပြီးတော့ (၁၂)ရက်လောက် ရှိတဲ့အခါမှာ မှတ်နေရင်းပဲ ချုပ်ငြိမ်းရာရောက်သွားပုံကို ပြောပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောပြီးကတည်းက သူ့မှာ အလွန်ထူးခြားပါတယ်။ သူဟာ မူလကဈေးသည်ပါဘဲ။ ဒါပေမယ့် သူက မတွေ့ဖူးတဲ့တရားမသိဖူးတဲ့တရားကို တွေ့ရသိရတဲ့အတွက် ဈေးသည်လဲ မလုပ်တော့ဘူး။ ထမင်းချက်ဖို့ရာ ဆန်ပြာတဲ့အခါ ပိုးမွှားလေးတွေရဲ့ အရေးကို မြှော်တွေးပြီး သူကဆန်ပြာတဲ့ အလုပ်လဲ မလုပ်တော့ဘူး။ ဘာအလုပ်ကိုမှ မလုပ်တော့ဘဲ သူက နေ့ရောညဉ့်ပါ တရားကိုသာအားထုတ်နေတယ်။ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ မနေချင်တော့ဘူးဆိုပြီး ကလေးဝတောကျောင်းမှာ လူ့ဘဝမှ သီလရှင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်ပါတော့တယ်။ သီလရှင်ဘဝရောက်တော့လဲ တရားကို မပြတ်အားထုတ်နေပါတယ်။ သူ့အားထုတ်ပုံက သော့ပေးထားတဲ့ နာရီများမပြတ်သွားနေသလိုပဲ။ နေ့ရောညဉ့်ပါ မပြတ်မစဲလိုဘဲ အားထုတ်နေပါတယ်။

အဲဒီလို မပြတ်ရှုမှတ် အားထုတ်နေတဲ့အတွက် သူကရှုမှတ်မှုမှာ အလွန်နိုင်နင်းနေပါတယ်။ ချုပ်ငြိမ်းရာရောက်အောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ရှုမှတ်လိုက်လျှင် (၅)မိနစ်တောင် မကြာဘူး။ ချုပ်ငြိမ်းရာ ရောက်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ မူလက အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားတဲ့ အချိန်ကျမှပဲ ဆင်ခြင်စိတ် ရှုသိစိတ်တွေ ပြန်ပေါ်လာတယ်။ မိနစ် ၁၀ကျော်တောင် မလွဲဘဲနဲ့ အချိန်ကိုက် ဖြစ်နေတာကိုပဲ တွေ့နေရတယ်။ အဲဒီလို တရားနဲ့သူနဲ့ဟာ မကင်းကွာဘဲ ရှုမှတ်အားထုတ်နေရာမှ လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်လောက်ကမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါက ပွဲဦးထွက် ကမ္မဋ္ဌာန်းပြစဉ်က တွေ့ရတဲ့အထူးပါပဲ။

နတ်သမီး ဂတိနိမိတ်ထင်ပုံ

နောက်တစ်ခုကတော့ မုံရွာမြို့၊ စန်းမြဲရောင်ခြည်ကျောင်း တိုက်မှာ ဓမ္မပီတိကျောင်း၏ ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမိသားစု အကုန်လုံး တရားအားထုတ်ကြပါတယ်။ ဉာဏ်စဉ်တွေလဲ သူတို့၏ ကိုယ်တွေ့ဖြင့်ပင် သဘောကျကြပါတယ်။ ဘုရားတပည့်တော်ကတော့ ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်း မရှိပါဘူး။ ထူးခြားတာကတော့ အဲဒီကျောင်အကြီးဟာ မကျန်းမမာဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ သူ့သားသမီး မြေးမြစ်တွေကို သူ့အနားမလာစေရဘူး။ သူက စိတ်အေးလက်အေးနဲ့ တရားပဲ အားထုတ်နေတယ်။ နောက်ရက်အနည်းငယ် ကြာလာတဲ့အခါမှာ နတ်ရထားနဲ့ နတ်သမီးကလာခေါ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို လာခေါ်တဲ့အခါ သူက “ငါဟာ နင်တို့လို နတ်သမီးအဖြစ်လိုချင်လို့ ဘုရားသမီးတော်အဖြစ်နဲ့ တရားအားထုတ်တာမဟုတ်ဘူး။ နင်တို့ ပြန်သွား” လို့ ငေါက်ငန်းပြီး မောင်းထုတ်လိုက်ပါသတဲ့။ အဲဒီလို အားထုတ် နေတာဟာ တစ်လလောက်ပဲကြာပါတယ်။ အဲဒီအတွင်း သူ့မျက်နှာမှာ

ရှုံ့မဲ့ခြင်း ညှိုးနွမ်းခြင်းမရှိဘဲ အခါမရွေး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ရှိနေပါတယ်။ ကျောင်းမှာသိမ်သမုတ်တဲ့ အခါကျတော့လဲ သိမ်သမုတ်ရန် မဟာစည် ဆရာတော်အမှူးရှိတဲ့ သံဃာတော်များလဲ ကြွလာလိမ့်မယ်ဆိုတာကို ကြားသိရပြီးတော့ သူ့စိတ်ဟာတက် ကြွလာတယ်။ ကျောင်းလာပြီး ဆရာတော်သံဃာတော်တွေကိုလဲ ဖူးချင်းတယ်။ ကျောင်းမှာချက်တဲ့ အလှူထမင်း အလှူဟင်းကိုလဲ စားချင်တယ်။ စားပြီးတော့ တရား အားထုတ်နေချင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (၁)လလောက်ကြာလို့ ကွယ်လွန် ခါနီးမှာ ခုတင်ကပြောခဲ့သလိုပဲ နတ်သမီးတွေ ပြုံးပြုံးပြောင်ပြောင်နဲ့ လာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စုတိစိတ် ချုပ်ခါနီးအထိ ဒီကျောင်းအမကြီးရဲ့ မျက်နှာဟာ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ပဲ ရှိနေပါတယ်။ အနားမှာရှိနေတဲ့ သားသမီးတွေကို သူပြောပုံကတော့ “နင်တို့ ငါ့အတွက် ဘာမှမပူရစ်ကြနဲ့။ ငါတော့ သေမှာပဲ။ ငါသေပြီးတဲ့နောက် ငါတို့အားထုတ်တဲ့တရားကို နင်တို့ လက်မလွှတ်ကြနဲ့” လို့ မှာကြားတယ်။ ဒီနောက် နတ်သမီးတစ်ယောက် လာပြန်တယ်လို့ သူက ပြောပြန်တယ်။ အဲဒီနတ်သမီးက အယင်ကလာတဲ့ နတ်သမီးထက် အဆင့်အတန်းတော်တဲ့ အကြောင်းပြောတော့ “နင်က ဟိုနတ်သမီးထက် တော်ပေမယ်လို့ နင်တို့အဆင့်အတန်းမျိုးကို လိုချင်လို့ ဘုရား၏တရားတော်ကို အားထုတ်တာမဟုတ်ဘူး” လို့ ဆိုပြီးတော့ မကြာမီမှာပင် စုတိစိတ်ကျသွားပါတယ်။ ဒါက စန်းမြရောင်ခြည်တိုက်မှာ တွေ့ရတဲ့ အထူးတစ်ခုပါ။

နတ်ဖမ်းစားလို့ စကားမပြောနိုင်ဖြစ်ပုံ
 နောက်တစ်ခုကတော့ ဒီနှစ်အတွင်းမှာ တွေ့ရတဲ့အထူးတစ်ခု ပါဘဲ။ အသက်(၈၃)နှစ်ရှိတဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ သူက

သာမန်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့နောင်တော်ကြီးက မြန်မာပြည်မှာ အင်မတန်ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးကလဲ သူ့ကို ဆုံးမလို့မရဘူး။ ချောမော့ပြောလို့လဲ မရဘူး။ ဆွေမျိုးထဲမှာလည်း သူ့ကို ပြောလို့မရဘူး။ သမီးများမြေး များက စန်းမြရောင်ခြည်ကျောင်းမှာလာပြီး တရားအားထုတ်နေကြပါတယ်။ သူ့သမီးများမြေးများက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ တိုးတိုးသက်သာ စကားပြောနေကြတုန်း အဲဒီ အဘိုးကြီးက အနီးအပါး ရောက်လာတယ်။ ရောက်လာပြီးတော့ သူနဲ့အလားတူဖြစ်တဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကို ရပ်စကား၊ ရွာစကားတွေ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဟိုပြော ဒီပြော လျှောက်ပြောနေကြတယ်။ အဲဒီအနားကို ဘုရားတပည့်တော်က ရောက်သွားပြီးတော့ “ဒကာကြီး ဒီအနားမှာမနေနဲ့၊ ဒီနေရာမှာ နေလို့ယောဂီမှာ သပ္ပာယ်မဖြစ်ဘူး၊ ယောဂီဆိုတာ ယောဂီနဲ့ သပ္ပာယ် ဖြစ်တဲ့နေရာမှာနေပြီး အားထုတ်ပါ”လို့ ဒါလောက်ပဲ သူ့ကို ပြောလိုက် ပါတယ်။

အဘိုးကြီးက စိတ်တိုတဲ့အတွက် အဲဒီလိုပြောတာကို အကြောင်း ပြုပြီး ဘုရားတပည့်တော်ပေါ်မှာ သူကပြစ်မှားသွားဟန်တူပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောပြီးတဲ့နောက် များမကြာမီမှာပင် အဲဒီ အသက်(၈၃)နှစ်ရှိတဲ့ အဘိုးကြီးမှာ သွက်ချာပါဒ ဖမ်းစားတဲ့အနေဖြစ်ပြီး စကားလဲ မပီတော့ဘဲ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘုရားတပည့်တော်များနှင့်တကွ သူ့သားသမီး မြေးများကပါ ဆရာဝန်သွားခေါ်ကြဖို့ပြောတော့ သူက မခေါ်ရဘူးဆိုတဲ့အနေနဲ့ လက်ကိုရမ်းပြပါတယ်။ စကားကိုတော့ သူကပီအောင် မပြောနိုင် တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူက စာနဲ့ရေးပြ ပါတယ်။ “ဘုန်းကြီးကို ပြစ်မှားမိတဲ့အတွက် နတ်တွေက သူ့ကို စကားမပြောနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားတယ်”လို့ စာရေးပြတယ်။ ဒါဖြင့်

“ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ” လို့ မေးတော့ “ဘုန်းကြီးကို ကန်တော့ရမယ်” လို့ နတ်တွေက သူ့ကိုပြောပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ သူက စိတ်ဖြင့် ကန်တော့ ပါသတဲ့။ ကန်တော့ပြီးတော့ ကနေ့ည၊ မနက်ဖြန်ည၊ နောက်တစ်ည အားဖြင့် (၃)ညပြည့်တဲ့အခါ (၁၀)နာရီ တိတိအချိန် စကားပြော လိမ့်မယ်လို့ ဆိုပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် အားလုံးအကုန်ပဲ (၃)ညလုံး စောင့်နေကြပါတယ်။ အဲဒီ(၃)ညစေ့ပြီးတဲ့နေ့ (၁၀)နာရီလဲတီးရော အဲဒီ အဘိုးကြီးလဲ စကားပြောလာပါတော့တယ်။ အဲဒါဟာ ယုံကြည်စရာ တောင် မကောင်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တိုင် တွေ့ရတဲ့အတွက် အထူးဖြစ် သောကြောင့် ယခုတင်ပြပါတယ်။

တရားအတွေ့ထူးတော့လဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားတပည့်တော် အနေနဲ့ကတော့ ယခုနှစ်အတွက် ဒါလောက်ပါပဲ။

သတိပေးချင်တာတစ်ခုတော့ ပြောပါရစေ။ ဆွေးနွေးပွဲကို ရုတ်တရက် ကျင်းပတဲ့အတွက် ပြောစရာတွေရှိနေပေမယ့် ပြောဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ပြောသင့် မပြောသင့် ချင့်ချိန်နေရတဲ့အတွက် ပြောဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် နောက်နှစ်ကျတော့ စောစောကပင် အစီ အစဉ်ကလေးလုပ်ထားရင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်ဆိုတာကို လျှောက် ထားရင်း တပည့်တော်ပြောစရာကို အပြီးသတ် လိုက်ပါပြီဘုရား။

မုံရွာမြို့ စန်းမြရောင်ခြည်ဆရာတော်ဘုရားက ရှေးရှေးက တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံရော၊ မကြာမီကတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံရော ဆွေးနွေးပြီးသွားပါပြီ။ နောက်ပိုင်းအနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်ခါနီးမှာ ဘုရား တပည့်တော်ရဲ့ တာဝန်ကိုလဲ စန်းမြရောင်ခြည်ဆရာတော်က ယူပြီးတော့ ယခုကြွရောက်လျက် ရှိနေကြပါတဲ့ ဆရာတော် အရှင် မြတ်များကို သတိပေးသွားပါတယ်ဘုရား။ ဒါပေမယ်လို့ ဘုရား တပည့်တော်က ထပ်ပြီးတော့လျှောက်ထားလိုပါသေးတယ်ဘုရား။

အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် တရားအတွေ့အကြုံ တင်ပြဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်မှာ မနေ့ညနေကမှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အမိန့်ရှိ လိုက်တဲ့ အတွက်ကြောင့် မသိုးသင်္ကန်း ရက်ရသလို ပြုန်းစားကြီးပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် ဒီမှာ စောစောက ကျကျနနလဲ ပြင်မထား နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ပါတယ်ဘုရား၊ နောက်နောက်နှစ်များကျရင်တော့ သဘာပတိဆရာတော်ဘုရားကြီး၏နေရာ၊ အခမ်းအနားမှူး၏နေရာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယဆရာတော်များ၏နေရာဆိုတဲ့ အဲဒီလိုနေရာများကို အသိအသီး နေသားတကျဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ထားရပါလိမ့်မယ်၊ နောက်ပြီးတော့ တင်ပြဆွေးနွေးမည့် ဆရာတော်များ၏ စာရင်းကိုလဲ စောစောကကောက်ယူ ပြီးတော့ နေ့ရက်အချိန်နှင့်တကွ စီစဉ်ထားရပါ လိမ့်မယ်၊ နောက်နှစ် ဆွေးနွေးတင်ပြတော်မူကြမည့် ဆရာတော်များ ကလဲ စောစောကပင် တင်ပြဆွေးနွေးရန် အချက်များကို စောစောကပင် စဉ်းစားပြီးတော့ စာရင်းပေးသွင်းကြပါရန် ဘုရားတပည့်တော်က လျှောက်ထားပါတယ်ဘုရား။

နောက်ပြီးတော့ တင်ပြဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ပါဠိ ဗျဉ်းသားတွေ ရွတ်ဆိုနေဖို့ စကားလုံးကောင်းတွေ ရှာကြံပြောဆိုဖို့ကတော့ သိပ်မလိုဘူးလို့ ထင်ပါတယ်၊ ထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြုံကိုသာ တိုတိုတုတ်တုတ် တင်ပြကြဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်၊ ဥပမာ ယောဂီတစ်ယောက်က ဆန်းဆန်း ကျယ်ကျယ် သူတွေပုံကို ပြောကြားဖူးရင် ထူးခြားတဲ့အတွေ့အသိဖြစ်ပုံကို ပြောကြားဖူးရင် စွဲကပ်နေတဲ့ ရောဂါဝေဒနာဆိုးဟာ မှတ်နေရင်း ပျောက်ကင်းသွားပုံကို ပြောကြားလို့ရှိရင် အဲဒီလိုအကြောင်းအရာ ကလေးများကို တင်ပြဆွေးနွေးရန်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

နောက်ပြီးတော့ ဘယ်လို အခက်အခဲတွေ့နေရာမှာ ဘယ်လို ပြုပြင်ညွှန်ကြားပြီး အားပေးလိုက်လို့ လွန်မြောက်သွားတယ် ဆိုတာမျိုး

ကိုလဲ တင်ပြဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ယခုပြောခဲ့တာဟာ ဘုရားတပည့်တော် ထင်မြင်ချက်ပါပဲ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ဒီအတိုင်းပဲ အလိုရှိ လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလို ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယတို့၏ လက်တွေ့များကို စုပေါင်းပြီး မှတ်တမ်းအနေဖြင့် စာအုပ်စာတမ်း ပြုလုပ်ထားဖို့၊ အဲဒီ စာအုပ်စာတမ်းကို နောင်လာနောက်သား အများတို့က ကြည့်ရှုမှတ်သားပြီး ပဋိပတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို တိုးတက်အောင် ပြုစုသွားနိုင်ဖို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရည်ရွယ် ချက်ရှိကြောင်းလဲ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်ဘုရား။

ယခု အချိန်နာရီလဲ စေ့လှပြီဖြစ်သောကြောင့် ဒီနှစ်ပထမ အစဆုံး တရားဆွေးနွေးတင်ပြပွဲ အစီအစဉ်ကို သဘာပတိ ဖြစ်တော်မူတဲ့ ပုသိမ်မြို့ သဒ္ဓမ္မသီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီးက သဘာပတိနိဂုံးချုပ် မိန့်ခွန်းကို မိန့်ကြားတော်မူပြီးတော့ တရားဆွေးနွေးပွဲ အခမ်းအနားကို ရုပ်သိမ်းရန်ဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

နိဂုံးချုပ် သဘာပတိမိန့်ခွန်း

ယခု တရားဆွေးနွေးပွဲမှာ မိမိတို့၏ တွေ့ကြုံကြတဲ့ အထူးများကို တင်ပြကြတာဟာ တော်တော်ကလေး စုံစုံလင်လင်ဖြစ် သွားပါပြီ။ သာသနာ့ရိပ်သာဆိုတဲ့ ပဋိပတ္တိဋ္ဌာနများမှာ ဟောပြော ညွှန်ကြားပြီး ကျင့်သုံးနေကြတဲ့ ဝိပဿနာအကျင့်တရားဟာ သာမန် ဒါန၊ သီလစသော ကုသိုလ်တရားတို့ထက် အင်မတန်မှ ထူးမြတ်တဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ ပဋိပတ်တရားနှင့် တရားကျင့်သူ များကို စောင့်ရှောက်ကူညီနေကြတဲ့ သူတော်ကောင်းနတ်တွေ ဆိုတာလဲ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ ရှိကြမှာပါပဲ။ အဲဒီလို ရှိနေကြတဲ့အတွက် ခုတင်က စန်းမြဲရောင်ခြည်ဆရာတော်ပြောသလို နတ်သမီးက

လာခေါ်တာ၊ အပြစ်ရှိတဲ့သူကိုနတ်က ဒဏ်ခတ်တာတို့ ဆိုတာတွေဟာ မဟာဓမ္မိကဥပါသကာဝတ္ထုမှာလို မာတင်္ဂဇာတ်မှာလို ရှိနိုင်တာပါပဲ။

ဟိုးရှေးခေတ်တုန်းက ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထုဆိုတာတွေမှာ ပထမသံဂါယနာတုန်းကမပါခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာများကို ဒုတိယ သံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာမှ ထည့်သွင်းပြဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ သီရိလင်္ကာဆိုတဲ့ သီဟိုဠ်က ဝတ္ထုကြောင်းများကိုလဲ အဋ္ဌကထာမှာ များစွာပင် ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက မြန်မာပြည်က အကြောင်း အရာတွေကို မဖော်ပြခဲ့ရတာဟာ လိုနေတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ယခုတင်ပြတော်မူကြတဲ့ အကြောင်းအရာများကိုလဲ မှတ်တမ်း တင်ထားသင့်ပါတယ်။ မှတ်တမ်းတင်ထားရန်လဲ ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ရည်ရွယ်ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒါဟာ နောင်တစ် ခေတ်ကျရင် အင်မတန်အလေးအမြတ်ပြုအပ်တဲ့ အဖြစ်သနစ်များလဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာများကို နည်းယူပြီး ဟောပြော ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်းဖြင့် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ဟာ တိုးတက်ပြန့်ပွားပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့မှာလဲ အလွန်ကျေးဇူးများသွား လိမ့်မယ်လို့လဲ မြော်လင့်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ နောင်နှစ်ခါဆိုရင် ဒီကဆွေးနွေး နေတာကို ဘေးကပရိသတ်များမှ နာကြားနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးဖို့လဲ လိုမယ် လို့ထင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုစီစဉ်ပေးရင် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်အတွက် အကျိုးများသွားမှာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယခုကြွရောက်လာကြတဲ့ ဆရာတော်အရှင်မြတ် များဟာ နောင်နှစ်ကျတော့ မိမိတို့၏ ထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြုံများကို တင်ပြဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ကြားနာသူတို့မှာ ဗဟုသုတကြွယ်ဝပြည့်စုံ သည့်ပြင် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်အတွက် ကျေးဇူးများအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ စောစောကပင် တင်ပြဆွေးနွေးစရာ

နိဂုံးချုပ် သဘာပတိ မိန့် ခွန်း

◇ ၁၈၃

အချက်အလက်များကို စဉ်းစားထားပြီး ယူဆောင်လာတော်မူခဲ့ကြပါလို့ တိုက်တွန်းရင်း တရားဆွေးနွေးပွဲ အခမ်းအနားကို နိဂုံးချုပ်ပြီး ရုတ်သိမ်းပါတယ်-အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

သာဓု - သာဓု - သာဓု

မနာလိုကင်း ဝန်တို့ရှင်း
လက်ငင်းချမ်းသာကြရမည်။

သမ္မာပရိတ္တာနိယသုတ်လာ တရားဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ ကာမဂုဏ်ပယ်၍ တောထွက်လာ ကောင်းစွာဘယ်သို့ ကျင့်သနည်း။
- ၂။ လောကီမင်္ဂလာ စွန့်ပယ်၍ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်။
- ၃။ လူ့ပြည်ကာမ နတ်ကာမ ရာဂတပ်မက် ပယ်ရမည်။
- ၄။ တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။
- ၅။ ကုန်းချောစကား ကျောပေးထား မျက်ပွားဝန်တို့ ပယ်ရမည်။
- ၆။ လိုက်လျော့ဆန့်ကျင် စွန့်ပယ်လျှင် လူ့တွင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၇။ ချစ်မုန်းပယ်ပြီ မစ္စမီ နောင်ချည်ရာများ လွတ်ရမည်။
- ၈။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၉။ လောကီမင်္ဂလာ တဏှာသုံးသွယ် ချစ်မုန်းပယ်၍ ဗိုတွယ်ကင်းစင် သံယောဇဉ် လွတ်လျှင်ထွက်နိုင်သည်။
- ၁၀။ ဥပဓိတွင် နှစ်မမြင် ထိုတွင်မလို မမက်ပြီ။
- ၁၁။ ဗိုတွယ်ကင်းစင် ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၂။ နှုတ် စိတ် ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာကျင့် သိသင့်တရား သိသွားပြီ။
- ၁၃။ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သာ စိတ်မှာတောင့်တလိုလားသည်။
- ၁၄။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၅။ ရှိခိုးခံရ မတက်ကြွ ဆဲကြသော်လည်း မစပ်ပြီ။
- ၁၆။ လောဘတစ်တန် ဖြစ်ကြောင်းကံ ပယ်လှန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၇။ ကိုယ်နှင့်လျော်တာ၊ သိပြီးကာ သူ့မှာညှင်းဆဲ ကင်းရမည်။
- ၁၈။ သစ္စာလေးတန် တရားမှန် ဧကန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၉။ အကု-မြစ်ရင်း နှုတ်ပယ်ရှင်း လိုခြင်း တောင့်တမရှိပြီ။
- ၂၀။ အာသဝေါကုန်ရှင်း မာနကင်း တပ်ခြင်းလမ်းကို ကျော်လွန်ပြီ။
- ၂၁။ နူးညံ့ယဉ်ကျေး ကိလေဘေး ငြိမ်းအေးစိတ်လဲ တည်တံ့သည်။